

SUOMEN SANOMALEHDISTÖN BIBLIOGRAFIA
1771 — 1963

BIBLIOGRAFI ÖVER FINLANDS TIDNINGSPRESS
1771 — 1963

BIBLIOGRAPHY OF THE FINNISH NEWSPAPERS
1771 — 1963

TOIMITTANEET — REDIGERAD AV — EDITED BY

VÄINÖ KAARNA (†) & KAARINA WINTER

HELSINKI 1965

Lyhenteitä

k.k.	= ... kertaa kuukaudessa
k.v.	= ... kertaa viikossa
p.p.	= ... päiväinen painos
äk	= äänenkannattaja
Ed	= Kansallinen edistyspuolue
Ikl	= Isänmaallinen kansanliike
Kans.sos.	= Kansallissosialistinen puolue
Kok	= Kansallinen kokoomus
Komm	= Kommunistinen puolue
Kp	= Kansanpuolue 1917—18, 1933—36, Suomen kansanpuolue 1951—
Ll	= Lapuan liike
Ml	= Maalaisliitto
Ns	= Nuorsuomalainen puolue
P	= Puolueeton
Pv	= Suomen pienviljelijäin puolue
Rkp	= Ruotsalainen kansanpuolue
Sd	= Suomen sosialidemokraattinen puolue
Skdl	= Suomen kansan demokraattinen liitto
Skp	= Suomen kommunistinen puolue
Sktl	= Suomen kristillisen työväen liitto
Sm	= Suomalainen puolue (vanha)
Spp	= Suomen pientalonpoikain puolue
Syp	= Sosialistinen yhtenäisyyspuolue
Tpsl	= Työväen ja pienviljelijäin sosialidemokraattinen liitto

Förkortningar

k.k.	= ... gånger i månaden
ks.	= se
k.v.	= ... gånger i veckan
p.p.	= ... dagars uppl.
v:sta, v:lta	= från år
äk (äänenkannattaja)	= organ
Ed	= Nationella framstegspartiet
Ikl	= Fosterländska folk rörelsen
Kans.sos.	= Nationalsocialistiska partiet
Kok	= Nationella samlingspartiet
Komm	= Kommunistpartiet
Kp	= Folkpartiet 1917—18, 1933—36, Finska folkpartiet 1951—
Ll	= Lappo-rörelsen
Ml	= Agrarförbundet
Ns	= Ungfinska partiet
P	= Partilös
Pv	= Finlands småbrukarparti
Rkp	= Svenska folkpartiet
Sd	= Finlands socialdemokratiska parti
Skdl	= Demokratiska förbundet för Finlands folk
Skp	= Finlands kommunistiska parti
Sktl	= Finlands kristliga arbetarförbund
Sm	= (Gammal)finska partiet
Spp	= Finlands småbondeparti
Syp	= Socialistiska enhetspartiet
Tpsl	= Arbetarnas och småbrukarnas socialdemokratiska parti

Abbreviations

k.k.	= . . . times a month	Ml	= Agrarian Union
k.v.	= . . . times a week	Ns	= Young Finnish Party
ks.	= look	P	= Non-Party
p.p.	= . . . day edition	Pv	= Finnish Small Farmers' Party
v:sta, v:lta	= from the year	Rkp	= Swedish People's Party
äk (äänenkannattaja)	= organ	Sd	= Finnish Social Democratic Party
Ed	= National Progressive Party	Skdl	= Finnish People's Democratic Union
Ikl	= Patriotic People's Movement	Skp	= Finnish Communist Party
Kans.sos.	= National Socialist Party	Sktl	= Finnish Christian Workers' Union
Kok	= National Coalition	Sm	= Old Finnish Party
Komm	= Communist Party	Spp	= Finnish Small Peasants' Party
Kp	= People's Party 1917—18, 1933—36, Finnish People's Party 1951—	Syp	= Socialist Unity Party
Ll	= Lapua Movement	Tpsl	= Workers' and Small Farmers' Democratic League

Sanastoa

Ordförteckning

Vocabulary

aikakauslehti (-lehden)	tidskrift	periodical
aluksi	i början	at first
edeltäjä	föregångare	forerunner
ilmestyi nimenä	utkom under titeln	published as
ilmestyminen	utgivning	publication
ja	och	and
jaettiin	utdelades	(was) distributed
jatko	fortsättning	continuation
julk(aisija)	utgivare	publisher
kaksi	två	two
kiellettiin	förbjöds	suppressed
kolme	tre	three
kuusi	sex	six
lakkautettiin	indrogs	suppressed
lastenlehti	barn tidning	children's journal
lehti, lehden	tidning	newspaper
liite	bilaga	supplement
lisälehti	bilaga	supplement
lähteitä	källförteckning	list of sources
mukana	med	with
myöh(emmin)	senare	later
neljä	fyra	four
näyten(umer)o(t)	provnummer	specimen copy, specimen copies
pysyvästi	beständigt, för alltid	permanently
päätoim(ittaja)	huvudredaktör	editor-in-chief
ruotsinkielinen	svenskspråkig	Swedish-language
(sanoma)lehti	tidning	newspaper
seitsemän	sju	seven
sunnuntailiite	söndagsbilaga	Sunday supplement
sunnuntaipainos	söndagsupplaga	Sunday edition
suomenkielinen	finskspråkig	Finnish-language
toim(ittaja)	redaktör	editor
valtioneuvosto	regering	Council of State
vast(aava) toim(ittaja)	ansvarig redaktör	responsible
viikkoliite	veckobilaga	weekly supplement
viisi	fem	five
yhdistettiin	förenades med	incorporated with

1. **AAMULEHTI**. Tampere (näyten:o Helsinki). Näyten:o 3. 12. 1881; 1882—83 kaksi, 1884—89 kolme, 1890—1925 kuusi, 1926—63 seitsemän k.v., 6-p.p. 1926—27, 4-p.p. 1909—27, 3-p.p. 1890—1918, 1928—32, sunnuntaipainos 1909—18, Aamulehden Iltalehti 12. 9.—16. 11. 1914 kuusi k.v., Olympialaislehti 1932: 8 n:oa.

Päätoim. Fredrik Wilhelm Jalander 1881—83, Kalle Viljakainen 1884—1905, Aukusti Alhovuori 1905—12, Eetu Adiel Alha (Ahlman) 1913—26, Vilho Osonen 1926—31, Jaakko Tuomikoski 1931—56, Jaakko Hakala 1956—. Sm, v:sta 1919 kok.

L ä h t e i ä: Aamulehden kirja 25-vuotisen toiminnan muistoksi. Tampere 1906; Aamulehden 50-vuotiskirja, Tampereen Kirjapaino-Osakeyhtiö ja Aamulehti. Tampere 1931; Aamulehti 60-vuotta 1881—1941. Tampere 1941; Kirsti Arajarvi, Aamulehti I. 1881—1914, II. 1914—61. Tampere 1954, 1961.

AAMUNKOI ks. Koitar.

AAMUPUHDE ks. Iltapuhde.

2. **AAMURUSKO**. Viipuri. 1857—59 yhden k.v. Toim. Pietari Hannikainen — Aluksi lastenlehti, mutta laajeni v. 1859 sanomalehdeksi.

3. **AAMURUSKO**. Tietoja Vaasasta ja Pohjanmaalta. Vaasa. Näyten:o 21. 6. 1900.

Vast. toim. V. Blomqvist.

AAMURUSKO ks. Koitar.

4. **AAMUVIESTI**. Helsinki. 24. 11. 1924—5. 1. 1925 yhden k.v.

Päätoim. Juhana Wilhelm Tuura. — P.

AFSKED ks. Nya Pressen.

5. **AFTONBLADET**. Helsingfors. Näyten:ot 5. 12. ja 17. 12. 1892; 2. 1.—20. 6. 1893 kuusi k.v.

Vast. toim. Viktor Pettersson, toim. Edv. G. Jakobsson. — Lehteen yhdistettiin Folkwännens. — Jatko: Helsingfors Aftonblad.

6. **AFTONPOSTEN**. Helsingfors. 30. 3. 1895—3. 10. 1900 kuusi k.v.

Vast. toim. C. E. Holmberg 1895—98, päätoim. Frans Johan Valbäck 1895—98, vast. ja

myöh. päätoim. Ernst Grästen 1898—1900. — Edeltäjä: Helsingfors Aftonblad. — Lakkautettiin pysyvästi lokak. 1900.

7. **AFTONPOSTEN**. Helsingfors. Näyten:ot 8. 7., 10. 7. ja 11. 7. 1944; 15. 7. 1944—31. 5. 1945 kuusi k.v.

Päätoim. Torsten G. Aminoff. — Jatko: Appell.

8. **AHTI, aaltojen kuningas**. Kristiina. 9. 3. 1878—80 yhden k.v.

Toim. Joh. Dom. Lampinen. — Jatko: Ahti. Sanomia Vaasan kaupungista ja läänistä.

9. **AHTI**. Sanomia Vaasan kaupungista ja läänistä. Vaasa. 8. 1.—16. 4. 1881 yhden k.v.

Toim. Joh. Dom. Lampinen. — Edeltäjä: Ahti, aaltojen kuningas.

10. **AIKA**. Helsinki. Näyten:ot 27. 10., 11. 11., 6. 12. ja 18. 12. 1932; 1. 1.—30. 6. kuusi, 1. 7.—9. 8. 1933 kaksi k.v.

Päätoim. Iisakki Laati. — P.

11. **AITOSUOMALAINEN**. Helsinki (1929 Kerava, 1930 Huopalahti). 1928—30 kaksi k.v.

Pää- ja vast. toim. Oskari Parma 1928, päätoim. Paavo Pero 1928, vast. 1928—29, päätoim. Aukusti Vilho Rantasalo 1928, pää- ja vast. toim. Heikki Lehmusto 1929, Juho Arvo Kemiläinen 1930. — Aitosuomalaisten liiton äk. — Ilmestyi aikakauslehden luonteisena 1924—27, 1931—39.

12. **AJAN SANA**. Helsinki. Näyten:ot 11. 10. ja 24. 10. 1930; 1. 11. 1930—15. 10. 1932 kuusi k.v.

Päätoim. Emerik Olsoni 1930—31, Arne Somersalo 1931—32. — Ll. — Edeltäjä: Iltalehti. — Lehden ilmestyminen kiellettiin valtioneuvoston päätöksellä 14. 10. 1932.

13. **AJAN SUUNTA**. Helsinki. Neljä näyten:oa 2. 12.—13. 12. 1932; 15. 12. 1932—37 kuusi, 1938—39 seitsemän, 19. 7. 1940 — vuoden loppuun kaksi, 1941—3. 10. 1944 kuusi k.v.

Päätoim. Arne Somersalo 1932—35, R. G. Kallia 1935—39, Niilo Vapaavuori 1940—44. — Ikl.

14. **AJAN ÄÄNI**. Riihimäki (näyten:ot Hyvinkää, 1930: 3—4, 1931 Hämeenlinna). Näyten:ot 20. 10. ja 12. 11. 1930 (1—2); N:o 3 (22. 11.) 4. (29. 11. 1930); 10. 1.—7. 2. 1931 yhden k.v.

Vast. toim. Eemeli Salminen. — P.

15. **ALA-KEITELE**. Jyväskylä. 1947 yhden k.v., 1948: 11 n:o:a, 1950—52 yhden k.v.

Päätoim. Aarre Ylhävaara 1947—48, V. K. S. Timperi 1950, Jorma Snellman 1950—51, P. I. Kuusela 1951—52, Matti Lintusaari 1952. — P.

16. **ALA-KEITELEEN SEUTU**. Saarijärvi. Näyten:o 27. 11. 1954.

Päätoim. Ilmari Soppi. — P.

17. **ALAVUDEN, KUORTANEEN JA TÖYSÄN SANOMAT**. Alavus (näyten:o ja 1925: 1—9 Seinäjoki, 1925: 10 — Vaasa). Näyten:o 31. 3. 1925; 7. 5. 1925—26 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario. — P. — Jatko: Virtain, Ähtärin, Alavuden, Kuortaneen ja Töysän Sanomat.

18. **ALAVUDEN, VIRTAIN, ÄHTÄRIN JA TÖYSÄN** (v:sta 1958) **SOININ SANOMAT**. Virrat (Kokemäki). 1956—60 yhden k.v.

Päätoim. A. O. Sario. — P. — Edeltäjä: Virtain, Ähtärin, Alavuden ja Töysän sanomat. — Jatko: Sanomat.

ALAVUS—KUORTANE ks. Alavus—Kuortane—Peräseinäjoki—Töysä—Lehtimäki kunnallislehti.

19. **ALAVUS—KUORTANE—PERÄSEINÄJOKI—TÖYSÄ—LEHTIMÄKI KUNNALLISLEHTI**.

Vaasa. Näyten:o 1955 (päiväämätön), nimenä Alavus—Kuortane; 4. 11. 1955—1. 6. 1956 yhden k.v.

Päätoim. Hugo Valpas. — Jatko: Viiskunta.

20. **ANNONS-BLAD**. Kuopio. 6. 2. 1858—5. 3. 1859 yhden k.v.

Toim. Fr. Ahlqvist. — Jatko: Ilmoituslehti.

ANNONSBLADET ks. Wasa Nyheter.

21. **ANNONSBLADET FÖR KIMITO, DRAGSFJÄRD, VÄSTANFJÄRD OCH HITIS**. Kimito (Åbo). Näyten:o 11. 6. 1925; 18. 6. 1925—63 yhden k.v.

Päätoim. Th. Helmer 1925—61, vast. toim. F. Georg Helmer 1941—61, päätoim. Arthur Lindström 1961—. Ruotsin- ja suomenkielinen 1958: 46—1963.

22. **ANNONSBLADET—ILMOITUSLEHTI**. Helsingfors—Helsinki. Päiväämätön n:o v. 1901.

ANNONSER ks. Jakobstad.

ANNONSÖREN ks. Björneborgs Tidning.

ANNONSÖREN ks. Viborgsbladet.

23. **APPELL**. Helsingfors. 1. 6. 1945—63 yhden k.v.

Päätoim. Torsten G. Aminoff 1945—60, Georg C. Ehrnrooth 1954: 3, Henric Nordberg 1958, Torsten Blom 1960—. Edeltäjä: Aftonposten.

24. **ARBETARBLADET**. Helsingfors. Näyten:ot 23. 7. ja 14. 8. 1919; 4. 9. 1919—23. 3. 1921 yhden, 1. 4. 1921—48 kolme k.v.

Päätoim. Leo Hilden 1919—20, Karl H. Wiik 1920—21, Hannes Stolt 1921, Julius Sundberg 1921—25, Axel Åhlström 1925—34, K. A. Fagerholm 1934—37, Osvald Fager 1937—40, Atos Wirtanen 1940—41, Gunnar Henriksson 1941—48. — Jatko: Arbetarbladet—Svenska Demokratien. — Sd.

25. **ARBETARBLADET—SVENSKA DEMOKRATEN**. Helsingfors. 1949 kuusi, 1950 kolme, 1951—16. 6. 1958 kaksi k.v.

Päätoim. Gunnar Henriksson. — Sd. — Edeltäjä: Arbetarbladet. — Jatko: Svenska Demokratien.

26. **ARBETAREN**. Helsingfors. 1886—89 yhden k.v.

Vast. toim. V. von Wright 1886—89, päätoim. V. Pettersson 1888—89. — Lehti jaettiin Folkwännenin, Finlandin, Nya Pressenin ja Lördagskvällenin mukana.

27. **ARBETAREN**. Helsingfors. Näyten:o 21. 12. 1900; 1901—04 yhden, 3. 1. — 13. 5. 1905 kolme, 20. 5. 1905—29. 9. 1906 yhden, 3. 10. 1906 vuoden loppuun kaksi, 3. 1.—29. 6. 1907 kolme, 1. 7.—26. 10. 1907 kuusi k.v., sekä 29. 10. ja 1. 11. 1907.

Vast. toim. Reino Drockila 1901—03, A. Käcklund 1903—05, Karl H. Wiik 1905, K. G. K. Nyman 1905—06, Anton Caselius 1906—07, A. E. Usenius 1907. — Sd.

28. **ARBETARNAS NOTISBLAD**. Helsingfors (n:ot 1—60), Viborg (n:ot 61—67). 31. 1.—3. 3. 1918 seitsemän k.v.

Päätoim. August Forsman. — Jatko: Finlands Folkkommisariats Notisblad. — Sd.

29. **ARBETARNAS REVOLUTIONÄRA CENTRALRÅDS MEDDELANDE**. Helsingfors. 12. 11., 14. 11., 15. 11. 1917. — Sd.

30. **ARBETET.** Åbo. Näyten:ot 6. 11. ja 22. 12. 1908; 1909—4. 10. 1912 yhden, 8. 10. 1912—1917 kaksi, 1. 1.—11. 4. 1918 kolme k.v.

Vast. ja päätoim. J. A. Ojala, A. Blomqvist, Ivar Hörhammer, William Lundberg ja Axel Ahlström. — Sd.

ARCTOPOLIS ks. Björneborgs Tidning.

ARTJÄRVI ks. Orimattilan Uutiset.

31. **ASEVELI.** Helsinki. 1939 kolme, 1. 1.—16. 4. 1940 kaksi k.v.

Julk. Puolustusministeriön sanomatoimisto.

32. **ASEVELI.** Maanpuolustajain lehti. Helsinki. 7. 6. 1940—25. 1. 1945 yhden k.v.

Päätoim. H. Jahnukainen 1940, L. Arvi P. Poijärvi 1940—43, Veikko Loppi 1943—45. — Julk. Suomen Aseveljen Liitto r.y.

AU REVOIR ks. Björneborgs Tidning.

33. **AURA.** Turku. Näyten:o 3. 12. 1880; 1881 yhden, 1882 kaksi, 1883—86 kolme, 1887—96 kuusi k.v., 3-p.p. 1893—96, maaseutupain. 1882—92 kaksi k.v., liite: Uudenkaupungin Uutiset 1887—90.

Päätoim. Oskar F. Borg 1880—81, 1884—85, 1887, Kosti Vehanen 1882—84, 1886—87, Hugo Hertzberg 1888—90, vars. toim. Edv. Castrén 1888, K. E. Sonck 1890, Niilo Liakka 1890—91, F.H.B. Lagus 1891—94, Rufus Saikku 1894—95, Erland Hytönen 1896. — Jatko: Uusi Aura.

Lähteitä ks. Uusi Aura.

34. **AURAJOKILAAKSO.** Uutisia Yläneeltä, Oripäästä, Pöytyältä, Aurasta ym. Loimaa. Näyten:o 28. 4. 1956; 6. 9. 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. ja julk. Kalle Kaunila.

AVIISI ks. Kaikkien Lehti.

35. **AVISOR.** Svenskt Folkblad för Södra Österbotten. Kristinestad. Näyten:ot 5. 7., 19. 7., 9. 8. ja 6. 9. 1902.

Päätoim. Frans Ahlroos.

36. **BAROMETERN.** Helsingfors. 6. 9.—27. 12. 1861 yhden k.v.

Päätoim. Ernst Linder.

37. **BJÖRNEBORG.** Björneborg. 1. 7. 1865—72 yhden k.v.

Toim. Karl Otto Palander. — Edeltäjä ja jatko: Björneborgs Tidning.

Lähteitä ks. Björneborgs Tidning.

BJÖRNEBORG DEN I MAJ ks. Björneborgs Tidning.

38. **BJÖRNEBORGIS NOTIS- OCH ANNONS-BLAD.** Björneborg. Kaksi päiväämättöntä näyten:oa 1852.

39. **BJÖRNEBORGIS TIDNING.** Björneborg. 6. 7. 1860—23. 6. 1865 yhden k.v.

Päätoim. Karl Gustaf Rosendahl 1860, 1862, Theodor Albert Tigerstedt 1860, Carl (Charles) Selin 1861, Ivar Agathon Bergroth 1863—65. — Jatko: Björneborg.

40. **BJÖRNEBORGIS TIDNING.** Björneborg. Näyten:o 21. 12. 1872; 1873—98 kaksi, 1899—7. 2. 1905 ja 9. 5. 1905-vuoden loppuun kolme, 1906—63 kaksi k.v.

Päätoim. Karl E. Granqvist 1873, 1878—81, Karl Rosendahl 1874, Th. A. Tigerstedt 1875, Julius K. Lönnbeck 1875—77, Axel Bergbom 1881, Fredrik Ignatius Färling 1882—86, Carl Johan Tollet 1887—89, Juho R. Rinne 1890—92, Wald. Forsvik 1893—95, Karl August Tavaststjerna 1896—98, Uno Stadius 1897, Emil Wahlstein 1898, Hjalmar Procopé 1898, John Linsén 1898—1905, Thore Asp 1905, 1907, Carl Arppe 1905—07, John Levonius 1907, Carl von Diederichs 1905, 1907—52, vt. Carolus Nordqvist 1952, J. Erik Ingman 1952—53, D. Fock 1953—55, Bengt Stenvall 1955—57, Clas-Erik Vester 1957—60, Enzo Salminen 1961—62, Eino Grönvall 1963. — Rkp. — Lakkautettuna kolmen kuukauden ajan v. 1905, jolloin lehteä painanut Emil Wahlsteinin kirjapaino julkaisi tilapäisiä uutis- ja ilmoituslehtiä: Annon-sören (6. 4.), Arctopolis (25. 2.), Au Revoir (3. 5.), Björneborg den 1 maj (28. 4.), Blåsippan (29. 4.), Bofinken (24. 4.), Dagens Nyhetsblad (4. 3.), Kvällsposten (1. 3.), Mercur (12. 4.), Onsdagen (8. 3.), Referenten (13. 3.), Revue (18. 2.), sekä päiväämättöminä: Flyttfågeln, Hvarjehanda, Notisblad, Trollsländan ja Ur Portföljen. — Edeltäjä: Björneborg.

Lähteitä: Gunvor Zilliacus, Ett sekel svensk journalistik, Björneborgs Tidning 1860—1960. Björneborg 1960.

BLÅSIPPAN ks. Björneborgs Tidning.

BOFINKEN ks. Björneborgs Tidning.

BOFINKEN ks. Nya Pressen.

BORGÅ ARBETARNES MEDDELARE ks. Porvoon Työväen Tiedonantaja.

41. **BORGÅBLADET.** Borgå. Näyten:o 15. 12. 1860; 1861—28. 11. 1874 yhden, 5. 12. 1874—1907 kaksi, 1908—63 kolme k.v.

Päätoim. Gabriel Lagus 1861—63, A. Lindfors 1862—63, Anders J. Silfvander 1864—66, Rudolf Lindblad 1867—68, Konrad Fr. Ottelin 1868—71, V. L. Cajander 1872—86, Robert Rostedt 1887—91, Edv. Rindell 1891—92, Ossian Wichman 1892—93, Einar Ottelin 1893—94, Uno Stadius 1894—97, vast.toim. Adolf Backman 1895—1901, Erik Söderström 1901—10, päätoim. Karl Alexander Björkstén 1909, 1919—20, K. J. Karlsson 1910—11, vast.toim. Torsten Mikander 1911—12, Oskar Holmström 1912, Oscar Lundell 1912—14, Gustaf Adolf Lundell 1914—19, V. Lindroos 1919, päätoim. Helmer J. Wahlroos 1920—. Rkp.

L ä h t e i t ä: Borgåbladet, 50-v.n:o 4. 1. 1888; Yrjö A. Jäntti, Werner Söderström Osakeyhtiön viisikymmenvuotinen kustannustoiminta 1878—1928. I. Porvoo 1928; Borgåbladetin 100-vuotisjuhlaulkaisu 1960; Gunnar Mårtenson, Borgåbladets 100 år. Borgå 1960.

42. **BORGÅ NYA TIDNING.** Borgå. Näyten:o 17. 12. 1892; 1893—95 kolme, 1896—30. 8. 1901 kaksi k.v.

Vast. toim. Karl Alexander Björkstén 1892—95, 1897—1901, Konrad Emil Björkstén 1896—97, Edv. Rindell 1897—1901. — Lakkautettuna 15. 3.—14. 5. 1901, jona aikana ilmestyivät tilapäislehdet: Ettan (19. 4.), Majbladet (1. 5.), Trean (10. 5.). — Lakkautettiin pysyvästi 3. 9. 1901, minkä jälkeen ilmestyivät tilapäislehdet: Hösten (10. 9.), Marknaden (1. 10.), November (22. 11.), Vinter (16. 12.), Julen (21. 12.).

L ä h t e i t ä: Borgåbladet, juhlan:o 12. 12. 1920.

43. **BORGÅ NYHETER.** Borgå. Näyten:o 15. 9. 1917.

Toim. mm. Arvid Saxelin.

44. **BORGÅ TIDNING.** Borgå. 1838—55 kaksi, 1856—57 yhden, 1858—30. 6. 1858 kaksi k.v.

Päätoim. Johan Edvard Öhman 1838—45, toim. Johan Ludvig Runeberg 1838, päätoim. Otto Mauritz Nordström 1846, Adolf Fredrik Siren 1847—50, August Lindfors 1851, 1853—54, L. Alm 1852, toim. Emil Fredrik Maconi ja Alexander Karl Mauritz Hornborg 1855—56, Johan Baeckman ja Carl Henrik Alopæus 1856—58.

L ä h t e i t ä ks. Borgåbladet.

45. **DAGBLADET.** Helsingfors. 2. 1.—31. 3. 1888 seitsemän k.v.

Päätoim. Anders Herman Chydenius. — Edeltäjä ja jatko: Helsingfors Dagblad.

DAGEN ks. Wasa Nyheter.

46. **DAGENS NYHETER.** Helsingfors. 1877—78 kuusi k.v.

Vast. toim. Andreas August Lindfors. — Edeltäjä: Helsingfors Annonsblad. — Jatko: Helsingfors. Notis- och Annonsblad.

47. **DAGENS NYHETER.** Helsingfors. Näyten:o 16. 3. 1893.

Vast. toim. V. Lindman.

DAGENS NYHETSBLAD ks. Björneborgs Tidning.

DAGENS NYTT ks. Wasa Nyheter.

48. **DAGENS PRESS.** Helsingfors. 20. 3. 1914—15 seitsemän, 1916—31. 10. 1921 kuusi k.v.

Vast. toim. Otto Edvin Rautell. — Edeltäjä: Dagens Tidning ja Nya Pressen. — Jatko: Svenska Tidningen — Dagens Press.

49. **DAGENS TIDNING.** Helsingfors. 7. 12.—31. 12. 1911: 12 näyten:oa; 1912—19. 3. 1914 seitsemän k.v.

Päätoim. Gustaf Mattsson 1912—14, vast. toim. Amos Anderson 1912—13, Gustav Holmström 1913—14. — Jatko: Dagens Press.

50. **DAGLIGT ALLEHANDA.** Helsingfors. Näyten:o 20. 11. 1900; 15. 12. 1900—1. 9. 1901 seitsemän k.v.

Vast. toim. Jac. Ahrenberg. — Lakkautettiin pysyvästi syysk. 1901.

51. **DEMOKRAATTI.** Turku. 27. 2.—31. 12. 1919 kuusi k.v.

Päätoim. Johan Helo (helmi—maalisk.), Emil Pienimäki (huhti—jouluk.) — Sd. — Ilmestyi Sosialisti lehden tilalla lakkautuksen aikana.

L ä h t e i t ä ks. Sosialisti.

DET SISTA FLYGBLADET ks. Wasa Nyheter.

52. **DET SVENSKA FINLAND.** Helsingfors. Näyten:o 21. 12. 1912.

Toim. Gust. Flodin.

DET SVENSKA FINLAND ks. Svenska Finland.

53. **DET VITA FINLAND.** Vasa. 17. 3.—14. 4. 1918 kuusi k.v.

Toim. Rich. Malmberg, Johannes Näse ja A. J. Dahl.

54. **DEUTSCH-FINNISCHE NACHRICHTEN.** Tampere, 1924:35 — Helsinki. 11. 4. 1924—20. 2. 1925 yhden k.v.

Päätoim. Wilhelm Burghard.

EHTOOPUHDE ks. Ilta puhde.

55. **EKENÄS NOTISBLAD.** Ekenäs. 1883—88 kaksi k.v.

Päätoim. Ossian Reuter 1883—87, Hj. Segercrantz 1887—88. — Edeltäjä ja jatko Ve(ä)stra Nyland.

Lähteitä ks. Vestra Nyland.

56. **EKENÄS TIDNING.** Ekenäs (Hangö). Näyten:o 14. 12. 1892; 1893 kaksi k.v.

Toim. Konstantin Elgh.

57. **ELÄMÄ.** Helsinki. Näyten:ot 16. 12. ja 30. 12. 1905; 5. 1.—7. 7. 1906 kaksi, 10. 7. 1906—26. 1. 1907 kolme, 2. 2.—30. 4. 1907 yhden, 2. 5.—12. 6. 1907 kuusi k.v.

Vast. toim. Matti Kurikka. — Sd.

58. **ESPOON SANOMAT.** Espoo, Tapiola. 17. 11. 1961—63 yhden k.v.

Päätoim. Lauri Kuntijärvi. — P.

59. **ETEENPÄIN.** Uusikaupunki. 1. 3.—27. 12. 1890 yhden k.v.

Vast. toim. Fr. Holmström, toim. J. A. Cederberg. — Jatko: Uudenkaupungin Sanomat.

Lähteitä ks. Uudenkaupungin Sanomat.

60. **ETEENPÄIN.** Kotka. Näyten:o 25. 7. 1905; 11. 11. 1905—13 kolme, 1914—30. 6. 1915 kuusi, 1. 7. 1915—4. 5. 1918 kolme, 1920—50 kolme, 1951—63 kuusi k.v., 3-p.p. 1914—15, viikkopainos 1914.

Vast. toim. V. Andersin (Airola) 1905—06, päätoim. Matti Turkia 1905—06, Erland Aarnio 1906—07, Otto Püsimen 1907—08, Paavo Leppänen 1908—16, vast. toim. J. E. Nurminen 1908—09, Richard Kärki 1916—17, Otto Vilmi 1917, Ali Aaltonen 1917, Väinö Ahlman 1918, päätoim. J. P. Holopainen 1920, August Vilhelm Haapainen 1920—28, K. Hämäläinen 1928—31, E. A. Metsäranta 1931—35, Olavi Eronen 1935—37, Osmo Viitasalo vt. 1935, vakin. 1937—50, H. A. Salokangas 1950—. Sd. — Ilmestyi 16. 11.—22. 11. 1917 nimenä Kotkan Kunnalliseuvoston Tiedonantolehti ja v. 1919 nimenä Työn Oikeus.

Lähteitä: Eteenpäin Osakeyhtiö, 25-vuotisjulkaisu. Kotka 1930; 50—v. n:o 10. 11. 1955.

61. **ETELÄ-HÄME.** Hyvinkää (1920—21:11 Hämeenlinna, 1921:12—Kerava). Näyten:ot 7. 8., 21. 8. ja 28. 8. 1920; 11. 9. 1920-vuoden loppuun yhden, 1. 1.—30. 7. 1921 kolme, 2. 8.—30. 9. 1921 kaksi k.v.

Päätoim. Eemeli Salminen 1920, Jaakko Kivi 1921, vast. toim. Jalmari Sokala 1920—21. — Ed. 1920, ml. 1921.

ETELÄ-HÄME ks. Maakansa.

62. **ETELÄ-HÄMEEN SANOMAT.** Riihimäki. Näyten:o 19. 12. 1927; 1928—21. 9. 1929 kolme k.v.

Vast. toim. Martti Talvia 1928, Orvo U. Järvinen 1928, Kullervo Pellinen 1928, Toivo Vuolle 1928—29. — P.

63. **ETELÄ-POHJANMAA.** Kristiina. 11. 5.—31. 12. 1906 kaksi, 1907—10 kolme, 1911 kaksi, 1912 — heinäk. loppuun yhden k.v.

Päätoim. Vihtori Niemi 1906—10, vast. toim. Ernst Hentunen 1910, Mimmi Niemi 1910—12. — Sm. — Edeltäjä: Kaskisten Lehti.

64. **ETELÄ-POHJANMAA.** Seinäjoki. 16. 8. 1919—1922 kolme k.v.

Vast. toim. E. Martikainen. — P. — Edeltäjä: Suupohjan Kaiku, (Kristiina). — Jatko: Kristiinan Sanomat.

65. **ETELÄ-POHJANMAA.** Seinäjoki. 3. 10. 1924—8. 8. 1925 yhden k.v.

Vast. toim. E. Martikainen. — P.

66. **ETELÄ-POHJANMAA.** Seinäjoki (Mänttä). 3. 12.—21. 12. 1929 yhden k.v.

Päätoim. Aarno Kari. — P. — Edeltäjä: Etelä-Pohjanmaan Kunnallissanomat.

67. **ETELÄ-POHJANMAA.** Seinäjoki. 1. 7. 1938—60 kolme, 1961—63 neljä k.v.

Päätoim. Heikki Laurinmäki 1938—39, 1942—52, Veli Kaakinen 1939—41, O. J. Kuusisto 1952—60, Sauli Ojajärvi 1960, Armas Virtanen 1960—. P. — Edeltäjä: Seinäjoki.

68. **ETELÄ-POHJANMAAN KUNNALLISSANOMAT.** Seinäjoki (näyten:o Vaasa, 1929 Mänttä). Näyten:ot 21. 12. 1928, 4. 1., 11. 1. ja 25. 1. 1929; 5. 2.—29. 11. 1929 kaksi k.v.

Päätoim. Viljo J. Rantanen 1929, Vilho Vihtori Viita 1929. — P. — Jatko: Etelä-Pohjanmaa.

69. **ETELÄ-SAIMAA.** Lappeenranta. Näyten:o 26. 11. 1914; 9. 2. 1915—9. 10. 1936 kolme, 11. 10. 1936—31. 12. 1942 neljä, 1943—54 kuusi, 1955—63 seitsemän k.v.

Vast. toim. Frans Keränen 1914—18, päätoim. Arvo E. Vento 1918—22, Toivo Korpilinna 1922—23, William Frithiof Ilmoni 1923—27, Santeri Jehkonen 1927—39, Jyrki Mikkonen 1939—49, Jussi Harjula 1949—60, Heikki Honkalinna 1960, Lauri Sarhimaa 1960—. Ns., v:sta 1919 ed., v:sta 1940 ml. — Edeltäjä: Itä-Suomen Sanomat.

Lähteitä: Etelä-Saimaa 75-v:n:o 12. 8. 1961; Jyrki Mikkonen, Sanomalehti Etelä-Saimaa. 1885—1960. Lappeenranta 1961.

70. **ETELÄ-SAVO.** Lappeenranta. 3. 11. 1917—10. 10. 1936 kolme, 12. 10. 1936—30. 6. 1940 neljä, 2. 7. 1940—30. 6. 1945 kuusi k.v.

Toim. Em. Suhonen, Toivo Koivunen ja Sulo Kinnunen 1917, päätoim. Aarne Alpo Rahunen 1918, Kyösti Kiviranta 1919, Oskar Robert Marjanen 1919—22, Toivo August Rasilainen 1922—28, Heikki Kokko 1928—29, Väinö Palmu 1929—32, Viljo Virtanen 1932—36, Jorma V. Ilkka 1936—42, Eero Koli 1942, Eero Salovuori 1942—45. — Sm., v:sta 1919 kok. — Edeltäjä: Lappeenranta. — Jatko: Savo-Karjala.

Lähteitä ks. Savo-Karjala.

71. **ETELÄ-SUOMEN SANOMAT.** Lahti. 1914—1951 kolme, 1952—56 kuusi, 1957—63 seitsemän k.v.

Vast. toim. Oskar Robert Marjanen 1914, päätoim. Kaarlo Kytömaa 1914—15, Jaakko Hermannin Tervo 1915—20, Jalmari Niemi 1920—27, William Frithiof Ilmoni 1927—32, Frans Keränen 1932—63, Olli Järvinen 1963 — Ns., v:sta 1919 ed., v:sta 1951 kp. — Edeltäjät: Lahden Sanomat ja Uusmaalainen.

Lähteitä: Etelä-Suomen Sanomat 60-v:n:o 24. 11. 1964.

72. **ETELÄ-SUOMI.** Kotka. Näyten:ot 8. 12. 1902 ja 3. 1. 1903; 8. 1. 1903—50 kolme, 1951—63 kuusi k.v.

Vast. toim. Kaarle Nestori Rantakari 1903—05, päätoim. ja myöh. vast. toim. Frans Mikael Pitkäniemi 1905—06, päätoim. ja myöh. vast. toim. Kaarlo Emil Soidinsalo 1906, Matti Keränen 1907—09, Arvo Vuori 1909—11, H. Markkanen 1911—14, Armas Saastamoinen 1914—15, päätoim. Heikki Lehmus 1915—39, vast.toim. Jussi Virtanen 1939—41, E. Kankkunen 1941—42, Toivo A. Rasilainen 1942—44, Wille Sederholm 1943, Lauri Arlo 1945—46, Kaarlo Pitkänen 1946—51, Leo Lahtinen 1951, Osk. Suomela 1952—58, päätoim. Risto Koskinen 1958—. Sm., v:sta 1919 kok.

Lähteitä: Etelä-Suomi, 50-v:n:o 6. 12. 1952.

ETTAN ks. Borgå Nya Tidning.

73. **FASCISTIL.** Mänttä, n:o 6 Lapua. Näyten:ot 1. 7. 1931; 31. 7.—10. 10. 1931; 5 n:o:a.

Päätoim. Gustaf Wrede, L. Hj. Heimolainen, Vilho Viita. — Aktivistien äk.

74. **FIGARO.** Helsinki. 23. 1.—1.5. 1886 yhden k.v. Vast. toim. Guido Grönvall.

75. **FINLAND.** Helsingfors. Näyten:ot A ja B 6. 12. 1884; 1885—92 kuusi k.v.

Päätoim. E. A. Forssell 1885, Agathon Meurman 1886—88, G. Malmström 1889—91, K. A. Widenius 1891—92.

Lähteitä: Finland 31. 12. 1892.

76. **FINLANDIA.** Helsinki. 6. 3. ja 31. 3. 1933. Julk. Nicolai v. Mend.

77. **FINLANDS ALLMÄNNA TIDNING.** Helsingfors. 1820—30 kolme, 1831—1931 kuusi k.v., liite: Landtdagen 1863—64, 1877—78, 1882, 1885, 1888.

Päätoim. A. J. Vasenius 1820—24, J. Simelius 1825, Alexander Blomqvist 1826—48, K. W. Enckell 1849, Fabian Collan 1850—51, Fredrik Berndtson 1852—65, Carl von Kraemer 1866—69, Arvid Frithiof Nordqvist 1869—72, Pehr Theodor Stolpe 1872—78, Johan Matias Kalm 1878—85, Axel Henrik Antell 1886—99, Kaarlo Slöör 1899—1904, Akseli Kustaa Leonard Järnefelt (Rauanheimo) 1905, Verner Fabian Blomqvist 1906—29, Armas A. Nurmi 1929—30, Antti Kaasalainen 1930—31. — Jatko: Virallinen Lehti — Officiella Tidningen.

78. **FINLANDS FOLKKOMISSARIATS NOTISBLAD.** Viborg. 4. 3—20. 4. 1918 viisi—kuusi k.v.

Päätoim. August Forsman. — Sd. — Edeltäjä: Arbetarnas Notisblad.

79. **FINLANDS OFFICIELLA TIDNING.** Vasa. Helmi—huhtik. 1918 kaksi k.v.

80. **FINLANDSKAJA GAZETA.** Helsinki. 1900 kolme, 1901—12 neljä, 1913 viisi, 1914—18. 3. 1917 kuusi k.v.

Päätoim. J. A. Bašenov 1900—08, V. P. Lebedev 1908—11, A. V. Efimov 1911—13, J. M. Grosman 1913—14, V. P. Krochin 1913—14, N. F. Roždestvenski 1914—16, N. V. Starkov 1914, A. A. Bašmakov 1914, P. Švelikovski 1915—17. — Lisälehti: Suomen Sanomat 1900—04 yhden k.v.

81. **FINNISCHE RUNDSCHAU.** Helsinki (n:o 9—10 Riihimäki). 16. 2. — 5. 4. 1928 yhden k.v. ja sen jälkeen 5 n:oa 21. 8. 1928 mennessä.
Päätoim. E. L. Lessig.
82. **FINSKA DAGBLADET.** Helsingfors. Näyten:o 2. 10. 1911.
Julk. Arthur Runehjelm.
83. **FINSKA VECKOBLADET.** Helsingfors. Näyten:o 10. 12. 1887; 1888 yhden k.v.
Toim. Anna Edenheim.
FINSKT ANNONSBLAD ks. Suomen Ilmoituslehti.
FISKARBLADET ks. Lantmannabladet.
FISKMÅSEN ks. Björneborgs Tidning.
84. **FLYGBLAD.** Uleåborg. Näyten:o 12. 10. 1901.
Vast. toim. V. Humble. — Norra Finland lehden näyten:o, ko. lehti ei saanut julkaisulupaa.
FLYGBLADET ks. Nya Pressen.
FLYTTFÅGELN ks. Björneborgs Tidning.
FLYTTFÅGELN ks. Nya Pressen.
85. **FOLKBLADET.** Vasa, 1921:87—1922:70 Helsingfors. Näyten:o 21. 12. 1918; 1919—30. 6. 1922 kolme, 4. 7. 1922—1. 6. 1923 kaksi, 19. 6.—2. 8. 1923 yhden k.v.
Vast. toim. Arvid Svedberg 1919, J. August Isaksson 1920—23, Aug. E. Forsman 1921—22, Osvald Fager 1922, Oskar Göransson 1922, John Lundberg 1922, I. J. Lundberg 1923. — Sd., 29. 11. 1920—23 komm. — Lakkautettiin valtioneuvoston päätöksellä 2. 8. 1923. — Edeltäjä: Österbottens Folkblad.
86. **FOLKET.** Tidning för sociala och ekonomiska frågor. Helsingfors. Näyten:o marrask. 1901 (päiväämätön); 1902—04 yhden k.v., 1905 tammi—maalisk. 5 n:oa.
Vast. toim. Reinhold Roine.
87. **FOLKET,** Ny ortstidning för Jakobstad. Jakobstad. Näyten:o 24. 5. 1902.
Päätoim. Reinhold Roine.
88. **FOLKET,** ortstidning för Jakobstad och omnejd. Jakobstad. Näyten:ot 13. 2., 20. 2. ja 27. 2. 1904; 5. 3. 1904—28. 10. 1905 yhden k.v.
Vast. toim. Reinhold Roine.
89. **FOLKTIDNINGEN.** Helsingfors. Näyten:o 20. 12. 1944; 10. 1.—31. 12. 1945 yhden, 1946—26. 4. 1947 kolme k.v.
Päätoim. Cay Sundström 1945, Allan Asplund 1945—47. — Skdl. — Jatko: Ny Tid.
90. **FOLKTIDNINGEN NY TID.** Helsingfors. Näyten:ot 17. 11., 4. 12., 19. 12. ja 31. 12. 1958; 1959—63 yhden k.v.
Päätoim. Mikael Romberg. — Skdl. — Edeltäjä: Ny Tid.
91. **FOLKVILJAN.** Vasa. Näyten:o 22. 12. 1936; 9. 1. 1937—28. 5. 1938, 5. 1.—1. 7. 1939 yhden k.v.
Päätoim. Georg Backlund. — Sd. ja vap.miel.
92. **FOLKWÄNNEN.** Helsingfors. 1861—82 yhden, 1883—20. 2. 1893 kuusi k.v.
Päätoim. Viktor Öhberg 1861—65, P. Widerholm 1866, C. Carstens 1866, Theodor Sederholm 1867, Wilh. Grefberg 1866—70, Anders Mauritz Jernström 1870—71, Carl S. Hallberg 1871—72, T. Svanström 1873—76, Frans Johan Valbäck 1876—91, vast.toim. Oskar Behm 1890, 1893, F. F. Strömberg 1891—92, Edvard Juslin 1892, Uno A. Fleege 1893. — Yhdistettiin Aftonbladet lehteen.
L ä h t e i t ä: Folkvännen 2. 1. 1886; Fredrik Cygnaeus, Samlade arbeten. V. Helsingfors 1887.
93. **FOLKVÄNNEN.** Björneborg. 8. 1.—15. 10. 1906 yhden k.v.
Vast. toim. Axel W. Sohlström.
FORSSA ks. Forssan Lehti.
94. **FORSSAN LEHTI.** Forssa (näyten:ot ja 1918:1—19 Turku, 1918:20—1920:55 Hämeenlinna). Näyten:ot 29. 11. ja 14. 12. 1917 nimenä Forssa; 1918 yhden, 1919—21 kaksi, 1922—58 kolme, 1959—63 kuusi k.v., 2-p.p. 1922. — Ei ilmestynyt helmi—huhtik. 1918.
Päätoim. Esko Aaltonen 1917—28, 1931—34, V. Rekola 1928—31, E. Penttilä 1934, Ensio Kivikoski 1934, Olavi Salas 1934—35, Olavi Kaila 1935—36, Erkki Jalasterä 1936—38, Hannes Timonen 1938—46, Esko Viljanen 1946, 1948, 1950, Kauko Kare 1946—47, Eero Eräpuu 1948, Yrjö Vasama 1948—49, Vilho Hyttinen 1949—50, Olli Järvinen 1950—56, Tauno Lahtinen 1956—62, Matti Aaltonen 1962 —. P.
L ä h t e i t ä: Olli Järvinen, Forssan Lehti vuosina 1917—57. Forssa 1957.
95. **FORSSAN SANOMAT.** Forssa (Hämeenlinna). Näyten:o 29. 11. 1904; 1905—9. 2. 1907 kaksi k.v.
Päätoim. Joos. Sajaniemi. — Ns. — Jatko: Yhdenvertaisuus.

96. **FREDRIKSHAMNS TIDNING.** Fredrikshamn. Näyten:o 3. 9. 1884; 1. 10. 1884—1910 kaksi k.v.

Päätoim. Athniel Enckell 1884—85, Georg Mathias Linden 1886, Hugo Helenius 1887, Viktor Kählman 1888, A. Schulman 1888—90, J. W. Hagelstam 1890—93, E. Gråsten 1893—95, toim. R. Enckell 1895, W. Sjöblom 1895, päätoim. Werner Humble 1898—1900, toim. August Tranchant ja K. Wennström 1901—03, päätoim. Carl von Diederichs 1904—05, Gabriel Sanden 1905—07, vast. toim. Nikolai Sergejeff 1906—07, päätoim. Helge Wilen 1907—08, vast. toim. Gustaf Appelgren 1908—09, päätoim. Bruno Ehrsten 1908—10.

L ä h t e i t ä: Fredrikshamns Tidning 2. 10. 1909.

97. **FRI.** Helsingfors. Näyten:ot 26. 4. ja 5. 5. 1906; 1. 7. 1906—30. 4. 1907 yhden k.v.

Vast. toim. Artur Sundholm. — Kagaalin julk.

98. **FRIA ORD.** Helsingfors, sittemmin Stockholm. (Pain. Stockholm). Syysk. 1900—22. 10. 1905 kolme—neljä k.k.

Päätoim. Arvid Neovius. — Ks. Vapaita Sanoja 1900—01.

L ä h t e i t ä: Iso-Tietosanakirja (Vapaita lehtisiä).

99. **FRIA ORD — VAPAA SANA.** Helsinki. 26 monistettua n:oa helmi—huhtikuulla 1918.

FRIHET ks. Vapaus.

100. **FRITT FOLK.** Helsingfors. Näyten:ot: päiväämätön ja 15. 12. 1906; 5. 1.—28. 2. 1907 kuusi k.v.

Vast. toim. Johannes Klockars.

101. **FRONT-KURIREN.** Rintamalehti. 2. 8.—4. 10. 1944 kaksi k.v. — Edeltäjä: Karelen Kurir.

102. **FRONTMANNEN.** Rintamamiiehen liite, Tammerfors. Näyten:o 1. 12. 1933; 1934—35 yhden, 1936—13. 10. 1944 kaksi k.k.

Vast. toim. Väinö E. Jalanne 1933—37, Karl A. Jansson 1938—41, Eero Rekola 1941—44.

102 a. **FÖRSAMLINGSBLADET.** Helsingfors (1955:35—1957, 1962—63 Jakobstad, 1958—61 Gamlakarleby). 5. 1. 1922—63 yhden k.v.

Päätoim. Max von Bonsdorff 1922—23, S. V. Roos 1923—38, R. Sevonius ja Vald. Holmqvist 1939—53, Runar Backman 1953—60, John Forsberg 1960—.

103. **GAMLAKARLEBY.** Gamlakarleby. Näyten:o 24. 12. 1909; 1910—12. 10. 1911 kaksi k.v.

Vast. toim. C. A. Knape näyten:o, Oskar Holmström 1910—11, Helge Wilen 1911, Carlo Sandström 1911, Emil Micklin 1911.

104. **GAMLAKARLEBY TIDNING.** Gamlakarleby. Näyten:o 16. 1. 1894; 13. 3. 1894—3. 5. 1895 kaksi k.v.

Vast. toim. A. F. Hellström 1894—95, Aug. Jakobsson 1895. — Jatko: Svenska Österbotten.

✓ 105. **GAZETA VOENNOPLENNYH.** 15. 7.—11. 12. 1941 yhden k.v.

Julk. Kotijoukkojen esikunta. — Jatko: Severnoe Slovo — Pohjolan Sana.

✓ 106. **GOLOS RUSSKOJ KOLONIJ.** Helsinki. Helmi—maalisk. 1918 kuusi k.v.

Toim. Konstantin Arabazin. — Jatko: Russkij Golos.

✓ 107. **GOLOS SOCIAL-DEMOKRATA.** Helsinki. 1917:9 n:oa.

Toim. Redakts kollegija. — Organ Gelsingforskoj Organicija russ. sos. dem. partii.

108. **GRANKULLABLADET.** Grankulla (Helsingfors). Näyten:ot 15. 11., 1. 12., 15. 12. ja 31. 12. 1921; 1922 tammik. yhden k.v., helmik. kaksi, maalisk. yhden, kesäk. kaksi k.k.

Vast. toim. Gunnar Vasenius.

109. **HAAPAJÄRVEN KUNNALLISLEHTI.** Haapajärvi (Iisalmi). 17. 11. ja 1. 12. 1961.

Päätoim. Yrjö Varis.

HAAPAJÄRVEN SEUTU ks. Itä-Pohjanmaa.

110. **HAAPAJÄRVI.** Kotiseutulehti. Haapajärvi (1958—1959:31 Ylivieska). Näyten:ot 18. 6. ja 2. 7. 1958; 18. 7. 1958—8. 6. 1962 yhden k.v.

Päätoim. A. E. Ruuska 1958—60, Veikko Kylmänen 1960—61, Yrjö Varis 1961, Martti Pönkölä 1961, Koitto Kallio 1961—62. — P.

111. **HAAPAJÄRVI-SEURA.** Pitäjälehti. Haapajärvi (1961:1—33 Kokkola, 1961:34 — Ylivieska). 1961—63 yhden k.v.

Vast. toim. Samppa Jaakonaho, päätoim. Helena Huoviala. — P.

112. **HAAPAMÄKI.** Haapamäki (Mänttä, 1941:7 Tampere). Näyten:o 19. 12. 1938; 1939:11, 1940:12, 1941:7 n:oa.

Päätoim. Olavi Kaisti 1938—40, Antti Maunumäki 1941.

113. **HAKARISTI.** Helsinki. Näyten:o 29.4.1933.
114. **HAKARISTI.** Helsinki. Neljä näyten:oa 19.10.—9.11.1934; 26.11.1934—5.6.1936 yhden k.v.
Päätoim. Yrjö Raikas. — Kans.sos.
- 114 a. **HAKKORSET.** Helsingfors. 20.7.1933—12.6.1934:22 n:oa.
Vast. toim. Th. Oljemark. — Kan.sos.
115. **HAMINAN LEHTI.** Hamina. Näyten:ot 10.12.1907 sekä 1908 kuusi ensimmäistä n:oa; 1908—57 kolme k.v.
Päätoim. K. A. Patomäki 1908, Aimo Ervasti 1908—14, Janne Mäkinen 1911—12, Paavo Aho 1914—17, Tahvo Könönen 1918—22, Jalmari Seppä 1922—24, K. B. Löw 1924, Hannes Seppänen 1924—33, Lauri Blomberg 1933—36, Lauri Arlo 1937, A. A. Niskala 1937—40, Jaakko Hols-tila 1939, E. Hauhio 1940—50, Eetu Karppinen 1950—57. — Sm, v:sta 1919 kok., v:sta 1940 p. — Yhdistettiin v. 1958 Kymen Sanomat lehteen.
116. **HAMINAN SANOMAT.** Hamina (näyten:o ja n:o 1 1890 Kotka). Näyten:o 29.11.1889; 6.1.—29.11.1890 yhden, 2.12.1890—96 kaksi, 1897—20.7.1899 kolme k.v., kaunokirjallinen liite B »Lisälehti» 1893.
Vast. toim. H. F. Helminen 1890, A. Grönberg 1890—98, päätoim. Pekka Putkonen 1898, Erl. Virkki 1898—99. — Lakkautettiin pysyvästi heinäk. 1899. — Jatkona vuoden lopussa ja seuraavan vuoden alussa näyten:oineen ja sittemmin eri nimiä käyttäen ilmestynyt Koitar lehti.
L ä h t e i t ä: Haminan Sanomat 2.7.1907.
117. **HAMINAN SANOMAT.** Hamina. 2.7.1907—1915 kolme k.v.
Päätoim. Leo Syrjänen. — Ns. — Lakkautettiin pysyvästi tammik. alussa 1916. — Edeltäjä: Koitar.
118. **HANGON SANOMAT.** Hanko. Näyten:ot 6.12., 13.12. ja 23.12.1913; 1914 kaksi k.v.
Vast. toim. Armas Kärkkäinen. — P.
119. **HANGON SANOMAT.** Hanko (näyten:ot ja 1930:1—56 Lohja, 1930:57—Turku). Näyten:ot 3.12. ja 20.12.1929; 1930—31.5. kaksi, 1.6.—30.10.1930 yhden, 1.11.1930—31.5.1933 kaksi, 3.6.1933—9.3.1940 yhden k.v.
Päätoim. Väinö Kokko 1929—31, Armas Sandelin 1931—40. — P.
120. **HANGON TYÖVÄEN NEUVOSTON TIEDONANTAJA.** (Hangö Arbetarråds Notisblad). Hanko. Maalisk. 1918 kaksi k.v.
Toim. siht. Katri Lehmuskoski. — Sd.

121. **HANGÖ.** Hangö, Ekenäs 1941:1—22. Helsingfors 1941:1—1942:147. (1941:18—22 Karis). Näyten:ot A ja B 11.3.1890; 3.4.1890—91 kaksi, 1892—1939 kolme, 4.1.—12.3.1940 kaksi k.v., 29.1.—20.11.1941 kaksi k.k. nimenä **Hangö-bon**, 6.11.1941—3.10.1942 kaksi, 6.10.1942—63 kolme k.v.

Vast. toim. Väinö E. Lindbohm 1890, Julius Hirn 1891—92, Oskar Behm 1892, Aug. Holmberg 1892—1908, päätoim. K. A. Tawastjerna. 1895, Waldemar Sundman 1908, Einar Theslöf 1908—14, H. Stadius 1914—17, Karl Himberg 1917—18, Tor Westerholm 1918—47, Hans E. Österlund 1947—. Lehteen yhdistettiin v. 1917 Hangö Pressen.

L ä h t e i t ä: Hangö, 25-v:n:o 1.4.1915.

HANGÖ ARBETARRÅDS NOTISBLAD ks. Hangon Työväen Neuvoston Tiedonantoja.

122. **HANGÖ-BLADET.** Hangö. 1.12—31.12.1908 kolme, 1909—13 neljä, 3.1.—17.11.1914 kolme k.v.

Päätoim. Max Haneman 1908—10, Gösta Moliis-Mellberg 1910—12, Karl Himberg 1912—14. — Lakkautettiin marrask. 1914. — Jatko: Hangö-Posten.

HANGÖBON ks. Hangö.

123. **HANGÖ-KURIREN.** Hangö. Näyten:o ja n:o 1, 29.7.1908—8.8.1908:7 n:oa.

Vast. toim. Aug. Holmberg.

124. **HANGÖ-POSTEN.** Hangö. 22.12.1914—6.2.1915:19 näyten:oa.

Vast. toim. Harald Ekholm, päätoim. Karl Himberg. — Edeltäjä: Hangö-Bladet. — Jatko: Hangö-Pressen.

125. **HANGÖ-PRESSEN.** Hangö. 9.2.—17.6.1915 näyten:oita kolme k.v., 19.6.1915—29.9.1917 kolme k.v.

Vast. toim. F. Hansson 1915—17, päätoim. Karl Himberg 1915—17. — Edeltäjä: Hangö-Posten. — Yhdistettiin lokak. 1917 Hangö lehteen.

126. **HANKASALMEN SANOMAT.** Hankasalmi (Keuruu). 18.10.—21.12.1963:10 näyten:oa.

Päätoim. Martti Pietiläinen. — P.

127. **HANKONIEMEN SILMÄ.** Hanko (Lahti). Näyten:ot 30.8. ja 27.9.1963.

Päätoim. Kalervo Wälimaa. — P.

128. **HANKONIEMI.** Hanko. Näyten:o 7.8.1899.

129. **HATTULA.** Parola (Hämeenlinna, 1954—58, 1961—63 Viiala). Näyten:o 18. 2. 1952; 7. 3. 1952—63 kaksi k.k.

Päätoim. Vilho Aho 1952, Risto Andelin 1953, Erkki Lumme 1953—59, Martti Taivainen 1960—. Julk. SPR:n Hattulan osasto 1952—58, Hattulan pitäjäseura 1959—63.

130. **HAUHON, TUULOKSEN JA TYRVÄNNÖN SANOMAT.** Hauho (Hämeenlinna). Näyten:ot 4. 12. ja 18. 12. 1931; 8. 1.—1. 7. 1932 yhden k.v. Vast. toim. M. Kartano. — P.

131. **HAUSJÄRVEN SANOMAT.** Hausjärvi (Helsinki). 1. 5. 1931. Toim. siht. Yrjö Valkonen.

132. **HEINOLAINEN.** Heinola (näyten:ot Lahti). Näyten:ot 7. 6. ja 16. 6. 1922; 7. 10. 1922—25 kaksi, 1926—41 kolme k.v., paitsi 22. 6.—2. 10. 1941, jolloin pommitusvaurioiden vuoksi ei ilmestynyt.

Vast. toim. Kustaa Vilho Helander 1922—24, päätoim. Antti Kauppi 1924—41. — Ed. — Yhdistettiin v:n 1942 alusta Itä-Häme lehteen.

133. **HEINOLAN LEHTI.** Heinola. Näyten:o 8. 10. 1902.

Vast. toim. K. E. Sonck.

134. **HEINOLAN LEHTI.** Heinola. Näyten:ot 23. 11. ja 24. 12. 1912; 1913—5. 2. 1918 kaksi k.v.

Vast. toim. Kustaa Vilho Helander 1912—17, Lauri Apala 1917—18. — P. 1913—15, ns. 1916—18. — Yhdistettiin helmik. 1918 Uusi Heinolan Sanomat lehteen.

135. **HEINOLAN SANOMAT.** Heinola. Näyten:o 11. 1. 1902.

Vast. toim. Th. Holmberg.

136. **HEINOLAN SANOMAT.** Heinola. Näyten:ot 23. 11. ja 22. 12. 1905; 1906—07 kolme, 1908—12 kaksi k.v.

Vast. toim. Ukko Andersin 1906, Hannes Laasonen 1906, Aleksis Ruokosalmi 1906—09, päätoim. Heikki Hyppönen 1909—11, V. A. Otava 1911—12. — Ns. 1906—10, p. 1911—12. — Jatko: Uusi Heinolan Sanomat.

137. **HEINOLAN SANOMAT.** Heinola. 25. 5. 1918-vuoden loppuun kaksi, 1919 kolme, 1920—27 kaksi, 1928—31. 8. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Eino Salmelainen 1918—19, Kuuno A. Talvioja 1919, Väinö Leisio 1919, J. Vesanen 1920—22, Hiskias Hokkanen 1922—23, Kaarlo Marjokorpi 1923—27, Jaakko Holstila 1927—30,

Väinö S. J. Laamanen 1930—33, vast. toim. Aaro A. Nuutinen 1933—37, Väinö V. Kinnunen 1937—39. — P. 1918—33, v:sta 1933 kok. — Edeltäjä: Uusi Heinolan Sanomat.

138. **HELSINGFORS.** Notis- och annonsblad. Helsingfors. 1879—30. 4. 1883 kuusi k.v.

Vast. toim. F. M. Mexmontan 1881—82, Verner Konrad Lönnbeck 1882—83. — Edeltäjä: Dagens Nyheter.

139. **HELSINGFORS AFTONBLAD.** Helsingfors. 21. 6. 1893—29. 3. 1895 kuusi k.v.

Päätoim. Ossian Reuter. — Julk. V. Petterson. — Edeltäjä: Aftonbladet. — Jatko: Aftonposten.

140. **HELSINGFORS ALLEHANDA.** Helsingfors. Näyten:o 14. 7. 1900.

Vast. toim. Karl Flodin.

141. **HELSINGFORS ANNONSBLAD.** Helsingfors. 2. 1—30. 12. 1843 kuusi k.v., uusi numerointi heinäk. 1 p:stä.

142. **HELSINGFORS ANNONSBLAD.** Helsingfors. Näyten:o 16. 12. 1853; 1854—24. 4. 1855 kaksi k.v.

Vast. toim. ja julk. H. C. Friis.

143. **HELSINGFORS ANNONSBLAD.** Helsingfors. 29. 6.—30. 12. 1876 kuusi k.v.

Vast. toim. ja julk. Andreas August Lindfors. — Jatko: Dagens Nyheter.

144. **HELSINGFORS BÖRSFÖRENINGENS TIDNING.** Helsingfors. Näyten:o 24. 12. 1866; 1867—3. 4. 1867 yhden k.v.

Toim. Joh. Alfthan.

145. **HELSINGFORS DAGBLAD.** Helsingfors. Näyten:ot 16. 11. ja 30. 11. 1861; 1862—70 kuusi, 1871—87 ja 1. 4. 1888—31. 3. 1889 seitsemän k.v.

Päätoim. Otto Reinhold Frenckell 1862, Johan Herman Edvard Bergh 1863—64, Robert Olof Lagerborg 1865—82, Robert Castrén 1882—83, Anders Herman Chydenius 1883—87, Gustaf Ferdinand Lönnbeck 1888—89. — Ilmestyi tammi—maalisk. 1888 nimenä Dagbladet.

Lähteitä: Helsingfors Dagblad, 25-vuotisen:o 30. 11. 1886.

146. **HELSINGFORS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING.** Helsingfors. Näyten:o 25. 8. 1900.

Vast. toim. Gustaf Mattsson.

HELSINGFORS LANDSORTSBLAD ks. Helsingin Maaseutulehti

147. **HELSINGFORS MORGONBLAD.** Helsingfors. 1832—44 kaksi k.v.

Päätoim. J. L. Runeberg 1832—37, toim. F. W. Alenius, C. Lundahl, K. A. Lindström ja H. G. Piponius 1838, A. Moberg 1839—40, Fabian Collan 1841—44, Fredrik Berndtson ja Sven Gabriel Elmgren 1844. — Jatko: Morgonbladet.

148. **HELSINGFORS NYHETER.** Helsingfors. Näyten:o 22. 10. 1900.

Vast. toim. Rafael Lindqvist.

HELSINGFORS NYHETER ks. Helsingin Uutiset.

149. **HELSINGFORS POSTEN.** Helsingfors. 3. 9. 1864—19. 5. 1865 yhden k.v.

Toim. Theodor Neovius.

150. **HELSINGFORS-POSTEN.** Helsingfors. Kolme näyten:oa marrask. 1902; 1. 12. 1902—05 seitsemän k.v.

Vast. toim. Karl Flodin.

151. **HELSINGFORS TIDNING.** Helsingfors. Näyten:o 10. 3. 1893.

Vast. toim. August Sundholm.

152. **HELSINGFORS TIDNING.** Helsingfors. Näyten:o 11. 2. 1899.

Vast. toim. G. R. Snellman.

153. **HELSINGFORS TIDNING.** Helsingfors. Näyten:o 18. 12. 1909; 1. 1.—24. 9. 1910 yhden k.v.

Vast. toim. J. F. Valbäck, toim. Axel Åberg.

154. **HELSINGFORS TIDNINGAR.** Helsingfors. 1829—59 kaksi, 1860—61 kolme, 1862—30. 11. 1866 kuusi k.v.

Toim. A. F. Vasenius 1829—31, R. Trapp 1832—38, G. A. Ekelund 1839—40, J. E. A. Grönblad 1841, Zachr. Topelius 1841—60, Aug. Schauman 1861—63, Otto Donner, 1864, 1866, Th. Rein 1864, Emil Böök 1864, Waldemar Eneberg 1864—65, A. Forssell 1864—65, Johan August Hagman 1864—65.

L ä h t e i t ä: Helsingfors Tidningar, 30. 11. 1866.

155. **HELSINGIN MAASEUTULEHTI.** (Helsingfors Landsortsblad). Helsinki. 1925:7 n:o:aa.

Vast. toim. J. V. Hollmerus.

156. **HELSINGIN SANOMAT.** Helsinki. Näyten:ot 24. 9. ja 26. 9. 1904; 1. 10. 1904—13 kuusi, 1914—18 seitsemän, 1919—24 kuusi, 1925—63 seitsemän k.v., sunnuntaipainos 1910—63, viikkoliite 1. 1. 1928—3. 12. 1939.

Päätoim. Paavo Warén 1904—05, Heikki Gabriel Renvall 1905—06, Severi Nuormaa 1906—08, Eero Erkkö 1909—18, 1920—27, Santeri Ivalo 1918—20, Walto Wihtori Tuomioja 1927—31, Eljas Erkkö 1927—38, 1961, Yrjö Niimiluoto 1938—61, vast. päätoim. Teo Mertanen, päätoim. Aatos Erkkö 1961—. Ns. 1904—18, ed. 1919—32, v:sta 1933 p. — Edeltäjä: Päivälehti.

L ä h t e i t ä: (Alli Rytönen), Helsingin Sanomat (Päivälehti) 1889—1949. Helsinki 1949.

157. **HELSINGIN UUTISET.** Helsinki. Näyten:o 20. 11. 1862; 1863 kaksi k.v.

Vast. toim. Jaakko Forsman, toim. Yrjö Koskinen ja Agathon Meurman.

158. **HELSINGIN UUTISET.** Helsinki. Näyten:ot 14. 9. ja 21. 9. 1908; 5. 10. 1908—12. 3. 1910 yhden k.v.

Vast. toim. H. R. Pohjola. — P.

159. **HELSINGIN UUTISET.** Helsingfors Nyheter. Helsinki. Näyten:ot 8. 1. ja 25. 1. 1936.

Päätoim. A. Haapakoski (n:o 1), H. Päivärinta (n:o 2).

160. **HELSINGIN VIESTI.** Helsinki. Näyten:o 19. 12. 1909.

161. **HELSINGIN WIIKKO-SANOMIA.** Helsinki. Näyten:o 2. 12. 1881; 1882—84 yhden k.v.

Päätoim. Evald Ferd. Jahnsson 1882, K. Heino (Lindroos) 1882—84.

162. **HELSINGIN YMPÄRISTÖ.** Malmi. 1929 yhden k.v.

Vast. toim. Ilmari Hildén (Honkamies). — P.

163. **HELSINGIN YMPÄRISTÖLEHTI.** Malmi. (näyten:ot Oulunkylä, 1936—63 Kerava). Näyten:ot 3. 3., 13. 3. ja 20. 3. 1936; 1936—63 yhden k.v.

Päätoim. Arvo Stenwall. — P.

164. **HELSINKI-LEHTI.** Helsinki. 12. 9. 1958—63 yhden k.v.

Päätoim. Olavi E. Jääskeläinen 1958—60, V. Vartio 1960—. Edeltäjä: Liitosalueen Sanomat.

165. **HERMES.** Helsinki. 9. 9.—30. 12. 1885 kaksi, 1. 3.—24. 3. 1886 kuusi k.v.

Toim. Ludvig Dannholm. — V. 1886 lehti sisälsi yksinomaan ilmoituksia.

166. **HERÄTTÄJÄ.** Turku. Näyten:o 15. 12. 1909; 1910—63 yhden k.v.

Vast. toim. Kaarlo Reetrikki Kares 1910—17, päätoim. 1918—35, vast. toim. Pauli Salokas 1918—21, T. Hirvonen 1921—35, päätoim. 1935—56, Yrjö Luojola 1956—57, Torsti Kanerva 1958—61, Haakon Vainio 1961—.

L ä h t e i t ä: Herättäjä, 13. 12. 1929; 50-v. n:o 18. 12. 1959.

167. **HERÄÄ SUOMI.** Helsinki. 16. 6. 1933—14. 6. 1934 yhden k.v. sekä 12. 10. 1934.

Vast. toim. Arvi Kalsta. — Suomen kansanjärj. äk.

168. **HIRVENSALMEN JA PERTUNMAAN KUNNALLISLEHTI.** Joutsa (Iisalmi). Näyten:o 21. 12. 1961; 1962 tammik. yhden k.v.

Päätoim. J. Lindqvist. — P. — Yhdistettiin Joutsan, Hartolan, Leivonmäen ja Luhangan kunnallislehteen.

169. **HOLLOLAN, ASIKKALAN, ORIMATTILAN JA NASTOLAN KUNNALLIS-SANOMAT.** Lahti. Näyten:ot 1. 10. ja 26. 10. 1914.

Vast. toim. A. Vuorenjuuri.

170. **HUFVUDSTADSBLADET.** Helsingfors. 5. 12. 1864—89 kuusi, 1890—1963 seitsemän k.v., 6-p.p. maaseutupainos 1892—96, 7-p.p. 1927—63, 3-p.p. näyten:o 9. 12. 1872; 1873—78, sunnuntai-liite 1886—88, sunnuntaipainos 1917—63, iltapainos 1944 (127 n:oa), viikkoliite: Vår lördagskväll 1949:5 näyten:oa; 1950—63 yhden k.v. — Olympia-Extra 1952:15 n:oa, lakkouutisia 5. 7.—8. 8. 1917 (monistettuna).

Päätoim. August Schauman 1864—85, Arthur Reinhold Freneckell 1885—1928, vast. toim. Amos Anderson 1928—45, vast. päätoim. Egidius Ginström 1938—59, Torsten Steinby 1960—.

L ä h t e i t ä: Hufvudstadsbladet 5. 12. 1914; Axel Söderlund, Hufvudstadsbladet under August Schaumans tid. (Åbo underrättelser 30. 12. 1923); Månadsregister 1895—1916; Amos Anderson, Hufvudstadsbladet under ett kvartsekel. Helsingfors 1946; Eg. Ginström, Hufvudstadsbladet under 50 år (1864—1914). Helsingfors 1964.

HUOMENPUHDE ks. Iltapuhde.

HVARJEHANDA ks. Björneborgs Tidning.

171. **HYVINKÄÄN SANOMAT.** Hyvinkää (Kerava). Näyten:o 12. 11. 1921.

Vast. toim. Eemeli Salminen.

172. **HYVINKÄÄN SANOMAT.** Hyvinkää (näyten:ot ja 1925:1—13 Hämeenlinna). Näyten:ot

19. 11. ja 11. 12. 1924; 1925 yhden, 1926—59 kaksi, 1960—19. 9. 1963 kolme, 20. 9.—31. 12. 1963 neljä k.v.

Päätoim. Väinö V. Valorinta 1925—26, E. V. Vanamo 1926—30, A. Majamäki 1930, K. Niementausta 1930—43, Einar Vanamo 1943—.

L ä h t e i t ä: Hyvinkään Sanomat, 40-v. n:o 24. 11. 1964.

173. **HYVINKÄÄN UUTISET.** Hyvinkää (Riihimäki). Näyten:ot 11. 4., 19. 4. ja 26. 4. 1929; 30. 4.—31. 12. 1929 kaksi k.v.

Päätoim. Toivo A. Heimonen. — P.

174. **HYVINKÄÄN UUTISET.** Nurmijärven — Hyvinkään paikallislehti. Hyvinkää (1953 Kerava). 26. 9. 1953—56 yhden (1953 kahdeksan ensimmäistä n:oa näyten:oitaa), 1957—63 kaksi k.v.

Päätoim. T. W. Paavonkallio. — P.

HYVÄSTI ks. Iltapuhde.

175. **HÄME.** Hämeenlinna. 3. 7. 1919—40 kolme, 1941 kaksi, 1942—28. 1. 1944 yhden k. v.

Päätoim. Aarne A. Astala 1919—23, Lauri Apala 1923—44. — Ed. — Edeltäjä: Hämetär.

HÄME ks. Maakansa.

176. **HÄMEEN KANSA.** Hämeenlinna. Näyten:ot 23. 3. 1901.

Vast. toim. Kusti Laurén.

177. **HÄMEEN KANSA.** Hämeenlinna. 10. 1.—27. 6. 1919 yhden, 2. 7. 1919-vuoden loppuun kaksi, 1920—28 kolme, 1929—32 viisi, 1933—44 kolme, 1945—53 kuusi k.v.

Vast. toim. Juho Randelin 1919—20, päätoim. Heikki Laakso 1919, Emil Metsäranta 1919—20, vast. toim. Kalle Myllymäki 1920—24, pää- ja vast. toim. Kusti Kaukovaara 1920—29, 1933—36, Akseli Kanerva 1929—32, Jussi Saarinen 1932—33, O. Palkonen 1936—41, Eino Seppälä 1941—48, Mauno Pelkonen 1948—. Sd. — Edeltäjä: Hämeen Voima.

L ä h t e i t ä: Hämeen Kansa, 25-v.n:o 9. 5. 1931; Veikko Isomäki, Hämeen Voima — Hämeen Kansa. Hämeenlinna 1956.

178. **HÄMEENKYRÖN LEHTI.** Hämeenkyrö (Tampere). Näyten:ot 29. 3. 1895; 3. 5.—29. 11. 1895 kaksi k.k.

Vast.toim. F. E. Nyman (Ania).

179. **HÄMEENKYRÖN SANOMAT.** Kuulumisia Hämeenkyröstä, Viljakkalasta ja lähiseudulta. Hämeenkyrö (Tampere, 1956:4— Kankaanpää). 1922—63 yhden k.v.

Vast. toim. Urho Viljo Valakorpi 1922—57, Jalmari Helo 1957—61, Juhani Helo 1961—. P.

180. **HÄMEEN LEHTI.** Hämeenlinna. Näyten:o 23. 5. 1902.

Vast. toim. Väinö Andelin (Hämeen-Anttila).

181. **HÄMEENMAA.** Hämeenlinna. Näyten:o 6. 4. 1901.

Päätoim. C. E. Nylund.

182. **HÄMEEN MAA.** Hämeenlinna (1923:13 — 1929 Tampere). Näyten:o 24. 3. 1922; 7. 4.—31. 12. 1922 yhden, 1923—26 kolme, 1927—27. 6. 1929 neljä k.v.

Päätoim. Aaretti Hovi 1922, A. V. Nieminen 1922, Janne Mäkinen 1923, vast. toim. V. Sotavalta 1923—24, Heikki Kokkonen 1924, Eino Aapo Aaltio 1924—25, Vihtori Kivimäki 1925—29. — Ml. — Jatko: Hämeen Maaseutu.

183. **HÄMEENMAA.** Tampere. 22. 12. (n:o 31) ja 30. 12. 1948; 5. 1.—17. 2. 1949 yhden k.v.

Päätoim. K. J. Hirvenoja. — Edeltäjä: Häme-Karjala.

184. **HÄMEEN MAASEUTU.** Tampere. 30. 9. ja 9. 10. 1930.

Päätoim. Vihtori Kivimäki. — Ml. — Edeltäjä: Hämeen Maa.

185. **HÄMEEN MAASEUTU.** Tampere (21. 12. 1935—1939 Parkano). 1935 kaksi k.k., 7. 3.—27. 6. 1936: 11, 1939: 2 n:oa.

Vast. toim. K. V. Kulju. — Maaseutuväen äk.

186. **HÄMEEN SANOMAT.** Hämeenlinna (näyten:o Helsinki). Näyten:o 4. 12. 1878; 1879—81 yhden, 1882—91 kaksi, 1892—1918 kolme, 1919—60 kuusi, 1961—63 seitsemän k.v.

Vast. toim. Kaarlo Blomstedt 1879, päätoim. Y. K. Koskinen (Yrjö-Koskinen) 1880—81, Uno von Schrowe 1881—82, A. E. Fawén 1882—83, Edvard W. Palander 1884, O. A. F. Lönnbohm 1885—90, Severi Nyman (Nuormaa) 1891—93, Henr. R. Helin 1893—98, Emil Forsgren 1898, Väinö Andelin (Hämeen-Anttila) 1898—1902, 1912—14, Kaarlo Kytömaa 1902—03, J. Lehtonen 1903, Onni W. Brummer (Arima) 1904—06, E. A. Ahlman (Alha) 1906—09, Yrjö Leivo 1909, Väinö Arajärvi 1909—11, Yrjö Nikkola 1911—12, Jalmari Sauli 1914—17, Aarne Kauhtio (vast. 1916), 1917—39, 1941—44, Arvi Tapiola 1939—41, Mauri Kittelä 1945—51, Lauri O. Karvonen 1951, Leo Halla 1951—. Sm., v:sta 1919 kok., v:sta 1932 ikl, v:sta 1938, kok., v:sta 1941 p.

L ä h t e i t ä: Hämeen Sanomat 1879—1929, muistojulkaisu. Hämeenlinna 1929; U. Havumäki, Hämeen Sanomat 1879—1954. Hämeenlinna 1953.

HÄMEEN-SATAKUNNAN YHTEISTYÖ ks. Hämeen Yhteistyö,

187. **HÄMEEN SOSIALIDEMOKRAATTI.** Hämeenlinna (1961 Viiala, 1961:9A Lahti). 1960:3, 1961—63:10—12 n:oa vuodessa.

Vast. toim. Onni Haakana. — Tpsl.

188. **HÄMEEN VOIMA.** Hämeenlinna. Näyten:ot 17. 2. ja 24. 3. 1906; 5. 5. 1906 — vuoden loppuun kaksi, 1907—25. 4. 1918 kolme k.v.

Vast. toim. Oskari Siren 1906—07, Heikki Arvonen 1907—08, Väinö Jokinen 1908—12, Heikki Välisalmi 1912—14, J. V. Ranta 1914—15, Matti Salmi 1915—18, päätoim. Oskar Lylykorpi 1914—17, Heikki Laakso 1917—18. — Sd. — Jatko: Hämeen Kansa.

L ä h t e i t ä: ks. Hämeen Kansa.

189. **HÄMEEN YHTEISTYÖ.** Tampere (1946—1948:106 Helsinki, 1948:107—1949:60 Pori). Näyten:ot 7. 1., 11. 1. ja 16. 1. 1946; 19. 1. 1946—55 kolme, 1956—57 neljä, 1958—59 viisi, 1960—63 kuusi k.v.

Päätoim. Arvi Laakso 1946—63, Keijo Savolainen 1963. — Skdl. — Nimenä 2. 10. 1946—1947 Hämeen-Satakunnan Yhteistyö.

190. **HÄME-KARJALA.** Tampere. Näyten:o ja n:o 1, 16. 5. 1946—7. 7. 1948 yhden k.v.

Päätoim. Kalevi Leinola 1946, K. J. Hirvenoja 1946—48. — Ml. — Jatko: Hämeenmaa.

191. **HÄME-KARJALA.** Tampere. Näyten:o 18. 9. 1954; n:o 1, 10. 10. 1954.

Päätoim. Eeva-Liisa Manner. — P.

192. **HÄMETÄR.** Hämeenlinna. 12. 2. 1903—18 kolme, 1919—13. 4. 1919 kuusi, 15. 4.—1. 7. 1919 kolme k.v., 3-p.p. 1919.

Vast. toim. Antti Itkonen 1903—12, päätoim. Rudolf Holsti 1903—05, Aukusti Simelius (Simojoki) 1906, Väinö Koivisto 1907, päätoim., v:sta 1912 vast. toim. A. Tarjanne 1907—19. — Ns. — Jatko: Häme.

193. **HÄMÄLÄINEN.** Hämeenlinna. 3. 9. 1858—78 yhden, 1879—9. 3. 1901 kaksi k.v.

Päätoim. Gustaf Erik Eurén 1858—60, 1862—72, Anton V. Lindgren 1861, 1874—97, Adolf Malin 1872—73, Tyko Hagman 1898—1901. — Lakkautettiin pysyvästi maalisk. 1901.

194. **HÄMÄLÄINEN**. Hämeenlinna (Helsinki). 1963: päiväamaton näyten:o.

Vast. toim. A. Vesala. — P.

195. **HÄRMÄT**. Ala- ja Ylihärmän uutislehti. Kauhava (Seinäjoki). Neljä näyten:oa 25. 5.—15. 6. 1961; 29. 6. 1961—63 yhden k.v.

Toim. Laijo Järvi. — P.

HÖST ks. Wiborgsbladet.

HÖSTEN ks. Borgå Nya Tidning.

196. **IISALMEN SANOMAT**. Iisalmi. Näyten:ot 14. 11., 24. 11. ja 15. 12. 1925; 1926—51 kolme, 1952—63 kuusi k.v.

Päätoim. K. V. Piilonen 1926—48, Otto Laitinen 1927—28, Lauri Kulmala 1948—60, Aug. Liimatainen 1960, 1963, Paavo Käkkölä 1960—63, Unto Kivelä 1963. — Ml.

197. **IITINSEUTU**. Kausala (Lahti). Näyten:o 10. 12. 1954; 1955—63 yhden k.v.

Päätoim. Lauri E. Yrjölä 1954—56, Sulo Vuorio 1956, Akseli Ylönen 1956—. P.

198. **IKAALINEN**. Kunnallisia tietoja Ikaalisten Jämijärven, Kihniön ja Parkanon pitäjistä Ikaalinen (1913—25 Tampere, 1926—33 Vammala). Näyten:o 19. 12. 1913; 1914—25. 5. 1934 yhden k.v.

Vast. toim. Mikko Ilkka 1914—17, Juuse Tamminen 1918—22, Seth Vesa 1922—34. — P. — Jatko: Pohjois-Satakunta.

199. **ILKKA**. Vaasa, 1. 9. 1962— Seinäjoki. Näyten:ot 20. 4. ja 8. 6. 1906; 3. 7. 1906—1. 6. 1918 kolme, 3. 6. 1918—38 kuusi, 1939—63 seitsemän k.v., 3-p.p. 1918—22.

Päätoim. Santeri Alkio 1906—29, Artturi Leinonen 1929—58, Veikko Pirilä 1958—. Ml.

Lähteitä: Artturi Leinonen, Ilkan tie 1906—56. Vaasa 1956.

ILLANPUHDE ks. Iltapuhde.

200. **ILMAJOEN SANOMAT**. Ilmajoki. Näyten:ot 30. 10., 19. 11. ja 10. 12. 1952; 1953—55 yhden k.v.

Päätoim. Kauko J. Koivisto. — Jatko: Ilmajoki-Lehti.

201. **ILMAJOKI**. Vaasa. Näyten:o 21. 12. 1901.

202. **ILMAJOKI**. Ilmajoki (Seinäjoki). Näyten:ot 17. 12. 1929, 28. 2. ja 22. 3. 1930; 2. 4. 1930—55 yhden k.v.

Vast. toim. Vilho Syrjä. — P. — Jatko: Ilmajoki-Lehti.

203. **ILMAJOKI-LEHTI**. Ilmajoki. 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Paavo Fossi. — P. — Edeltäjät: Ilmajoen Sanomat ja Ilmajoki.

ILMARI ks. Itä-Suomen Sanomat.

204. **ILMARINEN**. (Notisblad för Österbotten). Vasa. Näyten:o 11. 12. 1847; 1848—23. 10. 1852 kaksi, 25. 1. 1854—55 yhden k.v.

Toim. Torsten T. Renvall 1848—50, L. L. Lauren 1851—52, 1854—55, J. O. I. Rancken 1851—52, 1854—55. — Edeltäjä: Wasa Tidning.

Lähteitä: Vasabladet, 75-v. n:o 29. 6. 1931.

205. **ILMARINEN**. Viipuri. Näyten:o 12. 12. 1866; 1867—19. 1. 1872 yhden k.v.

Toim. N. A. Zilliacus 1866—67, Johan August Hagman 1867—68, Robert Mollenius 1867—69, Ernst Albert Forssell 1869—71, Aksel Gabriel Corander 1871—72.

206. **ILMARINEN**. (Sanomia Itä-Suomesta). Viipuri. Näyten:o 1. 12. 1874; 1875 yhden, 1876—81 kaksi, 1882—31. 1. 1888 kolme k.v.

Päätoim. Juhana Henrik Erkkö 1875—76, Reitto (Fredrik) Aalto 1877, Anton Rikström 1877—80, Kalle Viljakainen 1880—83, Tyko Hagman 1883—84, G. Keldan (Keltanen) 1885, Mikko Salo 1885—87, Alfred E. Wallen 1888.

207. **ILMARINEN**. Tampere. Näyten:o maalisk. 1897.

ILMOITTAJA ks. Pohjalainen.

ILMOITUKSIA ks. Pohjalainen.

208. **ILMOITUS-LEHTI**. Kuopio. 12. 3. 1859—60 yhden k.v.

Toim. Fr. Ahlqvist 1859, Tobias Serenius 1859—60. — Edeltäjä: Annons-Blad.

209. **ILMOITUSLEHTI**. Vaasa. 1902—21. 6. 1905 kaksi k.v.

Vast. toim. Fr. O. Ansas.

ILMOITUSLEHTI ks. Itä-Suomen Sanomat.

ILMOITUSLEHTI ks. Pohjalainen.

210. **ILTALEHTI** (ent. Työväenliitto). Helsinki. 30. 9. 1912—31. 7. 1913 kuusi k.v.

Päätoim. Juhon Torvelainen 1912—13, Yrjö Kataja 1913. — Sosialidemokratiasta vapaan isänmaallisen ja kansallisen työväestön asianajaja. — Edeltäjä: Työväenliitto.

211. **ILTALEHTI** (ent. Uuden Suomen Iltalehti). Helsinki. 13. 9. 1919—31. 10. 1930 kuusi k.v.

Päätoim. Yrjö Koskelainen 1919—23, Emerik Olsoni 192—24, Iisakki Laati 1924—26, Aksel Eino Palola 1926—27, Jaakko Tuomikoski 1927—30. — Kok. — Edeltäjä: Uuden Suomen Iltalehti. — Jatko: Ajan Sana.

ILTALEHTI ks. Suomen Sosialidemokraatti.

212. **ILTAPUHDE**. Lehteä oli tarkoitus julkaista Loviisassa, vaikka painatuslupaa ei annettu päätoimittajaksi tarkoitetun henkilön takia. Painatuslupaa odotettaessa julkaistiin seuraavat numerot: Aamupuhde 20. 11., Ehtoopuhde 18. 12. 1901, Illanpuhde 8. 1., Päiväpuhde 15. 1., Päivänpuhde 22. 1. Yöpuhde 29. 1., Yönpuhde 5. 2., Wiikkopuhde 12. 2., Wiikonpuhde 19. 2., Huomenpuhde 26. 2. ja Hyvästi 5. 3. 1902. (Hamina).

Toim. Eelu Pürinen ja Wainö Wallenius.

ILTAPUHDE ks. Maaseutu.

ILTARUSKO ks. Koitar.

213. **ILTA-SANOMAT**. Helsinki. 29. 2.—5. 3. 1932 ja 1. 8. 1932—63 kuusi k.v.

Vast. toim. Eljas Erkko 1932—38, Yrjö Niiniluoto 1938—49, Eero Petäjäniemi 1950—56, Teo Mertanen 1956—61, Heikki Tikkanen 1961—. — P.

214. **IMATRA**. Lappeenranta. Näyten:o 25. 7. 1908.

Vast. toim. E. V. Sikanen.

215. **IMATRAN SEUTU**. Imatra. 2. 7., 5. 7., 12. 7. 1932.

Vast. toim. M. J. Hukka.

216. **INKERI**. Pietari (Pietari 1908—1910:8, Viipuri 1910:9—1917). 4. 3.—13. 10. 1910 yhden, 19. 10. 1910—17 kaksi k.v.

Vast. toim. Simo Eronen 1910—17. — P.

217. **INKERIN SANOMAT**. Käkisalmi. 1921—29. 9. 1922 yhden k.v.

Vast. toim. S. Termonen 1921, Topi Orpana 1921—22, toim. Antti Tiittanen 1921—22. — P. — Edeltäjä: Kirjasalon Sanomat. — Jatkuu aikakauslehden luonteisena.

218. **ISÄNMAAN YSTÄVÄ**. Helsinki. Näyten:ot 2. 1. 1897 ja toimittajan vaihtuessa 15. 12. 1899; 7. 1. 1897—1900 yhden k.v.

Päätoim. Emil Murén 1897—99, Tekla Hultin 1900. — Lakkautettiin pysyvästi tammik. 1901.

219. **ISÄNTÄ**. Tampere. Näyten:ot 9. 3., 22. 3. ja 30. 3. 1907; 6. 4. 1907—08 yhden k.v.

Toim. F. E. Ania (Nyman). — P.

220. **ISÄNTÄ**. Kunnallispol. ja taloudell. kysymyksiä käsitt. viikkolehti. Tampere. Näyten:ot 9. 12. 1910.

Toim. F. E. Ania (Nyman). — P.

221. **ITÄ-HÄME**. Heinola. Näyten:ot 4. 8., 24. 11., 30. 11., ja 14. 12. 1904; 1905—18. 8. 1906 kaksi k.v.

Vast. toim. Kuuno A. Bäckman (Talvioja). — P. — Yhdistettiin Lahti lehteen elok. 1906.

222. **ITÄ-HÄME**. Sysmä, Heinola 1952— (näyten:ot ja 1927—28:22 Lahti). Näyten:ot 3. 9., 7. 10. ja 1. 11. 1927; 8. 12. 1927—26. 11. 1930 yhden, 1. 12. 1930—49 kaksi, 1950—63 kolme k.v.

Päätoim. Valter W. Mäkelä 1927—46, K. T. Mesiäinen 1946—. P. — Lehteen yhdistettiin v. 1942 Heinolainen.

223. **ITÄ-HÄMEEN RAIVA AJA**. Heinola, myöh. Lahti. Näyten:o 11. 12. 1905, 1906 (n:ot 1—5 näyten:oita) yhden, 1907 kaksi k.v.

Vast. toim. Oskar Orasmaa 1906—07, Viljo Visa 1907. — Sd. — Jatko: Raivaaja.

224. **ITÄ-HÄMÄLÄINEN**. Kuopio. Näyten:ot 3. 9., 10. 9., 17. 9. ja 24. 9. 1938; 1. 10. 1938—39 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl. — V. 1939 n:ot 121—125 [po. 125—129] ja 147 nimenä Yhtyneet Lehdet.

225. **ITÄ-KARJALA**. Käkisalmi. Näyten:o 21. 12. 1896; 2. 2. 1897—1906 kaksi k.v.

Vast. toim. Hugo Theodor Maximilian Dahlgren 1897—1904, J. O. Lahtinen 1904—06, päätoim. Kaarlo Korpilahti 1905—06. — Sm. — Jatko: Käkisalmen Sanomat.

L ä h t e i t ä ks. Käkisalmen Sanomat.

226. **ITÄ-KARJALA**. Helsinki. Näyten:o 10. 11. 1923; 3. 1.—12. 4. 1924 yhden k.v.

Päätoim. Wasili Keynäs. — Itä-Karjalaisten äk. — P.

227. **ITÄ-KARJALA**. Joensuu, Helsinki 1942:5—(1942—44 Kerava). 1941—44:48 n:oa.

Päätoim. M. Karvonen 1941—42, Vilho Timonen 1943—44. — Itä-Karjalaisten äk.

228. **ITÄ-KARJALAN SANOMAT**. Suojärven y.m. rajaseutupitäjien kunnallislehti. Suojärvi (Imatra). 26. 8.—2. 12. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Santeri Jehkonen.

229. **ITÄ-POHJANMAA.** Haapajärven ja ympäristöpöytälehti. Haapajärvi (1953—1954:47 Kokkola, 1954:48—1959 Iisalmi). Näyten:ot 1—3, 1953 nimenä Haapajärven Seutu; 1953—56 yhden, 1957—13. 3. 59 kaksi k.v.

Päätoim. Pauli Tuomikoski. — P. — Jatko: Pohjanmaa.

230. **ITÄRANTA.** Koiviston, Johanneksen, Kuolemajärven, Uudenkirkon ja ulkosaarten kunnallislehti. Koivisto (Viipuri). Näyten:o 18. 12. 1931; 1932—6. 7. 1933 yhden k.v.

Vast. toim. K. T. Mannonen 1932—33, Yrjö Tiittanen 1932, T. Kansanen 1933. — P.

231. **ITÄ-SAVO.** Savonlinna. 18. 10. 1917—51 kolme, 1952—63 kuusi k.v.

Päätoim. Väinö S. J. Laamaun 1917—18, Väinö Kolkkala 1918—20, Hannes Salovaara 1920—23, vast. päätoim. Paavo Autere 1923—26, päätoim. Eero Viitanen 1926, Väinö August Rantala 1927—32, V. V. Valtonen 1932—59, Jussi Harjula 1940—41, Venni Maunula 1960—61, Martti Rahunen 1961—62, vt. päätoim. V. E. Nousiainen 1962—. Kp. 1917—18, v:sta 1919 ed., v:sta 1927 ml. — Edeltäjä: Savolainen.

L ä h t e i t ä: Aaro Liukko, Itä-Savo, Savonlinnan kirjapaino osakeyhtiö ja edeltäjät 1907—1957. Savonlinna 1957.

232. **ITÄ-SUOMEN SANOMAT.** Lappeenranta. Näyten:ot 10. 10., 3. 12. 1894; Ilmoituslehti 12. 12. 1894, Ilmari 15. 12. ja 22. 12. 1894 sekä Uusi Ilmoituslehti 29. 12. 1894; 1895 kolme, 1896—98 kaksi, 1899—24. 11. 1914 kolme k.v.

Vast.toim. E. J. Roini näyten:ot, A. B. Mäkelä 1894—95, William Pesonen 1895, John Markkula 1895—96, päätoim. Kaarlo Forsgren (Korpi-lahti) 1896—1902, Otto Henrik Moisio 1899—1900, 1902—14. — Ns. — Lakkautettuna 22. 6.—24. 8. 1899 ja 14. 3.—16. 7. 1901. — Lehteen yhdistettiin v. 1899 Lappeenrannan Uutiset. — Lakkautettiin sota-ajan vuoksi v. 1914. — Jatko: Etelä-Saimaa.

L ä h t e i t ä ks. Etelä-Saimaa.

233. **ITÄ-SUOMEN SANOMAT.** Viipuri. Näyten:ot 7. 6., 15. 6., 22. 6. ja 29. 6. 1929.

Vast. toim. J. Mouhu. — Ed.

234. **ITÄ-SUOMEN TYÖMIES.** Kotka. Näyten:ot 9. 6., 7. 7. 1899 ja 11. 4. 1900; 2. 5.—7. 11. 1900 kaksi k.v.

Vast. toim. Vilho Pylvänen. — Sd.

235. **ITÄ-SUOMEN TYÖMIES.** Viipuri. 2. 1.—23. 1. 1918 ja 5. 5.—31. 12. 1918 kuusi k.v.

Päätoim. Vilho Vihtori Viitanen (Viita), Evert Huttunen. — Aluksi oikeistosos., myöh. sd.

236. **ITÄ-SUOMEN UUTiset.** Viipuri. Näyten:o 13. 12. 1914.

Vast. toim. W. Sederholm.

237. **IZVĚSTIJA.** Gel'singfors-kago Soveta Deputatov Armii, Flota i Rabočih Sveaborgskago Porta. Helsinki. 9. 3. 1917—6. 4. 1918 kuusi k.v.

Päätoim. S. A. Garin 1917, A. Nožin 1917—18. — Nimenä 9. 3.—3. 5. 1917 Izvēstija, Gel'singfors-kago Deputatov Armii, Flota i Rabočih ja maalisk. 1918 Izvēstija, Organ izdavaemyj pri likvidacionnoj komisii.

238. **IZVĚSTIJA** Soveta Deputatov Armii, Flota i Rabočih Abo-Olandskoj Ukrēplenoj Pozicii. Turku. 1. 4. 1917—17. 2. 1918 neljä—kuusi k.v.

Toim. mm. Vladimir Ljubimov.

239. **JAAKKIMA.** Jaakkima (1915:1—22 Sortavala, 1915:23—Käkisalmi). Näyten:o (n:o 1) 23. 6. 1915; 7. 7. 1915—21. 1. 1920 yhden k.v.

Vast. toim. Herman Liukkonen 1915, Yrjö Aukusti Vuorelainen 1916—20, toim. Tommi Kilpiö 1915—18, Aaro Liljander 1918—20. — P. — Edeltäjä ja jatko: Jaakkiman Sanomat.

240. **JAAKKIMAN LEHTI.** Jaakkima (Viipuri). Näyten:o jouluk. 1922; 1923—25 yhden k.v.

Vast. toim. Jaakko Vainio. — Ml.

241. **JAAKKIMAN SANOMAT.** Jaakkima, 1945—59 Lappeenranta, 1960 Seinäjoki. (1905—13 ja 1920—39 Käkisalmi, 1914 Sortavala, 1940 Parikkala, 1942—54 Lappeenranta, 1955—60 Ilmajoki). Näyten:o 1905 (päiväämätön); 1906—9. 9. 1914, 28. 1. 1920—13. 3. 1940, 28. 1. 1942—51 yhden k.v., 1952—60 kaksi k.k.

Päätoim. Juho Kaartotie (Kröger) 1906—08, Jaakko Liukko 1908—10, Valter Mäkelä 1910, Alfr. Räisänen 1910—11, Jaakko Uimonen 1911, Aksel Kauppila 1911—12, Osk. Pellikka 1912—14, Aaro Liljander 1920—21, Tommi Kilpiö 1921—32, vast. toim. A. Vuorelainen 1922—35, päätoim. 1933—35, päätoim. O. Vesterdahl 1935—40, Lauri Penttilä 1942—59, Tommi Kilpiö 1960. — Ns. 1906—07, ml. 1908, p. 1909—60. — Lakkautettiin syysk. 1914 sotatilan ajaksi — jatkui lakkautuksen ajan nimenä Jaakkima.

242. **JAKOBSTAD.** Jakobstad. 11. 11. 1905—18. 9. 1915 kaksi k.v.

Päätoim. M. Hagelstam 1905—08, H. Jernström 1908, Pelle Schlüter 1908—11, A. G. Mandellöf 1911—12, Alexis Lillja 1912—14,

Gabriel Sanden 1914—15, Aug. Jakobsson ja J. L. Birek 1915. — Lakkautettiin syysk. 1915 sotatilan vuoksi. — Lehden tilalle ilmestyivät tilapäisinä n:oina Jakobstadsannonser, Österbottens Nyheter, Jakobstadsbladet ja Annonser. — Jatko: Pedersöre.

JAKOBSTADSANNONSER ks. Jakobstad.

JAKOBSTADSBLADET ks. Jakobstad.

243. **JAKOBSTADS NYHETER.** Jakobstad. Näyten:ot 29. 11., 13. 12. ja 20. 12. 1902.

Vast. toim. Aug. Jakobsson.

244. **JAKOBSTADS NYHETER.** Organ för Pedersörebygden. Jakobstad. (Vasa). Kaksi päivämätöntä näyten:oa 1924.

Päätoim. A. Stenfors.

245. **JAKOBSTADS TIDNING.** Jakobstad. Näyten:ot 3. 12. ja 21. 12. 1898; 1899 yhden, 1900—31. 8. 1901 kaksi k.v.

Päätoim. Isak Smeds 1899, K. Emil Kock 1899—1901. — Lakkautettiin pysyvästi elok. 1901.

246. **JAKOBSTADS TIDNING.** Jakobstad. 6. 2. 1937—31. 8. 1945 kolme, 1. 9. 1945—63 kuusi k.v., Joulu- ja kotiseutulehti Pedersöre 1949—54.

Päätoim. Julius Eriksson 1937—54, Anders Huldén 1954—62, Bengt Appelgren 1962—. Edeltäjä: Pedersöre-Jakobstads-Tidning.

L ä h t e i t ä: Jakobstads Tidning 50-v:n:o 3. 12. 1948.

247. **JALASJÄRVEN-PERÄSEINÄJOEN KUNNALLISSANOMAT.** Jalasjärvi (Ilmajoki). 2. 3. 1961—63 yhden k.v.

Vast. toim. Veikko Tuomela 1961—63, Urho Malmila 1963, Yrjö Vornanen 1963. — P. — Edeltäjä: Jalasjärvi.

248. **JALASJÄRVI.** Jalasjärvi (näyten:o Parkano, 1956:10—12 Seinäjoki, 1956:13— Ilmajoki). Näyten:o 15. 9. 1955; 13. 12. 1955 (n:o 1), 1956—28. 2. 1961 yhden k.v.

Vast. toim. Ilmari Isokangas 1955—59, Veikko Tuomela 1959—61. — P. — Jatko: Jalasjärven-Peräseinäjoen Kunnallissanomat.

249. **JOENSUULAINEN.** Joensuu (1961:1—14 Lappeenranta, 1962—63 Kuopio). 1961:15 (n:o 1 = näyten:o), 1962:11, 1963:14 n:oa.

Päätoim. Allan Hällström ja Matti Pyykönen. — P.

250. **JOENSUUN LEHTI.** Joensuu (Kuopio). 30. 10.—19. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. M. Männikkö. — P.

251. **JOKAVIIKKO.** Tampere. 1. 5.—2. 9. 1928 yhden k.v.

Päätoim. Jarno Pennanen.

JOKIALUEEN SANOMAT ks. Pohjalainen

252. **JOROISTEN LEHTI.** Joroinen (Savonlinna). Näyten:o 15. 12. 1948; 1949—61 kaksi k.k., 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Antti J. Immonen 1949—63, Maire Koivula 1962—63, Olavi Hyvönen 1963. — P.

253. **JOUTSAN, HARTOLAN, LEIVONMÄEN (JA) LUHANGAN (v:sta 1962) HIRVENSALMEN JA PERTUNMAAN KUNNALLISLEHTI.** Joutsa (1960:1—40 Pieksämäki, 1960:41—61:41, 1962: 17—20 Iisalmi, 1961:42—62:16 Kuusankoski, 1962:21—1963 Mikkeli). 8. 9. 1960—63 yhden k.v.

Päätoim. Ahti Seppä 1960, J. Lindqvist 1960—. P. — Edeltäjä: Joutsan Seudun Kunnallislehti. — Lehteen yhdistettiin Hirvensalmen ja Pertunmaan Kunnallislehti helmik. 1962.

254. **JOUTSAN SEUDUN KUNNALLISLEHTI.** Joutsa (Pieksämäki). 14. 2. 1957—2. 9. 1960 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Blomqvist 1957—59, Tero Keränen 1958, Ahti Seppä 1959—60. — P. — Jatko: Joutsan, Hartolan, Leivonmäen ja Luhangan Kunnallislehti.

JUL ks. Wiborgsbladet.

JULBLAD ks. Wiborgsbladet.

JULBRÅDSKA ks. Wiborgsbladet.

JULEN ks. Borgå Nya Tidning.

JULEN STUNDAR ks. Wiborgsbladet.

JULMÄNADEN ks. Wiborgsbladet.

255. **JUNA.** Helsinki (1911:4—1915 Porvoo, 1916—18 Tampere). Näyten:ot 21. 12. 1906, 3. 1. ja 10. 1. 1907; 17. 1. 1907—tammik. 1918 yhden k.v.

Vast. toim. Voitto Eloranta 1907—09, Emil Pienimäki 1909—18. — Sd.

256. **JUVAN LEHTI.** Juva (Pieksämäki). 26. 10. 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Aug. Puranen. — P.

257. **JYRÄNKÖ.** Heinola. 1890 yhden, 1891—98 kaksi, 1899—1901 kolme k.v.

Vast.toim. David Konstantin Kröger 1890, O. A. Forsberg 1891, Joh. Walve 1891, K. E. Sonck 1892—93, 1897—1901, Kuuno A. Bäckman (Talvioja) 1893—94, K. K. B. Vickstrand

1894—96, Kaarlo August Järvi 1899. — Lakautettiin pysyvästi v:n 1901 lopussa. — Ks. Lahden Uutiset.

L ä h t e i t ä: Jyränkö 31. 12. 1901.

258. **JYVÄS-JUSSI**. Jyväskylä (1959:4 — Kokemäki). 14. 8. 1959—18. 6. 1962 yhden k.v.

Päätoim. ja julk. Laura Sorjo-Smeds 1959—62, Reino Ruotsalainen 1960:23. — P. — Jatko: Jyväskylän Lehti — Jyvä-Jussi.

259. **JYVÄSKYLÄN LEHTI** — Jyvä-Jussi. Jyväskylä (Kokemäki). 16. 8. 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Laura Saarinen. — P. — Edeltäjä: Jyvä-Jussi.

260. **JYVÄSKYLÄN SANOMAT**. Jyväskylä. 3. 1. 1951—30. 6. 1959 seitsemän, 1. 7. 1959—61 kuusi k.v.

Päätoim. K. Sorjonen. — Kok. — Edeltäjä: Sisä-Suomi. — Jatko: Keski-Suomen Iltalehti.

261. **JÄMSÄN LEHTI**. Jämsän, Jämsänkosken, Koskenpään, Kuhmoisten, Korpilahden, Längelmäen kunnallislehti. Jämsä (1939:1—20 Jyväskylä). 9. 1. 1931—28. 6. 1946 yhden, 3. 7. 1946—13. 11. 1952 kaksi k.v.

Vast. toim. Toivo Vuolle 1931—39, Lauri Järvinen 1939—52, Jukka Tyrkkö 1952. — P. — Edeltäjät: Vanha Jämsä ja Jämsän Sanomat. — Jatko: Koillis-Häme.

262. **JÄMSÄN SANOMAT**. Jämsä (1921—1927:30 Jyväskylä). Näyten:o 24. 2. 1921; 31. 3. 1921—vuoden loppuun kaksi k.k., 1922—30 yhden k.v.

Vast. toim. Viljo Hirsjärvi. — P. — Jatko: Jämsän Lehti.

263. **JÄRVENPÄÄN SEUTU**. Järvenpää-Kellokoski—Tuusula. Uusimaan sisarlehti. Porvoo. 30. 10. (n:o 205) 1958—63 viisi k.v.

Päätoim. Heimo Huotari.

264. **JÄRVIALUE**. Sievi—Reisjärvi—Rautio. Reisjärvi (Iisalmi, 1963:18 Ylivieska). 1962—1. 6. 1963 yhden k.v.

Vast. päätoim. Yrjö Saari. — P. — Edeltäjä: Sievi—Reisjärvi—Rautio.

265. **JÄRVISEUDUN SANOMAT**. Vimpeli (Seinäjäki). Näyten:ot 11. 10 ja 5. 12. 1962; 1963 yhden k.v.

Vast. toim. Fredrik Päällysaaho. — P.

266. **JÄRVISEUTU**. Alajärvi (Seinäjäki). Näyten:ot 10. 9., 19. 11., 17. 12. 1937 sekä 19. 11. ja 20. 12. 1941; 1938—39, 1942—63 yhden k.v.

Päätoim. Jalmari Sauli 1937—39, 1941—44, vast. toim. O. Tunturi 1945—62, Aarne Rokala 1962—63, Ilmari Peltonen 1963. — P.

267. **KAAKKOIS-KANNAS**. Terijoki. 7. 1.—6. 10. 1939 yhden k.v.

Päätoim. J. E. Merisalo-Forsman, vast. toim. Martti Kokko. — P.

KAAKKOIS-KARJALA ks. Wiipurin Sanomat.

268. **KAAKKOISSEUTU**. Rautjärvi, Simpele, Parikkala, Saari, Uukuniemi. Simpele (1952—53:44 Valkeakoski, 1953:45—1954, 1956—63 Lappeenranta, 1955 Imatra). Näyten:ot 14. 11., 5. 12., 12. 12. nimenä Simpeleen Seutu ja 19. 12. 1952; 1953—63 yhden k.v.

Vast. toim. Ukko Könni 1952—55, 1959—63, Ossi Hiisiö 1955, Seija Uimonen 1955—57, päätoim. Lea Soini 1957—59, Leila Välkevirta 1961, Marjaleena Helanko 1962—63, Sinikka Nenonen 1963. — P.

269. **KAAKKOIS-SUOMEN ILMOITUSSANOMAT**. Lappeenranta. 14. 11.—31. 12. 1959 yhden k.v.

Päätoim. S. Tetri.

270. **KAHDEN KUNNAN KUULUMISET**. Perniön ja Särkisalon uutis- ja ilmoituslehti. Perniö (Somero). Näyten:ot 16. 10., 13. 11. ja 14. 12. 1963.

Päätoim. Sampo Saarioja. — P.

271. **KAIKKIEN LEHTI** (n:o 1 nimenä Aviisi, Kaikkien Lehti). Viipuri. Näyten:ot 17. 1., 24. 1., 28. 1. ja 31. 1. 1925; 4. 2.—28. 3. 1925 kaksi k.v.

Vast. toim. P. Törmälä. — P.

272. **KAIKU**. Oulu. Näyten:o 17. 11. 1877; 1878—83 yhden, 1884—87 kaksi, 1888—91 kolme, 1892 neljä, 1893—99 kolme, 1900—30. 6. 1900 kuusi, 2. 7. 1900—11 kolme, 1912—15. 10. 1949 kuusi k.v., 3-p.p. 1900, 1912—18 ja 1927—29, 1-p.p. 1914—16.

Päätoim. Konrad Fredrik Kivekäs 1878—1905, F. S. Eljas Pauanne 1905—07, Jussi Jousimaa (Klemetti) 1907—08, vast.toim. Eemeli A. Oulasvirta 1908—19, päätoim. Vihtori Alpi Vataja 1908—09, Matti Pallari 1909—12, Jussi Oksanen 1912—17, Veikko Leuku 1918, Väinö Paasikangas 1919—23, 1925, Heikki Kokko 1923—25, Kaarlo August Vanamo 1925—30, Arvi Tapiola 1930—33, I. Kaitera 1933—39, V. Mäkipuro 1939—49. — Ns. myöh. sm., vasta 1919 kok.

L ä h t e i t ä: Kaiku 70-v:n:o 17. 11. 1947.

273. **KAIKUJA KAJAANISTA.** Kajaani. Näyten:o 30. 11. 1905; 4. 1. 1906—9. 12. 1916 kolme k.v.
Päätoim. Juuso Hyvärinen. — Sm. — Jatko: Kajaanin Kaiku.

274. **KAINUUN KANSA.** Kajaani. Näyten:ot 9. 3. ja 12. 3. 1922; 14. 3.—22. 6. 1922 kolme k.v.
Vast. toim. Olga Tikkanen. — Komm. — Ilmestyi Työväen Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

275. **KAINUUN PIENVILJELIJÄ.** Kajaani. Näyten:ot 15. 4., 9. 5., 7. 6. ja 21. 6. 1930; 1. 7.—14. 10. 1930 yhden k.v.
Vast. toim. Jaakko J. Uhlbäck. — Pv.

276. **KAINUUN SANOMAT.** Kajaani (näyten:o ja 1918:1—5 Kuopio). Näyten:o 29. 12. 1917; 13. 2. 1918—44 kolme, 1945—63 kuusi k.v.

Päätoim. Jussi Kukkonen 1918—54, Vilho Väisänen 1955, Otso Kukkonen 1955—MI.
L ä h t e i t ä: Kainuun Sanomat 30-v:n:o 14. 2. 1948.

277. **KAINUUN SUUNTA.** Kajaani (Kuopio). Näyten:ot 17. 10. ja 3. 11. 1936; 5. 11. 1936—1. 12. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl. — V. 1939 n:ot 125—129 ja 147 nimenä Yhtyneet Lehdet.

278. **KAINUUN TYÖMIES.** Kajaani. Näyten:ot 16. 12., 21. 12. ja 28. 12. 1922; 4. 1.—31. 7. 1923 kolme k.v.

Vast. toim. Aapeli Eevert Ritvanen ja G. E. Mäkinen. — Komm. — Lakkautettiin valtioneuvoston päätöksellä.

279. **KAINUUN TYÖVÄEN LEHTI.** Kajaani. 9. 11. 1920—26. 2. 1921 kolme k.v.

Vast. toim. Kalle Johannes Tervonen. — Komm. — Ilmestyi Työväen Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

280. **KAJAANI.** Kajaani. Näyten:ot 2. 12. ja 11. 12. 1922; 1923—54 kolme, 1955—57 kuusi, 1958—63 kolme k.v.

Päätoim. Arvi Tapiola 1923—30, Arne Vasunta 1930—32, Verner Rekola 1932—36, Väinö Leisio 1936—38, Lauri Karanto 1938, 1941—44, Paavo Suensaari 1938—41, Olavi Leimu 1943—1945, 1954, Matti Klemola 1945—54, Mauri Auvinen 1955—57, Mikko Sakki 1957—61, Veikko Valento 1961—62, Kalevi Ylänkö 1962—. Kok.
L ä h t e i t ä: Kajaani 25-v:n:o 31. 1. 1948.

281. **KAJAANIN KAIKU.** Kajaani. 12. 12. 1916—28. 6. 1919 kolme k.v.

Päätoim. Juuso Hyvärinen 1916—18, Väinö S. J. Laamanen 1918—19. — Sm., v. 1919 kok. — Edeltäjä: Kaikuja Kajaanista. — Jatko: Ylimaa.

282. **KAJAANIN LEHTI.** Kajaani. 8. 3. 1899—29. 9. 1905 kaksi, 1. 10. 1905—20 kolme k.v.

Päätoim. Kaarlo Kokkonen 1899—1908, J. Hyvärinen 1901, Eemeli E. Nordlund 1908—09, 1911—20, V. A. Koivunen 1910. — Ns., v:sta 1919 ed. — Jatko: Kajaanin Uutiset.

283. **KAJAANIN UUTiset.** Kajaani. 1921—4. 11. 1922 kolme k.v.

Päätoim. Matti Klemola 1921—22, vast. toim. Eemeli E. Nordlund 1922, päätoim. Arvi Tapiola 1922. — Yhdistetty provarillisten puolueiden äk. — Edeltäjät: Kajaanin Lehti ja Ylimaa.

KALAJOKI—KANNUS—SIEVI—RAUTIO
ks. Länsi-Pohjanmaa

284. **KALAJOKILAAKSO.** Ylivieska (1927—30 Oulu). Näyten:ot 29. 4. ja 13. 5. 1927; 20. 5. 1927—30 yhden, 1931—50 kolme, 1951—12. 10. 1954 neljä, 13. 10. 1954—11. 4. 1956 kuusi, 12. 4. 1956—60 kolme, 1961—63 neljä k.v., lauantaipainos 1931, liite: Lauantailaakso 1959—1963.

Päätoim. Aarne V. Hykkyrä 1927—28, Aarne Halla 1928—51, Felix Korhonen 1952—53, Vilho Hyttinen 1954, Martti Kujala 1955—56, Soini Lax 1956—57, Reino Rajaniemi 1957—60, Eero Kuoppa 1960—62, vast. toim. Lauri Uljua 1962, päätoim. Oiva Luhtasela 1962—. P.

285. **KALEVA.** Oulu. Näyten:o 14. 4. 1899; 1. 7.—5. 8. 1899 kaksi, 8. 8. 1899—1956 kuusi, 1957—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Juho Raappana 1899—1904, Jaakko Hermann Tervo 1904—10, Mauno Rosendal 1905—06, Kaarlo Sovijärvi 1910—14, Jaakko Laurila 1914—17, Heikki Kokko 1917—18, Jussi Oksanen 1919—25, 1930—44, Frans Keränen 1925—28, Heikki Hyppönen 1928—29, Eino Johannes Krekelä 1928—30, Valde Näsi 1945—. Ns., v:sta 1919 ed., v:sta 1951 p. — Lakkautettuna 3. 9.—3. 12. 1901, tilalla ilmestyi ilmoituslehtiä.

L ä h t e i t ä: Reino Routavaara, Sanomalehti Kaleva 1899—1949. Puolivuosisataa kulttuuri-työtä Pohjois-Pohjanmaalla. Oulu 1949.

KALLAVESI ks. Saima.

286. **KANAWA.** Sanansaattaja Wiipurista. Wiipuri. Näyten:o 4. 1. 1845 nimenä Sanansaattaja Wiipurista, 29. 11. 1845 »näytelehti» vuodelle 1846; 1845—47 yhden k.v.

Toim. Pietari Hannikainen. — Ks. Wiborgs Annonce Blad.

Lähteitä: Alpo Silanderin kirjoitukset: Valvoja 1899 s. 738—753, Virittäjä 1899 s. 113—119, Kaukomieli III. s. 115—126 (Helsinki 1900), Nuori Suomi 25. s. 222—234 (Helsinki 1915), Hist. aikak. 1923 s. 192—199.

287. **KANGASALAN SANOMAT.** Kangasala (1918—1928:13, 1941:40—52 Tampere). Näyttenot 21. 12. ja 28. 12. 1918; 1919—63 yhden k.v.

Vast. toim. Hanna Saikku 1919, päätoim. O. F. Helin 1919—34, toim. Väinö Pälli 1934—35, vast. toim. Eero Aro 1935—40, päätoim. 1941—P.

Lähteitä: Kangasalan Sanomat, 40-v:n:o 20. 12. 1958.

288. **KANGASNIEMEN KUNNALLISLEHTI.** Kangasniemi. (Näyttenot ja 1954:1—50 Mikkeli, 1954:51—52, 1955—56:40 Jyväskylä, 1956:41—1963 Pieksämäki), 10 näyttenoa 14. 10—16. 12. 1953; 1954—63 yhden k.v.

Päätoim. Oskar Kyröläinen. — P.

289. **KANKAANPÄÄ.** Kankaanpää (Tampere). 5. 1.—28. 9. 1939 yhden k.v.

Toim. Taito Lahtinen. — P. — Edeltäjä: Pohjois-Satakunnan Sanoma. — Jatko: Kankaanpään Sanomat.

290. **KANKAANPÄÄN SANOMAT.** Kankaanpää (1939:1 Tampere, 1940:21—1951:26 Vammala). 6. 10. 1939—57 yhden, 1958—63 kaksi k.v.

Päätoim. Taito Lahtinen 1939—40, Kaarlo Asp 1940—61, Osmo Lilja 1961—P. — 1951: 26—52 lehden nimenä Kankaanpää. — Edeltäjä: Kankaanpää.

Lähteitä: Suomen Pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

291. **KANNAKSEN LEHTI.** Terijoki (1928:1—21 Viipuri). 1928—29 yhden, 1930—38 kaksi k.v.

Päätoim. Paavo A. Kari 1928, Hjalmar Räisänen 1928—29, Onni Makkonen 1929, A. L. Kari 1929—33, Toivo Mero 1930, Olavi Leimu 1930—31, Veikko Hukka 1933, A. J. Aunio 1934—38, Albert Immonen 1938. — P.

292. **KANNAKSEN SANOMAT.** Terijoki (Viipuri). Näyttenot 17. 12. ja 31. 12. 1926; 7. 1.—28. 10. 1927 yhden k.v.

Päätoim. Ivar Walldén. — P.

293. **KANSA.** Sortavala. 1918 tammik. kolme k.v.

Päätoim. Julius Ivar Nurminen. — Sd. —

Edeltäjä: Päivän Tiedot. — Jatko: Kansan Voima.

Lähteitä ks. Kansan Voima.

294. **KANSA.** Kuopio. Näyttenot 8. 4. ja 14. 4. 1920; 1. 5.—11. 8. 1920 kuusi k.v.

Päätoim. Antti Turtiainen. — Komm.

295. **KANSAKUNNAN LEHTI.** Helsinki. 15. 10. 1863—12. 3. 1864: 8 n:oa.

Toim. David Emanuel Daniel Europaeus.

296. **KANSALAINEN.** Pori. Näytteno 22. 12. 1896; 1897 kolme, 1898 neljä, 1899—1912 kolme k.v.

Vast. toim. Wilh. Saimen 1897—98, Mikko Latva 1898—1900, Akseli F. Ilmoni 1900—01, päätoim. William Frithiof Ilmoni 1901—05, Toimi Juuti 1905—06, vast. toim. Otto Andersin 1901—12. — Ns.

KANSALAINEN ks. Tampereen Sanomat.

297. **KANSALLINEN SANA.** Helsinki. Näyttenot 7. 12., 13. 12. ja 20. 12. 1940; 1941—1. 10. 1941 yhden k.v.

Päätoim. Veikko Koskela. — Kans. sos.

298. **KANSALLINEN TYÖ.** Helsinki (1939:4—9 Kerava). 15. 6.—22. 11. 1939: 9 n:oa, 3. 7.—2. 10. 1940 yhden k.v.

Päätoim. S. B. Oksanen.

299. **KANSALLINEN TYÖMIES.** Tampere (1937:7 Nokia). 14. 4. 1934—38: 20 n:oa.

Päätoim. Jalmari Nykänen.

300. **KANSALLISSOSIALISTI.** Helsinki. Näyttenot syys—loka—marrask. 1932; 1932: 2, 1933: 16, 1934:13 n:oa.

Päätoim. Paavo Virtanen 1932—33, Jalmari Saranen 1933—34, Juhani Konkka 1934, Matti Laine 1934. — Kans. sos.

301. **KANSALLISSOSIALISTI.** Helsinki. 1941 yhden, 2. 1.—19. 5. 1942 kuusi, 22. 5.—18. 12. 1942 yhden, 2. 1.—21. 2. 1943 kuusi, 22. 2. 1943—1. 9. 1944 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Raikas. — Kans. sos.

302. **KANSAN LEHTI.** Jyväskylä. Näytteno 30. 11. 1867; 1868—70 yhden k.v.

Päätoim. Volmar Styrbjörn Schildt (Kilpinen).
Lähteitä: Keski-suomalainen 22. 6. 1929.

303. **KANSAN LEHTI.** Vaasa. Näytteno 20. 5. 1886; 5. 7. 1886—87 yhden k.v.

Toim. Emanuel Antila 1886—87, Karl Alfred Lundqvist 1886, Otto Edvard Könni 1886—87.

304. **KANSAN LEHTI.** Tampere. Näyten:ot 15. 12. 1898 ja 18. 2. 1899; 2. 3. 1899—1905 kolme, 1906 — huhtik. 1918 kuusi, 1920—57 kuusi, 1958—59 seitsemän k.v., 3-p.p. 1906—07.

Vast.toim. Juho K. Enqvist 1898—1901, päätoim. Juho V. Hellberg 1899, Kössi Koskinen 1899, Yrjö Mäkelin 1900—06, Timo Korpimaa 1906—07, Kaapo Murros 1907—09, Santeri Nuorteva 1909—11, vast.toim. K. M. Evä 1911—14, Pekka Lönngrén 1914—16, Aug. Lindell 1916—17, päätoim. Anton Huotari 1911—18, Kaarlo Harvala 1919, vast.toim. T. A. Lehtinen 1920, päätoim. Heikki Laakso 1920—21, Eino Kilpi 1921—32, Toivo Rainio 1932—37, Raf. Rinne 1938—41, Jalmari Leino 1942—49, Niilo Teerimäki 1949—56, Arvo Tuominen 1956—59. — Sd. — Ilmestyi v. 1919 nimellä Kansan Sana. — Jatko: Kansan Lehti, Työn Voima.

L ä h t e i t ä: Yrjö Vilén, Kansan Lehti 50-vuotias. Tampere 1949; 60-v.n:o 1. 3. 1959.

305. **KANSAN LEHTI. TYÖN VOIMA.** Tampere. 1960—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Arvo Tuominen 1960—61, Vilho Halme 1962—. Sd. — Edeltäjät: Kansan Lehti ja Työn Voima.

306. **KANSAN OIKEUS.** Helsinki. Näyten:ot 30. 11. nimellä Uussosialismi, 13. 12., 23. 12. ja 31. 12. 1940.

Päätoim. Olavi Sutela. — Työvoiman liiton äk.

307. **KANSAN PARAS.** Kemi (Oulu). Kaksi päiväämätöntä näyten:oa 1932.

Vast.toim. Otto Helander.

308. **KANSAN PULA.** Muhos (Oulu). Päiväämätömät näyten:ot huhti-, heinä-, syys- ja marrask., sekä 26. 11. ja 14. 12. 1932; 1933 tammi—toukok. 2—3 k.k., kesä—jouluk. yhden k.v., 1934:17, 1935:4, 1936:10 n:oa.

Vast.toim. Väinö Mustonen. — Kp.

309. **KANSAN SANA.** Tampere. Näyten:ot 10. 1. ja 15. 1. 1919; 20. 1.—31. 12. 1919 kolme k.v.

Vast.toim. W:m Saaristo, päätoim. Kaarlo Harvala, Heikki Laakso ja T. A. Lehtinen. — Sd. — Ilmestyi Kansan Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

L ä h t e i t ä ks. Kansan Lehti.

310. **KANSAN SANA.** Ylivieska (Kokkola). Näyten:ot 28. 10. ja 4. 11. 1932; 11. 11. 1932—22. 4. 1933 kaksi, 27. 4. 1933—1. 12. 1934 kolme k.v.

Vast.toim. Fr. Rautio 1932—33, Jussi Haapanen 1933—34, P. V. Haanpää 1934. — Kp 1932, ikl 1933—34. — Jatko: Pohjanmaan Sana.

311. **KANSAN SANA.** Kuopio. Näyten:ot 18. 5. 25. 5. ja 1. 6. 1945; 5. 6. 1945—57 neljä, 1958—63 viisi k.v.

Päätoim. Eino A. Miettinen 1945—46, Esa Hietanen 1946—60, Kaarlo Koskinen 1960—. — Skdl.

312. **KANSAN SANOMAT.** Helsinki (Mikkeli). Näyten:ot 2. 9. 1940.

Päätoim. Aune Laurikainen. — Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran äk.

313. **KANSAN TAHTO.** Oulu. Näyten:ot 19. 1. 1906; 3. 2. 1906—22. 9. 1914 ja 19. 3. 1917—2. 2. 1918 kuusi k.v., 3-p.p. 1910—14.

Päätoim. Antti Kallio 1906—07, Yrjö Mäkelin 1907—14, 1917—18. — Sd. — Lakkautettiin sotatilan ajaksi 1914 syysk., jatkui lakkautuksen ajan nimellä Oulun Sanomat.

L ä h t e i t ä: Anton Huotari, Yrjö Mäkelin poliitikkona ja sanomalehtimiehenä. (Työväen joulualbumi XXV. Helsinki 1923); Pohjolan Työmies, 25-v.n:o 3. 2. 1931.

314. **KANSAN TAHTO.** Oulu. 19. 5., 20. 5., 21. 5. ja 23. 5. 1921.

Vast.toim. Kaarlo Kosunen. — Julkaiseminen keskeytettiin oikeusministeriön määräyksestä. — Komm. — Ilmestyi Pohjan Kansan tilalla lakkautuksen aikana.

315. **KANSAN TAHTO.** Oulu. Näyten:ot 20. 12. ja 29. 12. 1921; 1922—27. 2. 1923 kolme k.v.

Vast.toim. I. V. Korkeakangas 1922, Väinö Jousi 1922—23. — Sd.

L ä h t e i t ä: Pohjolan Työmies, 25-v.n:o 3. 2. 1931.

316. **KANSAN TAHTO.** Oulu. Näyten:ot 22. 8. ja 29. 8. 1945; 1. 9.—29. 12. 1945 kolme, 1946—63 kuusi k.v.

Päätoim. Niilo Nikkilä 1945—57, Yrjö Jääskelä 1957, Into Kangas 1957—. Skdl.

317. **KANSAN TIETO.** Oulu. Näyten:ot 21. 9., 29. 9. ja 3. 10. 1914.

Vast.toim. Kustaa Ahmala.

318. **KANSAN TYÖ.** Viipuri, Imatra 1940:42—43, 1941, 1944:135—196, Mikkeli 1942:1—8, Lappeenranta 19. 7. 1944—63. 1919—18. 2. 1940 kuusi k.v. 15. 12. ja 22. 12. 1940, 1941—25. 6. 1941 neljä, 1942 neljä, 1943—4. 6. 1944 kuusi, 19. 7.—6. 12. 1944 kolme, 8. 12. 1944—45 neljä, 1946—31. 8. 1963 kuusi k.v.

Päätoim. ja vast.toim. Evert Huttunen 1919, vast.toim. Pekka Lempiäinen 1919—20, pää-

toim. Pekka Railo 1919, Paavo Leppänen 1919—20, Johan Fredrik Aalto 1920—22, 1924—30, vast. toim. Urho Räsänen 1920—22, Alpo Mattila 1922—23, 1930—38, päätoim. Jussi Lonkainen 1922—23, vast. toim. Ernst Lähde 1923—24, päätoim. Eero A. Vuori 1930—38, Jalmari Leino 1938—39, Eino Seppälä 1939—41, Viljo Kosonen 1941, K. F. Haapasalo 1942, Hugo L. Mäkinen 1942—43 Eino Heinonen 1943—49, Reino Kaatonen 1949—63. — Sd. — Lakkautettuna syyslokak. 1921, lehden tilalla ilmestyivät Uusi Kansan Työ ja Karjalan Kansan Työ. — Edeltäjä: Työ. — Kansan Työn ja Vapauden yhteisenä jatkona 1. 9. 1963 — Saimaan Sanomat.

L ä h t e i t ä: Viipurin Työväen Sanomalehti ja Kirjapaino-osuuskunta 25 v. Viipuri 1930; Kansan Työ 50-v.juhlan:o 15. 10. 1955.

319. **KANSAN UUTISET.** Helsinki. Näyten:ot 12. 12., 18. 12., 23. 12. ja 28. 12. 1956; 1957—63 seitsemän. k.v.

Päätoim. Jarno Pennanen 1957, Jorma Simpura 1957—. Skdl ja Skp. — Edeltäjät: Työkansan Sanomat ja Vapaa Sana. — Lehteen yhdistettiin v. 1957 Keski-Suomen Työ.

320. **KANSANVALTA.** Helsinki. N:o I (näyten:o) 29. 3. 1906—07 yhden k.v.

Julk. Perustuslaillisten Suomenmielisten (n:osta 28—nuorsuomalaisen) keskustuimikunta.

321. **KANSANVALTA.** Lahti. 30. 1.—17. 4. 1914 kaksi k.v.

Vast. toim. Akseli Kanerva. — Sd.

322. **KANSAN VOIMA.** Sortavala. Joensuu 1940—. Näyten:o 8. 2. 1919; 15. 2. 1919—14. 3. 1940, 22. 5. 1940—63 kolme k.v.

Päätoim. Arvid Nieminen 1919, vast. toim. Mikko Rynnänen 1919—20, Antti Kiviranta 1920—21, P. Kapanen 1921—22, 1933, Jussi Lonkainen 1921—22, päätoim. Jussi Raitio 1922—32, Jussi Raatikainen 1933—41, Viljo Kosonen 1941—42, A. J. Kosonen 1942—56, Tommi Moilanen 1957—. Sd. — Edeltäjä: Kansa.

L ä h t e i t ä: Kansan Voima 50 v.-n:o 20. 10. 1956.

323. **KANSAN YSTÄVÄ.** Helsinki. Näyten:o 16. 11. 1881; 1882 yhden k.v.

Päätoim. G. W. Edlund.

KANSAN YSTÄVÄ ks. Sanomia Turusta.

324. **KANSAN ÄÄNI.** Lappeenranta (näyten:o ja 1908:1—14 Viipuri). Näyten:ot 29. 11., 10. 12. ja 20. 12. 1907; 1908—20. 4. 1918 kolme k.v.

Vast.toim. A. Nieminen 1908, päätoim. Väinö Hupli 1908—09, vast. toim. O. A. Paappanen 1909, 1916—18, päätoim. Heikki Arvonen 1909—1911, E. O. J. Kotiranta 1911—12, vast. toim. Aki Ahtiainen 1913, V. Leskinen 1914—16, päätoim. Emil Lehén 1918. — Sd.

L ä h t e i t ä: Kansan Ääni, 5-v.n:o 1. 2. 1913.

325. **KANSAN ÄÄNI.** Vaasa (1945—47:24 Kokkola, 1947:25—58:122 Oulu, 1958:123—63 Helsinki). 5. 2.—15. 3. 1945 seitsemän vaalin:oa, 21. 6. 1945—53 yhden, 1954—63 kolme k.v.

Päätoim. Arvo M. Hilden 1945, Reino Eero 1945—58, Pentti Kujamäki 1958—63, Reino Kangasmäki 1963. — Skdl.

326. **KANTA-HÄME.** Hämeenlinna (Helsinki). 19. 1.—29. 6. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Arne Kauhtio. — Julk. Kansan Sana Oy.

327. **KANTA-HÄME.** Hausjärven, Rengon ja Vanajan pitäjälehti. Hämeenlinna (Forssa). 13. 10. 1961-vuoden loppuun:4, 1962:12, 1963:4 n:oa.

Päätoim. Kauko Tenhovuori. — P.

328. **KARELENS KURIR.** Rintamalehti. 30. 10. 1941—18. 6. 1942: 32 n:oa. — Jatko: Front-Kuriren.

329. **KARELIEN-KURIER.** Zeitung für die deutschen Soldaten in Südfinnland. (Oulu). 1941:55, 1944:5 n:oa. — 1941 n:ot 1—46 nimenä Kareli-scher Kurier.

330. **KARELISCHER KURIER.** Zeitung für die deutschen Soldaten in Südfinnland. (Oulu). 1941: 46 n:oa. — Ks. Karelien-Kurier.

331. **KAREL'SKIJA IZVĚSTIJA.** Viipuri. 1916: 39, 1917:9 n:oa.

Toim. N. Varfolomeev.

332. **KARHULA.** Karhula (Myllykoski). 27. 5. 1959—63 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Rasi. — P.

333. **KARJAAN SEUTU.** Karjaan, Pohjan ja Inkoon puolueeton uutis- ja ilmoituslehti. Karjaa (Viiala). Näyten:o 11. 10. 1963; 25. 10.—20. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Reijo M. Suojanen.

334. **KARJALA.** Viipuri, Helsinki 21. 3. 1940—1952:198, Lahti 1952:199—1955, Lappeenranta 1956—63. Viisi näyten:oa 4. 12.—24. 12. 1903; 1904—1. 11. 1917, 1. 5. 1918—24 kuusi, 1925—

18. 2. 1940 seitsemän, 21. 3. 1940—6. 7. 1958 kuusi, 10. 7. 1958—63 yhden k.v., paikallinen (Lappeenranta) B-painos 1959—63 yhden k.v., 6-p.p. 1925, sunnuntaipainos 1919—58.

Päätoim. E. O. Vuorinen 1903—06, Kaarlo Kytömaa 1906—08, Anto Söderman 1908—15, vast. toim. Toivo Tuomela 1916, Viljo Häyhä 1916—17, päätoim., v:sta 1918 vast. toim. Erkki Paavolainen 1917—20, vast. toim. Kaapro Moilanen 1920—26, päätoim. Onni Johannes Brummer 1920—44, Erkki Paavolainen 1944—52, 1954—55, A. A. Lintulahti 1952—54, Jori Ilanko 1956—58, Lauri Arlo 1958—. Ns., v:sta 1919 kok., v:sta 1940 p. — Lakkautettuna Viipurin sotilasneuvoston päätöksellä 1. 11. 1917—1. 5. 1918, lakkautuksen aikana 6. 11. 1917—23. 1. 1918 ilmestyi Viipurin Sanomat kuusi k.v. — Edeltäjä: Viipurin Sanomat. — Lehteen yhdistettiin v. 1919 Viipurin Sanomat ja v. 1956 Savo-Karjala.

Lähteitä: Erkki Paavolainen, Sanomalehti Karjalan kohtaloita 1904—1954. Lahti 1954.

335. **KARJALAINEN.** Joensuu. 1918—20 neljä, 1921—41 kolme, 1942—55 kuusi, 1956—63 seitsemän k.v. 3-p.p. 1919—20.

Päätoim. Aukusti Vilho Rantasalo 1918, Matti Klemola 1918—19, Antti Leopold Hintikka 1919—34, Arvi Tapiola 1934—38, Matti Karjalainen 1939—41, Kosti Aaltonen 1939—45, Veikko Pekkarinen 1945—. Kok. — Edeltäjä: Karjalatar. — Lehteen yhdistettiin 1918 Karjalan Sanomat.

Lähteitä: Karjalainen 1918—43. Joensuu 1943; Pohjois-Karjalan sanomalehdistö 80-vuotias. Joensuu 1954.

336. **KARJALA-INKERI.** Viipuri. 5. 1. 1938—27. 10. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Eino Parikka. — Julk. Karjalan Kansalaisliiton Itä-Karjalan komitea. — Edeltäjä: Vapaa Karjala ja Inkeri.

337. **KARJALAISTEN SANOMAT.** Helsinki (1917 paitsi näyten:o Sortavala, 1918:3—12 Jyväskylä). Näyten:o 26. 5. 1917; 1. 9. 1917—19 kaksi k.k. (ilmestyi usein yhteisoina, mm. v. 1919 n:ot 1—2, 15. 1. ja n:ot 3—24, 1. 12. kaikki yhdessä joulun:ona). Suomen- ja karjalankielinen joulun:o.

Vast. toim. Iivo Härkönen. — P.

338. **KARJALAN AAMULEHTI.** Viipuri. Näyten:ot 27. 11. ja 5. 12. 1915; 20. 12. 1915—27. 7. 1924 kuusi k.v., 3-p.p. 1924, 2-p.p. 1921—23, sunnuntaipainos 1916—19.

Vast. toim. Emil Juntto 1915—16, päätoim. Arvo Inkilä 1916—23, vast. toim. Mikko Mäkinen 1916—17, Akseli A. Ylikangas 1923—24. — Edeltäjä: Karjalan lehti (6-p.p.) — Ns., 1917—18 kp., v:sta 1919 ed.

Lähteitä: Karjalan Aamulehti, 10-v.julk. Viipuri 1922.

339. **KARJALAN ARMEIJAKUNNAN PÄÄESIKUNNAN TIEDONANNOT.** Antrea ja Sortavala (n:ot 7—8 Käkisalmi). 5. 2.—1. 5. 1918 kolme k.v. (= 38 n:oa), n:o 39 v. 1933, 15-vuotisjuhlan:o, n:o 40 v. 1938, 20-vuotisjuhlan:o.

Toim. Vilho Vihtori Viita ja Toivo August Rasilainen. — 15. 3.—1. 5. 1918 nimenä Karjalan Armeijan Tiedonannot.

Lähteitä: Vihtori Simonen, Julkinen sana Suomen Vapaussodassa. (Suomen Kuvalehti 1933: 12).

KARJALAN ARMEIJAN TIEDONANNOT ks. Karjalan Armeijakunnan Pääesikunnan Tiedonannot.

KARJALAN KAIKUJA ks. Viipurin Sanomat.

³40. **KARJALAN KAIKU.** Hamina. Näyten:o 5. 8. 1903.

Vast. toim. Juho Häkkänen.

341. **KARJALAN KANSA.** Hamina. Näyten:ot 3. 7., 10. 7., 17. 7. ja 24. 7. 1940; 31. 7.—18. 12. 1940 yhden k.v.

Päätoim. A. F. Aalberg. — P.

342. **KARJALAN KANSA.** Joensuu, 1. 5. 1948—Lappeenranta. Näyten:o ja n:o 1, 7. 3. 1946—30. 4. 1948 yhden k.k., 1. 5. 1948—49 kolme k.v.

Päätoim. Viljo J. Turpeinen 1946—48, Juho Kempainen 1948—49. — Skdl.

343. **KARJALAN KANSAN TYÖ.** Viipuri. Näyten:ot 1. 9., 2. 9. ja 3. 9. 1921; 5. 9—31. 10. 1921 kuusi k.v.

Vast. toim. J. E. Savelius. — Sd. — Edeltäjä: Uusi Kansan Työ. — Ilmestyi Kansan Työ lehden tilalla lakkautuksen aikana.

KARJALAN KIUSAUS ks. Karjalatar.

KARJALAN KUISKAUS ks. Karjalatar.

344. **KARJALAN LEHTI.** Viipuri. Näyten:ot 15. 12., 22. 12. ja 24. 12. 1912; 1913—14. 11. 1914 kuusi k.v., 3-p.p. 3. 1.—30. 7. 1914 ja 17. 11. 1914—jouluk. 1919.

Päätoim. Arvi Inkilä 1913—19, vast. toim. Vilho Nikkinen 1914—15, Mikko Mäkinen 1916—19,

Frans Keränen 1918—19. — Ns. — 6-p.p. lakkautettiin 14. 11. 1914. — Jatko: Karjalan Aamulehti.

L ä h t e i t ä: Karjalan Aamulehti, kymmen-vuotisjulkaisu. Viipuri 1922.

345. **KARJALAN MAA.** Joensuu. 24. 10. 1918—41 kolme (1939:69 n:o), 1942—55 kuusi, 1956—31. 3. 1958 seitsemän, 1. 4. 1958—63 kuusi k.v.

Päätoim. Heikki Kokkonen 1918, J. H. Ollikainen 1918, Ari Pitkänen 1918—33, Mikko Rossi 1933—44, Onni Mikkonen 1944—53, K. H. Tolonen 1953—54, Veikko Piriä 1954—58, Kalevi Kuusela 1958—. Ml., v:sta 1954 ml. ja kp. — Edeltäjä: Korpi-Jaakko.

L ä h t e i t ä: Karjalan Maa 1917—1947. Joensuu 1947; Veikko Piriä, 40-vuotta Pohjois-Karjalan hyväksi. Joensuu 1957.

KARJALAN MIEKKA ks. Karjalan Viesti.

346. **KARJALAN PÄIVÄ.** Oulu. Näyten:o 16. 12. 1940; 7. 1.—16. 6. 1941 yhden k.v.

Päätoim. J. G. Jalava. — Julk. Karjalan Seura Oulussa r.y.

347. **KARJALAN SANOMAT.** Joensuu. Näyten:o 10. 12. 1906; 1907—3. 4. 1918 kolme, 16. 4.—31. 12. 1918 kuusi k.v., 3-p.p. 1918.

Päätoim. Johannes Laine 1907—09, Ari Pitkänen 1909—18, Yrjö Juuti 1918, Matti Klemola 1918. — Ns. — Yhdistettiin Karjalainen lehteen.

L ä h t e i t ä: Karjalan Sanomat, 10-v.n:o 30. 12. 1916.

348. **KARJALAN SANOMAT.** Viipuri. Näyten:ot 17. 12. ja 21. 12. 1929; 4. 1.—29. 11. 1930 yhden, 3. 12. 1930—21. 2. 1931 kolme k.v.

Vast. toim. H. Flinck 1930, Toivo Mero 1930—31. — Ed.

349. **KARJALAN SANOMAT.** Viipuri (näyten:o Tampere). Näyten:o 20. 12. 1934; 1935 kaksi, 4. 1.—5. 5. 1936 kolme k.v.

Vast. toim. Paavo Karhu. — Pv.

350. **KARJALAN SANOMAT.** (Maakansa). Viipuri, Lahti 1. 9. 1944—45. Näyten:ot 11. 12., 17. 12., 22. 12. ja 23. 12. 1942; 1943—14. 6. 1944 ja 1. 9. 1944—45 kuusi k.v.

Päätoim. Pentti Sorvali. — Ml. — Edeltäjä ja jatko: Maakansa.

351. **KARJALAN SUUNTA.** Viipuri. Näyten:ot 16. 11. 20. 11. ja 14. 12. 1933; 5. 1.—25. 9. 1934 yhden, 27. 9. 1934—39 kolme k.v. V:n 1936

alkupuoliskolla liitteenä Pohjois-Karjalan tilaajille Pohjois-Karjalan Suunta.

Päätoim. A. Nuolivaara 1933—36, Lauri Orispää 1936—37, vast. ja päätoim. Ilmari Unho 1937—38, J. Martikainen 1938—39. — Ikl.

KARJALAN TYTÄR ks. Karjalatar.

352. **KARJALAN TYÖMIES.** Viipuri. Näyten:o 1. 6. 1901.

Toim. A. B. Mäkelä.

353. **KARJALAN VIESTI.** Rintamalehti. 1941: 172, 1942:168, 1943:283, 1944:262 n:o. — 1941:1 nimenä Karjalan Miekka.

354. **KARJALAN ÄÄNI.** Sortavala. Näyten:ot 30. 11. ja 17. 12. 1918; 1919—12. 3. 1940 kolme k.v.

Päätoim. Heikki Hyppönen 1919, K. H. Jousimaa 1919, V. Alava 1919—20, Heikki Tunkkari 1920—21, L. J. Haaranen 1921—22, Juho Poutanen 1922—26, Toivo Lankinen 1926—40. — (Ed.) Ml.

L ä h t e i t ä: Karjalan Ääni 15-v.n:o 2. 12. 1933.

355. **KARJALATAR.** Joensuu. 2. 10. 1874—85 yhden, 1886—93 kaksi, 1894—1917 kolme k.v.

Päätoim. Henrik Piipponen 1874—77, J. M. Alopaeus 1877—83, Antti Ryynänen 1883—89, Tahvo Könönen 1890—93, 1907—16, Tyko Hagman 1894—98, J. W. Ronimus 1898—1907, Aukusti Vilho Rantasalo 1917. — Sm. — Jatko: Karjalainen. — V. 1894 tammik. jaettiin tilaajille Karjalan Tytär, Karjalan Kiusaus ja Karjalan Kuiskaus nimiset lehdet odottaessa Tyko Hagmanille anottua julkaisulupaa.

L ä h t e i t ä ks. Karjalainen.

356. **KARKKILAN SANOMAT.** Karkkila (Helsinki). 12. 10.—2. 11. 1939 neljä näyten:oa; 9. 11.—30. 11. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Antero Niskanen kolme näyten:oa, vast. toim. M. F. Hyvärinen. — P.

357. **KARKKILAN SEUTU.** Karkkila (Lahti, 1959—60:33 Helsinki, 1960:34 — Hyvinkää). Näyten:o 27. 11. 1948; 1949—63 yhden k.v.

Päätoim. V. Vainikainen 1949, T. Oksanen 1949—. P.

358. **KARKKILAN TIENOO.** Karkkila (1963: 66—83 Lohja). Näyten:ot 27. 4. ja 11. 5. 1962; 18. 5. (n:o 3)—28. 12. 1962 yhden, 1963 kaksi k.v.

Vast. toim. Eero Ahola ja Orvo Mäkelä. — P.

359. **KARSTULAN SEUDUN SANOMAT.** Karstula (Jämsä). Näyten:ot 18. 11., 5. 12., 23. 12. 1949; 6.—20. 1. 1950 yhden k.v.

Päätoim. Martti Ylenius. — P. — Jatko: Viiden Kunnan Sanomat.

360. **KARTTULAN JA TERVON SANOMAT.** Karttula (1963:1—8 Pieksämäki, 1963:9—Kuopio). 2. 2.—31. 12. 1963 yhden k.v.

Vast. toim. Kalevi Mikkonen. — P.

361. **KASKINEN.** Kaskinen. Näyten:o 10. 6. 1914; 4. 7. 1914—16 yhden k.v.

Vast.toim. G. A. Ryyriänen. — P.

362. **KASKISTEN LEHTI.** Kristiina. Näyten:ot jouluk. 1903 nimenä Kaskisten Sanomat ja 18. 3. 1904; 15. 4. 1904—8. 5. 1906 kaksi k.v.

Toim. Vihtori Niemi 1904—06, vast.toim. Vihtori Kaari 1904—06. — Jatko: Etelä-Pohjanmaa.

KASKISTEN SANOMAT ks. Kaskisten Lehti.

363. **KASKÖ TIDNING.** Organ för Kaskö, Närpes, Övermark, Korsnäs och Pörtom. Kaskö. 1. 7. 1914—63 kaksi k.v.

Vast. toim. Axel Cederberg 1914—15, A. Jacklin 1915—16, 1918—24, 1927—56, J. M. Eriksson 1916—18, päätoim. Ragnar Björk 1924—27, O. Jacklin 1956—. Rkp. — Ilmestyi 1961—63 erillispainoksina nimillä Närpes Tidning ja Övermarks Tidning.

364. **KAUHAJOEN KUNNALLISLEHTI.** Kauhajoki (Kristiina, 1942:39—Seinäjäki). Näyten:ot 20. 6. ja 19. 11. 1925; 1926—63 yhden k.v.

Päätoim. Pietari Päivärinta 1926—42, Iisakki Tyyni 1942—47, Saara Tyyni 1948—49, L. J. Leppänen 1949—61, Mikko Leppänen 1961—62, Jarmo Koskinen 1962—. P.

365. **KAUHAVA.** Kauhavan, Ylihärmän ja Alahärmän uutislehti. Kauhava (näyten:o ja 1930—34 Vaasa, 1927—29 ja 1935—25. 7. 1946 Seinäjäki). Näyten:o 22. 12. 1926; 11. 1. 1927—46, 1955—63 yhden k.v. Vuosina 1947—54 nimenä Kauhava-Härmät.

Vast. toim. Jussi Kamppinen 1927—28, E. M. Nieminen 1928, päätoim. Vihtori Lahti 1928—46, Laijo Järvi 1955—60, Kalle Mäenpää 1960—61, Aimo Lahti 1961—. P.

L ä h t e i t ä: Suomen Pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

366. **KAUHAVA-HÄRMÄT.** Kauhava (Seinäjäki 1.—25. 7. 1947). 1947—54 yhden k.v.

Päätoim. Vihtori Lahti 1947—54, Laijo Järvi 1954. — Ks. Kauhava.

KAUPPA- YM. ILMOITUKSIA ks. Pohjalainen.

367. **KAUPPALEHTI.** Helsinki. Näyten:o jouluk. 1898, laajennetun lehden näyten:o 1918; 1899—1918 yhden, 1919—63 kuusi k.v., maaseutupaivos 1928—29.

Päätoim. Kaarlo Brofeldt 1899—1900, Julius Sario 1901—03, J. Bärlund 1903—08, 1910—11 vast. toim. 1908—09, päätoim. Leo Harmaja 1908—09, Otto Engb. Jaatinen 1911—16, Paavo Korpisaari 1916—17, Eino Jauri 1917—21, S. J. Pentti 1921—22, Yrjö A. Kemppainen 1922—29, Yrjö Juuti 1929—30, N. Koskinen 1930—31, Toivo V. Tarkka 1931, Einar Inkeroinen 1931—51, Ale-Einari Riipinen 1951—56, V. A. Aurio 1957, Pentti Poukka 1957—63. Ilmestyi aikakauslehden luonteisena 1909—18.

L ä h t e i t ä: Eino Jauri, Kauppalehti 1898—1948, Helsinki 1948; 60-v:n:o 2. 12. 1958.

368. **KAUPPASANOMAT.** Salo (1962 Uusikaupunki, 1963 Turku). Näyten:ot 8. 12. ja 14. 12. 1962; 1963 yhden k.v.

Päätoim. Alpo Markkanen 1962—63, Lippo Uussaari 1963. — P.

369. **KAUPUNGIN SANOMAT.** Riihimäki (Lahti). 5. 1.—30. 1. 1960 kolme, 6. 2. 1960—61 (uusi numerointi) yhden k.v.

Päätoim. Matti Lunnas 1960, Aapo Laitinen 1960—61.

370. **KAUPUNKIUUTISET.** Rovaniemi (Oulu). 5. 10.—16. 12. 1963 yhden k.v.

Vast. toim. Rainer Höynälä. — P.

371. **KAUVATSAN-KOKEMÄEN-KÖYLIÖN PITÄJÄSANOMAT.** Kokemäki (Pori). 7. 12. 1961—8. 2. 1962 yhden k.v.

Päätoim. Reino Saloniemi. — P.

372. **KEITELEENMAA.** Äänekoski. 4. 7. 1935—12. 6. 1936 yhden k.v.

Vast. toim. Väinö Kolkkala 1935, Ahti Kärkäinen 1935, L. Peltonen 1935—36. — P.

373. **KEMILÄINEN.** Kemi. 14. 10. ja 28. 10. 1960.

Vast. toim. Reino Rajaniemi. — P.

374. **KEMINMAA.** Kemi (Oulu). 15. 2., 22. 2., 26. 4. sekä kevätn:o. 1963.

Päätoim. Paavo Kuusela. — P. — Edeltäjä: Keminmaan Sanomat.

375. **KEMINMAAN SANOMAT.** Kemin kaupungin sekä Kemin, Simon, Tervolan ja Kuiva-

niemen kuntien paikallislehti. Kemi (Oulu). Näyten:o 27. 6. 1962; 14. 9.—20. 12. 1962:3 n:o:a. Vast. toim. Hannu Kuisma ja A. Nurminen. — P. — Jatko: Keminmaa.

KEMIÖN SEUDUN ILMOITUSLEHTI ks. Annonsbladet för Kimito, Dragsfjärd, Västanfjärd och Hitis.

376. **KESKI-HÄME.** Hauhon, Kosken, Lammin ja Tuuloksen pitäjälehti. Lammi (Jämsä, 1961: 44—Lahti). 14. 9. 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Seppo Saartama. — P. — Vrt. Pitäjänlehti.

KESKI-KARJALA ks. Parikkalan sanomat.

377. **KESKI-POHJALAINEN.** Kokkola. 1906 kaksi, 1907—08, 1911 kolme k.v.

Päätoim. William Frithiof Ilmoni 1906—07, Kustaa Hautamäki 1907—08, I. T. Björklund 1908, 1911. — Ns. 1906—07, kevästä 1907—08 ml., 1911 ns.

378. **KESKI-POHJALAINEN.** Pietarsaari. Tiedotuslehti 3. 3. 1960, näyten:ot 21. 3. ja 24. 3. 1960; 1. 4. 1960—61 kolme k.v., 1962:45, 1963: 40 n:o:a.

Päätoim. Mauno Viitala 1960—61, Antero Rankala 1961, Lea Frilander 1962, Ahto Korkeakangas 1962—. P. — Ilmestyi nimenä Pohjalainen 3. 3.—11. 7. 1960.

379. **KESKIPOHJANMAA.** (V:teen 1936 Keski-Pohjanmaa). Kokkola. 4. 12. 1917—44 kolme, 1945—55 kuusi, 1956—63 seitsemän k.v., kuukausiliite 1935—39, maatalousliite 1939, 1956.

Vast.toim. Frans Hanhisalo 1917, päätoim. Eero Hiekkala 1918, V. E. Törmänen 1918—21, Erkki Wallenius 1921—30, Viljami Kalliokoski 1930—38, vast. toim. Viljami Hanni 1932—44, päätoim. 1938—44, Josua Ruotsala 1945—. Ml.

380. **KESKI-SAVO.** Savonlinna. Näyten:o 7. 9. 1901.

Toim. Iivari Partanen.

381. **KESKI-SAVO.** Savonlinna. Näyten:ot 12. 12. ja 17. 12. 1903; 1904—30. 10. 1919 kolme k.v.

Päätoim. Knut Sarlin 1903—15, V. Niskanen 1915—17, Oskari Kokki 1917, Väinö Kolkkala 1917—18, Viktor August Marjanen 1918—19, Väinö S. J. Laamanen 1919. — Ns., v. 1919 kok. — Edeltäjä: Savonlinna. — Jatko: Savonmaa.

L ä h t e i t ä ks. Savonmaa.

382. **KESKISAVOLAINEN.** Suonenjoen ja Rautalammin kotiseutulehti. Suonenjoki (Iisalmi). 11. 10. 1956—9. 5. 1957 yhden k.v.

Päätoim. Tauno Rytönen. — P.

383. **KESKI-SAVON UUTISET.** Suonenjoen, Rautalammin, Konneveden ja Iisveden paikallislehti. Suonenjoki (Kuopio). Näyten:ot 19. 12. 1938 ja 18. 1. 1939.

Vast. päätoim. Y. Koski.

384. **KESKISUOMALAINEN.** Jyväskylä. Näyten:o 18. 12. 1917; 1918—41 kuusi, 1942—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Heikki Hyppönen 1918—28, Väinö Kivilinna 1918, Frans Akseli Hästesko 1918—19, Antero Selänne 1918—19, Torsten Kaukoranta 1928—32, Anttoni Takala 1932—47, M. E. Juusela 1947—. Ed., 1932 elok. — ml. — Edeltäjät: Keski-Suomi ja Suomalainen.

L ä h t e i t ä: Suomalainen 25-v.n:o 19. 12. 1913; Keski-Suomi 29. 12. 1917; L. A. Puntila, Keski-suomalainen 7. 1. 1871—7. 1. 1946, Jyväskylä 1946; Keski-suomalainen 75-v.n:o 7. 1. 1946.

385. **KESKI-SUOMEN ILTALEHTI.** Jyväskylä. 1962—63 kuusi k.v.

Päätoim. K. Sorjonen. — Kok. — Edeltäjä: Jyväskylän Sanomat.

386. **KESKI-SUOMEN KUNNALLISSANOMAT.** Suolahti (näyten:ot ja 1930:1—24 Jyväskylä, 1930:25—28, 1931:1—16 Mänttä, 1931:17—Tampere). Näyten:ot 1. 5. ja 10. 5. 1930; 6. 6. 1930—21. 10. 1931 yhden k.v.

Vast. toim. A. J. Saarinen 1930—31, M. E. Juusela 1931. — P. — V. 1931: 40—41 ilmeistyivät nimenä Keski-Suomen sanomat.

387. **KESKI-SUOMEN SANOMAT.** Jyväskylä. Näyten:ot 31. 12. 1910 sekä 1911 n:ot 1—4; 1911—13 kolme k.v.

Vast. toim. Artturi Vakkola 1911, päätoim. Kaarlo Kytömaa 1911—13. — Ns.

L ä h t e i t ä: Keski-suomalainen 22. 6. 1929.

388. **KESKI-SUOMEN SANOMAT.** Jyväskylä. Näyten:o 18. 9. 1932.

Päätoim. I. Heikinheimo.

KESKI-SUOMEN SANOMAT ks. Keski-Suomen Kunnallissanomat.

389. **KESKI-SUOMEN SOSIALISTI.** Jyväskylä. Näyten:ot 10. 6. ja 12. 7. 1907; 26. 8. 1907—21. 1. 1908 kolme k.v.

Päätoim. Leander Linnavuori. — Sd. — Jatko: Suomen Sosialisti.

390. **KESKI-SUOMEN SUUNTA.** Jyväskylä (Kuopio). 2. 4. 1936—1. 12. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl. — N:ot 121—125 ja 147 1939 nimenä Yhtyneet Lehdet.

391. **KESKI-SUOMEN TYÖ.** Jyväskylä (1947—1948:23 Jämsä, 1948:24—1949:12 Pieksämäki, 1949:13—Kuopio). Näyten:o ja n:o 1, 21. 1. 1947—56 kolme k.v.

Päätoim. Tauno Mikkola 1947—53, Toivo Pynnönen 1953—56, Uolevi Elgland 1956. — Skdl. — Yhdistettiin v. 1957 Kansan Uutiset lehteen.

392. **KESKI-SUOMEN UUTISET.** (A-painos, Äänekosken Sanomat — Suolahden Lehti). Saarijärvi. Näyten:ot 8. 8., 15. 8. ja 29. 8. 1953. — B-painos, Pihtiputaan Sanomat — Viitasaaren Lehti. Ei ilmestynyt.

Päätoim. Kai I. R. Alijoki. — P.

393. **KESKI-SUOMI.** Jyväskylä. 1871—77 yhden, 1878—83 kaksi, 1884—86 yhden, 1887—89, kaksi, 1890—1908 kolme, 1909—10 kuusi, 1911 neljä, 1912—17 kolme k.v., 3-p.p. 1909—10.

Vast. toim. H. F. Helminen 1871—85, päätoim. 1871—73, 1881—85, päätoim. Johan Ferdinand Canth 1874—75, Kaarle Jaakko Gummerus 1876—77, 1880, Karl Johan Högman 1878—79, Juhani Brofeldt (Aho) 1886, Eero Erkkö 1887—89, Teuvo Pakkala 1890, Kaarlo Forsgren (Korpilahti) 1891—92, vast. toim. Gustaf Swahn 1891—1914, päätoim. Sakari Castrén 1893, Kaarlo Fröjdman 1893, Abraham E. Lehto 1893, Kyösti Kanninen 1893—1906, Valtteri Vuorelainen 1907—09, Kaarlo August Järvi 1910—12, K. Savonlahti 1912, Heikki Hyppönen 1913—17. — Ns. — Keski-Suomen ja Suomalaisen yhteisenä jatkona Keski-suomalainen.

394. **KESKI-UUSIMAA.** Kerava (1918—19 Porvoo). Näyten:ot 21. 11., 30. 11. ja 7. 12. 1918; n:o 4, (14. 12.), n:o 5, (21. 12.) 1918, 4. 1.—1. 4. 1919 kolme, 9. 4. 1919—28 kaksi, 1929—31 kolme, 1932—31, 10. 1960 kaksi, 1. 11. 1960—63 kolme k.v.

Päätoim. Eino Karttunen 1918—19, Aarne Alpo Rahunen 1919, 1922—25, Matti Petäjä 1919—20, A. Grönberg 1920—22, Jalmari Sokala 1922, Vilho Salolampi 1925—53, Pentti Malin 1953, Yrjö Soramies 1953—. P.

L ä h t e i t ä: Keski-Uusimaa, 5-v. n:o 9. 12. 1923; 10-v. n:o 21. 1. 1928.

395. **KESKI-VUOKSI.** Äyräpään, Muolaan, Heinjoen, Valkjärven, Vuoksen ja Vuoksenrannan kunnallislehti. Äyräpää (Käkisalmi). Näyten:ot 27. 10. ja 10. 11. 1928; 1. 12. 1928—8. 12. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Matti Kaukinen 1928—35, vast. 1928—29, vast. toim. Yrjö Aukusti Vuorelainen 1929—35, päätoim. O. Vesterdahl 1935—39. — P.

396. **KESÄLAHTI.** Kesälahti (Joensuu). 3. 1. 1952.

Vast. toim. Kyllikki Paajanen.

KESÄLEHTI ks. Pohjalainen.

397. **KEURU-PIHLAJAVESI-MULTIA.** Keuruu (Mänttä). Näyten:ot 21. 6. ja 24. 7. 1926; 21. 6. 1926—2. 3. 1932 yhden k.v.

Päätoim. Janne Mäkinen. — P.

398. **KIMITOBYGDEN.** Kimito (Åbo). 7. 1.—5. 8. 1931 yhden k.v.

Vast. toim. Ejnar G. Holmén.

399. **KIPINÄ.** Helsinki. Näyten:o 5. 12. 1905. Päätoim. Reinhold Roine.

400. **KIRJASALON SANOMAT.** Rautu (1—25 Viipuri, 26—Käkisalmi). 2. 4.—24. 12. 1920 yhden k.v.

Vast. toim. Kaarlo Stendahl ja S. Termonen. — P. — Jatko: Inkerin Sanomat.

401. **KITEEN LEHTI.** Kitee (Savonlinna 1961: 17—Joensuu). Näyten:ot 27. 8., 28. 9., 11. 11. ja 10. 12. 1960; 1961—63 yhden k.v.

Päätoim. Pentti Ruohonen 1960—61, Eino Hurskainen 1961—. Julk. Kitee-seura.

402. **KIURUVESI.** Kiuruvesi (Iisalmi). 12. 12. 1953—63 yhden k.v.

Vast. toim. Aarne Rantala 1953—60, Aarne Leväsalmi 1960—. P.

403. **KOI.** Tampere. Näyten:o 14. 11. 1879; 1880—13. 5. 1881 yhden k.v.

Päätoim. A. E. Fawén 1879—80, toim. Herman Niemi, Antti Tervo 1880, päätoim. Matti Viljanen 1881.

L ä h t e i t ä: Aamulehti 5. 12. 1926.

KOI ks. Koitar

404. **KOILLIS-HÄME.** Jämsän, Jämsänkosken, Koskenpään, Korpilahden, Kuhmoisten, Kuoreveden ja Längelmäen sanomalehti. Jämsä (1957: 65 Valkeakoski). 15. 11. 1952—63 kolme k.v.

Päätoim. Jukka Tyrkkö 1952—53, Seppo Pehkonen 1953—54, P. V. Sillantaka 1954—62, Matti Pohjola 1962—. Edeltäjä: Jämsän Lehti.

L ä h t e i t ä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

405. **KOILLIS-LAPPI.** Kemijärvi (1957—1960:42 Oulu). 24. 5. 1957—60 yhden, 1961—63 kaksi k.v.

Päätoim. Antti Laakso. — P.

406. **KOILLIS-SANOMAT.** Kuusamo, Posio, Pudasjärvi, Taivalkoski, puolueeton pitäjälehti. Kuusamo (1950 Rovaniemi, 1951—54:2 ja 1956: 44—64 Oulu). Näyten:ot 18. 8., 8. 9. ja 22. 9. 1950; 6. 10. 1950—54 yhden, 1955—13. 11. 1956 kaksi, 15. 11. 1956—63 kolme k.v.

Päätoim. Reino Rinne 1950—63, Matti Pyykönen 1962, Pentti Mäensyrjä 1962—63. — V:sta 1952 alanimekkeenä Koillismaan puolueeton maakuntalehti.

407. **KOILLIS-SAVO.** Juankosken, Kaavin, Muuruveden, Riistaveden, Säyneisen ja Tuusniemen puolueeton paikallislehti. Kaavi (Kuopio). 16. 11.—21. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. K. K. Korhonen.

408. **KOILLIS-SUOMI.** Kemijärvi. 10. 7. 1936—vuoden loppuun yhden k.v.

Vast. toim. Matti Särkelä.

409. **KOILLIS-SUOMI.** Kemijärvi. Päiväämätön näyten:o kesäk. 1937; 12. 11. 1937—38 yhden, 1939—24. 11. 1939 kaksi, 7. 12.—28. 12. 1940 yhden k.v.

Päätoim. Toivo Nykänen näyten:o, vast.toim. Yrjö Tervo 1937, Paavo Heikinheimo 1938, Erkki Domander 1938—40.

410. **KOILLIS-SUOMI.** Kuusamo. Näyten:o 17. 5. 1956.

Vast. päätoim. E. A. Tomanterä (Domander). — P.

KOIT ks. Koitar.

KOITA ks. Koitar.

411. **KOITAR.** Hamina. Näyten:o 30. 10. 1899 (pain. myös Aamurusko-nimisenä). Ilmestyi v:n 1900 alussa painolupaa odottaessa erinimisinä julkaisuina: Iltarusko 4. 1., Pohjanpalo 9. 1., Revontuli 12. 1., Päivännousu 17. 1., Aamunkoi 23. 1., Koi 25. 1., Koit 27. 1., Koita 30. 1., Koitto 1. 2.; 3. 2. 1900—07 kolme k.v.

Vast. toim. A. Grönberg 1900—04, päätoim. Eelu Piirinen 1900—03, Vilku Joukahainen 1904—05, Leo Syrjänen 1905—07. — Ns. — Edeltäjä ja jatko: Haminan Sanomat.

L ä h t e i t ä: Haminan Sanomat 2. 7. 1907.

KOITTO ks. Koitar.

412. **KOKKOLA.** Kokkola. Näyten:o 17. 11. 1897; 1898—1900 kaksi, 1901 kolme, 1902—30. 6. 1903 kolme, 4. 7. 1903—08 kaksi, 1909—34 kolme k.v.; näyten:o 15. 12. 1938; 1939—44 kolme, 1945—31. 5. 1960 kuusi, 9. 6. 1960—63 yhden k.v.

Vast. toim. Eetu Aaltio 1898—99, Eelu Piirinen 1899—1900, Antti Hautala 1900—04, E. Huima 1904—17, päätoim. Väinö Borg (Kivilinna) 1905—06, Jalmari Niemi 1917—18, Lenni Laakso (Unto Karri) 1918—19, Sampa Luoma 1919—21, vast. toim. L. Kiehelä 1922—23, I. T. Björklund 1923—24, päätoim. Jalo Ansas 1924—26, Hjalmar Räisänen 1926—28, Severi Scheele (Sahra-korpi) 1928—29, Mikko Vuori 1929, 1931—32, Vilho Vihtori Viita 1929—31, Eino Kontsas 1932—34, Ilmari Koski 1934, Antero Tanninen 1939—49, Aatos A. Tanninen 1949—50, Reino Olmala 1950, Isakki Laati 1950, Matti Keilari 1955, Antero Okkonen 1955—57, Olavi Vuorinen 1957, A. O. Väänänen 1958—59, Veikko V. Venonon 1951—55, 1959—. Sm., v:sta 1919 kok., v:sta 1938 p. — Yhtyi jouluk. 1934 Lakeuden Suunta lehteen ja jatkuu nimenä Pohjanmaan Suunta (1935—36).

413. **KOKKOLAN LEHTI.** Kokkola (1887 Hämeenlinna). Näyten:o 10. 12. 1884; 1885—87 yhden k.v.

Vast. toim. Niilo F. Spolander.

414. **KOKKOLAN UUTiset.** Kokkola. Näyten:ot 30. 11., 10. 12. 1915 ja 5. 1. 1916; 1916 kaksi 4. 1.—1. 12. 1917 kolme k.v.

Päätoim. Matti Klemola. — P.

415. **KOKO KANSAN SANOMAT.** Haapamäki (Helsinki). Näyten:ot 3. 11., 5. 12., 21. 12. ja 29. 12. 1950; 1. 2.—28. 6. 1951 yhden k.v.

Päätoim. Pekka Kuusela. — Pienviljelijäin ja maaseutuväen äk.

416. **KOMMUNALBLADET.** Vörå (Vasa). Näyten:ot 3. 12. ja 17. 12. 1931; 1932 yhden k.v.

Vast. toim. Ingmar Tegengren.

417. **KORPI-JAAKKO.** Joensuu. Näyten:ot 1. 1. ja 2. 2. 1918; 7. 2.—15. 8., 1. 9.—22. 10. 1918 kolme k.v.

Vast. toim. J. H. Ollikainen, päätoim. Ari Pitkänen. — Ml. — Jatko: Karjalan Maa.

L ä h t e i t ä ks. Karjalan Maa.

418. **KORPI-KAINUU.** Hyrynsalmen, Kuhmon, Paltamon, Puolangan, Ristijärven, Sotkamon & Suomensjärven kunnallisia ym. tiedoituksia varten. Sotkamo (Nurmes). Näyten:o 19. 6. 1956.

Päätoim. Toivo Salminen. — P.

419. **KORVEN KYNTÄJÄ.** Valkeala (Kotka). Näyten:ot 18. 10. ja 29. 10. 1899 sekä Korven Kyntäjän tietoja Valkealasta. Lisälehti Kotkan Sanomille 11. 11. ja 21. 12. 1899.

Toim. ja kust. N. A. Colliander ja Yolanda Colliander.

KORVEN KYNTÄJÄN TIETOJA VALKEALASTA ks. Korven kyntäjä.

420. **KOTI JA KOULU.** Jyväskylä. Näyten:o 12. 5. 1864; 9. 7. 1864—14. 4. 1866 yhden k.v.

Toim. Nestor Järvinen, Jaako Länkelä ja Olai Wallin.

L ä h t e i t ä: Jyrki [A. Pänkäläinen], Jyväskylän sanomalehdistön esikoinen. (Neckeri, Jyväskylän Sanomalehtimiesyhdistyksen vappujulkaisu n:o 5, 1930); Markku [Heikki Särkkä], Jyväskylän ensimmäisen sanomalehden sivuja selaillessa. (Neckeri n:o 6, 1934); Akseli R[outavaara], Milloin ja minkä vuoksi »Koti ja Koulu» lakkasi ilmestymästä. Ibid.

421. **KOTIKUNTA.** Evijärven, Korttesjärven, Lappajärven, Vimpelin ja Perhon kotiseutu- ja kunnallislehti. Vimpeli (1955—56 Kokkola, 1957 Kurikka, 1958—Seinäjoki). Näyten:o 22. 6. 1955; 15. 7. 1955—62 yhden k.v.

Vast. toim. F. E. Takala. — P.

422. **KOTIMAA.** Helsinki. Näyten:o 30. 12. 1905; 1906—14 kolme, 1915—63 kaksi k.v. (20. 9. 1918-vuoden loppuun yhden k.v.).

Päätoim. Pekka Brofeldt 1906—10, Antti William Kuusisto 1911—16, Toivo Helo 1916, Verneri Louhivuori 1916, Alekski Lehtonen 1916—19, Martti Ruuth 1919—43, Toivo Laitinen 1944—47, Armo Nokkala 1948—58, Aarre Lauha 1958—. Kristillis-yhteisk.

L ä h t e i t ä: Kotimaa, 50-v.n:o 5. 12. 1955.

423. **KOTISEUDUN SANOMAT.** Pihtipudas (Saarijärvi, 1962:6—7 Jyväskylä). Näyten:ot 23. 11., 7. 12. ja 17. 12. 1960; 1961—63 yhden k.v.

Vast. toim. T. W. Siivola. — P.

424. **KOTISEUTULEHTI.** Pihtipudas—Kinnula—Kivijärvi. Pihtipudas (1959:1—2 Haapajärvi, 1959:3—1960:3 Äänekoski, 1960:4—23 Kokkola). 5. 12. 1959—1. 7. 1960 yhden k.v.

Päätoim. Esa Kujala. — P.

425. **KOTKA.** Notis- och annonsblad. Kotka. 6. 5. 1882—98 yhden k.v.

Vast. toim. Wilh. Weman 1882—86, Ernst Sallmén 1886, A. Bärlund 1886—91, Onni Corander 1891—93, Johan Nylenius 1894—98.

426. **KOTKA—KARHULA.** Kotka (Hamina). 15. 11.—20. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Reijo Pasi. — P. — Edeltäjä: Kotkainen.

427. **KOTKALAINEN.** Kotka (Hamina). 23. 8.—6. 11. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Reijo Pasi. — P. — Jatko: Kotka-Karhula.

428. **KOTKAN KUNNALLISNEUVOSTON TIEDONANTOLEHTI.** Kotka. 16. 11.—22. 11. 1917 seitsemän k.v. — Ilmestyi Eteenpäin lehden tilalla.

429. **KOTKA NOTISBLAD.** Kotka (Hamina). 1895.

L ä h t e i t ä: Typografbladet 1895 s. 24 (348).

430. **KOTKAN SANOMAT.** Kotka. Näyten:o 20. 12. 1882; 1883—90 yhden, 1891—98 kaksi, 1899—17. 12. 1903 kolme k.v., lisälehti: Nuoruuskaisten Ystävä 1890 yksi n:o.

Vast. toim. Wilh. Weman 1883—84, Johan Nylenius 1885, 1894—1902, Juho Minni 1885—86, G. O. Rosendahl 1886—90, Heikki Sariola 1890—1891, Elis Berglund 1891—94, Alb. Collin 1903, Tuomas Parila (1890 lisälehti).

Ks. Korven Kyntäjä.

431. **KOTKAN SANOMAT.** Kotka. Näyten:o 23. 12. 1904.

Vast. toim. F. E. Pettersson.

432. **KOTKAN SANOMAT.** Kotka. Näyten:o 29. 12. 1940; 3. 1.—18. 6. 1941 kolme k.v.

Päätoim. Kai I. R. Alijoki. — P.

433. **KOTKAN UUTISET.** Kotka. Näyten:o 26. 5. 1897; 3. 6.—30. 12. 1897 yhden, 1898—1905 kaksi, 1906—29. 7. 1906 kolme k.v.

Vast. toim. A. W. Odenwall 1897, Hjalmar Reinholm 1897—98, päätoim. Ville Finnberg 1898—1903, K. I. Forsman 1903—05, Verneri Vesterdahl 1905—06. — Ns.

434. **KOTKA NYHETER.** Kotka (1945—Lovisa). Yhtyi mainittuna vuonna nimensä säilyttäen Östra Nyland lehteen. Näyten:o 25. 5. 1897; 1. 6. 1897—1944 kaksi, 1945—63 kolme k.v.

Päätoim. A. W. Odenwall 1897, Herman Hultin 1897—1909, Ernst Lundström 1909—11, K. Forsman 1912—14, Julius Eriksson 1915—18, K. I. Forsman 1918—31, Fj. Forsman 1932—44, Sigurd Gadolin 1945—50, C. G. Neovius 1950—56, 1960—62, Bengt Appelgren 1956—57, Olle Sirén 1957, Rolf Friberg 1957, Torsten Blom 1957—59, Kurt Husman 1960, E. A. Muurman 1962—.

L ä h t e i t ä: Kotka Nyheter 1. 6. 1907, 25-v.n:o 17. 6. 1922.

435. **KOUVOLAN SANOMAT.** Kouvola (näyten:ot ja 1910—11:13 Lappeenranta, 1919—22. 3. 1921 Hamina, 1911:14—1917, 1918:31 — vuo-

den loppuun Kotka, 1918:1—30 Viipuri). Näyten:ot 26. 11., 10. 12. ja 22. 12. 1909; 1910—17 yhden, 1918—19 kaksi, 1920—50 kolme, 1951—57 kuusi, 1958—63 seitsemän k.v. 19. 7.—26. 7. 1952 Olympia-Uutiset.

Vast. toim. J. Tirkkonen 1910—11, Sulo Hytönen 1911—17, Paavo Aho 1917—18, V. J. Penttala 1918, Mauno Töllikkä 1918, Aulis Könönen 1918—21, päätoim. Vihtori Simonen 1921—29, Aukusti Simelius 1929—31, Antti A. Niskala 1931—33, Unto Seppänen 1933—51, Irma Seppänen 1951—60, Martti Joutsen 1961—. Ylermi Hyvärinen (Olympia-Uutiset).

L ä h t e i t ä: Kouvolan Sanomat 1909—24, 15-vuotisjulkaisu. Kouvola 1924; V. E. Halmeenmäki, Kouvolan Sanomat 1909—59. Kouvola 1959.

436. KRISTIINAN SANOMAT. Kristiina. 2. 10. 1903.

Julk. Kristiinan kirjapaino.

437. KRISTIINAN SANOMAT. Kristiina (näyten:ot ja n:o 1 Vaasa). Näyten:ot 13. 11. ja 18. 12. 1920; 1921—29. 7. 1933 kaksi k.v.

Päätoim. Uuno Uljas Seppä 1921—22, Kaarlo J. Paasonen 1923—32, O. Lähdeniemi 1932, Aatos O. Ylänkö 1932—33. — P. — Edeltäjät: Suupohjan Kaiku ja Etelä-Pohjanmaa (Seinäjoki). — Jatko: Suupohjan Sanomat.

L ä h t e i t ä ks. Suupohjan Sanomat.

438. KRISTILLINEN TYÖKANSI. Tampere (1963:27 — Toijala). 11. 6. 1936—63 yhden k.v.

Päätoim. Mikko Salminen 1936—46, Jorma Mäkisalo 1946—54, Erkki Idänheimo 1954, Oiva Aalto 1955—63, Mikko Häyrynen 1963, Ilmari Tiainen 1963. — Sktl. — Edeltäjä: Työkansa.

439. KRISTINESTADS TIDNING. Kristinestad (näyten:o Helsingfors). Näyten:o 11. 8. 1897; 1. 9. 1897—1900 kaksi k.v.

Pää- ja vast. toim. Valter Sjöblom. — Lakautettiin pysyvästi v:n 1900 lopussa.

440. KUHMOISTEN SANOMAT. Kuhmoinen (1951:1—8 Kangasala, 1951:9 — 1952 Lahti, 1953 — Jämsä). 1951—52:12, 1953:13, 1954—57: 24, 1958:26, 1959—63:36 n:oa vuodessa.

Päätoim. Pekka Ehnqvist 1951—52, Paavo Valassalmi 1953—56, Emil Lättilä 1956—. V. 1951 julk. SPR:n Kuhmoisten os., 1952—. KSOy. — P.

441. KUHMOLAINEN. Kuhmo (Kajaani) 10. 7. 1959—63 yhden k.v.

Päätoim. Tero Keränen. — P.

442. KUNNALLINEN VIIKKOLEHTI. Kunnallisia tietoja Aurasta, Karinaisista, Koskelta, Marttilasta, Oripäästä, Pöytyältä, Tarvasjoelta ja Yläneeltä. Karinainen (1926—57 Loimaa, 1958 — Kyrö). Näyten:o 17. 8. 1926; 7. 9. 1926—61 yhden, 1962—63 kaksi k. v.

Vast. toim. Viktor Lindqvist 1926—28, Otto Sihvonen 1928—46, päätoim. Erkki Virtanen 1945—47, Inkeri Merikanto 1947—51, Paavo Ketola 1952—. P.

443. KUNNALLISET SANOMAT. Tampere. Näyten:ot 13. 12. ja 27. 12. 1895; 1896—14. 1. 1897 yhden k.v.

Vast. toim. Frans E. Nyman (Ania) 1896, Gustaf Adolf Andersson 1897.

KUNNALLISET SANOMAT (Uusikirkko Tl.) ks. Kunnalliset Uutiset.

444. KUNNALLISET UUTISET. Virtain ja Pihlajaveden uutis- ja ilmoituslehti. Virrat (Tampere). 7. 1.—25. 2. 1925 yhden k.v.

Vast. toim. Heikki Korhonen. — P.

445. KUNNALLISET UUTISET. Uusikirkko Tl. (Uusikaupunki). Näyten:ot 3. 10. ja 27. 10. 1928 nimenä Kunnalliset Sanomat; 8. 12. 1928—30 yhden k.v.

Päätoim. Otto Leino. — P.

446. KUNNALLISIA SANOMIA. Askainen, Aura, Lemu, Masku, Merimasku, Naantalinn mlk, Nousiainen, Paattinen, Raisio, Rusko, Rymättylä, Vahto, Velkua. Turku. Näyten:ot 15. 9., 30. 9. ja 15. 10. 1925; 30. 10.—18. 12. 1925 kaksi k.k., 8. 1.—20. 8. 1926 yhden k.v.

Vast. toim. Kaarlo Mäntylä 1925—26, Väinö Kuivala 1926. — P. — Jatko: Turun Ympäristön Kunnallisia Sanomia.

447. KUNNALLISIA SANOMIA LOIMAALTA, ALASTAROLTA, METSÄMAALTA JA MELLILÄSTÄ. Loimaa (1915—17 Turku, 1918—21 Tampere). 1915—21 yhden k.v.

Vast. toim. H. J. Huhnanntti 1915—16, Väinö Kolkkala 1916—17, Kalle Jussila 1917—21. — P. — Jatko: Loimaan Lehti.

KUNNALLISIA TIETOJA MYNÄMÄEN, MIETOISTEN YM. KUNNISTA ks. Kunnallisia tietoja Vakka-Suomen kunnista.

KUNNALLISIA TIETOJA POHJOIS-HÄMEESTÄ ks. Kunnallisviesti.

448. KUNNALLISIA TIETOJA VAKKA-SUOMEN KUNNISTA. Mynämäki (Uusikaupunki).

26. 1. 1922 -vuoden loppuun kaksi k.k., 1923—1. 8. 1952 yhden k.v.

Vast. toim. Nestor Mikkola. — P. — Nimenä elo—syysk. 1923 Kunnallisia tietoja Mynämäen, Mietoisten ym. kunnista.

449. **KUNNALLISLEHTI**. Mikkeli. Näyten:ot 11. 12. ja 22. 12. 1909; 1910 kaksi k.k.

Vast. toim. Oskar Sirelius.

450. **KUNNALLISLEHTI**. Paimio—Sauvo—Kaarina—Piikkiö—Kaarina. Paimio (Turku). 19. 11. 1925—63 yhden k.v.

Päätoim. K. V. Alavuo. — Edeltäjä: Turunmaan Kunnallislehti.

KUNNALLISLEHTI (Säkkijärvi) ks. Kunnallis-uutiset.

451. **KUNNALLISLEHTI KYRÖNMAA**. Laihia (Seinäjoke). 24. 4. 1959—63 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Pajukoski. — P. — Edeltäjä: Kyrönmaa-Laihia.

452. **KUNNALLISLEHTI SATAKUNTALAINEN**. Kunnallisia tietoja Eurajoelta, Kiukaisista, Lapista, Raumalta ja Eurasta. Eurajoki (Rauma). Näyten:o 20. 12. 1923; 1924 yhden k.v.

Vast. toim. M. L. Pietikäinen. — P.

453. **KUNNALLISSANOMAT**. Suonenjoen, Iisveden, Rautalammin, Konneveden ja Vesannon puolueeton lehti. Suonenjoki (Kuopio). Näyten:o 14. 12. 1934; 1935—7. 4. 1936 yhden k.v.

Päätoim. Hannes Timonen 1935, P. H. Riipinen 1935—36.

454. **KUNNALLIS-SANOMAT**. Euran, Kiukaisten, Säskylän, Hinnerjoen, Honkilahden, Lappi Tln ja Köyliön uutislehti. Eura (Vammala). Näyten:o 15. 12. 1949; 1950—63 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Käkönen 1950—55, L. W. Lahdensuo 1955—57, M. S. Järvisalo 1957—59, Heikki Mello 1959—61, Untamo Yli-Rohdainen 1961—.

Lähteitä: Kunnallis-Sanomien, 10-v:n:o 19.12. 1959.

455. **KUNNALLISTIEDOT**. Pälkäneen, Luopioisten, Sahalahden ja Kuhmalahden uutis- ja ilmoituslehti. Kangasala. Näyten:o 14. 9. 1929; 5. 10. 1929—63 yhden k.v.

Vast. toim. O. F. Helin 1929—34, O. B. Karppinen 1934—. P.

456. **KUNNALLISUUTISET**. Virolahden, Säkkijärven ja Miehikkälän kunnat. Virolahti (Viipuri). Kolme päiväämätöntä näyten:oa 1937 nimenä

Kunnallislehti; 15. 10. 1937—vuoden loppuun: 4, 1938: 14, 1939: 6 n:oa.

Vast. toim. Eino Raunio (näyten:o 1), J. J. Hovilainen.

457. **KUNTAIN SANA**. Laukaa (Jyväskylä, 1957: 2—19 Pieksämäki). Näyten:ot 13. 10., 17. 11. ja 15. 12. 1956; 5. 1.—28. 6. 1957 yhden k.v.

Päätoim. J. Hokkanen. — P.

458. **KUNTALAINEN**. Kuopio. Kolme päiväämätöntä näyten:oa v:n 1924 lopulla.

459. **KUNTALAINEN**. (V:een 1929) Harjavallan (v:sta 1930) Köyliön, Kauvatsan ja Kokemäen kunnista. Kokemäki (Vammala). 1927—30. 1. 1936 yhden k.v.

Päätoim. K. E. Kallio. — P.

460. **KUOPION ILMOITUS-SANOMAT**. Kuopio. 15. 10. 1955—7. 3. 1958: 45 n:oa.

Vast. ja päätoim. Toivo Valkonen 1955—56, Heikki Sikanen 1956, O. K. Vartiainen 1957—58. — Julk. Kuopion NMKY. — Jatko: Uutiskukko.

461. **KUOPION KESKUSLAKKOKOMITEAN TIEDONANTOJA**. Kuopio 4.—7. 11. 1905.

Lähteitä: J. M. Salenius, Muistelmia. Helsinki 1918.

462. **KUOPION SANOMAT**. Kuopio. Näyten:o 6. 12. 1856; 3. 1.—28. 11. 1857 yhden k.v.

Toim. Robert Krank.

463. **KUOPION SANOMAT**. Kuopio. Näyten:o 9. 12. 1880; 1881 yhden, 1882 kaksi k.v.

Päätoim. Anders Edvin Nylander.

464. **KUOPION SANOMAT**. Kuopio. Näyten:ot 9. 2., 14. 2., 19. 2., 5. 3. ja 9. 3. 1919; 21. 3. 1919—21 kolme k.v.

Päätoim. Torsten Kaukoranta. — Ed.

465. **KUOPION UUTISET**. Kuopio. 2. 3.—30. 12. 1903 kolme k.v.

Vast. toim. K. A. Widenius, toim. A. Törnqvist (Tarjanne).

466. **KUOPION VIIKKOSANOMAT**. Kuopio. 16. 6.—4. 8. 1924 yhden k.v.

Vast. toim. E. Granit-Ilmoniemi. — P.

467. **KUOPIO TIDNING**. Kuopio. 7. 8. 1851—24. 11. 1856 yhden k.v.

Toim. M. Hongelin 1851—52, A. Helander 1853, P. Aschan 1854, Z. J. Cleve 1855—56.

468. **KUOREVESI—MÄNTTÄ—VILPPULA**. Mänttä. (1925—26: 12 Tampere, 1956 Jämsä, 1961

Seinäjoki). Näyten:ot 9. 4. ja 23. 4. 1925; 30. 4. 1925—59 yhden, 1960—63 kaksi k.v.

Päätoim. Viljo J. Rantanen 1925—30, N. J. Ahlman 1930—31, A. J. Saarinen 1931, Reino Korpela 1931—42, H. Särkkä 1943—51, V. O. Pukkila 1952—55, Seppo Saartama 1956, T. E. Kujanen 1942—43, 1956—63, Harri Suhonen 1963, Kalervo Maunuksela 1963. — P.

469. **KURIKAN JA JALASJÄRVEN KUNNALLISLEHTI.** Kurikka (1933—41 Mänttä, 1942— Seinäjoki). 1933—56 yhden, 1957—63 kaksi k.v.

Vast. toim. E. V. Leskelä 1933—36, J. E. Ujainen 1936—. Edeltäjä: Kurikan Lehti.

Lähteitä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

470. **KURIKAN LEHTI.** Kunnallisia asioita Kurikasta ja Jalasjärveltä. Kurikka (näyten:o ja 1929—31 Seinäjoki, 1932 Mänttä). Näyten:o 1. 12. 1928; 31. 7. 1929—32 yhden k.v.

Vast. toim. Vilho Lauttajärvi 1929—32, E. V. Leskelä 1932. — P. — Jatko: Kurikan ja Jalasjärven Kunnallislehti.

471. **KURIREN.** Helsingfors. Kaksi päiväämättöntä näyten:oa 1907; 1908—09 yhden k.v.

Vast. toim. Sigurd Roos 1908, Walter Zilliacus 1909. — Jatkuu aikakauslehden luonteisena.

472. **KURKIJOKELAINEN.** Loimaa. Näyten:ot marras—jouluk. 1949; tammi—toukok. 1950 2—3 k.k., 3. 6. 1950—63 yhden k.v.

Päätoim. Toivo Taitonen 1949—51, Juho Toivainen 1951—62, Teuvo Ahokas 1952—63, Kirsti Ahokas 1963. — P. — Julk. Kurkijokisäätiö.

Lähteitä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

473. **KURUN SANOMAT.** Kuru (Tampere). Näyten:ot 1. 8., 10. 8. ja 17. 8. 1933; 1. 9. 1933—63 yhden k.v.

Päätoim. Jalmari Mantere. — P.

474. **KUUSAMON SANOMAT.** Koillis-Pohjanmaan maakuntalehti. Kuusamo. 12. 8.—19. 12. 1961; 5 n:oa.

Vast. toim. Ahti E. Haataja. — P.

475. **KUUSANKOSKEN SANOMAT.** Kuusankoski (1959 Imatra). Näyten:ot 14. 11. ja 12. 12. 1959; 1960—63 kolme k.v.

Vast. päätoim. Veikko Kenkkilä 1959, päätoim. Antero Nuotio 1960—63, Valto Mäntylä 1963. — P.

476. **KUUSANKOSKI.** Kuusankoski (Hamina). 5. 10.—21. 12. 1938; 6 näyten:oa; 3. 1.—13. 10. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Vilho Jääskeläinen.

477. **KUUSJÄRVEN LEHTI.** Joensuu (Kuopio). Näyten:ot 7. 12. ja 21. 12. 1962; 1963 yhden k.v.

Päätoim. Kauko Muje. — P.

KVÄLLSPOSTEN ks. Björneborgs Tidning.

478. **KYMEN KESKILAAKSO.** Inkeroinen (1931—34, 1938—50 Hamina, 1933—34 Lahti, 1935—37 Kotka, 3. 10. 1950— Myllykoski). Näyten:ot 28. 11. ja 19. 12. 1931; 1932—39 yhden, 1940—50 kaksi, 1951—61 kolme, 1962—63 neljä k.v.

Vast. toim. F. A. Havola 1931—37, Vilho Jääskeläinen 1937—38, Veikko Talvi 1939, Reino Topi 1939—40, M. O. Kokko 1940—41, Esko Saarinen 1941—45, Salme Saarinen 1945—47, Salme Tetri 1947—51, Aarre Merilä 1952—. P.

479. **KYMEN KOTKA.** Karhula (n:ot 1—3 Helsinki, 4—10 Lahti). 28. 1.—2. 7. 1960; 10 n:oa.

Päätoim. P. Rantanen, vast. toim. I. Karppinen. — P. — Jatko: Kymen Viesti.

480. **KYMENLAAKSON SANOMAT.** Kotka. Näyten:ot 1. 12. ja 17. 12. 1927; 1928—18. 1. 1934 kolme k.v.

Päätoim. Eero Viitanen 1928—34, vast. toim. Kaarlo Pitkänen 1931—32. — Ed.

481. **KYMENLAAKSON SUUNTA.** Kouvola (1939 Kotka). Näyten:o 21. 12. 1933; 1934—2. 12. 1939 kolme k.v.

Vast. päätoim. Hannes Seppänen 1934—35, päätoim. Jaakko S. Holstila 1936, V. E. Halmeenmäki 1936—39. — Ikl. — 1. 12. 1939 n:on 147 nimenä Yhtyneet Lehdet.

482. **KYMEN LEHTI.** Kouvola (1939—46; 33 Kotka, 1946; 34 — Lappeenranta). Näyten:ot 14. 10., 25. 11. 1939, 8. 6., 15. 6. ja 20. 6. 1940; 2. 7. 1940—31. 3. 1946 kolme, 16. 11. 1946-vuoden loppuun yhden, 1947—18. 1. 1951 kolme k.v.

Päätoim. Arvo Martia 1939—47, Aug. Syrjänen 1947—51.

483. **KYMENMAA.** Kotka. Näyten:o 30. 11. 1938.

Päätoim. Onni Soini.

484. **KYMEN SANOMAT.** Hamina. 1955—63 kuusi k.v.

Vast. ja päätoim. Erl. Haapaniemi 1955—62, vast. toim. Viljo Mäkelä 1962—63, päätoim.

Paavo Hirvikallio 1962—63, Viljo Laitinen 1963.
— Ml ja kp. — Edeltäjä: Maaseutu.

485. **KYMEN VIESTI.** Karhula (Lahti). 26. 7. 1960—5. 5. 1962 kaksi k.k.

Vast. toim. I. Karppinen. — P. — Edeltäjä: Kymen Kotka.

486. **KYMI.** Kotka. 4. 1.—29. 3. 1893 kaksi k.v.
Päätoim. Otto Järveläinen.

487. **KYMINLAAKSO.** Kotka (1916: 69—74 Hamina). Näyten:ot 30. 6., 7. 7., 14. 7. ja 21. 7. 1906; 4. 8.—28. 12. 1906 yhden, 1907—15 kaksi, 1916—25. 7. 1916 kolme k.v.

Vast. toim. Vernerer Vesterdahl 1906—07, päätoim. F. Hallio 1907—08, J. Suomalainen 1908—11, vast. toim. J. A. Teirikari 1911—15, päätoim. Mikael Palmroth-Vasunta 1916. — Ns.— Jatko: Maaseutu (Hamina).

L ä h t e i t ä: Kymnlaakso 30. 6. 1916.

488. **KYMINLAAKSO.** Inkeroinen (Lappeenranta). Näyten:ot 7. 3., 14. 3., 21. 3. ja 28. 3. 1924.

Vast. toim. Antti Matikainen. — Ed.

489. **KYRÖNMAA.** Seinäjoki (1931: 78—102 Kokkola). 18. 3. 1930—10. 10. 1932 kaksi, 14. 10.—14. 12. 1932 yhden k.v.

Vast. toim. H. Laurinmäki. — P. — Edeltäjä: Seinäjoen Sanomat. — Jatko: Seinäjoki.

490. **KYRÖNMAA—LAIHIA.** Laihian, Isonkyrön, Jurvan, Vähänkyrön ja Ylistaron uutislehti. Laihia (1956—57:48 Vaasa, 1957:49—Seinäjoki). Näyten:ot 12. 10., 26. 10., 9. 11. ja 23. 11. 1956; 5. 12. 1956—17. 4. 1959 yhden k.v.

Päätoim. Matti Pohjola 1956—58, Jarmo Koskinen 1958, Reijo Perttu 1958, Erkki Pajukoski 1959. — P. — Jatko: Kunnallislehti Kyrönmaa.

491. **KYRÖN SANOMAT.** Hämeenkyrö (Tampere). Näyten:ot 27. 10. 1916; 1917—30. 4. 1919 yhden k.v. 7. 5.—24. 9. 1919 kaksi k.k., 8. 10. 1919—27. 4. 1920 yhden k.v., 12. 5. 1920—21. 12. 1921 kaksi k.k.

Päätoim. Eero Alpi 1917—19, Jalmari Helo ja T. W. Mattila 1919—21. — P.

492. **KÄKISALMEN SANOMAT.** Käkisalmi (1940 Parikkala, 1944 Lappeenranta). Näyten:ot 19. 11., 11. 12. ja 24. 12. 1906; 1907—17 kolme, 1918 neljä, 1919—23. 4. 1940, 14. 3.—22. 6. 1944 kolme k.v.

Päätoim. Kaarlo Korpilahti 1907, vast.toim. A. V. Komulainen 1907, päätoim. Vernerer Vesterdahl 1907—11, vast. toim. K. V. Relander

1911—13, päätoim. Yrjö Aukusti Vuorelainen 1911—35, O. Westerdahl 1935—40, Jussi Harjula 1944. — Ns., vasta 1919 kok., 1944 p. — Edeltäjä: Itä-Karjala.

L ä h t e i t ä: A. V. Komulainen, Muistelmia Käkisalmen Sanomain syntymäajoilta ja viideltä ensi vuodelta. (Kannaksen Joulu 1916, Käkisalmen Sanomain joululiite); Käkisalmen Sanomat 1906—31, 25-v.julkaisu. Käkisalmi 1931.

493. **KÄKISALMEN SUOMALAINEN.** Käkisalmi. Näyten:ot 20. 12. 1907; 1908—16 kaksi k.v.
Päätoim. Kustaa Vilho Helander 1911—12, Vihtori Tiera 1913—16. — Sm.

494. **KÄKISALMI.** Käkisalmi. Näyten:ot 19. 10. ja 27. 11. 1901.

Vast. toim. Oskari Korhonen.

495. **KÖYHÄLISTÖN TYÖ.** Oulu. Näyten:ot 25. 5., 26. 5. ja 27. 5. 1921; 28. 5.—31. 8. 1921 kuusi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Kosunen. — Komm. — Ilmestyi Pohjan Kansan tilalla lakkautuksen aikana.

496. **LAAKSOKUNNAT.** Ylivieska (Oulu). Näyten:ot 8. 12. ja 20. 12. 1956; 4. 1.—1. 3. 1957 yhden k.v.

Päätoim. H. Kivioja.

497. **LAATOKAN-KARJALA.** Sortavala. 19. 1. ja 16. 2. 1933.

Vast. toim. P. Vartiainen. — Ikl.

498. **LAATOKANKARJALAINEN.** Pieksämäki (Kuopio). 10. 12. 1948 ja 13. 1. 1949.

Päätoim. Ilmari Soppi. — Laatokankarjalaisten Liiton äk.

499. **LAATOKKA.** Sortavala, Joensuu 2. 4. 1940—6. 2. 1942, Jyväskylä elok. 1944—5. 12. 1946, Pieksämäki 1. 7. 1949—8. 11. 1951 (31. 12. 1898—26. 4. 1899 Jyväskylä). Näyten:ot 17. 11. 1881; 1882—87 yhden, 1888—1904 kaksi, 1905—19. 9. 1914, 5. 5. 1917—42 kolme, 1943—5. 12. 1946 1. 7. 1949—8. 11. 1951 kuusi k.v.

Päätoim. K. K. S. Suomalainen 1882—84, O. A. Forsström (Hainari) 1883, Kosti Raitio 1885—87, Reijo Tirronen 1887—88, Taavi Lehtinen 1888—93, E. A. Hagfors 1893—1900, K. S. Kaikkonen 1900—07, A. Rantalainen 1908—09, Jaakko Laurila 1909—11, Vernerer Vesterdahl 1911—13, John Elis Zidbäck 1913—14, Yrjö Juuti 1917—18, Santeri Jehkonen 1918—19, Mikko Uotinen 1919—20, Ilmari Havu 1921—22, T. Lehtinen 1922—24, vast. toim. Ville Sederholm

1920, 1922—24, päätoim. 1924—29, päätoim. Uki Nieminen 1929—42, Eetu Valve 1942—1943, Toivo Rasilainen 1943—45, Ilmari Soppi 1945—46, Mikko Tshokkinen 1949—51, Mikko Aaltonen 1951. — Ns., v:sta 1919 kok., v:sta 1951 p. — Lakkautettiin syysk. 1914, lehden tilalla ilmestyi Sortavalan Sanomat. — 11. 12. 1946—10. 6. 1949 nimenä Sisämaa-Laatokka.

Lähteitä: Laatokka, 50-vuotisjuhlajulk. Sortavala 1931.

500. **LAHDEN KUNNALLISLEHTI.** Lahti. 17. 9. 1961—63 yhden k.v.

Päätoim. Eero Castrén. — P.

501. **LAHDEN LEHTI.** Lahti (näyten:ot Kotka, 1900—05 Heinola, 1906:1—14 Helsinki). Kaksi näyten:oa 1900; 4. 7. 1900—04 kaksi, 1905—1. 2. 1906 kolme, 2. 2. 1906—28. 5. 1909 neljä k.v.

Vast. toim. Vilho Koskinen 1900, Antti Rytkönen 1900—06, päätoim. Rudolf Holsti 1906—1907, Eino Railo 1907—08, Vilho Jämsén 1908—09. — Ns. — Jatko: Lahden Sanomat.

Lähteitä ks. Etelä-Suomen Sanomat.

502. **LAHDENPOHJAN VIESTEJÄ.** Sortavala. Päiväämätön näyten:o 1934.

Toim. Matti Heinonen.

503. **LAHDEN SANOMAT.** Lahti. 3. 11. 1909—13 kolme. k.v.

Päätoim. Oskar Robert Marjanen. — Ns. — Edeltäjä: Lahden Lehti. — Lahden Sanomien ja Uusmaalaisen yhteisenä jatkona Etelä-Suomen Sanomat.

504. **LAHDEN SANOMAT.** Lahti. Näyten:ot 6. 9., 17. 9. ja 24. 9. 1927; 1. 10. 1927—31 kolme k.v.

Päätoim. Jalmari Niemi. — P.

505. **LAHDEN SUUNTA.** Lahti. Näyten:ot 8. 11., 22. 11. ja 6. 12. 1934; 13. 12. 1934—7. 8. 1936 yhden k.v.

Päätoim. T. Mero 1934, Arvo Laro 1934—35, Jussi Mäkelä 1935—36. — Ikl.

506. **LAHDEN UUTISET.** Heinola. Näyten:o 13. 1. 1893.

Toim. F. E. Richter. — Jyränkö lehden Lahden kauppallalle tarkoitettu liite.

507. **LAHDEN UUTISET.** Mikkeli. Näyten:o 17. 3. 1900.

Toim. K. O. Tanner.

508. **LAHDEN YMPÄRISTÖN KUNNALLISLEHTI.** Lahti. Näyten:o 30. 12. 1924; 1925 yhden k.v.

Vast. toim. K. A. Paakkalén. — P.

509. **LAHTI.** Lahti (näyten:o ja 1906: 1—32 Helsinki). Näyten:o 21. 12. 1905; 1906—19 neljä, 1920—39 kolme, 1940—54 kuusi, 1955—58 seitsemän, 1959—30. 8. 1961 kuusi, 1. 9. 1961—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Akseli Kustaa Leonard Järnefelt (Rauanheimo) 1905—08, Otto Manner 1908, Frans Oskar Viitanen 1908—15, Yrjö Leiwo 1915—1919, Knut Sarlin 1919—23, Matti Klemola 1923—1940, Toivo Rasilainen 1940—42, J. Partanen 1942—46, 1948—51, Jaakko Leppo 1947, E. K. Hohteri 1947—48, A. V. Mattila 1951—56, Olli Järvinen 1956—59, Seppo Vento 1959—60, Sulo Vuorio 1960—. Sm., v:sta 1919 kok. — Lehteen yhdistettiin Itä-Häme v. 1906.

Lähteitä: Jalmari Niemi, Isänmaan ja kansanvallan puolesta. Lahti-lehti, Lahden Kirjapaino ja Sanomalehti Osakeyhtiö 1905—1955. Lahti 1957.

LAHTI ks. Uusi Suomi.

LAIHIA ks. Pohjalainen.

510. **LAITILAN SANOMAT.** Laitila (Uusikaupunki, 1955—57 Rauma). Näyten:o 30. 1. 1925; 6. 2. 1925—63 yhden k.v.

Vast. toim. Aarne Kauppila 1925—31, J. Nolppari 1932—. P.

511. **LAKEUDEN SANA.** Seinäjoki. Näyten:o 31. 10. 1932; 7. 11. 1932—8. 12. 1933 yhden k.v.

Päätoim. Vilho Vihtori Viita. — Ikl. — Jatko: Lakeuden Suunta.

512. **LAKEUDEN SUUNTA.** Seinäjoki (1934: 36—37 Kokkola, 1934: 38—Hämeenlinna). Näyten:o 20. 12. 1933; 1934—26. 9. 1934 yhden, 27. 9.—21. 11. 1934 kuusi k.v.

Päätoim. Reino Ala-Kulju. — Ikl. — Edeltäjä: Lakeuden Sana. — Lakeuden Suunnan ja Kokkola lehden yhteisenä jatkona Pohjanmaan Suunta.

513. **LAKEUS.** Seinäjoki (1935—36: 25 Kokkola). Näyten:ot 13. 9., 4. 10., 31. 10. ja 26. 11. 1935; 2. 12. 1935—39 kuusi k.v., 3-p.p. 1935—39.

Päätoim. K. R. Kares ja Reino Ala-Kulju 1935—36, O. J. Syväri 1936—37, Ilmari Talvitie 1937—38, Lauri Vihantola 1938, Jaakko Virkkunen 1938—39. — Ikl. — Edeltäjä: Pohjanmaan Suunta (Kokkola).

514. **LALLI.** Rauma 1917—1920:138, Kokemäki. Näyten:ot 29. 11. ja 18. 12. 1917; 1918—23 kolme, 1924—kesäk. 1931 kuusi, heinäk. 1931—45 kolme, 1946—63 kuusi k.v., 3-p.p. 1924—31.

Vast. toim. J. Karhula 1918, vars. toim. F. Korpi 1918, päätoim. Eero Hiekkala 1918—22.

Aarne Heliö 1923—24, Kalle Valdemar Piilonen 1924—25, Kalle S. Kallio 1925—34, Iivari Kajanto 1934—62, Erkki Järnfors 1963. — *Ml.*
Lähteitä: Lalli 40-v.n:o 27. 11. 1957.

515. **LAND OCH STAD.** Helsingfors. Näyten:ot 1. 10., 6. 11. ja 18. 12. 1889; 1890—30. 3. 1892 yhden k.v.

Toim. Petrus Nordmann 1889—91, Hugo Bergroth 1892.

516. **LANDSBEFOLKNINGENS TIDNING.** Sibbo (Helsingfors). 26. 6., 3. 7. ja 5. 7. 1958.

Päätoim. M. Englund.

517. **LANDSBYGDEN.** Vasa. Näyten:o 14. 12. 1935; 10. 1.—30. 12. 1936 yhden k.v.

Päätoim. Uno Berg, vast. toim. J. Alfr. Strandberg.

518. **LANDSBYGDENS FOLK.** Helsingfors. 16. 4. 1947—vuoden loppuun kaksi k.k., 1948—63 yhden k.v.

Vast. toim. Henrik Kullberg 1947—54, päätoim. Birger Ulfvens 1948—55, vast. päätoim. 1956—59, Edvin Forsén 1959—60, päätoim. Sten-Olof Westman 1950—. *Julk. Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund.*

LANTDAGEN ks. *Finlands Allmänna Tidning.*

519. **LANTMANNABLADET.** Helsingfors. 1937—63 yhden k.v., liite: *Fiskarbladet.*

Vast. päätoim. Amos Anderson 1937—42, Bjarne Westermarck 1943—45, Nils Westermarck 1945—47, Torsten Storgårds 1947—51, Oscar Nissén 1951—. *Kust. Hufvudstadsbladet.*

520. **LAPIN KANSA.** Rovaniemi, 3. 10. 1944—23. 10. 1945 Kokkola. Näyten:ot marrask. 1928 (päiväämätön) ja 28. 11.; 1. 12. 1928—12. 7. 1941 kolme, 13. 7. 1941—13. 9. 1944 kuusi, 3. 10. 1944—1. 6. 1946 kolme, 4. 6. 1946—63 kuusi k.v.

Päätoim. Lauri Kaijalainen 1928—40, Reino Rinne 1940, 1947, Eero Lappalainen 1940—43, Martti Suontila 1944—47, Kalevi Kuusela 1947—51, Matti Pekkala 1952—53, Eino Hemmilä 1953—54, Martti Suontila 1954—. *Ml.*, v:sta 1958 p.

Lähteitä: *Lapin Kansa* 20-v.n:o 15. 9. 1948.

521. **LAPIN SANOMAT.** Rovaniemi (Kemi). Näyten:o 15. 5. 1957.

Vast. toim. Ensio Javanainen. — P.

522. **LAPIN SANOMAT.** Rovaniemi (Oulu). 2. 11. 1960—63 yhden k.v.

Vast. toim. Paavo Kuusela 1960—61, Mauno Viitala 1961—62, Veijo Nieminen 1962—. P.

523. **LAPPEENRANNAN UUTISET.** Lappeenranta (1885—88: 70 Viipuri). Näyten:o 20. 6. 1885; 11. 8. 1885—89 kaksi, 1890—91 kolme, 1892—98 kaksi k.v.

Vast. toim. C. G. Svan 1885—98, Kaarlo Korpi-lahti (Forsgren) 1898. — Yhdistettiin v. 1899 Itä-Suomen Sanomiin.

Lähteitä ks. *Etelä-Saimaa.*

524. **LAPPEENRANNAN UUTISET.** Lappeenranta. Näyten:o 10. 4. 1901.

525. **LAPPEENRANTA.** Lappeenranta. Näyten:ot 1. 12. ja 22. 12. 1906; 1907 kaksi, 1908—1. 11. 1917 kolme k.v.

Vast. toim. Antti Korjonen 1907—09, päätoim. H. J. Huhanantti 1907, Aug. Jaska 1907, V. Salosaari 1908, Väinö S. J. Laamanen 1909—11, Väinö Varis 1911—13, Kyösti Niinivaara 1914—17, K. J. Nygren 1917. — *Sm.* — *Jatko: Etelä-Savo.*

Lähteitä ks. *Savo-Karjala.*

526. **LAPPLAND-KURIER.** Zeitung für die deutschen Soldaten in Nord-Finnland. (Oulu). 1941—44: 623 n:o:a (jatkuva n:ointi). — *Liite: Urlauber Zeitung.* Toim. W. Fr. Droste.

527. **LAPUA.** Lapua (Seinäjäjoki). Näyten:o 25. 4. 1927; 6. 5. 1927—19. 6. 1929 yhden k.v.

Vast. toim. A. M. Kuivasto. — P.

LAPUA ks. *Pohjalainen.*

528. **LAPUAN SANOMAT.** Lapua (1943—48 Seinäjäjoki, 1949 — Kokkola). Näyten:ot 14. 10., 18. 11. ja 17. 12. 1932; 1933—36 yhden, 1937 kaksi, 1938—17. 2. 1942 yhden k.v., omistajan vaihdoksen jälkeen *julk. näyten:ot* 20. 10., 10. 11. ja 15. 12. 1942; 1943—63 yhden k.v.

Vast. päätoim. Lassi Vihantola 1932—33, A. Koro 1934—35, S. R. Rothovius 1935, T. Rantanen 1935—42, Y. Nikula 1937—38, päätoim. Paavo Raukko 1943—51, Lauri Rintala 1951—55, O. K. Hautamäki 1956—57, Tauno Jokinen 1957—59, vast. toim. Kaarlo Lähteenmaa 1959—61, Olavi Mäkynen 1961—63, Juhani Heinola 1963. — *Julk.* 1932—42 T. Rantanen, 1942—44 *Lapuan Aseveljet r.y.*, jouluk. 1944 — *Lapuan Seura r.y.*, 1962:5— *Lapua-säätiö.*

Lähteitä: *Suomen pitäjänlehtiä.* Loimaa 1953; *Lapuan Sanomat* 25-vuotias, *Lapuan Sanomat* 3. I. 1958.

LASTEN SUOMETAR ks. Suometar.

LAUANTAILAAKSO ks. Kalajokilaakso.

529. **LAUTTAKYLÄ.** (V:sta 1936) Huittisten, Keikyän ja Vampulan pitäjälehti. Lauttakylä (1913—1918: 4, 1919—21 Pori, 1918: 5—37 Rauma, 1922—24 Tampere, 1925—29 Vammala, 1930—Kokemäki). Näyten:ot 9. 12. ja 18. 12. 1913; 10. 1. 1914—63 yhden k.v.

Päätoim. Matti Olli 1914—25, vast. toim. Oskari Hannula 1914—30, päätoim. Heikki Rantala 1926—49, Taisto Ahtola 1949—50, T. J. Mattila 1950—53, Heikki Kirra 1953—. P.

L ä h t e i t ä: Lauttakylä, 40-v:n:o 11. 12. 1953; Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

530. **LEMPÄÄLÄN SANOMAT.** Lempäälä (Tampere). Näyten:o 6. 10. 1928; 1. 12. 1928—31 yhden k.v.

Vast. toim. V. E. Rantavaara. — P.

531. **LEMPÄÄLÄN—VESILAHDEN SANOMAT.** Lempäälä (1934—44 Tampere, 1945—52 Forssa, 1953—56 Viiala). 1934—56 yhden k.v.

Vast.päätoim. V. E. Rantavaara (Lempäälä) 1934—48, päätoim. Akseli Nopola (Vesilahti) 1934—48, vast. päätoim. 1948—56, päätoim. Lauri Alava 1956. — P. — Edeltäjä: Vesilahden Sanomat. — Jatko: Lempäälän—Vesilahden—Tottijärven Sanomat.

532. **LEMPÄÄLÄN — VESILAHDEN — TOTTIJÄRVEN SANOMAT.** Lempäälä (Viiala). Näyten:o 29. 10. 1956; 1957—63 yhden k.v.

Päätoim. Lauri Alava. — P. — Edeltäjä: Lempäälän—Vesilahden Sanomat.

533. **LEPPÄVIRTA.** Leppävirta (Savonlinna). 28. 9. 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Kalevi Tolonen. — P.

534. **LESTIJOKI.** Kannus (Kokkola). 8. 2.—22. 3. 1945 yhden k.v.

Päätoim. Ilmari Tanninen.

535. **LIBERALEN.** Helsingfors. 15. 1., 15. 2., 15. 3., 16. 4. ja 25. 5. 1934.

Päätoim. N. A. Furustam. — Julk. Svenska vänstern. — Edeltäjä: Svenska Veckotidningen.

536. **LIEKSAN LEHTI.** Lieksan ja Pielisjärven puolueeton uutis- ja ilmoituslehti. Lieksa (Joensuu). Näyten:ot 13. 11. ja 17. 12. 1954; 1955—maalisk. 1956 kaksi, huhtik. 1956—61 yhden, 1962—63 kaksi k.v.

Vast. päätoim. Matti Kilpeläinen 1955, päätoim. Viljo Raudasoja 1955, Eila Tolvanen

1955—58, Hannu S. Mäkelä 1958—63, Erkki Paakkinen 1963.

537. **LIEKSAN SANOMAT.** Nurmes. Näyten:ot 30. 10. ja 19. 12. 1930; 9. 1.—25. 9. 1931 yhden k.v.

Päätoim. Iivari Partanen. — P.

538. **LIEKSAN SANOMAT.** Lieksa (1937: 1—12 Kuopio, 1938: 125— Joensuu). Näyten:ot 3. 9., 18. 9. ja 24. 9. 1937; 2. 10. 1937 — vuoden loppuun kaksi, 1938 kolme k.v.

Päätoim. Seppo Kaila 1937—38, vast. ja päätoim. M. Helojoki 1938. — P. — Julk. V. Tuovinen.

539. **LIITOSALUEEN SANOMAT.** Helsinki. 28. 10., 18. 11., 17. 12. ja 30. 12. 1954; 1955—5. 12. 1958 yhden k.v.

Päätoim. Rafael Ruishalme 1954—56, Olavi E. Jääskeläinen 1957—58. — P. — Jatko: Helsinki-Lehti.

540. **LIITTO.** Oulu. Näyten:o 19. 12. 1906; 1907—16 kolme, 1917—31. 7. 1955 kuusi, 1. 8. 1955—63 seitsemän k.v., 3-p.p. 1917—18.

Vast. ja päätoim. Otto Karhi 1906—12, päätoim. Jaakko Kivi 1906—07, toim. Juho Ranta 1906, Kustaa Hautamäki 1908—33, vast. päätoim. Juho Poutanen 1930—58, Armas Istanmäki 1958—. MI.

L ä h t e i t ä: Juho Poutanen, Liitto 1906—1956. Oulu 1956.

541. **LISTOK RUSSKOJ KOLONII.** Helsinki. 12. 3.—24. 4. 1927 kaksi k.v.

Vast. toim. S. Nikolajev.

542. **LOIMAAN LEHTI.** Kunnallisia tietoja Loimaalta, Alastarolta, Metsämaalta, Mellilästä, (v:sta 1957) Oripäästä ja Ypäjältä ym. Loimaa. 1922—62 yhden, 1963 kaksi k.v.

Vast. toim. Kalle Jussila. — P. — Edeltäjä: Kunnallisia Sanomia.

543. **LOIMIJOKILAAKSO-MAAKUNNAN UUTISSET.** Kunnallisia ja seurakunnallisia uutisia ja ilmoituksia Loimaan kauppalasta, Loimaalta, Alastarolta, Metsämaalta, Mellilästä, Ypäjältä, Vampulasta ja Oripäästä sekä lähikunnista. Loimaa (Kokemäki). 1962—63 yhden k.v.

Vast. toim. K. K. Pajunen 1962, toim. K. Pajunen 1962, vast. toim. Antti Aaltonen 1962—63, Mikko Salo 1962—. P. — Edeltäjä: Maakunnan-Uutiset.

544. **LOPEN LEHTI.** Loppi (Forssa, 1944— Riihimäki). 1936—63 yhden k.v.

Vast. toim. T. M. J. Saloranta. — P.

545. **LOPPI**LAINEN. Loppi (näyten:o Helsinki, Forssa, n:o 18 Riihimäki). Näyten:o 28. 6. 1935; 5. 7.—20. 12. 1935 yhden k.v.

Vast. toim. Siiri Suominen. — P.

546. **LOUHI**. Oulu. Näyten:o 15. 12. 1890; 1891—1906 kolme k.v.

Vast. toim. Teuvo Pakkala 1891—94, päätoim. Erkki Tammelin 1892—94, Gust. Kivistö (Stenvik) 1894—1906. — Ns.

Lähteitä: Louhi 29. 12. 1906.

547. **LOUNAI**S-HÄME. Forssa (Hämeenlinna). Näyten:ot 23. 8., 15. 11. ja 13. 12. 1907; 1908—5. 5. 1909 kolme k.v.

Vast. toim. K. Pylkkänen 1908, Akseli Lippinen 1908—09. — Sm.

548. **LOUNAI**SKULMA. Forssan, Humppilan, Jokioisten, Koijärven ja Tammelan paikallislehti. Forssa. 30. 3. 1962—63 yhden k.v.

Vast. toim. Hilikka Paukkala 1962—63, Kalle Kukkola 1963. — P.

549. **LOUNAS**. Sanomia Porin kaupungista ja läänistä. Pori. Näyten:o 11. 12. 1886; 1887—92 kaksi k.v.

Vast. toim. Matti Kauppinen 1886—87, Emil Forsgren 1887—92.

550. **LOVIISAN SANOMAT**. Loviisa (näyten:o ja 1916: 1—13, 1918 Lahti). Näyten:o, 25. 8. 1916; 15. 9. 1916—18 yhden, 1919—55 kaksi, 1956—63 kolme k.v.

Päätoim. Onni Kivitiie 1916—23, Karl Petrus Ainamo (Mannelin) 1923—27, Sulo A. Teräsvirta 1927—54, vt. Paavo Virusmäki 1931, Toivo V. Narva 1954—59, Toivo Kangas 1959, Kalervo Aattela 1959—62, Kurt Lindström 1962—. P.

L ä h t e i t ä: Loviisan Sanomat, 15-v.n:o 2. 10. 1931; 30-v.n:o 4. 10. 1946.

551. **LOVISA NOTISBLAD — LOVIISAN TIEDONANTOJA**. Loviisa. 19. 2.—6. 4. 1918 kaksi k.v. — Sd.

LUKEMISTO ks. Salon Seudun Kunnallislehti.

LUONNOTAR ks. Suometar.

552. **LUOTEIS-SATAKUNTA**. Ahlainen, Kullaa, Merikarvia, Noormarkku, Pomarkku, Siikainen, Honkajoki. Pori (näyten:ot ja 1954:1 Rauma, 1954:2—1955 Kankaanpää). Näyten:ot 4. 6. ja 18. 6. 1954; 2. 7. 1954—21. 12. 1955 yhden k.v.

Vast. toim. Lauri Koivukorpi. — P.

553. **LUOTEIS-SAVO**. Suomenjoen, Rautalammin ja Vesannon puolueeton paikallislehti. Suomenjoki (Kuopio). 1962 yhden, 1963 kaksi k.v.

Päätoim. Kalevi Mikkonen. — Edeltäjä: Suomenjoen—Rautalammin pitäjälehti.

554. **LUOTEIS-UUSIMAA**. Vihti (näyten:ot ja 1953:1—11 Somero, 1953:12—24 Helsinki, 1953: 25—42 Hyvinkää, 1953:43—1955:24 Karkkila). Näyten:ot 18. 9., 16. 10. ja 13. 11. 1952; 4. 12. 1952—29. 10. 1953 yhden, 5. 11. 1953—5. 5. 1962 kaksi, 8. 5. 1962—63 kolme k.v.

Päätoim. Paavo Kortteinen. — P.

555. **LUUMÄEN LEHTI**. Luumäki (Lappeenranta). Näyten:ot 19. 11 ja 19. 12. 1963.

Päätoim. Martti Joutsen. — P.

556. **LÄNNETÄR**. Pori. Näyten:o toukok. 1863; 1. 7.—30. 12. 1863 yhden k.v., 1864:2 n:oa.

Päätoim. Karl Ferd. Nordlund.

L ä h t e i t ä: Reinh. Grönvall, Suomenkielisen sanomakirjallisuuden alkuajoilta Porissa. (Suomalainen, Suomalaisen Sanomalehtimiesliiton Albumi I. Helsinki 1910.)

557. **LÄNSI-POHJANMAA**. Kannus—Sievi—Kalajoki—Rautio—Toholampi—Himanka. Sievi, Kannus 1954:35—1955:11 ja 1955:35—61. (1953—54:7 Iisalmi, 1954:8—55:11 Ylivieska, 1955:12—Kokkola). Näyten:ot 21. 8., 27. 8. ja 3. 9. 1953 ninenä Kalajoki—Kannus—Sievi—Rautio; 10. 9. 1953—23. 9. 1955 yhden k.v.

Vast. toim. Yrjö Talvi 1953—54, S. Liukku 1954, R. Heikkilä 1954, Sirkka Hartikka 1954—1955, Väinö Mikkola 1955, Annu Kalske 1955. — P.

558. **LÄNSIRAJA**. Pello (1957:1—12 Oulu, 1957: 13—1958:50 Kemi, 1958:51—Rovaniemi). 23. 8. 1957—63 yhden k.v.

Vt. päätoim. Aulis Nuotio 1957, päätoim. Erkki Leppänen 1957—58, Aimo Kohonen 1958, Viljo Vierimaa 1958—. P.

559. **LÄNSIRAJAN SANOMAT**. Ylitornion, Pellon, Kolarin, Muonion ja Enontekiön paikallislehti. Pello (Rovaniemi). Näyten:ot 17. 6. ja 30. 6. 1950; 7. 7. 1950—16. 5. 1952 yhden k.v.

Päätoim. Hannu Hämäläinen. — P.

560. **LÄNSI-SAVO**. Mikkeli. 24. 9. 1917—44 kolme, 1945—63 kuusi k.v.

Päätoim. A. E. Miettinen 1917, Armas Salosaari 1917—18, 1921—22, K. Kaslin 1918—21, Torsten Kaukoranta 1922—24, Eino R. Murole 1924—26, Uno Teodor Halminen 1926—27, Taavi Sylvester Viljakainen 1927—45, A. A.

Tienheimio 1945—60, Reijo Särkkä 1960—. Kp. 1917—18, v:sta 1919 ed., v:sta 1938 p. — Edeltäjä: Suur-Savo.

L ä h t e i t ä: Länsi-Savo, 60-v:n:o 19. 10. 1949.

561. **LÄNSI-SUOMEN TYÖMIES.** Turku. (1899: 25—1900:85 Tampere). Näyten:o 19. 12. 1898; 14. 1. 1899—18. 8. 1900 yhden, 21. 8. 1900—5. 4. 1906 kolme k.v.

Vast. toim. K. F. Hellsten 1899—1905, päätoim. N. R. af Ursin 1900, Seth Heikkilä 1905—1906, Taavi Tainio 1906. — Sd. — Jatko: Sosialisti.

L ä h t e i t ä ks. Sosialisti.

562. **LÄNSI-SUOMI.** Pori. 17. 2.—29. 12. 1877 yhden, 1878—79 kaksi k.v.

Vast. toim. Th. Tigerstedt 1877, vars. toim. F. V. Finnberg 1877—78, Edv. Selin 1878—79.

563. **LÄNSI-SUOMI.** Sanomia Rauman seudulta. Rauma (näyten:o ja 1906:1—41 Tampere). Näyten:o 22. 12. 1905; 1906—25 kolme, 1926—63 kuusi k.v., 3-p.p. 1926—32.

Vast. toim. Aaro J. Jalkanen 1906—07, päätoim. Kaarlo Alfred Franssila 1907—11, Teuvo Valanne 1911, O. V. Kankaanranta 1911—19, Väinö Lahtonen 1919—32, T. A. Aalto-Setälä 1932—33, vast. toim. 1938, Olavi Kostia 1933—35, Lauri Lohi 1935—38, päätoim. Jaakko Koskela 1938—42, Arvi Tapiola 1942—55, Kauko Vahe 1955—. Sm., v:sta 1919 kok.

L ä h t e i t ä: Gunnar Valtonen, Oy Länsi-Suomi. 1905—1955. Rauma 1955.

564. **LÄNSI-UUSIMAA.** Hanko 1914—28, Lohja. Näyten:ot 4. 12., 16. 12. ja 22. 12. 1914; 1915—59 kaksi, 1960—63 kolme k.v.

Vast. toim. Armas Kärkkäinen 1914—16, Hugo Juvela 1916—17, päätoim. Väinö Kokko 1916—28, vast. toim. Veikko Reijonen 1919—20, päätoim. Väinö Hirsjärvi 1929—31, 1943—57, Ank. Oravala 1932—34, vast. päätoim. V. E. Törmänen 1934—37, John Hj. Kunnas 1937—43, Ensio Rajaniemi 1957—59, vt. päätoim. Eino Karrakoski 1960—61, Matti Kähäri 1961—. P.

L Ä R K A N ks. Nya Pressen.

565. **MAAKANSA.** Viipuri, Kuopio 10. 3.—31. 3. 1940, Helsinki 1945—. Näyten:ot 4. 12., 18. 12. 1908 ja 6. 1. 1909; 9. 1. 1909—10 kaksi, 1911—17 kolme, 1918—31. 3. 1940 kuusi k.v. 1945 neljä näyten:oa; 24. 11. 1945—63 kuusi k.v.

Vast. toim. Otto Niinisalo 1909, Antti Juutilainen 1910—15, päätoim. 1915—20, vast. toim.

Jaakko Vainio 1915—19, vast. päätoim. 1920—32, vast. toim. Toivo Lankinen 1920, Eero Lappalainen 1932—40, vt. Matti Tuovinen 1952, Pentti Sorvali 1945—. Ml. — Ilmestyi 1942—45 nimenä Karjalan Sanomat. — Liite Etelä-Häme. — Lakkautettuna 3. 5.—6. 10. 1952. — Lehden yhteydessä ilmestyi 1948—49 Karjalan Sanomat.

L ä h t e i t ä: Maakansa 50 — v:n:o 18. 10. 1948.

566. **MAAKUNNAN UUTISET.** Loimaa (Kokemäki). 6. 12. 1960—5. 12. 1961 yhden k.v.

Vast. toim. Kalervo Pajunen 1960—61, K. K. Pajunen 1961. — P. — Jatko: Loimijokilaakso-Maakunnan Uutiset.

567. **MAAKUNTA.** Porvoo. Näyten:ot 26. 11., 29. 11. ja 1. 12. 1938.

Päätoim. J. T. Kunnas. — Ilmestyi Uusimaan ollessa tilapäisesti lakkautettuna.

M A A K U N T A ks. Uusi Suomi.

568. **MAAKUNTALEHTI SATAKUNTA.** Pori (Tampere). 16. 9.—12. 10. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Alku Kalske. — Ikl.

569. **MAALAINEN.** Helsinki. V:n 1907 lopulta — 1908 kolme k.v.

Päätoim. Jaakko Kivi. — Ml.

570. **MAALAIKANSKA.** Ylivieska (Kuopio). Näyten:o 13. 12. 1935; 3. 1.—18. 12. 1936 yhden k.v.

Vast. päätoim. P. V. Haanpää. — Kp.

571. **MAALAISTYÖVÄKI.** Tyrvää (Tampere). Näyten:ot 2. 3. ja 22. 3. 1907.

Vast. toim. Oskari Selin.

572. **MAAMIEHEN SANOMAT.** Toisvesi (Mänttä). 6. 5.—27. 6. 1936: 8 näyten:oa.

Vast. ja päätoim. Lauri Perälä. — Pv. ja kp.

573. **MAAMIEHEN SANOMAT.** Helsinki (1950 Lahti). Näyten:o 30. 10. 1947; 6. 11. 1947—50 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Kumpulainen. — Skdl.

574. **MAAMIEHEN YSTÄVÄ.** Kuopio. 1844—55 yhden k.v.

Toim. Johan Vilhelm Snellman 1844:1—14, J. Zitting 1844—50, 1852—53, J. Karsten 1851, Clas Fredrik Corander 1848—51, 1853—55.

L ä h t e i t ä: Alpo Silander, Juhana Vilhelm Snellman Maamiehen Ystävän toimittajana. (Aika 1918:1); Paavo Tuomari, J. V. Snellman »Maamiehen Ystävän» toimittajana. (Kansan Kuvalehti 1933:20.)

575. **MAAMME.** Tampere. Näyten:ot 7. 12. ja 21. 12. 1889; 2. 1.—2. 12. 1890 kolme k.v.

Päätoim. Joh. Walve. — Jatko: Maamme Viikkosanoma.

576. **MAAMME VIIKKOSANOMA.** Tampere. Näyten:o 24. 12. 1890; 3. 1.—28. 2. 1891 yhden k.v. Päätoim. Joh. Walve. — Edeltäjä: Maamme.

577. **MAANANTAI.** Helsinki. 17. 11. 1924—30. 3. 1925 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Ilmari Lehtonen 1924—25, Heikki Soini 1925. — P.

578. **MAAN SANA.** Teuva. 25. 8. 1934—16. 11. 1935 yhden k.v.

Vast. toim. F. Korhonen 1934—35, Aarne Hautala 1935. — P.

579. **MAAN ÄÄNI.** Helsinki. Näyten:o 11. 12. 1919; 8. 1.—9. 12. 1920 yhden k.v.

Vast. toim. Vilku Joukahainen, toim. Lauri Kr. Relander, vast. toim. Niilo Liakka, toim. Vilku Joukahainen. — Ml.

580. **MAASEUDUN SANOMAT.** Tampere. Näyten:ot 16. 10., 23. 10. ja 30. 10. 1920; 4. 11. 1920—29. 11. 1924 kuusi k.v., 4-p.p. 1921—24, sunnuntaipain, 1921—22.

Päätoim. Väinö Kolkkala 1920—22, John Elis Zidbäck 1921—22, Yrjö Länsiluoto 1922—23, Eino Salo 1923—24. — Ed. — Jatko: Tampereen Sanomat.

581. **MAASEUDUN SANOMAT.** Haapajärvi. Näyten:ot 10. 8. ja 21. 8. 1959; 28. 8. 1959—60 kaksi, 1961—29. 3. 1962 kolme k.v.

Päätoim. Paavo Hytönen 1959—60, Ahti Saarnio 1960, Köpi Luoma 1960—62. — Spp. 1961:115—vapaitten pientalonpoikien äk.

582. **MAASEUDUN TULEVAISUUS.** Helsinki (1920 Kerava, 1921 Tampere). 1919 (3 vsk) 25 n:oa, 1920—21 kaksi, 1922—63 kolme k.v.

Päätoim. Kalle Nikodemus Rauhala (1917)—1919, I. H. Holma 1919, Niilo V. Tiihonen 1919—32, vast. toim. Onni Koskikallio 1930—32, päätoim. 1932—59, Ilmari Neronen 1960—. — Julk. Maataloustuottajain Keskusliitto. — Ilmestyi aikakauslehden luonteisena 1916 (kaksi näyten:oa) — 1918.

Lähteitä: Onni Koskikallio, Maaseudun tulevaisuuden taipaleelta. Vuodet 1917—1954. Pitäjänmäki 1954.

583. **MAASEUTU.** Hamina. 27. 7. 1916—52 kolme, 1953—54 kuusi k.v., Iltapuhde, kuukausiliite 1929.

Päätoim. Vilku Joukahainen 1916—20, Toivo Helojärvi 1920—27, Erl. Haapaniemi 1927—54.

— Ml. — Edeltäjä: Kymnlaakso. — Jatko: Kymen Sanomat.

584. **MAA-TYÖMIES.** Helsinki. Näyten:ot 6. 1. ja 21. 1. 1910.

Vast. toim. H. K. Laine. — Työväen taloudellinen äk.

MAJAVAINEN ks. Wiipurin Sanomat.

MAJBLADET ks. Borgå Nya Tidning.

MARKNADEN ks. Borgå Nya Tidning.

585. **MELLERSTA ÖSTERBOTTEN.** Nykarleby. Näyten:o 15. 12. 1881; 1882 yhden k.v.

Toim. Johannes Bäck.

MERCUR ks. Björneborgs Tidning.

586. **MERIKARVIAN KUNNALLISLEHTI.** Merikarvia (Vammala). 1947—63 yhden k.v.

Toim. Erkki Hiltunen 1947, L. Valakivi 1949—1953, Esko Sipilä 1947—49, 1953—. P. — Edeltäjä: Merikarvia—Siikainen.

587. **MERIKARVIA—SIKAINEN.** Merikarvia (1941—42 Kristiina, 1943—44 Vaasa, 1945—46 Vammala). Näyten:o 15. 1. 1941; 29. 1. 1941—16. 9. 1942, 1943—46 yhden k.v.

Päätoim. Rafael Helanko 1941—42, 1945, Ilmari Hirvonen 1942—45, toim. A. Brynolf Sala 1945—46, Erkki Hiltunen 1946. — P. — Jatko: Merikarvian Kunnallislehti.

588. **MIKKELI.** Mikkeli. Näyten:ot 1. 11. ja 13. 12. 1892; 1893—96 kaksi, 1897—28. 2. 1906 kolme k.v.

Vast. toim. Otto Bernhard Blomfeldt 1893—1900, 1903—06, päätoim. Alfred Fennander 1893—1900, vast. toim. Kaarlo Kytömaa 1900—1903, päätoim. E. J. Pesonen 1903, Kaarlo Korpi-lahti (Forsgren) 1904, Frans Kaijala 1904—05, Vald. Lindblad 1905, Akseli Koponen 1906. — Ns. — Edeltäjä: Suomi. — Jatko: Suur-Savo. Lähteitä ks. Länsi-Savo.

589. **MIKKELI.** Mikkeli (Kuopio). Näyten:ot 16. 10., 1. 11. ja 29. 11. 1935; 1936—1. 12. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl. — N:on 147 1. 12. 1939 nimenä Yhtyneet Lehdet.

590. **MIKKELIN ILMOITUSLEHTI.** Mikkeli. Näyten:o 23. 11. 1861; 1862—20. 2. 1863 yhden k.v.

Toim. Rob. M. von Fieandt. — Jatko: Mikkelin Viikko-Sanomia.

591. **MIKKELIN SANOMAT.** Mikkeli. Näyten:o 10. 1. 1885; 15. 1. 1885—87 yhden, 1888—9. 6. 1893 kaksi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Lehtonen 1885, päätoim. Heikki Paasonen 1885, vast. toim. Emil G. Åkesson 1886—89, toim. F. H. Alopaeus 1886—1892, vast. toim. Aleks. Autonen 1889—93. — Edeltäjä: Pellervo. — Jatko: Saimaa.

592. **MIKKELIN SANOMAT.** Mikkeli. Näyten:ot 7. 12., 14. 12. ja 21. 12. 1895; 1896—1944 kolme, 1945—19. 12. 1954 kuusi k.v.

Päätoim. Auk. Andberg (Airanne) 1895—1901, Otto Lindroos (Lajula) 1901—02, Joel Lehtonen 1902, Kaarle Nestori Rantakari 1902, Väinö Andelin (Hämeen-Anttila) 1902—05, toim. V. J. Tuomikoski ja H. J. Huhananntti 1905, päätoim. Kyösti Vilkuna 1906, Vihtori Simonen 1906—11, 1913—21, K. A. Patomäki 1911—13, Antti Valve 1921—23, Väinö S. J. Laamanen 1923—25, Arvi Alarik Tienheimo 1925—45, Arvo Pekonen 1945—49, Lauri O. Karvonen 1949, Rainer Aaltonen 1949—51, Arvo Laro 1951, Yrjö Soramies 1951—53, Hannes Timonen 1953—54. — Sm., vasta 1919 kok. — Edeltäjä: Saimaa.

L ä h t e i t ä: Mikkelin Sanomat 60-v:n:o 20. 12. 1945.

593. **MIKKELIN VIIKKO-SANOMIA.** Mikkeli. 27. 2. 1863—64 yhden k.v.

Toim. Julius Nygren. — Edeltäjä: Mikkelin Ilmoituslehti.

594. **MORGONBLADET.** Helsingfors. 1845—55 kaksi k.v.

Päätoim. Fredrik Berndtson 1845—49, 1851, aputoim. Sven Gabriel Elmgren 1845—47, päätoim. Karl Gustaf Ehrström 1849—50, A. Th. Clasen 1852, Aug. Schauman 1853—55, K. F. Lagus 1855, Klaus Teodor Sederholm 1855. — Edeltäjä: Helsingfors Morgonblad.

595. **MORGONBLADET.** Tidning för Politik, Ekonomi och Litteratur. Helsingfors. Näyten:ot 5. 12. 1871; 1872—84 kuusi k.v.

Päätoim. E. A. Forssell 1872—73, Johan August Hagman 1874—76, 1878—84, Kaarle Waldemar Forsman 1877, Kaarlo Castrén 1884.

L ä h t e i t ä: Eino Kauppinen, Taisteleva sanomalehti. (Morgonbladet). Helsinki 1955.

596. **MOUHJÄRVEN, SUODENNIEMEN JA LAVIAN SANOMAT.** Lavia (Vammala). I. 8—23. 12. 1924 yhden k.v.

Vast. toim. Otto Virta. — P. — Jatko: Palkallissanomat.

597. **MUHOS.** Muhos (Oulu). Marrask. 1959—60 kaksi k.k., 1961—23. 11. 1962 yhden k.v.

Päätoim. Maunu Kytömäki. — P. — Jatko: Tervareitti.

MYNÄMÄKILÄINEN ks. Uutisvaljakko.

598. **MÄNDAGEN.** Helsingfors. 20. 3. 1905—09 yhden k.v. sekä 9. 5., 23. 5. 1910.

Päätoim. Julius Hirn.

599. **MÄNTSÄLÄN SANOMAT.** Mäntsälä (Lahti, 1963:11 — Hyvinkää). 30. 8.—28. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Pentti Pellikka ja Osmo Kivistö. — P.

600. **NAANTALIN LEHTI.** Naantali (1922 Turku, 1923 Uusikaupunki). 6. 6.—11. 11. 1922:18, 16. 3.—20. 4. 1923:6 n:oa.

Vast. toim. B. Berglund.

601. **NAANTALIN LEHTI.** Naantali (Turku). Ilmestyi 1931—35 kylpykautena.

Vast. toim. O. Silvas.

602. **NAANTALIN LEHTI.** Naantali. 15. 11.—31. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Raimo J. Viljanen. — P.

603. **NAANTALI—NÄDENDAL.** Naantali (Turku). Näyten:o 15. 6. 1924; 22. 6. 1924—30:9—10 n:oa kylpykautena sekä 1927—30 joulun:ot.

Vast. toim. Birger Sandholm 1924—30, A. Vuorimaa 1925.

604. **NARODNAJA NIVA.** Helsinki. 8. 5.—14. 11. 1917 kuusi k.v.

Toimitus: S. Zion sekä toimitusvaliokunta.

605. **NEVA.** Pietari (1910:39—1912:50 Viipuri, 1912:51—Lappeenranta). (1907—) 1910—12 yhden, 1913—14 kaksi (kesäkuukausina yhden), 1915—14. 9. 1917 kaksi, 20. 9.—29. 12. 1917 yhden k.v.

Vast. toim. Kalle Kinanen 1910—12, Jallu Sinisalo 1912—17. — Sd.

606. **NIITYLAHDEN UUTISET.** Niitylahti (Joensuu). 2. 7. 1900.

Vast. toim. J. H. Hakulinen.

607. **NIVALA.** Nivala (Oulu). 1941 näyten:o ja 8 n:oa.

Päätoim. Einari Hohti. — P.

608. **NIVALA.** Nivala (1949 Kokkola, 1950—57:7 Oulu, 1957:8 — Ylivieska). Näyten:o 28. 4. 1949; 17. 5. 1949 — vuoden loppuun kaksi k.k., 1950—63 yhden k.v.

Vast. toim. Onni Junntila 1949—54, Urho Laitala 1954—55, Martti Taanila 1956—58, Maija Taanila 1958—59, Kalle Kivioja 1959—. P.

609. **NOKIAN UUTISET.** Nokia (1941—43 Kangasala, 1944—Tampere). 1939—45 yhden, 1946—63 kaksi k.v.

Päätoim. Lauri Nissilä 1939—45, Jussi Saarinen 1945—. P. — Edeltäjä: Pirkkalan Uutiset.

610. **NORD-ÖSTERBOTTEN.** Gamlakarleby. 10. 11. 1943—12. 9. 1945 kolme k.v.

Päätoim. R. C. Itäinen.

611. **NORRA POSTEN.** Nykarleby, 1883—Gamlakarleby (1884: 1—31 Vasa). 1883—86 yhden, 1887—18. 2. 1898 kaksi k.v.

Vast.toim. K. E. Wichmann 1883, Max Strömberg 1883—84, Johan Isak Kloström 1884—89, Johan Björkman 1890—92, toim. Rafael Sandström 1890—92, vast. toim. A. F. Hellström 1892—93, Eliel Rajander 1894—95, Sigurd Roos 1896—97, Karl Alexander Björklund 1897—98. — Jatko: Österbottningen.

NOTISBLAD ks. Björneborgs Tidning.

NOTISBLADET ks. Wasa Nyheter.

612. **NOVAJA RUSSKAJA ŽIZN'.** Helsinki. 5. 12. 1919—31. 5. 1922 kuusi k.v.

Vast. toim. G. A. Grigorkov. — Edeltäjä: Russkaja Žizn'. — Jatko: Russkija Vēsti.

NOVEMBER ks. Borgå Nya Tidning.

613. **NOVYJA RUSSKIJA VĚSTI.** Helsinki. 16. 12. 1923—25 kuusi k.v.

Vast. toim. V. Voutilainen. — Edeltäjä: Russkija Vēsti.

614. **NUIJAMAAN ILMOITUSLEHTI.** Nuijamaa. Näyten:o 20. 9. 1916.

615. **NUORSOSIALISTIL.** Helsinki. Näyten:o 25. 4. 1908; 1. 5.—30. 5. 1908 kaksi k.v.

Vast. toim. A. F. Tanner. — Sd.

616. **NURMEKSEN SANOMAT.** Nurmes (1942: 84—93 Joensuu). 3. 12. 1929—60 kaksi, 1961—63 kolme k.v.

Päätoim. Iivari Partanen 1929—49, Jorma E. Partanen 1949—. P. — Edeltäjä: Pohjois-Karjala.

617. **NURMIJÄRVEN SANOMAT.** Nurmijärvi (1961: 1—9 Tapiola, 1961: 10 — 1963: 36 Hyvinkää, 1963: 37 — Vihti). 19. 10. 1961—62 kaksi, 1963 kolme k.v.

Päätoim. Mikko Sjöblom 1961—62, Alpo Vuolle 1963.

618. **NURMIJÄRVI.** Porvoo. Näyten:ot 10. 10. 30. 11. ja 5. 12. 1934.

Päätoim. Eino Kauppinen. — P.

619. **NYA FINLAND.** Helsingfors (1942: 2—8 Lovisa). 1. 5.—19. 12. 1942: 8 n:o:a.

Vast. päätoim. Joh. Nyholm.

620. **NYA FOLKBLADET.** Vasa. Näyten:ot 2. 12. ja 20. 12. 1926; 7. 1. 1927—13. 6. 1930 yhden k.v.

Päätoim. J. Aug. Isaksson 1927, Allan Asp-lund 1927—30. — Komm. — Lakkautettiin kesäk. 1930.

621. **NYA NYLAND.** Helsingfors. 3. 4. 1948—28. 9. 1949 kolme k.v.

Päätoim. Harry Stenius. — Edeltäjä: Nyland.

622. **NYA PRESSEN.** Helsingfors. Näyten:ot 30. 11. ja A, B, C, 14. 12. 1882; 1883—30. 6. 1900 seitsemän k.v., viikkopain. 1894—1900.

Päätoim. Axel Johan Lille. — Lakkautettiin 1. 7. 1900 pysyvästi. — Lakkauttamisen jälkeen ilmestyi viimeisen n:on (4. 7. 1900) Afsked lisäksi — Flyttfågeln, Svalan, Tranan, Flyg-bladet, Bofinken, Lärkan ja Staren.

623. **NYA PRESSEN.** Helsingfors. 1906—08 seitsemän, 1909—13 kuusi, 2. 1.—19. 3. 1914 seitsemän k.v., viikkopainos 1909.

Päätoim. Axel Johan Lille. — Jatko: Dagens Press.

Lähteitä: Nya Pressen 19. 3. 1914.

624. **NYA PRESSEN.** Helsingfors. 1945—63 kuusi k.v.

Päätoim. Axel Grönvik. — Edeltäjä: Svenska Pressen.

625. **NYA TAG.** Nystad. 1. 3.—12. 7. 1890 yhden k.v.

Julk. Frans Holmström, vars. toim. Alb. Breinholm ja Alma Åkermark-Breinholm.

626. **NYA TIDNINGEN.** Helsingfors. 16. 10. 1922—31. 7. 1926 yhden k.v.

Päätoim. Hjalmar Dahl 1922—25, Axel Cederberg 1926, Ernst von Wendt 1926.

627. **NYA VECKOBLADET.** Marichamn. Näyten:o 17. 9. 1938; 15. 10.—31. 12. 1938 yhden k.v.

Päätoim. Ivar Dahlblom.

NYHETER ks. Wasa Nyheter.

628. **NYKYPÄIVÄ.** Helsinki (1939: 12 A Viipuri). 30. 10. 1935—37 kaksi k.k., 1938—28. 6. 1939 yhden k.v.

Päätoim. Matti Salonen 1935—38, E. J. Paavola 1938—39. — Taisteleva kansanvaltainen lehti.

629. **NYLAND.** Helsingfors. Näyten:o 18. 11. 1922; 2. 12. 1922—23 kaksi, 1924—47 kolme k.v.

Päätoim. A. Grönvik 1922—28, Helge Robert Söderström 1928—33, Kurt Nordfors 1933—41, Erik Lodenius 1941—45, Harry Stenius 1945—47. — Jatko: Nya Nyland.

630. **NYSTADS TIDNING.** Nystad. Näyten:ot 4. 12., 11. 12. ja 21. 12. 1895; 1896 yhden k.v.

Vast. toim. Albert Johansson.

631. **NY TID.** Helsingfors. Näyten:o syysk. 1940.

Vast. toim. Erik Fock.

632. **NY TID.** Helsingfors. Näyten:o Folketidningen n:o 46, 29. 4. 1947; 2. 5. 1947—56 viisi, 1957 kaksi, 1958 kolme k.v., liite: Älänningen 1956: 4 n:oa.

Päätoim. Atos Wirtanen 1947—53, Mikael Romberg 1954—58, Rauha Åkerblom (Älänningen). — Edeltäjä: Folketidningen. — Jatko: Folketidningen — Ny Tid.

NÄDENDAL ks. Naantali.

NÄRPES TIDNING ks. Kaskö Tidning.

633. **OBŠČEE DELO** — Yhteistyö. Helsinki. 17 (30). 8. ja 18 (31). 8. 1917.

Päätoim. Lobanov.

634. **OIKEISTO-TYÖMIEN.** Pori. Näyten:ot 31. 3. ja 29. 4. 1933.

Toim. Alku Kalske.

635. **OIKEUS.** Helsinki. Näyten:ot 17. 11. ja 3. 12. 1906; 7. 12.—28. 12. 1906 kolme k.v.

Vast. toim. Yrjö Mäkelin. — Sd.

OKAINEN ks. Wiipurin Sanomat.

OKTOBER ks. Wiborgsbladet.

636. **OLAVI.** Viipuri. Näyten:o 3. 9. 1903.

OLYMPIA-EXTRA ks. Hufvudstadsbladet.

OLYMPIA-UUTISET ks. Kouvolan Sanomat.

637. **OMAHINEN.** Sortavala. Näyten:ot 12. 11. ja 22. 12. 1909; 7. 1. — 23. 9. 1910 yhden k.v., loka—jouluk. 1910 kaksi k.k.

Vast. toim. K. Kononov. — P.

ONSDAGEN ks. Björneborgs Tidning.

638. **ORIMATTILAN ILMOITUKSIA.** Orimattila. Monist. 1. 2.—28. 12. 1933 yhden k.v.

Valmistanut Arvo Tuomola.

639. **ORIMATTILAN UUTISET.** Orimattila (Lah-ti). Näyten:o 17. 12. 1921; 5. 1. 1922—24 yhden, 1925—7. 9. 1926 kaksi, 10. 9.—24. 12. 1926 yhden k.v., liite: Artjärvi v. 1924.

Vast. toim. Väinö V. Mäkelä. — P.

640. **ORIVEDEN SANOMAT.** Oriveden, Juupa-joen, Eräjärven ja Längelmäen kuntien uutis-lehti. Orivesi (1926—29: 46 Tampere, 1929: 47—30: 5 Vammala). Näyten:o 30. 6. 1926; 10. 7. 1926—1. 2. 1930 yhden k.v.

Vast. toim. Väinö Paavola 1926—28, päätoim. Lauri Maunula 1929, Aili Yliruusi 1929—30. — P. — Yhdistettiin helmik. 1930 Orivesi lehteen.

641. **ORIVEDEN SANOMAT.** Eräjärven, Juupa-joen, Längelmäen ja Oriveden uutislehti. Ori-vesi (Kangasala). 1933—63 yhden k.v.

Päätoim. Väinö Paavola 1933—53, vt. pää-toim. Kaarlo Laine, 1953, päätoim. Veikko Riek-kola 1953—54, Veli Paavola 1954—. P. — Edel-täjä: Orivesi.

642. **ORIVESI.** Orivesi (Kangasala). Näyten:ot 10. 10.—21. 11. 1929 yhden k.v.; 28. 11. 1929—32 yhden k.v.

Päätoim. Väinö Paavola. — P. — Lehteen yhdistettiin helmik. 1930 Oriveden Sanomat. — Jatko: Oriveden Sanomat.

643. **OTAWA.** Sanomia Wiipurista. Wü-puri. 3. 7. 1860—63 yhden k.v.

Toim. F. M. Saukko 1860, vast. toim. A. Falck 1861, toim. Robert Mallenius 1861, vast. toim. Aksel Gabriel Corander 1862—63, toim. Henrik Konstantin Corander 1863.

644. **OTAVA.** Kuopio. 9. 2. 1904—28. 3. 1908 kolme, 1. 4. 1908—09 kuusi k.v., 3-p.p. 1908—09.

Päätoim. Viktor August Marjanen. — Ns. — Edeltäjä: Uusi Savo. — Jatko: Savo.

L ä h t e i t ä ks. Savo.

645. **OULAS.** Pyhäjokilaakson uutislehti. Oulai-nen (Oulu). Näytejulk. 16. 11. 1929.

Julk. A. Selja.

646. **OULU.** Liiton kaupunkilehti. Oulu. 29. 11. 1958—62 yhden, 1963 kaksi k.v.

Päätoim. Armas Istanmäki.

647. **OULUN ILMOITUSLEHTI.** Oulu. Näyten:o 23. 12. 1886; 1887—syysk. 1890 kaksi, 1. 10. 1890—1903 kolme, 1904—05 yhden k.v.

Päätoim. N. E. Ringvall 1887—91, Gustaf Adolf Andersson 1891—93, Frans Enqvist 1894—96, K. Hjalmar J. Vialén 1897—99, Viktor August Marjanen 1902—04, H. H. Messman 1904—05.

648. **OULUN ILMOITUS-SANOMAT.** Oulu. 31. 5. 1952-vuoden loppuun yhden k.v. 1. 4. 1953 — vuoden loppuun: 12, 1954: 19, 1955: 28, 1956: 2 n:oa.

Päätoim. Atte Kalajoki 1952—54, K. A. Silanpää 1955—56.

649. **OULUN LEHTI.** Oulu. Näyten:o 19. 11. 1879; 1880—83 yhden, 1884—87 kaksi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Kramsu 1880—81, päätoim. Wilhelm Nordlund 1881—83, Sakari Vesterlund 1883—84, Emil Sarlin 1884, Heikki Sariola 1885—87.

650. **OULUN LEHTI.** Oulu. Näyten:o 25. 2. 1952; 3. 3.—31. 3. 1952 yhden k.v.

Vast. toim. Vilho Hyttinen. — P.

651. **OULUN SANOMAT.** Oulu. Näyten:o 11. 2. 1915; 1. 4. 1915—17. 3. 1917 kuusi k.v.

Vast. toim. R. Lindgren, päätoim. Yrjö Mäkelin. — Sd. — Ilmestyi Kansan Tahdon tilalla lakkautuksen aikana.

652. **OULUN WIIKKO-SANOMIA.** Oulu. 1829—1834, 1836—37, 1840—41 ja 1852—79 yhden k.v.

Päätoim. Pietari Ticklen 1829—31, aputoim. Simo Vilho Appelgren 1829—31, päätoim. 1831—34, 1836—37, aputoim. Hannu Nyman 1836—37, päätoim. 1840—41, Elias Lönnrot 1852—53, Juhana Bäckvall 1854—65, Robert Mellin 1865—1873, Konrad William Dahlström 1874—76, Konrad Fredrik Kivekäs 1876—77, Anton O. Forsman 1877—78, Kaarlo Kramsu 1879.

Lähteitä: Alpo Silanderin kirjoitukset: Valvoja 1920 s. 259—267; Aamulehti ja Helsingin Sanomat 3. 1. 1929; Kaiku ja Kaleva 6. 1. 1929; Uusi Suomi 31. 3. 1929; Arvi Raivion kirjoitukset: Kaiku ja Kaleva 6. 1. 1929; Liitto ja Pohjolan Sanomat. 6. 1. 1929; Vesaiset, Pohjois-Suomen sanomalehtimiesyhdistyksen julk. n:o 4. Oulu 1929, (sis. mm. K[ustaa] H[autamaen], Juhon Rannan ja Alpo Silanderin kirjoitukset; Kaiku, Kaleva ja Liitto 8. 1. 1929; Reino Routavaara, Piirteitä »Oulun Viikkosanomain» vaiheista vuosina 1829—41. [Laudaturtyö konekirjoitteena.]; Kaleva 4. 5. 1930.

653. **OUNAS.** Rovaniemi (näyten:ot ja 1911: 1—21 Tornio, 1911:22—1912 Kemi). Näyten:ot 10. 6., 17. 6., 24. 6., 1. 7. ja 8. 7. 1911; 15. 7. 1911—12. 1. 1912 yhden k.v.

Vast. toim. Arvid Kurth. — P.

654. **PADASJOEN SANOMAT.** Padasjoki (1951—1952 Kangasala, 1953—Jämsä). Näyten:ot 8. 4., 14. 7. ja 15. 12. 1950; 1951—52 yhden, 1953—61 kaksi k.k., 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Hagar Sarasto 1950—58, Aaro Enqvist 1959—. P.

PAIKALLISLEHTI PORIN YMPÄRISTÖ ks. Porin Ympäristö.

655. **PAIKALLISSANOMAT.** Lavia (Vammala). 1925—63 yhden k.v.

Päätoim. Otto Virta. — P. — Edeltäjä: Mouhijärven, Suodenniemen ja Lavian Sanomat.

Lähteitä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

656. **PAIKALLISUUTISET,** Noormarkun, Po-markun, Ahlaisten ja Siikaisten. Pori. 6. 5.—30. 12. 1937 yhden k.v.

Vast.toim. Akseli Viikeri. — P.

657. **PAIMION JA SAUVON KUNNALLISLEHTI.** Paimio (Turku). 1920—21 yhden k.v.

Vast.toim. K. V. Alavuo. — P. — Edeltäjä: Paimion Kunnallislehti. — Jatko: Paimion, Sauvon, Karunan ja Piikkiön Kunnallislehti.

658. **PAIMION KUNNALLISLEHTI.** Paimio (Turku). 29. 5. 1916—19 kaksi k.k. Viisi ensimmäistä n:oa ilmestyi nimenä Paimion Kuulutukset.

Vast. toim. K. V. Alavuo. — P. — Jatko: Paimion ja Sauvon Kunnallislehti.

PAIMION KUULUTUKSET ks. Paimion Kunnallislehti.

659. **PAIMION, SAUVON, KARUNAN JA PIIKKIÖN KUNNALLISLEHTI.** Paimio (Turku). 1922—11. 12. 1924 yhden k.v.

Vast. toim. K. V. Alavuo. — P. — Edeltäjä: Paimion ja Sauvon Kunnallislehti. — Jatko: Turunmaan Kunnallislehti.

660. **PALTAMO.** Mieslahti (Kajaani). 3.3.1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Lauri Kääriäinen. — P.

PAMAUS ks. Wiipurin Sanomat.

661. **PAPPERSLYKTAN.** Helsingfors. Päiväämätön näyten:o 1858; 1859—61 yhden k.v.

Toim. Aug. Schauman 1859—60, Johan Herman Edvard Bergh ja Robert Olof Lagerborg 1861.

662. **PARAISTEN SANOMAT.** Parainen (Turku). Näyten:o 17. 12. 1935; 1936 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Lilja.

663. **PARGAS KUNGÖRELSE.** Pargas (Åbo). Näyten:ot 10. 1., 16. 1., 24. 1. ja 31. 1. 1917; 7. 2. 1917—63 yhden k.v.

Vast. toim. K. J. Wiss 1917—24, R. E. Wiss 1924—39, K. A. Wiss 1939—. Takasivulla suomenkielisiä kuulutuksia ja ilmoituksia v:sta 1941.

664. **PARIKKALA**. Parikkala (Savonlinna). Näyten:o 12. 11. 1909; 1910 yhden k.v.

Vast. toim. Olli Juntunen. — Sm.

665. **PARIKKALAN KUNNALLISLEHTI**. Parikkala (näyten:o ja n:ot 1—49 Sortavala, 50—51 Savonlinna). Näyten:ot 4. 1., 11. 1. ja 18. 1. 1928; 24. 1.—19. 12. 1928 yhden k.v.

Vast. toim. Toivo Lankinen ja T. Riepponen. — P.

666. **PARIKKALAN SANOMAT**. Parikkalan, Simpeleen ja Saaren, (v:sta 1957) Uukuniemen kunnallislehti. Parikkala (1908, 1910—11, 1929: 35—52 ja 1944—48 Savonlinna, 1909:1—34 Viipuri, 1912—40:14 Käkisalmi, 1949—63 Lappeenranta). Näyten:ot 11. 5. ja 22. 5. 1908 sekä näyten:o 5. 3. 1919 nimenä Keski-Karjala; 5. 6. 1908—63 yhden k.v.

Päätoim. Tahvo Ahokas 1908, Konrad Vento 1909, Yrjö Aukusti Vuorelainen 1910—35, J. M. Edv. Leppäkoski 1935—40, Paavo J. Sirola 1940—1945, Eero Koli 1946—54, Armas Näränen 1955—. P.

L ä h t e i t ä: Parikkalan Sanomat, 50-v:n:o 8. 10. 1958.

667. **PARKANON SANOMA**. Parkano. 29. 11. 1941—3. 10. 1942 yhden k.v.

Vast. toim. E. Yliruusi. — P.

668. **PARKANON SEUDUT**. Parkano. 1949 tammi—maalisk. kaksi k.k., 9. 4. 1949—25. 11. 1950 yhden k.v.

Vast. toim. K. V. Kulju. — Suomen Maaseutulehden B-painos.

669. **PARKANON SEUTU**. Parkano (1935:1—29 Tampere). 1935—38 yhden k.v., 1939:35, 1940: 44, 1941:4, 1942:16 n:oa.

Vast.toim. K. V. Kulju. — P. — Jatko: Ylä-Satakunta.

670. **PEDERSÖRE**. Jakobstad. Näyten:o 21. 9. 1901.

Vast. toim. Aug. Jakobsson.

671. **PEDERSÖRE**. Jakobstad. 10. 11. 1915—31. 10. 1925 kaksi, 3. 11. 1925—30 kolme k.v.

Päätoim. J. L. Birck 1915—17, Julius Eriksson 1918—30. — Edeltäjä: Jakobstad. — Jatko: Pedersöre—Jakobstads Tidning.

672. **PEDERSÖRE—JAKOBSTADS TIDNING**. Jakobstad. 1931—4. 2. 1937 kolme k.v.

Päätoim. Julius Eriksson. — Edeltäjä: Pedersöre. — Jatko: Jakobstads Tidning.

673. **PELLERVO**. Mikkeli. 1. 10. 1881—84 yhden k.v.

Päätoim. Rietrikki Polén. — Jatko: Mikkelin Sanomat.

674. **PELTOMIES**. Helsinki (Porvoo). 8. 1., 5. 2. ja 5. 3. 1937; 2. 4. 1937—22. 9. 1939 yhden k.v.

Vast. toim. V. J. Sukselainen 1937, pää- ja vast. toim. Väinö Pitkänen 1937—39, L. Arvila 1939. — Ml.

675. **PERNIÖN LEHTI**. Perno (Salo). Näyten:o 20. 6. 1930; 5. 9.—19. 12. 1930 yhden k.v.

Päätoim. Lauri Maunula. — P.

676. **PERNIÖNSEUDUN LEHTI**. Perno (Salo). Näyten:o 29. 12. 1944; 1945—63 yhden k.v.

Vast. toim. O. V. Viljanen 1944—48, päätoim. Aarne Suomela 1948—.

677. **PERÄ-POHJA**. Tornio. 6. 8.—31. 12. 1926 kaksi, 1927—30 kuusi, 1931—2. 11. 1931 kolme k.v.

Päätoim. Niilo Vapaavuori 1926—29, Ale Rivinoja 1929—31. — Kok. — Edeltäjä: Tornion Lehti. — Jatko: Peräpohjola.

678. **PERÄPOHJOLA**. Tornio. Näyten:ot 17. 11., 19. 11. ja 21. 11. 1931; 24. 11.—31. 12. 1931 kolme k.v.

Päätoim. Ale Rivinoja. — Kok. — Edeltäjä: Perä-Pohja.

679. **PERÄ-POHJOLAINEN**. Kemi (näyten:o Oulu). Näyten:o 29. 5. 1897; 15. 7. 1897 — vuoden loppuun yhden, 1898 kaksi, 1899—30. 6. 1921 kolme k.v.

Päätoim. Eemil Collan 1897—98, Kristian Brander 1898—99, Eemil Siikanen 1899, Aug. Teräksinen 1899, Vilho Jämsén 1900—05, Valtteri Montin 1905—06, Väinö Björkman 1906, Gustaf Adolf Andersson 1906—20, Viktor August Marjanen 1920—21. — Ns., v:sta 1919 kok.

L ä h t e i t ä: Perä-Pohjolainen 14. 7. 1917.

680. **PERÄSEINÄJOKI**. Peräseinäjoki (Ilmajoki). Näyten:ot 21. 12. 1953, 2. 3. ja 20. 12. 1954.

Vast. toim. Sakari S. Aittoniemi 1953, Salomon Korpioho 1954, Veikko Nurmela 1954.

681. **PETSAMON UUTISET**. Ruijan suomenkielinen sanomalehti. Petsamo, 13. 3. (Vesisaari), 5. 4. ja 19. 4. (Kirkkonniemi), 24. 5. 1929 (Rovaniemi).

Päätoim. Oskar Nuotio. — P.

682. **PETÄJÄVESI-[LEHTI]**. Petäjavesi (1961—63: 1 Jyväskylä, 1963: 2 — Keuruu). 8. 2.—5. 12. 1961: 9 n:o, 1962 yhden k.k., 1963 yhden k.v.
Toim. Aaro Huovila. — P.

683. **PIEKSÄMÄEN LEHTI**. Pieksämäki. 10. 12. 1958—59 yhden, 1960—61 kaksi, 1962—63 kolme k.v.

Päätoim. Ahti Seppä. — P. — Edeltäjä: Pieksämäen Sanomat.

684. **PIEKSÄMÄEN SANOMAT**. Pieksämäki (1925—49 Mikkeli). Näyten:o 4. 9. 1925; 2. 10. 1925—47 yhden, 1948—29. 1. 1951 kaksi k.v.

Päätoim. Toimi Ronkainen 1925—27, Eemeli Mäki 1927—32, Elina Mäki 1932—47, Visa Mäki 1947, Walter Jokinen 1947—48, Heikki Honkalinna 1948—49, Usko Santavuori 1949—50, Esko Puranen 1950, Heimo J. Kivioja 1950, Eino A. Jäppinen 1950—51. — P.

L ä h t e i t ä: Pieksämäen Sanomat 25-v.n:o 11. 11. 1950.

685. **PIEKSÄMÄEN SANOMAT**. Pieksämäen, Jäppilän ja Virtasalmen kunnallislehti. Pieksämäki (1953—6. 7. 1956 Jyväskylä). 13. 3. 1953 — vuoden loppuun yhden, 1954—19. 10. 1956 kaksi, 24. 10. 1956—3. 12. 1958 yhden k.v.

Pää- ja vast. toim. Unto K. Niemi 1953—56, Ahti Seppä 1956—58. — P. — Jatko: Pieksämäen Lehti.

686. **PIEKSÄMÄEN SEUDUN SANOMAT**. Pieksämäki. 22. 3. 1951—10. 1. 1953 kolme k.v.

Päätoim. J. Härmänsuo 1951, Esko Puranen 1951—52, Topi Laaksonen 1952—53. — P.

687. **PIEKSÄMÄKI**. Pieksämäen, Virtasalmen, Jäppilän, Suonenjoen, Haukivuoren ja Rautalammin kunnallislehti. Pieksämäki (1930—34 Mikkeli, 1935 — Kuopio). Näyten:ot 7. 11., 3. 12. ja 17. 12. 1930; 1931—19. 11. 1947 yhden k.v.

Päätoim. Armas Leppänen 1931, Jaakko S. Holstila 1931—35, Antti Hänninen 1935, Eino A. Jäppinen 1935—40, Valdemar Hakama 1940—46, Walter Jokinen 1946—47. — P. — Yhtyi v. 1947 Pieksämäen Sanomat lehteen.

688. **PIELAVEDEN JA KEITELEEN SANOMAT**. Pielavesi (Iisalmi). Näyten:ot 16. 11., 10. 12. ja 21. 12. 1961; 1962—63 yhden; k.v.

Päätoim. S. Rikalainen 1961—62, Hanna Tikkanen 1962—. P.

689. **PIELISJOKISEUTU**. Enon ja Kontiolahden puolueeton paikallinen uutis- ja ilmoituslehti. Kaltimo (Iisalmi). 20. 9.—20. 12. 1963 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Ainola.

690. **PIENTALONPOIKA**. Helsinki. 24. 3. 1959—1960 yhden, 4. 1.—31. 10. 1961 kaksi k.v.

Päätoim. Kimmo Lempinen 1959, vt. päätoim. Köpi Luoma 1959, päätoim. Veli Mustonen 1959—60, Martti Pänkälä 1960, Esko Autti 1960—61, Eino Poutiainen 1961. — Spp. — Jatko: Suomen Uutiset.

691. **PIETARSAAREN SANOMAT**. Pietarsaari. (Näyten:ot Vaasa, 1925 Oulu). Kaksi näyten:o (päiväämätön) ja 10. 12. 1924; 3. 1.—17. 1. 1925 yhden k.v.

Vast. toim. Eemeli Salminen. — P.

692. **PIETARSAARI**. Pietarsaari (Kokkola). 26. 2.—14. 6. ja 11. 10.—20. 12. 1929 yhden k.v.

Vast. toim. N. S. Järviniemi. — P.

693. **PIETARSAARI—JÄRVISEUTU**. Kokkola. Syys—jouluk. 1959 yhden k.k.

Päätoim. Esko Rusanen.

694. **PIHAN SANOMAT** (Kiteen Sanomat). Kitee (1959—60:29 Joensuu, 1960:30—33 Pieksämäki, 1960:35—61:29 Kristiina, 1961:30 — Hyvinkää). 17. 6. 1959—vuoden loppuun:26, 1960:35, 1961:40, 1962:15, 1963:48 n:o.

Vast. toim. Toivo Vähämäki. — P.

PIHTIPUDAS—KINNULA—KIVIJÄRVI ks. Kotiseutulehti.

695. **PIRKANMAA**. Satakunta—Hämeen maakunta- ja Tampereen iltalehti. Tampere. Näyten:ot 26. 11. ja 3. 12. 1938.

Päätoim. A. Niskanen.

696. **PIRKKALAINEN**. Pirkkala (Tampere). 1961: 4 n:o.

Vast. toim. Väinö Lehtinen. — Julk. Pirkkala-Seura.

697. **PIRKKALAN UUTISET**. Nokia (1913—33 Tampere, 1934—35 Kangasala). 2. 7. 1913—38 yhden k.v.

Vast. toim. J. E. Oksa 1913—15, Kalle Nahkola 1916—17, J. Leino 1918—19, Oskari Kinnunen 1920—23, O. D. Nurminen 1923—26, päätoim. E. Salmenkallio 1927—29, M. Stark 1929—31, Anni Tienheimo 1932—33, Lauri Nissilä 1933—38. — P. — Jatko: Nokian Uutiset.

698. **PITÄJÄIN LEHTI**. Lammen, Kosken ja Tuuloksen, (v:sta 1954:3—) Hauhon puolueeton kotiseutulehti. Lammi (Kangasala, 1955:1—44 Lahti, 1955:45—Hämeenlinna). Näyten:ot 17. 12. 1953 ja 21. 1. 1954; 3. 2. 1954—13. 1. 1956 yhden k.v.

Päätoim. Veikko Peippola 1954, Aimo Kauppinen 1955, vast. toim. 1955—56. — Ilmestyi nimenä Pitäjäsanommat (näyten:o 1), Pitäjän Sanomat (näyten:o 2 ja n:o 3 1954) ja Pitäjään Sanomat (11.2.—25.3.1954). Vrt. Keski-Häme.

PITÄJÄIN SANOMAT ks. Pitäjään lehti.

699. **PITÄJÄLEHTI**, Suonenjoen—Rautalammin puolueeton kotiseutu- ja kunnallislehti. Suonenjoki. 3.5.—24.5.1962 yhden k.v.

Päätoim. Kalevi Mikkonen. — Jatko: Suonenjoen—Rautalammin pitäjälehti.

700. **PITÄJÄNLEHTI — SOCKENBLADET**. Parainen (Turku). Näyten:ot lokak. ja jouluk. 1940.

Vast. julk. O. Rosenqvist, päätoim. J. Rönqvist.

PITÄJÄN SANOMAT ks. Pitäjään Lehti.

701. **PITÄJÄNUUTISET**. Mäntyharju (1956—60 Myllykoski, 1961—Karhula). 27.8.1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Rasi. — P.

702. **PITÄJÄSANOMAT**. Artjärven—Myrskylän—Orimattilan—Lapinjärven—Pukkilan uutislehti. Orimattila (1951—52 Jämsä, 1953—57:31, 1963:93—98 Lahti, 1957:32 — Porvoo). 27.9.1951—26.11.1953 yhden, 1.12.1953—63 kaksi kv.

Päätoim. Valdemar Hakama. — P.

PITÄJÄSANOMAT ks. Pitäjään Lehti.

703. **POHJALAINEN**. Vaasa. Näyten:ot 3.12. ja 24.12.1889; 1890—93 kaksi, 1894—98 kolme, 1899—1900 neljä, 1901—18.6.1901 kuusi k.v.

Päätoim. Frans Ossian Ansas (Husberg). — Lakkautettuna toukok.—jouluk. 1899. — Lakkautettiin pysyvästi kesäk. 1901. — Lakkauttamisen jälkeen ilmestyivät kesäk. 1901 tilapäiset lehdet: Kesälehti, Lapua, Laihia, Teuva, Ilmoituksia, Ilmoituslehti, Ilmoittaja ja Kauppa y.m. Ilmoituksia.

704. **POHJALAINEN**. Vaasa. Näyten:o 13.12.1910; 2.1.—31.8.1911 neljä, 1.9.1911—15 kuusi k.v.

Päätoim. Frans Ossian Ansas. — Ns.

705. **POHJALAINEN**. Alahärmän, Kuortaneen, Nurmon, Lapuan, Ylihärmän alueen puolueeton paikallislehti. Kokkola. Näyten:ot 1 (päiväämätön), n:o 2, nimenä Jokialueen Sanomat 23.10.1952.

Päätoim. Onni Raukko ja Paavo Raukko.

POHJALAINEN ks. Keski-Pohjalainen.

706. **POHJAN KANSA**. Sanomia Vaasasta ja Pohjanmaalta. Vaasa. Näyten:o 5.7.1901.

707. **POHJAN KANSA**. Paikallispainos Vaasaa ja Pohjanmaata varten »Suomen Kansasta». Vaasa. Näyten:o 21.12.1903; 13.1.—13.5.1904 kaksi k.v.

Vast. toim. Reinhold Roine.

708. **POHJAN KANSA**. Oulu. Näyten:ot 1.5. ja 24.5.1919; 3.6.—27.9.1919 kolme, 1.10.1919—17.5.1921, 1.9.1921—22 kuusi k.v.

Vast. toim. Antti Kallio 1919—20, Arvi Turkkala 1920, Paul Brander 1920—21, Kaarlo Kosunen 1921—22, Antti Hyvönen 1921, Toivo Nylund 1922, toim. Yrjö Mäkelin 1922. — Sd. 1919—20, komm. 1920—22. — Lakkautettuna toukok.—eloku. 1921, tilalla ilmestyivät Kansan Tahto ja Köyhälistön Työ.

709. **POHJANKYRÖ**. Laihian, Ylistaron, Iso- ja Vähäkyrön lehti. Seinäjoki (Mänttä). Näyten:ot 5.6. ja 19.6.1935; 3.7.1935—29.11.1939 yhden k.v.

Vast. toim. Hilja Leskelä.

710. **POHJANKYRÖ**. Isonkyrön, Laihian, Vähäkyrön ja Ylistaron lehti. Isokyrö (1950 Kokkola, 1951 — Vaasa). Näyten:ot 9.6., 16.6. ja 30.6.1950; 7.7.1950—63 yhden k.v.

Päätoim. ja julk. A. E. Ujainen 1950—62, Matti Nummensalo 1962—. P.

711. **POHJANLAHTI**. Rauma. 14.1.1915—7.2.1918 kolme k.v.

Vast. toim. A. A. Björk 1915—16, päätoim. Knut Sarlin 1915—18. — Ns. — Ilmestyi Rauman Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

712. **POHJANMAA**. Vaasa. Näyten:ot 11.11. ja 16.12.1909; 1910—29.2.1912 kolme, 2.3.—17.8.1912 kaksi k.v.

Vast. toim. Eetu Aaltio 1910, päätoim. Oiva Raitis Kyrö 1910—12, A. Schütz 1912. — Ns.

713. **POHJANMAA**. Haapajärvi (Iisalmi). 17.3.—5.6.1959 kaksi k.v.

Päätoim. Pauli Tuomikoski. — Spp. — Edeltäjä: Itä-Pohjanmaa.

714. **POHJANMAAN KANSA**. Vaasa (1958:1—100 Jyväskylä). Näyten:ot 1.5. ja 20.5.1931; 2.6.1931—44 kolme, 1945—1.10.1950 kuusi, 3.10.1950—63 kolme k.v.

Päätoim. I. Penttala (näyten:ot), Olavi Eronen 1931—35, vast., päätoim. Frans Färm (Värtelä)

1935—37, päätoim. Eikka Mäkinen 1937—39, Akseli Roden 1939, 1941, vt. 1947, Viljo Kosonen 1939—40, Paavo A. Vuori 1941—46, Viljo Hyvönen 1946—47, Eero Oksanen 1947—50, V. Kallio 1951—52, I. S. Lumikero 1952—53, Pentti Ketola 1954—. Sd.

715. **POHJANMAAN PIENVILJELIJÄ.** Oulu (1934: 46—47 Ylivieska). Näyten:ot 15. 3. ja 24. 3. 1930; 5. 4. 1930—31 yhden, 5. 1.—31. 5. 1932 kaksi, 3. 6. 1932—24. 11. 1934 yhden k.v.

Vast. toim. Evert Kurvinen 1930—33, Y. Kesti 1933—34. — Pv. — Jatko: Pohjanmaan Sana.

716. **POHJANMAAN SANA.** Oulu (1934—38 Ylivieska). Näyten:ot 30. 10., 20. 11. ja 27. 11. 1934; 10. 12. 1934—2. 12. 1939 kolme, 16. 11. 1940—27. 6. 1941 yhden k.v.

Vast. toim. Jussi Haapanen 1934—35, Y. Kuorikoski 1935—37, P. V. Haanpää 1937—39, Yrjö H. Kesti 1940, Toivo Rätty 1941. — Pv. ja kp. — Edeltäjät: Kansan Sana (1932 kp) ja Pohjanmaan Pienviljelijä.

717. **POHJANMAAN SUUNTA.** Kokkola. 15. 9. 1934 — vuoden loppuun 19 näyten:oa vuorotellen Kokkola lehden kanssa. 1935—2. 7. 1936 kuusi, 3. 7.—18. 7. 1936 kolme k.v.

Vast. toim. Ilmari Koski 1934—35, Reino Ala-Kulju 1935, Kyösti Peura 1935—36. — Ikl. — Edeltäjät: Lakeuden Suunta ja Kokkola. — Jatko: Lakeus (Seinäjoki).

POHJANPALO ks. Koitar.

718. **POHJAN POIKA.** Vaasa. Näyten:ot 23. 12. 1903, 26. 5. ja 26. 6. 1905; 3. 7. 1905—09 kolme k.v.

Päätoim. Frans Ossian Ansas (Husberg) 1905—1907, 1909, Gerhard Eino Salli 1908—09. — Ns.

719. **POHJAN-TÄHTI.** Oulu. 1. 8. 1866—5. 6. 1867 yhden k.v.

Päätoim. John Rännäri.

720. **POHJAN VOIMA.** Oulu. Näyten:ot 2. 8. 1924; 5. 8. 1924—14. 6. 1930 kuusi k.v.

Vast. toim. A. Timonen 1924—25, Ilmari Sorrunen 1925—28, Pauli N. Nikkilä 1928—29, J. H. Kuivala 1929—30, Verner Kuusikko 1930. — Komm. — Lakkautettuna 31. 3.—30. 6. 1928 ja 22. 3.—21. 5. 1930. — Lakkautettiin pysyvästi kesäk. 1930.

721. **POHJASINTU.** Saarijärvi (Kuopio). Näyten:ot 24. 4. ja 15. 5. 1937.

Vast. toim. Ilmari Varvikko.

722. **POHJOIS-HÄME.** Jämsä. Näyten:ot 11. 5. 1933; kesäk. yhden k.v. sekä 29. 11. ja 2. 12. 1933.

Vast. toim. Eetu Loimakoski.

723. **POHJOIS-HÄME.** Tampere. 11. 9. 1934—22. 2. 1935 yhden k.v.

Päätoim. Veli Antila. — Ikl. — Jatko: Työn Suunta.

724. **POHJOIS-HÄME.** Vilppulan, Kolhon, Mäntän, Kuoreveden ja Juupajoen lehti. Mänttä. Näyten:ot 14. 12. ja 21. 12. 1954; 1955 yhden k.v.

Päätoim. Niilo Kujanen.

725. **POHJOIS-KARJALA.** Joensuu. Näyten:ot 1. 9., 10. 12. 1899 ja 27. 1. 1900; 2. 4. 1900—06 kolme k.v.

Vast. toim. Erik Enberg 1900, Esa Eetu Takala 1901, Auk. Andberg (Airanne) 1901—04, Juho Pekka Puhakka 1904—05, Tahvo Könönen 1905—06. — Sm.

725a. **POHJOIS-KARJALA.** Nurmes (Joensuu) 1928: näyten:ot 1—4 B; 1929 tammi—marrask. yhden k.v.

Toim. K. Lempinen 1928, vast. toim. A. Saarinen 1928—29. — Jatko: Nurmeksen Sanomat.

726. **POHJOIS-KARJALA.** Joensuu (Kuopio). Näyten:ot 12. 9., 24. 9. ja 15. 10. 1936; 7. 11. 1936—1. 12. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl. — N:oiden 121—125 ja 147 (1. 12.) 1939 nimenä Yhtyneet Lehdet.

POHJOIS-KARJALAN SUUNTA ks. Karjalan Suunta.

727. **POHJOIS-POHJA.** Kemi. Näyten:ot 3. 11. ja 17. 11. 1932; 1. 12. 1932—18. 11. 1934 kolme, 20. 11. 1934—3. 11. 1937 neljä, 1. 12. 1937—54 kuusi k.v.

Päätoim. Lauri Lohi 1932—34, vast. toim. V. Mäkipuro 1934—35, Lauri Temmes (Pentzin) 1935—42, Reino Oikelmus 1943—52, Erkki Juukonen 1952—53, Ale Rivinoja 1953—54. — Kok. — Jatko: Pohjois-Suomi. — Lehden yhteydessä ilmestyi Rovaniemi lehti 16. 10.—30. 12. 1945.

728. **POHJOIS-SATAKUNNAN SANOMA.** Kankaanpään, Honkajoen ja Karvian lehti. Kankaanpää (Tampere). Näyten:ot 2. 3. ja 16. 3. 1937; 6. 4. 1937—38 yhden k.v.

Vast. ja päätoim. Fr. R. Lieslehto 1937—38, toim. Taito Lahtinen 1938. — P. — Jatko: Kankaanpää.

729. **POHJOIS-SATAKUNNAN SANOMAT.** Tampere. Näyten:o 5. 7. 1935.

Vast. toim. E. K. Kivekäs.

730. **POHJOIS-SATAKUNNAN SANOMAT.** Kankaanpää. Näyten:ot 17. 4. nimenä Pohjois-Satakuntalainen, 15. 5., 11. 9. ja 2. 10. 1956; 1957 yhden k.k.

Päätoim. Kaarlo Asp.

731. **POHJOIS-SATAKUNTA.** Ikaalinen (Vammala). 1. 6. 1934—63 yhden k.v.

Päätoim. Seth Vesa 1934—57, V. O. Saurio 1957—. Edeltäjä: Ikaalinen.

L ä h t e i t ä: Pohjois-Satakunta 50-v:n:o 1963.

POHJOIS-SATAKUNTALAINEN ks. Pohjois-Satakunnan Sanomat.

732. **POHJOIS-SAVO.** Kuopio. 2. 12. 1904—07 kolme k.v.

Vast. toim. K. Malmström. — Ns.

733. **POHJOIS-SAVO.** Kuopio. Näyten:ot 5. 11., 2. 12. ja 18. 12. 1925; 1926—7. 10. 1933 kolme, 10. 10. 1933—40 neljä, 1941 kuusi k.v.

Päätoim. Yrjö Collan 1926—29, E. J. Paavola 1929—31, vast.toim. Ilmari Leino 1932, Ari Korhonen 1932—35, päätoim. M. E. Juusela 1935—38, Jyrki Mikkonen 1937—39, R. H. Tolonen 1939, Simo Puupponen 1939—41, Yrjö Kuorikoski 1939—40, Gunnar Kesti 1940, Joh. M. Edv. Leppäkoski 1940, Jalmari A. Martinmäki 1941. — Ed. 1926—31, vasta 1932 p.

734. **POHJOIS-SUOMI.** Oulu. Näyten:o 26. 8. 1876; 2. 9. 1876—1. 11. 1882 kaksi k.v., ruotsink. lisälehti 1876; 35 n:o:a.

Päätoim. J. A. Bergman 1876—77, August Vilhelm Ervasti 1877—82.

735. **POHJOIS-SUOMI.** Kemi. Näyten:o 27. 3. 1905; 4. 9. 1905—09 kolme k.v.

Päätoim. Vilho Jämsén 1905—08, Heikki Hyppönen 1908—09, Eemeli Salminen 1909. — Sm.

736. **POHJOIS-SUOMI.** Kemi. 4. 1. 1955—2. 5. 1957 kuusi k.v.

Päätoim. Antti Laakso. — Kust. Oy Uusi Suomi. — Kok. — Edeltäjä: Pohjois-Pohja. — Lehteen yhdistettiin lokak. alussa 1955 Rovaniemi lehti.

737. **POHJOLA.** Kristiina. Näyten:o 15. 12. 1899; 18. 5. 1900—15. 3. 1901 yhden k.v.

Vast. toim. Frans Ahlroos 1900, Ulrik Sjöblom 1901.

738. **POHJOLA.** Sanomia Vaasasta ja Pohjanmaalta. Vaasa. Näyten:o 5. 12. 1901.

739. **POHJOLAN KUNNALLIS- JA ILMOITUSLEHTI.** Tornio. Näyten:o 20. 2. 1911.

Toim. Arvid Kurth.

740. **POHJOLAN RAIVAAJA.** Kemi (näyten:o ja n:ot 1—11 Tornio). Näyten:o 17. 7. 1931; n:o 1 (7. 8.), 2 (4. 9.), 18. 9. (n:o 3)—16. 12. 1931 yhden k.v.

Vast. toim. Vilho Kumpulainen. — Vapaan Työväenliiton äk.

POHJOLAN SANA ks. Severnoe Slovo.

741. **POHJOLAN SANOMAT.** Kemi. 10. 8. 1915—30. 9. 1918 kolme, 2. 10. 1918—63 kuusi k.v.

Päätoim. Heikki Kokko 1915—17, Uuno Hanula 1917—44, vast. toim. Lauri Kaijalainen 1924, Janne Koivuranta 1924, Veli Siikala 1944—. — Ml. — Edeltäjä: Tornion Laakso (Tornio).

742. **POHJOLAN SUUNTA.** Oulu, Kuopio 1939. Näyten:ot 4. 10., 20. 10., 3. 11. ja 17. 11. 1934; 1. 12.—22. 12. 1934 kolme, 1935—18. 7. 1936 kuusi, 1. 7.—1. 12. 1939 kolme k.v.

Vast. toim. Eino Kariletto 1934—35, Tarmo J. Tolonen 1935—36, päätoim. Arne Somersalo 1939. — Ikl. — 12.—21. 10. 1939 ja 1. 12. (n:o 147) nimenä Yhtyneet Lehdet.

743. **POHJOLAN TYÖ.** Oulu. Näyten:o 27. 11. 1937; 1938—30. 6. 1953 kuusi, 1. 7. 1953—63 kolme k.v.

Päätoim. Arvi Turka 1937, 1942, Kusti Kauko-vaara 1938—42, Onni Haimi 1942—46, Martti Tyrkkö 1946—47, Väinö Huuska 1947—51, Taisto Honkanen 1951—58, Toivo Nykänen 1958—. Sd. — Edeltäjä: Pohjolan Työmies.

L ä h t e i t ä: Pohjolan Työ, 25-v:n:o 3. 2. 1949.

744. **POHJOLAN TYÖMIES.** Kokkola. Näyten:o 11. 4. 1903.

Vast. toim. N. Vallenius.

745. **POHJOLAN TYÖMIES.** Oulu. Näyten:o 11. 1. 1924; 1. 2. 1924—15. 3. 1925 kuusi, 18. 3. 1925—10. 4. 1926 kaksi, 13. 4. 1926—1. 7. 1933 kolme, 2. 8. 1933—37 kaksi k.v.

Vast. toim. K. Hautala 1924—25, 1928—31, E. O. J. Kotiranta 1925—26, E. Huttunen 1926—1928, Arvi Turka 1931—37. — Sd. — Jatko: Pohjolan Työ.

L ä h t e i t ä ks. Pohjolan Työ.

746. **POLITIČESKIJA IZVĚSTIJA.** Helsinki. 1919—20 yhden k.v.

Vast. toim. A. V. Igelström. — Julkaistiin monist. 1919.

747. **POLITIKEN**. Turku. 3. 4.—1. 12. 1907 kuusi k.v.

Päätoim. Anton Karsten, vast. toim. Ludvig Lindström.

748. **PORILAINEN**. Pori (näyten:ot Helsinki). Näyten:ot 9. 8. ja 16. 9. 1892; 4. 10. 1892—94 kaksi, 2. 1.—15. 11. 1895 kolme k.v.

Vast. toim. Ferdinand Lähteenoja.

749. **PORIN KAUPUNGIN SANOMIA**. Pori. 7. 7. 1860—62 yhden k.v.

Toim. K. O. Palander ja Anton V. Lindgren.
L ä h t e i t ä: Reinh. Grönvall, Suomenkielisen sanomakirjallisuuden alkuajoilta Porissa. (Suomalainen. Suomalaisen sanomalehtimiesliiton albumi I). Helsinki 1910.

750. **PORIN KAUPUNGIN SANOMIA**. Pori. 5. 10. ja 14. 12. 1961, 1962: 10 n:o:a.

Päätoim. Jouko Kallio. — P.

751. **PORIN TYÖVÄEN TIEDONANTOLEHTI**. Pori. 1. 2.—4. 2. 1918. — Sd.

752. **PORIN YMPÄRISTÖ**. Harjavalta, Nakkila, Kullaa, Luvia, Noormarkku, Porin mlk. ja Ulvila. Pori (Vammala). Näyten:o jouluk. 1952; 10. 1. 1953—63 yhden k.v.

Päätoim. ja julk. E. U. Yrjänä. — P.

753. **PORVOON TYÖVÄEN TIEDONANTAJA — BORGÅ ARBETARNES MEDDELARE**. Porvoo. Näyten:ot 20. 3., 26. 3. ja 30. 3. 1918; 3. 4.—12. 4. 1918 kolme k.v.

Päätoim. A. R. Kotilainen. — Sd.

754. **PRIBOJ**. Helsinki. 27. 8. 1917 — huhtik. 1918 kolme k.v.

755. **PUNKALAITUMEN SANOMAT**. Punkalaidun (1909—22 Tampere, 1923—24 Forssa, 1925—63 Vammala). Näyten:o 6. 11. 1908; 1909—11 kaksi k.k. 1912—63 yhden k.v.

Päätoim. M. A. Lähti 1909—11, vast. toim. Taavi Hiltunen 1912—32, Juho Lähti 1932—54, päätoim. 1945—54, Lauri Helariutta 1955—. P.

756. **PUF**. Helsinki. 1. 2. 1921—8. 1. 1922 kuusi k.v.
Vast. toim. P. I. Leont'ev 1921, K. Šarin 1921—22.

757. **PUUMALA**. Puumala (Savonlinna). 16. 12. 1954; 1955—63 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Summanen 1954—57, Arvo Jatakari 1957—63, Kauko Säynätjoki 1963. — P. — Kust. Puumala-seura.

758. **PYHÄJOKISEUTU**. Kuulumisia Vihannin, Haapaveden, Oulaisten ja Merijärven kunnista. Oulainen (1954—56:24, 1960—61 Oulu, 1956:25—59 Ylivieska). Näyten:ot 15. 4. ja 29. 4. 1954; 2. 5. 1954—63 yhden k.v.

Päätoim. Aaro Takalo-Eskola 1954—56, Yrjö Talvi 1956—. P.

759. **PYHÄJÄRVEN SANOMAT**. Pyhäjärven, Vihdin, Pusulan, Nummen ja Lopen kunnallislehti. Pyhäjärvi Ul. (1925—26:30 Hyvinkää, 1926: 31—46 Riihimäki). Näyten:o 17. 4. 1925; 25. 4. 1925—18. 11. 1926 yhden k.v.

Päätoim. Juuso Hovilainen. — P.

760. **PYHÄJÄRVEN SANOMAT**. Pyhäsalmi (Iisalmi). Näyten:ot 15. 12. ja 23. 12. 1955; 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Aatto Hosiaislouma 1955—56, Eino Hellevaara 1956—58, J. Murtomäki 1958—. P. — Julk. Pyhäjärvi-seura.

761. **PÄIJÄNNE**. Jyväskylä. Näyten:o 4. 12. 1877; 1878 kaksi, 1879—82 yhden k.v.

Vast. toim. Karl Gustaf Göös 1878—82, toim. Johan Ferdinand Canth 1878—79, Minna Canth 1878—79, Henrik Hellgren 1878—80, Antti Tuokko (Törneröos) 1879—82, Oskar Adolf Forsström (Hainari) 1881.

L ä h t e i t ä: Keski-Suomi, 40-v:n:o 11. 11. 1911; Keskisuomalainen 22. 6. 1929.

762. **PÄIJÄT-HÄME**. Vääksey (Lahti, 1959 Piek-sämäki). 15. 11. 1957—63 yhden k.v.

Vast. toim. Hannu Kuisma 1957—60, Timo Töyrylä 1960—. P. — Lehteen yhdistettiin v. 1959 Sysmän ja Hartolan Kunnallislehti.

763. **PÄIVÄLEHTI**. Helsinki. Näyten:ot 16. 11. ja 5. 12. 1889, näyten:o v:lle 1891 15. 12. 1890; 1890—3. 7. 1904 kuusi k.v.

Päätoim. Eero Erkko 1890—1902, Santeri Ingman (Ivalo) 1902—04. — Ns. — Lakkautettiin heinäk. alussa 1904. — Jatko: Helsingin Sanomat.

L ä h t e i t ä: Päivälehdien muisto 1889—1929. Helsinki 1929; Alli Rytönen, Poliittinen päivälehti. Päivälehdien historia I—III. Helsinki 1940, 1946, 1949.

PÄIVÄNNOUSU ks. Koitar.

PÄIVÄNPUHDE ks. Iltapuhde.

764. **PÄIVÄN SANOMAT**. Helsinki. Näyten:ot 23. 9., 21. 10., 18. 11. ja 7. 12. 1957; 1958—15. 2. 1959 seitsemän, 17. 2.—31. 12. 1959 kuusi, 1960—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Matti Kurjensaari 1957—59, vt. Henry Lindberg 1959—60, päätoim. Ola Vikström 1960—62, Eero Santala 1962—. Tpsl.

765. **PÄIVÄN TIEDOT.** Sortavala. 6. 2. 1915—17 kolme k.v.

Vast. toim. P. Kapanen 1915—17, päätoim. Viktor Fredrik Aaltoranta 1915—16, Julius Ivar Nurminen 1916—17. — Sd. — Edeltäjä: Raja-vahti. — Jatko: Kansa.

Lähteitä ks. Kansan Voima.

766. **PÄIVÄN UUTISET.** Helsinki. Näyten:o 30.11. 1887; 1888—89. kuusi k.v.

Päätoim. F. von Wright 1888—89, Väinö E. Lindbohm 1889.

767. **PÄIVÄN UUTISET.** Hämeenlinna. Näyten:o 1. 3. 1904.

Vast. toim. Aug. Boman.

768. **PÄIVÄN UUTISET.** Viipuri. Näyten:ot 20.11. 1914 ja 13. 10. 1915.

Vast. toim. Otto Saarnio.

769. **PÄIVÄN UUTISET.** Helsinki. Näyten:ot 15. 6., 13. 7. ja 17. 8. 1928; 4. 9.—21. 9. 1928 kaksi k.v.

Päätoim. Juhani Konkka. — Vapaamiel., kansanvalt. — Jatkuu aikakauslehden luonteisena nimenä Tähtystäjä.

770. **PÄIVÄN UUTISET.** Helsinki. 30. 4.—31. 12. 1952 kuusi k.v.

Päätoim. Vilho Suomi. — Kok.

PÄIVÄPUHDE ks. Iltapuhde.

771. **PÄIVÄTÄR.** Helsinki. 5. 9. 1863—65 yhden k.v.

Toim. Ernst Linder 1863—64, Abraham Nylander 1865. — Yhdistettiin Suomettareen v. 1866.

772. **PÄÄESIKUNNAN TIETOTOIMISTON TIEDONANNOT.** Antrea 1918 n:o 27/14. 4.

773. **PÄÄKAUPUNGIN SANOMAT.** Helsinki. 24. 3.—28. 5. 1910 yhden k.v.

Vast. toim. A. F. Schütz. — Ns.

774. **RAAHE.** Raahe. Näyten:ot 28. 2. ja 9. 3. 1907; 15. 5. 1907—08, 17. 3. 1909—28. 6. 1916 kaksi, 3. 7. 1916—1918 kolme k.v.

Vast. toim. Lahja Marjola-Kaislaranta 1907—1908, Yrjö A. Valkonen 1909—16, E. Valtamo 1916—18. — Ns. — Raahen ja Raahen Sanomien yhteisenä jatkona Raahen Seutu.

775. **RAAHEN LEHTI.** Raahe. Näyten:o 17. 11. 1896; 1897 yhden, 1898—1900 kaksi, 1901—06 kolme k.v.

Vast. toim. Kaarlo Kauppila 1897, Vilho Jämsen 1898—1900, Hjalmar Räisänen 1900—02, Rob. Rossander 1902—05, Ari Pitkänen 1906. — Ns.

776. **RAAHEN SANOMAT.** Raahe. Näyten:o 18. 9. 1889—28. 6. 1890 yhden k.v.

Päätoim. J. W. Juvelius.

777. **RAAHEN SANOMAT.** Raahe. Näyten:ot 11. 1. ja 29. 1. 1906; 3. 2. 1906—16. 3. 1907 kaksi, 19. 3. 1907—18 kolme k.v.

Päätoim. Max A. Vennäkoski 1906—07, Jussi Oksanen 1907—08, Väinö Paasikangas 1908—16, Aug. A. Aurio 1916—18. — Sm. — Raahen Sanomien ja Raahen yhteisenä jatkona Raahen Seutu.

778. **RAAHEN SEUTU.** Raahe. 4. 1.—19. 7. 1919 neljä, 22. 7.—4. 10. 1919 kolme, 6. 10. 1919—19. 6. 1920 neljä, 21. 6.—18. 9. 1920 kolme, 20. 9. 1920—4. 6. 1921 neljä, 9. 6. 1921—63 kolme k.v.

Päätoim. Einari Jylhävaara 1919, Aug. A. Aurio 1919—. Kok. — Edeltäjät: Raahe ja Raahen Sanomat.

779. **RABOČAJA GAZETA.** Helsinki. 20. 3.—20. 10. 1917 kuusi k.v.

Toim. V. N. Krochmal.

780. **RAIVAAJA.** Lahti. 1908—10 kolme, 1911—13. 1. 1914 kuusi k.v., 3-p.p. 1911—14.

Vast. toim. Viljo Visa 1908, Juho Raitio 1908—1909, Alpo Mattila 1909—12, päätoim. Väinö Hupli 1911, vast. toim. M. A. Airola 1911—12, Akseli Kanerva 1912—14. — Sd. — Edeltäjä: Itä-Hämeen Raivaaja.

781. **RAIVAAJA.** Vaasa. Näyten:ot 9. 12. 1920, 9. 2. ja 23. 3. 1921; 1. 4. 1921—5. 5. 1922 kolme, 9. 5.—1. 12. 1922 kaksi, 4. 12. 1922—27. 7. 1923 kolme, 31. 7. 1923—huhtik. 1926 kaksi k.v.

Vast. toim. Isak Penttala 1921, 1924—26, P. Lempiäinen 1921—24. — Sd.

782. **RAIVAAJA.** Kotka. Näyten:o 27. 7. 1945; 2. 8. 1945—28. 11. 1959 kolme k.v., Olympialiite 1952.

Päätoim. Viljo Kohonen 1945—46, Paavo Heinen 1946—50, Jalmari Kukkola 1951—54, vast. toim. Kaarlo Koskinen 1954—59. — Skdl.

783. **RAJA-KARJALA.** Sortavala (näyten:ot Viipuri). Näyten:ot 17. 11., 14. 12. ja 20. 12. 1906; 1907—30. 3. 1912 kolme k.v.

Vast. toim. Antero Jaakkola 1907, F. S. Eljas Pauanne 1907—08, Lauri Loimaranta 1908—10, Juho Katajavaara 1911—12. — Sm.

784. **RAJASEUDUN SANOMAT.** Viipuri. Näyten:o 15. 10. 1910.

Toim. Mikko Uotinen.

785. **RAJAVAAHTI.** Sortavala (näyten:ot Käki-salmi). Näyten:ot 2. 6., 29. 9., 17. 10. ja 29. 11. 1906; 1907, 1910—10. 9. 1914 kolme k.v.

Vast. toim. Pekka Supinen 1907, Aug. Lindgren 1907, päätoim. 1910—13, päätoim. A. H. Hämäläinen 1907, vast. toim. 1910—11, vast. toim. Lauri Letonmäki 1911—12, E. Tanskanen 1912—14. — Sd. — Ei ilmestynyt 1908—09. — Lakkautettiin sotatilan vuoksi syysk. 1914. — Jatko: Päivien Tiedot.

786. **RANNAN SANOMAT.** Koiviston ja ulko-saarien, Uuraan, Johanneksen, Kuolemajärven, Uudenkirkon ja Kanneljärven, (v:sta 1936) Teriojen uutis- ja ilmoituslehti. Koivisto (1930—36: 25 Viipuri). Näyten:o 24. 5. 1930; 13. 6. 1930—36 yhden, 1937—39 kaksi k.v.

Päätoim. Mauno Sjöstedt. — P.

787. **RANNIKKOSEUDUN KUNNALLISLEHTI.** Turku (1945—48 Uusikaupunki). Näyten:o 14. 6. 1933; 6. 7. 1933—28. 4. 1948 yhden k.v., (1944: 26 n:oa).

Päätoim. S. A. Rikalainen 1933—35, vast. toim. O. Silvas 1935—37, päätoim. Eemeli Toivio 1937—44, J. A. Lehto 1945, B. Olli Silvas 1945—48. — P. — Jatko: Rannikkoseutu.

788. **RANNIKKOSEUTU.** Turku (1948—52: 31 Uusikaupunki). 4. 5. 1948—63 yhden k.v.

Päätoim. B. Olli Silvas. — P. — Edeltäjä: Rannikkoseudun Kunnallislehti.

789. **RAUMAN LEHTI.** Rauma (näyten:o Turku). Näyten:o 8. 12. 1881; 1882—88 yhden, 1889—97 kaksi, 1898—24. 10. 1914, 20. 4. 1918—19 kolme k.v.

Vast. toim. Henrik Eliel Wegelius 1881—84, Kaarlo Kramsu 1885—89, Albert Grönlund 1890, Valfrid Vikman 1891—96, 1898—1908, päätoim. Kaarlo Hemmo Tiihonen 1891—92, Risto Puhakka 1893, Volter Högman (Rihtniemi) 1893, Kaarlo August Järvi 1894, Eemil Forsgren 1894—98, vast. 1897—98, Pekka Putkonen 1898—1900, J. A. Peltonen 1900—05, vast. toim. Heikki Juntunen 1909—10, Kaarlo Takalampi 1911—12, S. Linnainmaa 1912—14, Martti Nordberg 1918—1919, päätoim. Knut Sarlin 1918—19. — Ns., v:sta 1919 kok. — Lakkautettiin sotatilan ajaksi

lokak. 1914, jatkui lakkautuksen aikana nimenä Pohjanlahti.

Lähteitä: Rauman Lehti, 30-v:n:o 7. 12. 1911.

790. **RAUMAN LEHTI.** Rauma. Näyten:ot 24. 9., 11. 10. ja 15. 11. 1924; 3. 12. 1924—25 kaksi, 1926—28. 6. 1930 kolme k.v.

Päätoim. Iivari Partanen 1924—28, Päiviö Sirkka 1928—29, Sakari Brofeldt 1929—30. — Ed.

791. **RAUMAN SANOMAT.** Rauma. Näyten:ot 31. 12. 1919 ja 10. 1. 1920; 15. 1. 1920—28. 4. 1921 kolme k.v.

Vast. toim. Eino Kilpi 1920, J. A. Savola 1920—21, päätoim. Aarne Alpo Rahunen 1920—21. — Ed.

792. **RAUMAN SEUDUN KUNNALLISLEHTI.** Rauma. 5. 12. 1931—16. 1. 1932: 5 näyten:oa.

Vast. toim. Eino A. Lehtikoinen.

793. **RAUMAN SEUTU.** Vammala. Näyten:o 23. 5. 1957; 5. 7.—20. 12. 1957 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Soininen.

794. **RAZSVĚT.** Helsinki. 14. 11. 1919—11. 2. 1920 kuusi k.v.

Vast. toim. K. Samsonov 1919—20, Pavel Leon'tév 1920.

REFERENTEN ks. Björneborgs Tidning.

795. **REISJÄRVEN KUNNALLISLEHTI.** Reisjärvi (Oulu). Näyten:ot 8. 3. ja 22. 3. 1927; 25. 4.—22. 12. 1927 yhden k.v.

Päätoim. F. V. Aho. — P.

796. **RENKOLAINEN.** Renko (Hämeenlinna). 5. 5., 28. 7., 16. 10. ja 1. 12. 1961.

Päätoim. Lauri O. Karvonen. — Julk. Renko-seura.

797. **REVONTULET.** Kemi. Näyten:o 30. 11. 1912; 1913—21. 6. 1913 yhden k.v.

Vast. toim. F. Taberman.

REVONTULI ks. Koitar.

REVUE ks. Björneborgs Tidning.

798. **RIIHIMÄEN ILMOITUSLEHTI.** Riihimäki (Tampere). Näyten:ot 2. 8., 9. 8. ja (n:o 1) 30. 8. 1913.

Vast. toim. A. B. Casén.

799. **RIIHIMÄEN SANOMAT.** Riihimäki (1914 Lahti, 1915: 1—6 Tampere, 1915: 7—1920: 73 Hä-

meenlinna). Näyten:ot 11. 7. ja 1. 8. 1914; 10. 10. 1914—15 yhden, 1916—10. 8. 1918 kaksi, 13. 8. 1918—27 kolme, 1928—30 kuusi, 1931—48 kolme, 1949 kaksi, 1950—63 kolme k.v., 3-p.p. 1928—30.

Päätoim. Eemeli Salminen 1914—19, Aaro A. Nuutinen 1919, Väinö Leisio 1920—23, Eino J. W. Sipilä 1923—25, Heikki Kokko 1925—26, Vilho Vihtori Viita 1926—27, V. A. Lyytikäinen 1927—31, Väinö Oittinen vt. 1927, päätoim. 1931—62, Kalervo Töyrylä 1962—. Sm. v:sta 1919 kok., v:sta 1936 p. (Ll ja ikl 1931).

L ä h t e i t ä: Olavi Penttilä, Riihimäen Sanomat 50 vuotta 1914—1964. Riihimäki 1964.

800. **RIIHIMÄEN SEUTU**. Riihimäki (Hyvinää). 9. 12. 1961—63 yhden k.v.

Päätoim. Aatos Alhainen. — P.

801. **RIIPPUMATON TYÖLÄINEN**. Helsinki. 7. 11. 1928—18. 6. 1930, 19. 11. 1930—11. 11. 1931 yhden k.v.

Päätoim. A. Kalliokoski 1928, vast. toim. S. Sampo 1929—30, G. Sandberg 1930, päätoim. Jaakko Jalo-Kivi 1931. — Suomen Riippumattoman Työväenjärjestön äk. — Ilmestyi 1931 kesä—marrask. nimenä Vapaa Työ. — Jatko: jouluk. 1931 Työläinen, v:sta 1932 Suomen Työläinen.

802. **RINTAMAMIES**. Tampere. Näyten:ot 29. 3. ja 24. 5. 1930; heinä—jouluk. 1930 yhden, 1931—1934 kaksi, 1935 kolme k.k., 1936—20. 10. 1944 yhden k.v.

Vast. toim. A. Kalsta 1930, Kaarlo Yli-Pohja 1930—31, Lauri Yrjölä 1931—33, Väinö E. Jallanne 1933—38, Veikko O. A. Ikonen 1938—39, B. G. Warsta 1939—40, Eero Rekola 1940—44. — Vapaussodan Rintamamiesliiton äk.

803. **ROVANIEMEN SANOMAT**. Rovaniemi (Kemi). Näyten:ot 19. 11., 1. 12. ja 15. 12. 1909.

Vast. toim. Eemeli Salminen — P.

804. **ROVANIEMI**. Rovaniemi, 4. 10.—22. 12. 1944 Kokkola, 16. 10. 1945—25. 8. 1946 Kemi. 10. 12.—31. 12. 1921: 7 näyten:oa; 1922—30. 11. 1940 kolme, 1. 12. 1940—18. 9. 1944 kuusi, 4. 10.—22. 12. 1944 kolme, 16. 10.—30. 12. 1945 kuusi, (Pohjois-Pohja lehden yhteydessä), 4. 1.—29. 9. 1946 kolme, 1. 10. 1946—30. 9. 1955 kuusi k.v.

Päätoim. Karl Petrus Mannelin (Ainamo) 1922—23, Hjalmar Räisänen 1923—24, Lauri Kaijalainen 1924—27, 1940—45, Erkki Ilmari-Lehtonen 1927—28, Pietari Aleksanteri Autti

1928—31, Arvo Alanne 1931—32, Ale Rivinoja 1932—35, Erkki Tervo 1935—39, Matti Pekkala 1946—48, vt. 1954—55, Viljo Vierimaa 1949—50, Martti Suontila 1950—52, Antti Laakso 1952—54, Walter Jokinen 1954—55. — P. — Yhtyi lokak. 1955 Pohjois-Suomi lehteen.

L ä h t e i t ä: Rovaniemi 25-v:n:o jouluk. 1946.

805. **ROVANIEMI**. Rovaniemi (1962: 8 — Oulu). 16. 7. 1962—63 yhden k.v.

Vast. toim. Esko Sääskilahti. — P.

806. **RUOVESI**. Ruoveden ja Pohjaslahden kunnallislehti. Ruovesi (1920—26, 1941:30—1942 Tampere, 1927—47 Mänttä, 1948— Kangasala). Näyten:ot 1. 12. ja 22. 12. 1920; 1921—63 yhden k.v.

Vast. toim. Ali Keskinen 1920, I. E. Piirto 1921—45, V. Mantila 1945—53, Martti Mantila 1953, Veikko F. Saarinen 1953—61, Lauri Merisalo 1961—. P.

L ä h t e i t ä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

807. **RUSSKAJA ŽIZN'**. Helsinki. 2. 3.—25. 11. 1919 kuusi k.v.

Vast. toim. P. I. Leont'ev. — Edeltäjä: Russkij Listok ja Severnaja Žizn'. — Jatko: Novaja Russkaja Žizn'.

808. **RUSSKIJ GOLOS**. Helsinki. 27. 3.—16. 4. 1918 kuusi k.v.

Vast. toim. S. A. Argamakov. — Edeltäjä: Golos Russkoj Kolonii.

809. **RUSSKIJ LISTOK**. Helsinki. 7. 6.—17. 12. 1918 kuusi k.v.

Toimitus: toimitusneuvosto. — Jatko: Russkaja Žizn'.

810. **RUSSKIJ VĚSTNIK**. Helsinki. 23. 4.—23. 5. 1918 seitsemän k.v.

811. **RUSSKIJA VĚSTL**. Helsinki. 1922—23 kuusi k.v.

Vast. toim. V. Voutilainen. — Edeltäjä: Novaja Russkaja Žizn'. — Jatko: Novyja Russkija VĚsti.

812. **RÄISÄLÄN KUULUMISIA**. Räisälä (Käkisalmi). Kaksi näyten:oa 1911; 5. 1.—27. 9. 1912 yhden k.v.

Vast. toim. A. A. Niskala. — P.

813. **RÄISÄLÄN SANOMAT**. Räisälä (Käkisalmi). Näyten:ot 4. 12. 1925; 1926—8. 12. 1939 yhden k.v.

Vast. toim. Yrjö August Vuorelainen 1926—35, Joh. M. Edv. Leppäkoski 1939.

814. **SAARIJÄRVEN PAAVO.** Jyväskylä (näyten:o Kuopio). Näyten:o 17. 12. 1917; 1918—19 kolme, 1920—22 kuusi, 1923—6. 8. 1932 kolme k. v., 3-p.p. 1921—22.

Päätoim. Lauri Perälä 1918—19, Väinö Kivilinn 1919—21, Eero Lappalainen 1921—26, Anttoni Takala 1926—32. — Ml.

L ä h t e i t ä: Saarijärven Paavo 10-v.n:o 17. 12. 1927.

815. **SAARIJÄRVEN SANOMAT.** Saarijärvi (Kuopio). 1943—30. 6. 1944 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Mustakallio. — P.

816. **SAIMA.** Kuopio. 1844—46 yhden k.v.

Päätoim. Juhana Vilhelm Snellman. — Lakkauteittiin v:n 1846 lopussa. — Liite: Kallavesi 1846.

L ä h t e i t ä: Alpo Silander, Lisäpiirteitä Saiman syntyyn ja kuolemaan. (Valvoja 1906); Alpo Silander, Saiman ilmestymisanomus ja ilmestymislupa. (Hist. aikak. 1916); Georg Schaudman, »Saimas» indragning. Förhandlingar och uppsatser. (Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland). Helsingfors 1917.

817. **SAIMAA.** Mikkeli. Näyten:ot 3. 11., 1. 12., ja 15. 12. 1893; 1894—95 kaksi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Lehtonen 1894, Antero Huuskonen 1894—95, Aleks. Autonen 1895. — Edeltäjä ja jatko: Mikkelin Sanomat.

818. **SAIMAAN SANOMAT.** Lappeenranta. 1. 9.—31. 12. 1963 kuusi k.v.

Päätoim. Reino Kaatonen. — Edeltäjät: Kansan Työ ja Vapaus. — Sd.

819. **SALMETAR.** Iisalmi. 3. 7. 1897—1906 kaksi, 1907—63 kolme k.v.

Vast. toim. Antti Tani 1897—1910, päätoim. Santeri Rissanen 1910—11, 1919—26, 1928—30, F. W. Kallio (Nyberg) 1911—17, vast. toim. O. V. Styf 1914—29, päätoim. Väinö Raatikainen 1917—18, Sakari Brofeldt 1926, Aaro A. Nuutinen 1926—28, Leo Tevala (Täg), 1930—41, 1943—47, 1949—58, J. K. Saarinen 1941—43, Jorma Kiuasperä 1947—49, J. Harlamo 1952, Heikki Kääriäinen 1953, Eeva Remes 1958—, Ns., 1919 ed., 1926 yhteinen porvarillisten puolueiden äk., v:sta 1927 kok., v:sta 1950 p.

L ä h t e i t ä: Salmetar 3. 7. 1917; 30-v.n:o 20. 12. 1927; 60-v.n:o 10. 10. 1957.

820. **SALON SANOMAT.** Salo (Turku). Näyten:ot 13. 11. ja 18. 12. 1908; 1909—1. 4. 1910 yhden k.v.

Vast. toim. A. Tappura. — P.

821. **SALON SANOMAT.** Salo. Näyten:o 30. 3. 1936; 3. 4.—31. 12. 1936 kaksi, 1937—31. 5. 1941 kolme k.v.

Vast. toim. Aarne Urhovaara 1936, päätoim. T. W. Paavonkallio 1936—39, Ahti Seppä 1939—40, vast. toim. A. Vuorio 1940—41, päätoim. S. Artasuo 1941. — P.

822. **SALON SEUDUN KUNNALLISLEHTI.** Salo. (näyten:o ja 1920: 1—49 Hanko). Näyten:o 22. 12. 1919; 1920 yhden, 1921—28 kaksi, 1929—29. 4. 1943 kolme k.v., Lukemisto 1936 kolme n:oa.

Vast. toim. Kyösti Niinivaara 1920, J. A. Tuomola 1921—23, Kaarlo Uotila 1923—43. — P. — Jatko: Salon Seudun Sanomat.

823. **SALON SEUDUN SANOMAT.** Salo. 1. 5. 1943—59, kolme, 1960—63 kuusi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Uotila 1943—44, Sulo Palmu 1945—47, Kalevi Mykkänen 1947—49, Jorma Kiuasperä 1949—52, Kalevi Ylänkö 1952—59, Paavo A. Kari 1959—. P. — Edeltäjä: Salon Seudun Kunnallislehti.

824. **SALON SEUDUN SUUNTA.** Salo (Hämeenlinna). Näyten:o 1. 5. 1934.

Päätoim. T. W. Paavonkallio. — Ikl. — Jatko: Salon Seutu.

825. **SALON SEUTU.** Salo (1934: 1—14 Hämeenlinna, 1935: 14—34 Turku). Näyten:ot 1, 1. 5. 1934 nimenä Salon Seudun Suunta, n:o 2, 6. 7. 1934; 21. 7. 1934—1. 11. 1935 yhden k.v., sekä markkinan:o jouluk. 1935.

Vast. toim. T. W. Paavonkallio. — Ikl.

826. **SALON UUTISET.** Turku. Näyten:o 14. 11. 1913.

827. **SAMPO.** Tampere. 1. 6.—7. 7. 1888 seitsemän k.v.

Vast. toim. Ida Aleksandra Grönroos.

828. **SAMPO.** Viipuri. Näyten:o 16. 8. 1904.

Vast. toim. F. E. Miettinen.

829. **SAMPO.** Helsinki. Näyten:o 13. 8. 1915; 24. 9. 1915.

Vast. toim. Pekka Kuivalainen. — Terveiden liikeperiaatteiden ja terveen sivistyselämän äk.

830. **SAMPO.** Uutta ja vanhaa Saarijärveltä ja etenkin Lannevedeltä. Lannevesi (1943—53: 19, 1963: 27— Jyväskylä, 1953: 20—63; 26 Saarijärvi). 1943: 20, 1944: 29 n:oa, 1945—63 yhden k.v.

Vast. toim. Eeti Hänninen 1943—48, päätoim. Tauno Suomela 1948—. Kust. Lanneveden Sampo-
nuorisoseura ja Lanneveden työväenyhdistys.

831. **SANAN-LENNÄTIN**. Wiipuri. Näyten:o 1.12. 1855; 1856—58 yhden k.v.

Toim. Henrik Konstantin Corander 1856, Aksel Gabriel Corander 1857—58, Pietari Hannikainen 1858.

832. **SANANSAATTAJA WIIPURISTA**. Wiipuri. 1833—36 ja 1840—41 yhden k.v.

Toim. Gustaf Wilhelm Virenius 1833—36, Karl Henrik Jakob Ignatius 1840—41. — Edeltäjä: Wiburgs Wochenblatt. — Ks. Wiborgs Annonce Blad.

Lähteitä: Alpo Silander, Sanan-Saattaja Wiipurista (Etelä-Savo 20-v.n:o 2. 12. 1926); A[kseli] R[outavaara], Satavuotista Sanansaattajaa selaillessa. (Karjalan Viikkoliite 11. 6. 1933).

833. **SANANTUOJA**. Kuopio (näyten:ot ja 1915: 1—6 Iisalmi). Näyten:ot 16. 12. 1914 ja 26. 2. 1915; 1. 3. 1915—22. 3. 1917 kolme k.v.

Vast. toim. A. Salo. — Sd. — Ilmestyi Savon Työmies lehden tilalla lakkautuksen aikana.

834. **SANANTUOJA**. Kuopio. Näyten:ot 13. 9., 15. 9. ja 17. 9. 1921; 20. 9—25. 10. 1921, 2. 2.—26. 2. 1922 kuusi, 28. 2.—17. 6. 1922, 26. 9. 1922—eloku. 1923 kolme k.v.

Päätoim. Emil Kortelainen 1921, vast. toim. Juho Taavetti Ihalainen 1922, Emil Virtanen 1922, Bruno Tenhunen 1922—23. — Komm. — Ilmestyi Vapaa Kansa lehden tilalla lakkautuksen aikana. — Sanantuoja lakkautettiin eloku. 1923.

835. **S[ANK]T MICHELS ANNONSBLAD**. St. Michel. Näyten:o 23. 11. 1861; 1862 yhden k.v.

Toim. Rob. M. von Fieandt.

836. **S[ANK]T MICHELS VECKOBLAD**. St. Michel. Näyten:o 16. 9. 1876; 7. 10. 1876—31. 3. 1877 yhden k.v.

Päätoim. C. Carstens.

837. **SANOMAT**. Virtain, Ähtärin, Alavuden, Töysän, Soinin ja Lehtimäen ympäristön uutislehti. Virrat (Kokemäki). 1961 yhden k.v.

Päätoim. Arvi Onni Sario. — P. — Edeltäjä: Alavuden, Virtain, Ähtärin ja Töysän Sanomat. — Jatko: Suomenselän Sanomat.

838. **SANOMIA PORISTA**. Pori. Näyten:ot 27. 11. ja 8. 12. 1894; 1895—96 kolme k.v.

Päätoim. Filip Waren.

839. **SANOMIA TAMPEREELTA**. Tampere (Hämeenlinna). 2. 1.—25. 6. 1866 yhden k.v.

Vast. toim. Gustaf Adolf Sjöblom. — Jatko: Tampereen Sanomat.

Lähteitä: Alpo Silander, Tampereen sanomiston alkutaipaleelta. (Tampere, tutkimuksia ja kuvauksia. Tampereen historiallisen seuran julk. I. Tampere 1929.

840. **SANOMIA TURUSTA**. Turku. Näyten:o 24. 12. 1850; 1851—52 joka toinen viikko, 1853—75 yhden, 1876—79 kaksi, 1880—81 kolme, 1882—83 neljä, 1884—1. 9. 1903 kuusi k.v., 3-p.p. 1903, viikkopain. 1902, liite: Kansan Ystävä 1876.

Toim. Fredrik Bergstadi 1851—53, Gustaf Erik Eurén 1853—57, päätoim. Antti Liljefors 1857—62, 1864—70, J. Aulén 1863, Paavo Salenius 1871—73, Erkki Almberg 1873—75, Johan Aksel Malmgren 1875—86, 1888—1901, Simo Hirvonen 1887, Kaarlo Hemmi 1901—03, Hugo K. Eneberg 1903. — Lakkautettiin syysk. 1903.

Lähteitä: Sanomia Turusta 31. 12. 1875 ja 31. 12. 1900.

SANOMIA WIIPURISTA ks. Wiipurin Sanomat.

841. **SANTAVUORI**. Ilmajoen yläpään puolueeton pitäjälehti. Ilmajoki (Seinäjoki). 29. 6. (näyten:o) 1962—63 kaksi k.k.

Toimituskunta: Lauri Pakkala, Eino Välimäki ja P. K. Mäkelä 1962, päätoim. Lauri Pakkala 1963.

842. **SATAKUNNAN KANSA**. Pori. Näyten:o 30. 12. 1917; 1918—48 kuusi, 1949—63 seitsemän k.v., 3-p.p. 1918—32, sunnuntaipain. 1927.

Päätoim. Antero Johannes Lamminen 1918—1953, J. V. Ilkka 1953—60, Kalevi Pulkkinen 1961—, Sm., v:sta 1919 kok. — Edeltäjät: Satakunta ja Satakunnan Sanomat.

Lähteitä: Satakunnan Kansa, 30-v.n:o 30. 12. 1947.

843. **SATAKUNNAN LEHTI**. Pori. Näyten:o 20. 12. 1919; 1920—15. 3. 1921 kolme k.v.

Päätoim. William Frithiof Ilmoni. — Ed.

844. **SATAKUNNAN SANOMAT**. Pori. Näyten:ot 26. 10., 16. 11. ja 17. 12. 1906; 1907—17 kolme k.v.

Vast. toim. M. Latva 1907, päätoim. Arvo Inkilä 1907, Frans Vihtori Härmä 1908—11, Antero Johannes Lamminen 1911—17. — Ns. — Satakunnan Sanomien ja Satakunnan yhteisenä jatkona Satakunnan Kansa.

Lähteitä ks. Satakunnan Kansa.

845. **SATAKUNNAN SUUNTA**. Pori. 1934—30. 6. 1936 kaksi k.k.

Päätoim. A. Aarnio 1934, N. J. Nissilä 1934—36. — Ikl.

846. **SATAKUNNAN TYÖ**. Pori (1948: 1—54 Helsinki). 4. 1. 1948—63 kolme k.v.

Päätoim. Unto Hartelin 1948—49, Juho Mäkelä 1949—59, Simo Elomaa 1959—62, Aarne Mäkelä 1962—. Skdl. — Vrt. Hämeen-Satakunnan Yhteistyö.

847. **SATAKUNTA**. Pori. 1. 2. 1873—81 yhden, 1882—29. 6. 1889 kaksi, 2. 7. 1889—1917 kolme k.v.

Toim. Johan I. Tamsén 1873—76, Matti Kauppinen 1876—82, K. O. Palander 1882—83, päätoim. Reinh. Grönvall 1880—95, Kaarlo Kramsu 1895, vast. toim. Erik Johan Tammelin (Tammio) 1896—1901, Filip Waren 1901—03, Wilhelm Rewell 1901, 1903—05, Auk. Airanne (Andberg) 1905—07, A. Untola 1908, I. N. Koskinen 1908—11, Hj. Räisänen 1911—14, Antti Airio 1914—15, F. O. Viitanen 1915—17. — Sm. — Satakunnan ja Satakunnan Sanomien yhteisenä jatkona Satakunnan Kansa.

Lähteitä ks. Satakunnan Kansa.

848. **SATAKUNTA**. Pori (Turku). Näyten:ot 4. 3. ja 16. 3. 1939; 21. 3.—29. 6. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Niilo Vapaavuori. — Ikl.

849. **SAVITAIPALE**. Savitaipaleen ja Suomeniemen uutislehti. Savitaipale (1950: 1—25 Lappeenranta, 1950: 26—Mikkeli). 13. 1. 1950—63 yhden k.v.

Päätoim. Jorma Hongisto.

850. **SAVO**. Kuopio. 1879 yhden k.v. (heinäkuusta lähtien »Iisälehti» toisena n:ona joka viikko) yht. 78 n:oa, 1880—82 kaksi, 1883—17. 1. 1891 kolme k.v., näyten:o 1. 11. 1909; 1910—19 kolme, 1920—51 kuusi, 1951—63 seitsemän k.v., Olympia-Savo 1952: 12 n:oa.

Päätoim. August Kuokkanen 1879—86, Juhani Aho (Brofeldt) 1887—89, Pekka Brofeldt 1890—91, Mikko Puhakka 1910—11, Jaakko Laurila 1911—14, 1917—18, Yrjö Eränen 1914—16, Torsten Kaukoranta 1916, Tatu Nissinen 1917, Edv. Vaarama 1918—20, Juhana Wilhelm Tuura 1920—22, Albert Paavilainen 1922—26, A. A. Niskala 1926—29, Heikki Kokko 1929—31, Niilo Vapaavuori 1931—35, Jalmari Lampela 1935—42, Yrjö Leiwo 1942—50, 1954, Pentti Lyytinen 1950—54, Paavo Eerikäinen 1954—. — Ns., v:sta 1919 kok. — Lakkautettuna tammik. 1891—lokak. 1909. — Lehden tilalla

ilmestyi ensin Savotar, sitten Uusi Savo, tämän tultua lakkautetuksi, Otava v:n 1904 alusta. — Lehteen yhdistettiin v. 1889 Tapio.

Lähteitä: Savo 75-v:n:o 25. 10. 1953.

851. **SAVO-KARJALA**. Kuopio. 1888 kaksi, 1889—2. 9. 1901 kolme k.v.

Vast. toim. O. J. Cantell (Kantele) 1889—90, Bruno Granit (Ilmoniemi) 1891—93, 1899, 1901, Aatu Leino 1894—96, Samuli Koski 1896, Väinö Koivisto 1897, K. Onni G. Hannikainen 1897—1901. — Sm. — Lakkautettiin pysyvästi syysk. 1901.

852. **SAVO-KARJALA**. Lappeenranta. 1. 7. 1945—26. 11. 1955 kuusi k.v., Olympia-lehti 1952: 7 n:oa.

Päätoim. Eero Salovuori 1945—46, vt. Erkki Silvonen 1946, päätoim. Lauri Arlo 1946—48, 1950, 1952—55, Walter Jokinen 1948—50, Leo Tujunen 1950—51, Oiva Ruusuvuori 1951—52. — Kok. — Edeltäjä: Etelä-Savo. — Yhdistettiin Karjala lehteen v. 1956.

Lähteitä: Lappeenranta 10-v:n:o 12. 12. 1916; Etelä-Savo 20-v:n:o 2. 12. 1926; Savo-Karjala 40-v:n:o 6. 12. 1946.

853. **SAVOLA**. Mikkeli. Näyten:o 11. 3. 1920; 1. 4.—14. 10. 1920 yhden k.v.

Vast. toim. Julius Vepsäläinen. — MI.

854. **SAVOLAINEN**. Savonlinna. Näyten:ot 31. 7. ja 20. 9. 1907; 1. 11. 1907—10. 6. 1917 kolme k.v.

Vast. toim. H. J. Huhananntti 1907—11, Väinö S. J. Laamanen 1911—17. — Sm. — Jatko: Itä-Savo.

855. **SAVON JÄÄKÄRI**. Kuopio. Näyten:o 2. 6. 1918; 5. 6. 1918—21 kolme k.v.

Päätoim. Emerik Olsoni 1918—19, Aarne Rossander 1919—21. — Kok. — Edeltäjä: Savotar.

856. **SAVON KANSA**. Kuopio. Näyten:ot 7. 12., 14. 12. ja 21. 12. 1918; 4. 1.—25. 11. 1919 kolme, 28. 2.—27. 3. 1920 kuusi k.v.

Vast. toim. Martti Harmaja 1919, päätoim. Kaarlo Luoto 1919, Rob. Virta 1920. — Komm. — Lakkautettuna jouluk. 1919—helmik. 1920, tilalla ilmestyi Uusi Savon Kansa.

857. **SAVON KANSA**. Kuopio. Näyten:o 29. 7. 1921; 2. 8.—31. 8. 1921 kuusi k.v.

Päätoim. Eino Kotilainen. — Komm.

858. **SAVON KANSA**. Kuopio. 1. 7. 1944—49 neljä, 1950 viisi, 1951 neljä, 1952—8. 11. 1958 kolme k.v.

Päätoim. Kalle Lampinen 1944—49, Viljo Hyvönen 1949—50, vt. Sulo Jokela 1950—51, päätoim. Mauno Ojamo 1951, Tuomo Salo 1951—53, E. I. Virtanen 1953—54, Erkki Virtanen 1954—55, vt. Aimo Siltari 1955—56, Eino Kyyhkynen 1956—58. — Sd. — Edeltäjä: Savon Työmies.

859. SAVON LEHTI. Kuopio. Näyten:ot 30. 9. ja 21. 10. 1911; 2. 11. 1911—12 kolme k.v.

Päätoim. Mikko Puhakka 1911—12, Heikki Hyppönen 1912. — Ns.

860. SAVONLINNA. Sanomia Savosta. Savonlinna. 8. 4. 1876—15. 10. 1881 yhden k.v.

Vast. toim. Aleks. Ramstedt.

Lähteitä ks. Savonmaa.

861. SAVONLINNA, ilmoituslehti. (1884—) Sanomia Savosta. Savonlinna. Näyten:o jouluk. 1882; 1883—28. 6. 1894 yhden, 3. 7. 1894—98 kaksi, 1899—5. 9. 1901 kolme k.v.

Vast. toim. Emil Collan 1882—84, Aleks. Ramstedt 1885—89, Maria Ramstedt 1889—94, Juho Alhola 1894—95, Juho Seppälä (Lappi-Seppälä) 1895—98, A. B. Sarlin 1898—1900, M. Pärnänen 1900, päätoim. Viktor August Marjanen 1900—01. — Lakkautettiin syysk. 1901. — Jatko: Keski-Savo (v:sta 1903).

Lähteitä ks. Savonmaa.

862. SAVONLINNA. Savonlinna (Kuopio). 19. 3. 1936—28. 9. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl.

863. SAVONLINNAN SEUDUN VAPAAUS. Mikkelissä 1952 julkaistun Vapaus lehden erikoispainos. Mikkelä. 1952 kuusi k.v.

Päätoim. E. Kantanen. — Sd.

864. SAVONMAA. Savonlinna. 1. 11. 1919—52 kolme, 1953—63 kuusi k.v.

Päätoim. Väinö S. J. Laamanen 1919—23, vast. toim. G. Joutseno 1923—24, päätoim. Onni Kivitie 1923—26, V. Kivitie 1926—32, Niilo Pärnänen 1929, S. Harju 1930—31, J. Takkinen 1932, Väinö Leisio 1932—34, Eetu Kekomäki 1934, Toivo Himanen 1934—60, vt. O. A. Pellinen 1941—42, V. Pennanen 1960, Eero O. Helkkula 1960—61, Mikko Sakki 1961—. Kok. — Edeltäjä: Keski-Savo.

Lähteitä: Keski-Savo 35-v.n:o 16. 12. 1911; Savonmaa 50-v.n:o 8. 4. 1926; 75-v.n:o 31. 3. 1951.

SAVON PIENVILJELIJÄ ks. Suomen Pienviljelijä.

865. SAVON SANOMAT. Kuopio. Näytenot 19. 11. ja 17. 12. 1907; 1908—50 kolme, 1951—63 seitsemän k.v., Olympia uutiset 1956:8 n:oa.

Päätoim. Juhani Ahtiluoto 1908, Jaakko Kivi 1909—13, Iivo Härkönen 1913, Mikko Jortikka 1913—14, Santeri Haapanen 1914—17, Lassi Hiekkala 1918—29, Eero Hiekkala 1929—42, Martti Suhonen 1941—43, Tauno Lautamatti 1943, Eero Lappalainen 1944—60, Mauri Auvinen 1960—. Ml.

Lähteitä: Savon Sanomat, 50-v.n:o 24. 10. 1957.

866. SAVON SUUNTA. Kuopio (1935 Kokkola). Näyten:ot 21. 11., 5. 12., 14. 12. ja 21. 12. 1934; 1. 1.—27. 9. 1935 yhden, 4. 10.—31. 12. 1935 kaksi, 1936—1. 12. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Eelis Pekonen 1934—35, Arne Somersalo 1936—39. — Ikl. — N:ot 125—129 ja 147 (1. 12.) 1939 nimenä Yhtyneet Lehdet.

867. SAVON TYÖ. Kuopio. 2. 9. 1924—20. 5. 1930 kolme k.v.

Vast. ja päätoim. Vilho Ronimus 1924—25, Emil Virtanen 1925, E. Hietanen 1925—26, E. Juuti 1926, Y. Enne 1926—27, A. Halonen 1927—28, K. E. Kukkonen 1928—29, L. J. Nikkinen 1929, V. E. Halonen 1929, K. K. Korhonen 1929—30. — Komm.

868. SAVON TYÖMIES. Kuopio. 1. 7. 1906—17. 9. 1914, 24. 3.—30. 6. 1917 kolme, 1. 7. 1917—1. 2. 1918 kuusi k.v., 3-p.p. 1917—18.

Vast. toim. A. Mäkelin 1906—07, J. A. Mustonen 1907, K. Hämäläinen 1907—11, päätoim. Otto Piisinen 1911—14, vast. toim. Edv. Halonen 1917—18, päätoim. T. Tainio 1917—18. — Sd. — Lakkautettiin sotatilan ajaksi syysk. 1914, jatkui lakkautuksen aikana nimenä Sanantuoja.

869. SAVON TYÖMIES. Kuopio (näyten:ot ja 1920: 1—22 Jyväskylä). Näyten:ot 8. 4., 15. 4., 22. 4. ja 29. 4. 1920; 4. 5. 1920—23. 9. 1921 kolme k.v.

Vast.toim. Kalle Hyvärinen 1920, Emil Pieni-mäki 1920—21, Hugo Virtanen 1921, Paavo Lep-pänen 1921. — Sd.

870. SAVON TYÖMIES. Kuopio (näyten:ot Mikkelä). Näyten:ot 20. 9., 26. 9. ja 18. 10. 1930; 17. 12. 1930—41 kolme, 1942—43 neljä, 1. 1.—29. 6. 1944 kolme k.v.

Vast. ja päätoim. Eero Kaukinen 1931—34, Eino Heinonen 1934—43, Kalle Lampinen 1943—1944. — Sd. — Jatko: Savon Kansa.

871. **SAVON UUTISET**. Kuopio. Näyten:o 13. 2. 1915.

Vast. toim. Otto Piisinen.

872. **SAVON VIIKKOLEHTI**. Kuopio. 1891 yhden k.v.

Päätoim. Pekka Brofeldt.

873. **SAVOTAR**. Kuopio. 7. 2.—19. 2. 1891: 6 n:oa.

Vast. toim. Emil Vainio. — Edeltäjä: Savo. — Jatko: Uusi Savo.

874. **SAVOTAR**. Kuopio. Näyten:ot 14. 11. ja 21. 11. 1906; 20. 12. 1906—31. 5. 1918 kolme k.v.

Päätoim. Akseli Lipponen 1906—07, O. Nevalainen 1907—10, B. W. Rauhamaa 1910—11, vast. toim. Aarno Kempainen 1911—18. — Sm. — Jatko: Savon Jääkäri.

Lähteitä: Savon Jääkäri 30. 12. 1921.

875. **SEINÄJOEN ILMOITUSLEHTI**. Seinäjoki. 17. 11.—21. 12. 1962 yhden k.v.

Päätoim. Matti Piihola. — P.

876. **SEINÄJOEN SANOMAT**. Ilmajoen, Nurmon, Peräseinäjoen ja Seinäjoen kunnallislehti. Seinäjoki (näyten:o Vaasa). Näyten:o 15. 12. 1926; 1927—28. 11. 1928 yhden, 4. 12. 1928—14. 3. 1930 kaksi k.v.

Vast. toim. H. Laurinmäki. — P. — Jatko: Kyrönmaa.

877. **SEINÄJOKI**. Seinäjoki. 21. 12. 1932—29. 6. 1938 yhden k.v.

Vast. toim. H. Laurinmäki. — P. — Edeltäjä: Kyrönmaa. — Jatko: Etelä-Pohjanmaa.

SEPTEMBER ks. Wiborgsbladet.

878. **SEUTU**. Viitasaaren, Pihtiputaan, Kannonkosken, Konginkankaan paikallislehti. Viitasaari (Jyväskylä). 14. 6. 1956—63 yhden k.v.

Päätoim. Eero Laurila 1956, Pentti Kiipula 1956—. P. — Edeltäjä: Viitasaaren Seutu.

879. **SĖVERNAJA ŽIZN'**. Helsinki. 26. 11.—31. 12. 1918 kolme, 1919—28. 2. 1919 kuusi k.v.

Vast. toim. A. V. Igelström 1918, E. A. Ljackij 1918, T. F. Strandberg 1919. — Jatko: Russkaja Žizn'.

880. **SEVERNOE SLOVO** — Pohjolan Sana. 20. 12. 1941—42 yhden k.v., 1943: 77, 1944: 52 n:oa.

Julk. Kotijoukkojen esikunta. — Edeltäjä: Gazeta Voennoplennyh.

881. **SIEVI — REISJÄRVI — RAUTIO**. Reisjärvi (Iisalmi). Näyten:ot päiväämätön ja 11. 9. (näyten:o 2) 1961—62 yhden k.v.

Vast. toim. Yrjö Saari. — P. — Jatko: Järvi-seutu.

882. **SIIKAJOKILAAKSO**. Ruukki (Oulu). 10. 7. 1953—2. 4. 1954 yhden k.v.

Julk. ja päätoim. Kalevi Nousiainen.

883. **SIIRTOKANSA**. Helsinki. 22. 4.—17. 6. 1941: 11 n:oa.

Vast. toim. A. Mäkeläinen.

884. **SIIRTOVÄEN VIESTI**. Turku. Näyten:o elok. 1948.

Vast. toim. Arvo Alin. — Julk. Turun ja lähiympäristön siirtoväen demokraattinen yhd. r.y.

SIMPELEEN SEUTU ks. Kaakkois-Seutu.

885. **SISÄMAA**. Kunnallisia uutisia Äänekoskelta, Saarijärveltä ja Suolahdesta. Jyväskylä (Vammala). Päiväämätön näyten:o 1934.

Vast. toim. J. Hovilainen.

886. **SISÄMAA-LAATOKKA**. Pieksämäki. 11. 12. 1946—10. 6. 1949 kuusi k.v.

Päätoim. Ilmari Soppi 1946—48, J. Härmä-neva 1948—49. — Edeltäjä ja jatko: Laatokka.

887. **SISÄ-SUOMEN LEHTI**. Äänekosken, Suolahden, Laukaan, Konginkankaan ja Sumiaisten puolueeton kotiseutulehti. Äänekoski. 1960 yhden, 1961—63 kaksi k.v.

Vast. toim. Paavo Sinkkonen 1960, Olli Korhonen 1960—. Edeltäjä: Sisä-Suomen Sanomat.

888. **SISÄ-SUOMEN SANOMAT**. Äänekosken ja Suolahden kauppalain sekä ympäristökuntien kotiseutulehti. Äänekoski. Näyten:o 16. 12. 1955; 1956—59 yhden k.v.

Päätoim. Lauri Pakkala 1955—59, Laura Sorjo-Smeds 1959. — P. — Jatko: Sisä-Suomen Lehti.

889. **SISÄ-SUOMI**. Jyväskylä. Näyten:ot 4. 12., 16. 12. ja 21. 12. 1923; 1924 kolme, 1925—43 kuusi, 1944—50 seitsemän k.v., 3-p.p. 1927—29, 1-p.p. 1927—29, 1931.

Päätoim. Uno Teodor Halminen 1924, vast. toim. Oskari Vilhelm Tissari 1924, päätoim. Vilho Vihtori Viita 1924—25, Martti Raitio 1925—29, 1931, Heikki Halmesmäki 1929—30, Viljo Mäkipuro 1930, Veikko Sariola 1931, Väinö Valorinta 1931—32, vast. toim. Arvi V. Mäkinen 1932—38, vt. 1945, Matti Karjalainen 1938—39, päätoim. Akseli Routavaara 1939—44, K. Sorjonen 1945—50. — Kok. — Jatko: Jyväskylän Sanomat. L ä h t e i t ä: Sisä-Suomi 25-v:n:o 27. 2. 1948.

890. **SNS. Kansan Sanomat.** Helsinki. Näyten:ot 13. 11., 20. 11., 27. 11. ja 2. 12. 1944; 11. 12. 1944—18. 12. 1946 yhden k.v.

Päätoim. Mauri Ryömä 1944—45, Paavo Kivikoski 1945—46, Jarno Pennanen 1946. — Jatko: SNS-lehti.

891. **SNS-LEHTI.** Helsinki. 1947—52 yhden k.v.

Päätoim. Jarno Pennanen 1947—48, Otto Brusii 1948, Kaisu-Mirjami Rydberg 1948—52. — Edeltäjä: SNS. Kansan Sanomat. — Jatkuu aikakauslehden luonteisena.

892. **SOCIAL-DEMOKRATEN.** Helsingfors. Näyten:ot 23. 12. 1907, 11. 1., 17. 1., 24. 1. ja 31. 1. 1908; 4. 2.—11. 9. 1908 kaksi k.v.

Vast. toim. William Lundström. — Sd.

✓ 893. **SOCIALIST-REVOLJUCIONER.** Helsinki. 1. 8. 1917—13. 2. 1918 kuusi k.v.

Toim. D. Popov, Tunguskov, Machnov ja Šiško.

894. **SOMERO.** Someron ja Somerniemen uutis- ja ilmoituslehti. Somero (1925 Tampere, 1926—28 Loimaa, 1929—45 Forssa, 1953—62 Salo). 1925—1961 yhden, 1962—63 kaksi k.v.

Vast. toim. T. Soini 1925, Lauri A. Sariola 1925—40, Kustaa Hossi 1940—53, Matti Soini 1953—. P.

895. **SORRETUN VOIMA.** Jyväskylä. Näyten:ot 9. 3. 1906; 14. 9. 1906—4. 2. 1918 kolme k.v.

Pää- ja vast. toim. Leander Linnavuori 1906, vast. toim. K. Salovaara 1907, päätoim. Jalmari Kirjarinta 1907—11, vast. 1908—11, Onni Tuomi 1911—18, vast. 1911, vast. toim. Väinö Haukkariutta 1911—17, Oskari Suutala 1917—18. — Sd. — Jatko: Työn Voima.

L ä h t e i t ä ks. Työn Voima.

896. **SORTAVALAN SANOMAT.** Sortavala. 3. 11. 1914—8. 5. 1917 kolme k.v.

Vast. toim. V. A. Hellgren 1914—17, päätoim. John Elis Zidbäck 1914, toim. Santeri Jehkonen 1914—17, päätoim. Yrjö Eränen 1916—17, Yrjö Juuti 1917. — Ns. — Ilmestyi Laatokka lehden tilalla lakkautuksen aikana.

L ä h t e i t ä ks. Laatokka.

897. **SOSIALIDEMOKRAATTI.** Pori. Näyten:ot 17. 2. ja 17. 3. 1906; 5. 4. 1906—1. 9. 1917 kolme, 4. 9. 1917—12. 4. 1918 kuusi k.v., 3-p.p. 1917.

Vast. toim. Eetu Salin 1906—08, Frans Koskinen 1908—11, 1917—18, päätoim. ja vast. toim. 1911—12, Juho Rainio 1908—14, vast. toim. J. Jokinen 1912—14, 1914—17, A. Land-

ström 1914, päätoim. Hannes Uksila 1918. — Sd. — Jatko: Uusi Aika.

L ä h t e i t ä ks. Uusi Aika.

898. **SOSIALISTI.** Turku. Näyten:ot 20. 1., 25. 1., 27. 1. ja 1. 2. 1906; 10. 2. 1906—10. 4. 1918, 1920—51 kuusi k.v., 3-p.p. 1906—18, 1924—32.

Päätoim. Taavi Tainio 1906—08, Kaapo Muros 1907, 1910, Ali Aaltonen 1908—09, vast. toim. Santeri Nuorteva 1908, päätoim. Heikki Väli-salmi 1909—12, 1923—24, vast. toim. Seth Heikkilä 1911—12, 1917, päätoim. Väinö Jokinen 1912—17, Kaarlo Tähtelä 1917—18, Emil Pienimäki 1920, K. Peltokivi 1920, E. O. J. Kotiranta 1920—22, Heikki Laakso 1922—23, Edvin Vahlsten 1924—25, Toivo Rainio 1925—28, Aleksi Aaltonen 1928—34, Anso Airisto 1934—40, Jalmari Leino 1941—42, Rafael Paasio 1942—51. — Sd. — Edeltäjä: Länsi-Suomen Työmies. — Jatko: Turun Päivälehti. — V. 1919 lehti ilmestyi nimenä Demokraatti.

L ä h t e i t ä: Sosialisti, 30-v:n:o 14. 1. 1929.

899. **SOTKAMO.** Sotkamo (Kajaani). 22. 2. 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Eino Hiltunen 1962—63, Jorma Korhonen 1963. — P.

STAREN ks. Nya Pressen.

900. **SULKAVAN VIIKKO.** Sulkava (Mikkeli). 1961: 5 näyten:oa; 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Suomalainen. — P.

901. **SUOMALAINEN.** Helsinki. 31. 1.—30. 6. 1846.

Toim. Kaarle Aksel Gottlund. — Lakkautettiin.

L ä h t e i t ä: E. N. Setälä, Pieni lisä sensuurin historiaan. (Valvoja 1906); E. N. Setälä, Gottlundin pilajuttu sensorista. (Valvoja 1906); Alpo Silander, Kaarle Aksel Gottlund ja hänen Suomalaisensa. (Hyödyllinen Huvitus, Nuor-suomalaisen sanomalehtimiesyhdistyksen kevät-julkaisu 1916. I. Helsinki 1916); Alpo Silander, Varhaisinta savolaista journalistiikkaa eli Kaarle Aksel Gottlund kiistakirjailijana. (Savo, 50-v. julkaisu. Kuopio 1928).

902. **SUOMALAINEN.** Jyväskylä. Näyten:o 10.12. 1888; 1889—91 kaksi, 1892—1917 kolme k.v.

Toim. H. E. W. Ekelund 1889—92, Antti Fredrik Hassell 1889—93, Niilo F. Spolander 1889—91, Kaarle Kunelius 1889—92, Jaakko Gummerus 1891, Samuli Koski 1892, päätoim. Jaakko Einar Sandelin 1892—95, Johannes Hagelberg 1895—96, Einar Aarnio 1896—1900, Juho Hietanen 1900, Edv. Gid. Vätänen 1900—

08. Otto Aleksanteri Joutsen 1908, Väinö Kivlinna 1909—11, vast. toim. Vihtori Alpi Vataja 1909—10, vast. ja myöh. samanaik. päätoim. Oskari Vilhelm Tissari 1910—16, vast. toim. Hjalmar Räisänen 1916, Alvari Rinne 1916—17, päätoim. Martti Pihkala 1916. — Sm. — Suomalaisen ja Keski-Suomen yhteisenä jatkona Keski-suomalainen.

L ä h t e i t ä ks. Keski-suomalainen.

903. **SUOMALAINEN KANSA.** Helsinki. Näytet:ot 18. 5. ja 28. 5. 1907; 1. 6. 1907—1. 7. 1911 kuusi k.v.

Vast. toim. Antti Kaasalainen 1907—09, Aukusti Simelius (Simojoki) 1910—11. — Ns.

904. **SUOMALAINEN TYÖMIES.** Helsinki. Touko—jouluk. 1930: 4, 1931: 2 n:oa.

Vast. toim. Terho Vitikainen. — Julk. Itsenäisyyden liitto.

905. **SUOMALAINEN TYÖVÄENLIITTO.** Helsinki. Näytet:ot 18. 12. ja 30. 12. 1907; 1908—09 yhden k.v.

Vast. toim. Konsti Lilja 1908—09, J. A. Vuori 1909. — Suomalaisen Työväenliiton äk. (sm.). — Jatko: Työväenliitto.

906. **SUOMALAINEN VIRALLINEN LEHTI.** Helsinki. 1866—67 kaksi, 1868—81 kolme, 1882—1918 kuusi k.v.

Päätoim. Carl von Kraemer 1866—69, Arvid Frithiof Nordqvist 1869—72, Kaarlo Slöör 1872—99, Verner Fabian Blomqvist 1899—1918. — Edeltäjä: Suomen Julkisia Sanomia. — Jatko: Suomen Virallinen Lehti.

907. **SUOMALAISEN UUTISTOIMISTON SÄHKÖSANOMIA.** Helsinki. 5. 10.—17. 10. 1914: 10 n:oa.

SUOMALAISET TIETOSANOMAT ks. Suomenkieliset Tietosanommat.

908. **SUOMALAISSOSIALISTI.** Helsinki (1935: 6—Kangasala). 1935: 12, 1936: 4 n:oa.

Päätoim. Martti Laine 1935, vast. toim. Reino Luhtanen 1935—1936. — Suom. sos.

909. **SUOMEN ILMOITUSLEHTI.** Helsinki. Näytet:ot 25. 2., 11. 3. ja 25. 3. (n:o 1) —6. 5. 1906 joka toinen sunnuntai suomenkielisenä, joka toinen ruotsinkielisenä (Finskt Annonsblad).

Vast. toim. Hj. Lange.

910. **SUOMEN JULKISIA SANOMIA.** Helsinki. Näytet:ot 10. 11. 1856; 1857—65 kaksi k.v.

Päätoim. K. Schroeder 1857—58, K. E. Aspelund 1858—65. — Jatko: Suomalainen Virallinen Lehti.

911. **SUOMEN KANSA.** Helsinki. 1901—31. 8. 1901 neljä, 2. 9. 1901—25. 10. 1904 kuusi, 27. 10.—31. 12. 1904 neljä, 3. 1.—12. 12. 1905 kolme k.v., 2-p.p. 1901—04, viikkopainos 1901—03. — Sm. — Ks. Pohjan Kansa.

Vast. toim. Reinhold Roine.

912. **SUOMEN KANSA.** Helsinki Näytet:ot 23. 3. 1932; 1. 4.—18. 6. 1932 yhden k.v. (13 n:oa), n:o 14 20. 10. 1932.

Päätoim. Kaarlo Koskenkylä, M. Hagfors. — P.

913. **SUOMEN KANSANVALTUUSKUNNAN LENTÄVÄ SANA.** Helsinki. 1918: 2 n:oa.

914. **SUOMEN KANSANVALTUUSKUNNAN TIEDONANTAJA.** Helsinki (n:ot 56—67 Viipuri). 1. 2.—25. 4. 1918 kuusi k.v.

Päätoim. Eetu Salin. — Sd.

915. **SUOMEN KANSANVALTUUSKUNNAN TIEDONANTOLEHTI.** Helsinki. 12. 2. 1918. — Vallankumousnumero.

916. **SUOMEN KAUPPALEHTI.** Jyväskylä. 1889 kaksi k.k.

Toim. Fredrik Thure Wessman. — Jaettiin Keski-Suomen tilaajille ilmaiseksi, oli myös tilattavissa erikseen.

L ä h t e i t ä: Väinö Kolkkala, Suomen ensimmäinen kauppalehti. (Helsingin Sanomain viikkoliite 15. 2. 1931).

917. **SUOMENKIELISET TIETOSANOMAT.** Myllymäki. (Turku). Näytet:ot syyskuussa 1775 nimenä Suomalaiset Tieto-Sanommat; 1776 kaksi k.k.

Toim. Antti Lizelius.

L ä h t e i t ä: T. K. Otava, Antti Lizelius ja hänen »Suomenkieliset tietosanomansa». (Suomi V:II:1). Helsinki 1931. Alpo Silander, Antti Lizelius ja Suomenkieliset Tietosanommat. (Valvoja 1918 s. 371—382.)

918. **SUOMENLEHTI.** Viipuri. 1872—74 yhden k.v.

Toim. Rietriikki Polén.

919. **SUOMENMAA.** Helsinki. Näytet:ot 25. 5., 11. 6. ja 22. 6. 1927.

Vast. toim. E. A. Aaltio. — Ml.

920. **SUOMENMAA.** Helsinki. 5. 6.—18. 12. 1929: 5 näytet:oa; 1930—19. 7. 1933 kuusi k.v.

Vast. toim. T. Hossola 1929, päätoim. Kalle Teodor Jutila 1930—31, vast. toim. Lassi Hiekala 1929—31, päätoim. J. A. Tamminen 1932—33, Urho Kittilä 1933. — Ml.

921. **SUOMEN MAASEUTU.** Parkano. 1946 (alk. 15. 2.): 20, 1947: 39, 1948: 27, 1949: 2 n:oa.

Vast. toim. K. V. Kulju. — Suomen pienviljelijäin ja maalaiskansan äk.

B-painos ks. Parkanon Seudut.

922. **SUOMEN PIENVILJELIJÄ.** Tampere (1929: 2—16 Kangasala). Näyten:o 27. 3. 1929; 5. 4.—31. 12. 1929 kaksi, 1930 kolme, 1931 kaksi, 1933—35 kolme k.v., liite: Savon pienviljelijä. 1929 näyten:o.

Päätoim. Eino Yliruusi. — Pv. — Yhdistettiin Suomen Sanomat lehteen.

923. **SUOMEN PIENVILJELIJÄ.** Helsinki (1938—39 Hyvinkää). 17. 6. 1936—38 yhden, 5. 1.—22. 11. 1939 kaksi k.v.

Päätoim. Lauri Yliruusi. — Pv. — Edeltäjä: Suomen Sanomat.

924. **SUOMEN SANOMAT.** Helsinki. 1900—04 yhden k.v. Finljandskaja Gazetan suomenkielinen lisälehti.

Toimitus ks. Finljandskaja Gazeta.

925. **SUOMEN SANOMAT.** Helsinki. Näyten:ot 30. 11. ja 21. 12. 1935; 3. 1.—21. 2. 1936 kuusi k.v.

Vast. toim. Lauri Yliruusi. — Pv. — Lehteen yhdistettiin Suomen Pienviljelijä. — Jatko: Suomen Pienviljelijä (17. 6. 1936—).

926. **SUOMEN SANOMAT.** Helsinki. 1. 1.—14. 9. 1945 yhden k.v.

Päätoim. Eino Yliruusi. — Kansanvallan rintaman sekä pienviljelijäin ja maalaiskansan äk.

927. **SUOMENSELÄN SANOMAT.** Virtain, Ähtärin, Alavuden, Töysän, Soinin ja Lehtimäen sekä ympäristön puolueeton kunnallinen uutis- ja ilmoituslehti. Virrat (Kokemäki). 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. A. O. Sario 1962—63, Pentti Sario 1963. — Edeltäjä: Sanomat.

928. **SUOMEN SIIRTOLA.** Pori (Kokemäki). Näyten:o 20. 9. 1930.

Vast. toim. Akseli Huhtala.

929. **SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTI.** Helsinki. Näyten:ot 6. 5. ja 12. 9. 1918; 16. 9.—11. 11. 1918 ja 12. 12. 1918—27 kuusi, 1928—63 seitsemän k.v., Iltalehti, olympialaisten aikana 1952: 9 n:oa.

Päätoim. Matti Paasivuori 1918 (näyten:ot), vast. toim. Hannes Ryömä 1918—22, Johan Fredrik Aalto 1922—23, K. A. Manninen 1923—26, päätoim. Anton Huotari 1923—31, vast. toim. Emil Leino 1926—32, päätoim. Eino Kilpi 1932—45, Unto Varjonen 1947—48, Penna Tervo 1948—51, vt. Atte Pohjanmaa 1931—32, 1947—48, päätoim. 1951—. Sd. — Edeltäjä: Työmies. — Lehden ollessa lakkautettuna jouluk. 1918 ilmestyi tilalla Uusi Sosialidemokraatti.

L ä h t e i t ä: Väinö Tanner, Sosialidemokraattisen sanomalehdistön ylösnousemus. (Työväen joulualbumi 1933); Atte Pohjanmaa, Sanan säilä taistelujen tiellä. Helsinki 1948.

930. **SUOMEN SOSIALISTI.** Jyväskylä 28. 1.—28. 2. 1908 kaksi k.v.

Päätoim. Leander Linnavuori. — Sd. — Edeltäjä: Keski-Suomen Sosialisti.

931. **SUOMEN SUUNTA.** Kuopio. 2. 6.—17. 9. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Arne Somersalo. — Ikl.

932. **SUOMEN TYÖLÄINEN.** Helsinki (Tampere). Näyten:ot 21. 9., 23. 9. ja 24. 9. 1921; 25. 9.—31. 12. 1921 kuusi k.v.

Vast. ja päätoim. Viljo Kainulainen. — Komm. — Ilmestyi Suomen Työmies lehden tilalla lakkautuksen aikana.

933. **SUOMEN TYÖLÄINEN.** Helsinki. 14. 1.—21. 12. 1932: 32 n:oa.

Päätoim. Jaakko Jalo-Kivi. — Kansallisen työväenpuolueen äk. — Edeltäjä: (Riippumaton) Työläinen.

934. **SUOMEN TYÖMIES.** Helsinki (näyten:ot ja 1920—21 Tampere). Näyten:ot 16. 10. ja 23. 10. 1920; 2. 11. 1920—17. 9. 1921, 1922—2. 8. 1923 kuusi k.v.

Vast. toim. Arvo Tuominen 1920, Emil Tuomi 1921, Eero Meriluoto 1921, Johannes Forsman 1921—22, Pekka Pirskanen 1922, Voitto M. Jalava 1922, Ville Harinen 1922—23. — Komm. — Lakkautettuna syys—jouluk. 1921, tilalla ilmestyi Suomen Työläinen. — Lakkautettiin pysyvästi elok. 1923.

935. **SUOMEN TYÖMIES.** Helsinki. Näyten:ot 18. 1. ja 25. 1. 1930; 1. 2.—26. 6. 1930 kuusi k.v., 3-p. p. 1930.

Vast. toim. M. Karvonen, V. Liljeqvist. — Komm. — Lakkautettiin kesäk. 1930.

936. **SUOMEN UUTISET.** Helsinki (Porvoo). 2. 11. 1961—62 kaksi, 1963 yhden k.v.

Päätoim. Eino Poutiainen 1961, Kauko Pesonen 1961—. Spp. — Edeltäjä: Pientalonpoika.

937. **SUOMEN VALTA**. Helsinki. Näyten:o 16. 5. 1938.

Päätoim. N. V. Rauvala.

938. **SUOMEN VIRALLINEN LEHTI**. Vaasa. Helmi—huhtik. 1918 kaksi k.v.

939. **SUOMEN VIRALLINEN LEHTI**. Helsinki. 1919—31 kuusi k.v.

Päätoim. Verner Fabian Blomqvist 1919—29 Armas A. Nurmi 1930, Antti Kaasalainen 1930—31. — Edeltäjä: Suomalainen Virallinen Lehti. — Jatko: Virallinen Lehti — Officiella Tidningen.

940. **SUOMETAR**. Helsinki. 1847—29. 6. 1850 ja 1851—62 yhden, 1863 kaksi, 1864—65 kuusi, 1866 kaksi k.v., 1853 yksi näyten:o, Luonnotar 1862 yksi näyten:o, lisälehdet: Lasten Suometar 1856: 4 n:oa, Valtiopäivälehti 1863: 11 n:oa.

Toim. Aug. Ahlqvist 1847, Antero Warelius 1847, D. E. D. Europaeus 1847—48, Paavo Tikkanen 1847—48, 1856, päätoim. 1849—50, 1857—63, toim. Edv. Rindell 1851, toim. Rietrikki Polén 1851—52, 1856, päätoim. 1853—55, 1865—66, toim. Herman Kellgren 1851—52, päätoim. Pietari Hannikainen 1864, toim. A. Nylander 1866. — V. 1866 lehteen yhdistettiin Päivätär. — Jatko: Uusi Suometar.

L ä h t e i t ä: Uusi Suometar 1869—1918 muistojulkaisu. Helsinki 1919; Poimintoja Pielaveden menneisyydestä ja vähän muustakin. Muutamia elämäkerrallisia muistoja savolaisesta pojasta Paavo Tikkasesta, joka loi kolmannen suomalaisen valtiomahdin. (Savo 14. 7.—6. 10. 1933); O. W. Louhivuori, Suometar I. Perustaminen ja ensimmäiset vaiheet 1847—52. Helsinki 1940; Kaarlo Nieminen, Suometar II. 1853—66. Helsinki 1946; Suometar vuonna 1847. Porvoo 1947.

941. **SUOMI**. Helsinki. 31. 1.—11. 12. 1847, 5. 2.—18. 3. 1848, 17. 6.—28. 10. 1848, 21. 4.—5. 5. 1849 yhden k.v. sekä 2. 7., 11. 8. ja 28. 8. 1849.

Toim. Kaarle Aksel Gottlund.

L ä h t e i t ä: Alpo Silander, Eräs sanomistomme omalaatuisimpia edustajia. (Nuori Suomi, XXX. Helsinki 1920.), ks. myös Suomalaisen lähteitä.

942. **SUOMI**. Mikkeli. Näyten:o 28. 11. 1888; 1889—92 kaksi k.v.

Päätoim. Jaakko Päivärinta. — Jatko: Mikkeli. L ä h t e i t ä ks. Länsi Savo.

943. **SUOMI**. Tampere n:ot 1—99, Helsinki n:o 100— Näyten:o 15. 12. 1911; 3.1.—22. 6. 1912 kuusi k.v.

Vast. toim. Pertti Uotila. — P.

SUOMI ks. Turun Lehti.

944. **SUOMI—FINNLAND**. Helsinki. 27. 4.—31. 12. 1918 kuusi k.v.

Päätoim. Uno Lorenz Lindelöf ja Karl Adolf Rafael Hakkarainen, toim. Eino Ilmari Hukkinen. — Saksankielinen.

945. **SUONENJOEN—RAUTALAMMIN PITÄJÄ—LEHTI**. Suonenjoki (Kuopio). 30. 5.—4. 10. 1962 yhden k.v.

Päätoim. Kalevi Mikkonen. — P. — Edeltäjä: Pitäjälehti. — Jatko: Luoteis-Savo.

946. **SUONENJOEN SANOMAT**. Suonenjoki. Näyten:ot 22. 4. (Pieksämäki), 20. 5. (Kuopio) 1926.

947. **SUOPUNKI**. Sodankylän, Inarin ja Utsjoen kunnallislehti. Rovaniemi (1951: 1—10 Kemi, 1951: 11—12 Kokkola). Näyten:ot 10. 6., 16. 6. ja 22. 6. 1950; 6. 7. 1950—11. 5. 1951 yhden k.v.

Päätoim. Tauno Karonen. — P.

948. **SUUPOHJAN KAIKU**. Kristiina. Näyten:o 20. 11. 1897; 1898 kaksi, 1899—29. 6. 1919 kolme k.v.

Päätoim. Hugo K. Eneberg 1898—99, Emil E. Nordlund 1899—1902, päätoim. Vihtori Robert Niemi 1900—01, vast. toim. Vihtori Haaronen 1901—03, toim. Taavi Valkonen 1901—02, vast. ja päätoim. Iivari Partanen 1903—08, päätoim. Joh. Leppänen 1908—14, vast. toim. K. J. Paasonen 1908—19. — Ns. — Jatko: Etelä-Pohjanmaa (Seinäjoki).

L ä h t e i t ä ks. Suupohjan Sanomat.

949. **SUUPOHJAN SANOMAT**. Kristiina (1947—1948 Vaasa, 1949—57 Seinäjoki, 1957: 8—16 Kurikka). 1. 8. 1933—35 kaksi, 1936—29. 9. 1942, 21. 7. 1943—46 kolme, 1947—63 kaksi k.v.

Vast. toim. Aatos O. Ylänkö 1933—42, vt. 1947, Eero Valorinta 1943, Jussi Loppi 1943—47, vt. Eino Parikka 1947, Yrjö Linna 1948—54, J. Kiuasperä 1947, 1954—. P. — Edeltäjä: Kristiinan Sanomat.

L ä h t e i t ä: Suupohjan Sanomat 60-v:n:o 16. 4. 1958.

950. **SUUPOHJAN TYÖMIES**. Vaasa. Näyten:o 13. 12. 1883; 1884 yhden, 1885 kaksi k.v.

Toim. Karl Alfred Lundqvist 1883—85, K. Kahma 1885.

SUUR-HELSINKI ks. Uusi Suomi.

951. **SUUR-KARJALA.** Joensuu (näyten:o ja 1919: 1—32 Sortavala). Näyten:o 25. 1. 1919; 1. 2. 1919—29. 7. 1922 kolme k.v.

Vast. toim. Johannes Laine 1919, päätoim. Aarne Alpo Rahunen 1919—20, Aarne Ryyänen 1920—21, 1922, Niilo Pärnänen 1921—22. — Ed.

952. **SUUR-KEURUUN SANOMAT.** Haapamäen, Keuruun, Multian, Pihlajaveden ja ympäristön puolueeton pitäjälehti. Keuruu (1949—51 Jämsä, 1952—57 Haapamäki, 1953: 47—54 Saarijärvi, 1962: 10—17 Jyväskylä). 5. 2. 1949—26. 10. 1950 yhden, 31. 10. 1950—63 kaksi k.v.

Päätoim. Arvo Aarikka 1949, Aarre Ylhävaara 1949—.

953. **SUURLAKKOTIEDONTANTOJA.** Helsinki. 19. 11. 1917. — Edeltäjä: Työväen Vallank. Keskusneuv. Tiedonantolehti.

954. **SUUR-SAVO.** Mikkeli. 2. 3. 1906—21. 9. 1917 kolme k.v.

Vast. toim. Akseli Koponen 1906—07, William Frithiof Ilmoni 1908—11, Jaakko Kahma 1911—1916, Kaarle Rudolf Savolahti 1916—17, Jalmari Rissanen 1917, A. E. Miettinen 1917. — Ns. — Edeltäjä: Mikkeli. — Jatko: Länsi-Savo.

L ä h t e i t ä ks. Länsi-Savo.

955. **SUUR-SAVO.** Pieksämäen, Jäppilän ja Virtasalmen paikallislehti. Pieksämäki (Mikkeli). Näyten:ot 8. 11. ja 29. 11. 1935.

Päätoim. Hemmo J. Salmi.

956. **SUURSAVOLAINEN.** Mikkeli (1922—25 Jyväskylä). Näyten:ot 25. 1. ja 29. 1. 1921; 1. 2. 1921—23. 7. 1932 kolme k.v.

Päätoim. Toivo Korpilinnä 1921, vast. toim. Aaro Liukko 1921—22, Eero Lappalainen 1922—1925, päätoim. Väinö S. J. Laamanen 1926—30, Aarne Näre 1930—32. — Ml.

L ä h t e i t ä: Suursavolainen, 10-v.n:o 20. 12. 1930.

SVALAN ks. Nya Pressen.

957. **SVENSKA DEMOKRATEN.** Helsingfors. 18. 6. 1958—63 kaksi k.v.

Päätoim. Gunnar Henriksson. — Sd. — Edeltäjä: Arbetarbladet — Svenska Demokraten.

958. **SVENSKA FINLAND.** Helsingfors. 1914—14. 4. 1915 kaksi k.v.

Vast. toim. Axel Lille.

959. **SVENSKA FINLAND.** Helsingfors (1939 Ekenäs). Näyten:o 18. 12. 1935; 2. 1.—15. 7. 1936, 6. 1.—29. 11. 1939, 1. 11. 1944—14. 3. 1945 yhden k.v.

Päätoim. Ragnar Laurén 1936, Karl Ekman 1939, 1944—45.

960. **SVENSKA PRESSEN.** Helsingfors. 1922—44 kuusi k.v., 3-p.p. 1922.

Vast. toim. E. Rautell 1922—28, päätoim. Max Hanemann 1929—30, Fredrik Valros 1930—1944, Axel Grönvik 1944. — Edeltäjä: Svenska Tidningen — Dagens Press. — Jatko: Nya Pressen.

961. **SVENSKA TIDNINGEN.** Helsingfors. Maa-lisk. 1917—31. 10. 1921 kuusi k.v., 3-p.p. 1919—21.

Vast. toim. Väinö Frithiof Johansson 1917, Hjalmar Dahl 1918—19, päätoim. Eirik Hornborg 1919, Fredrik Valros 1919—21. — Edeltäjä: Veckobladet. — Dagens Pressin ja Svenska Tidningenin yhteisenä jatkona Svenska Tidningen — Dagens Press.

962. **SVENSKA TIDNINGEN — DAGENS PRESS.** Helsingfors 1. 11. — 31. 12. 1921 kuusi k.v.

Vast. toim. Otto Edvin Rautell, toim. Max Hanemann. — Edeltäjät: Svenska Tidningen ja Dagens Press. — Jatko: Svenska Pressen.

963. **SVENSKA VECKOTIDNINGEN.** Helsingfors. 1931:39, 1932:32, 1933:14 n:oa.

Vast. toim. Hans Berndtson 1931, Henning Bondestam 1931—33. — Jatko: Liberalen.

964. **SVENSKA ÖSTERBOTTEN.** Gamlakarleby. 10. 5. 1895—14. 10. 1898 kaksi k.v.

Vast. toim. Aug. Jakobsson. — Edeltäjä: Gamlakarleby Tidning.

965. **SVENSK BOTTEN.** Helsingfors. Näyten:ot 12. 5., ja 22. 5. 1937; 3. 9. 1937—39 yhden, 12. 10. 1940—5. 7. 1944 yhden k.v., (1943: 26 n:oa).

Vast. toim. Torsten G. Aminoff 1937—41, Herman Gummerus 1941—42, vt. Alf Brenner 1942—44.

966. **SVENSK-FINLAND.** Kristillis-poliittinen viikkolehti. Vasa. Näyten:o kesäk. 1924.

967. **SYD-ÖSTERBOTTEN.** Kristinestad. 1903—1904 yhden, 1905—36 kaksi, 1937—63 kolme k.v.

Vast. toim. V. V. Hannelius 1903—04, Calixtus Karlsson 1905, Oscar Sundman 1905—16, päätoim. Evald K. Holmquist 1916—17, Einar Bäck 1917, vast. toim. Otto Hannus 1919—21, Otto Stenlund 1922—34, Torsten Ström 1935—1936, vast. päätoim. Gustav Stenlund 1936—40, Erik Lindholm 1940—42, Alvar Utter 1943—.

968. **SYSMÄN JA HARTOLAN KUNNALLISLEHTI.** Sysmä (Pieksämäki). 1957—58 yhden k.v.

Päätoim. Aapo Laitinen. — P. — Yhdistettiin v. 1959 Päijät-Häme lehteen.

969. **SYVÄRIN SEUTU**. Nilsia (Iisalmi). Näyten:o maalisk. 1949; 24. 3. 1949—7. 6. 1952 yhden k.v. sekä 28. 6., 12. 7., 13. 9. ja 25. 10. 1952.

Päätoim. Aimo Sarpola 1949—51, P. P. Hut-tunen 1951, vast. toim. Paavo Jantti 1952. — P.

970. **SÄKKIJÄRVEN SANOMAT**. Säkkijärvi (Viipuri). 7. 5. 1898—1905 yhden k.v.

Vast. toim. Matti Heinonen 1898—99, Simo Junnola 1900—05. — P.

971. **SÄKKIJÄRVEN SANOMAT**. Säkkijärven ja Ylämaan kunn. ja seurak. uutislehti. Säkkijärvi (Viipuri). Näyten:o 2. 4. 1936; 6. 6.—13. 8. 1936 yhden k.v.

Vast. ja päätoim. Elias Aatolainen. — P.

972. **SÄYNAËTSALO**. Säynätsalo (Jyväskylä). Näyten:o 19. 11. 1927; 1928—63 yhden k.v.

Päätoim. Niilo Kokkonen 1928—35, O. Salo-nen 1935—36, O. Suontila 1937—39, 1945—46, R. Valpio 1940, 1942—44, Olavi Salonen 1941—1942, 1945—47, S. Koskiniemi 1947, E. Rauta-vuoma 1947—49, A. Kuosmanen 1949—55, Uuno Lakkinen 1955—. P. — Julk. v:sta 1952 Säynätsalon virkamies- ja työnoht. kerho.

973. **SÄÄKSMÄEN SANOMAT**. Valkeakoski (Hämeenlinna). Näyten:o 8. 12. 1921; 1922—27 yhden k.v.

Päätoim. Arvid Ohlsson. — P. — Jatko: Val-keakosken ja Sääksmäen Sanomat.

SÖNDAGSBLADET ks. Wasa Nyheter.

974. **TALONPOIKA**. Kuopio. Näyten:o 22. 6. 1939.

Vast. toim. Pekka Nuutinen. — Oikeisto ml.

975. **TALONPOJAN LEHTI**. Helsinki. Näyten:o 17. 3. 1906; 5. 6.—11. 12. 1906 kolme, 3. 1.—1. 6. 1907 kuusi, 3. 6.—31. 10. 1907 kolme k.v., 2-p.p. 1907.

Vast. toim. V. Alava. — Ml.

L ä h t e i t ä: Maakansa, 25-v.n:o 25. 11. 1933.

976. **TALONPOJAN SANOMAT**. Helsinki. Näyten:ot touko-, heinä- ja elok. 1926; 8. 10. 1926—27 yhden k.v.

Vast. toim. Matti Läheniemi.

977. **TAMMERFORS**. Tammerfors. 23. 1. 1894—26. 1. 1897 kolme k.v.

Päätoim. J. W. Starek 1894—95, A. A. Wilén 1895—96, W. K. Lönnbeck 1895—96, K. E. Björkstén 1897, Fritz Wilén 1894—97. — Edeltä-jä: Tammerfors Aftonblad. — Jatko: Tammerfors Nyheter.

L ä h t e i t ä ks. Tammerfors Aftonblad.

978. **TAMMERFORS**. Tammerfors. Näyten:o 3. 4. 1916.

979. **TAMMERFORS AFTONBLAD**. Tammerfors. Näyten:o 3. 6. 1882; 30. 6. 1882-vuoden loppuun yhden, 1883—19. 1. 1894 kaksi, 16. 6. 1916—26. 5. 1934 neljä, 28. 5.—31. 8. 1934 kolme, 1. 9. 1934—39 kuusi, 1940 neljä, 1941—50 kuusi (kesällä harvemmin), 1951—63 kaksi k.v., liite: Tidsfördriv 1924: 12 n:oa.

Vast. toim. Kuno Grahn 1882—85, päätoim. Fritz Wilén 1883—87, Ossian Reuter 1887—90, Otto Björkell 1890—94, Ragnar A. Fleege 1916—1918, vast. toim. Axel Cederberg 1916—17, R. Eklund 1919, I. Partanen 1919—20, Ivar Lindroos 1920—24, päätoim. G. Sanden 1924, vast. toim. E. Johansson 1924—25, päätoim. Ludvig Munsterhjelm 1925—27, Herbert Sjölund 1927—29, E. N. Tigerstedt 1929—31, Harald Elfgrén 1931—46, Armas Appelgrén 1946—60, Fjalar Sundström 1961—. Rkp. — Jatko: Tammerfors (23. 1. 1894—26. 1. 1897), Tammerfors Nyheter (29. 1. 1897—1. 4. 1916), Tammerfors Annonsblad (25. 4.—15. 6. 1916).

L ä h t e i t ä: Tammerfors Aftonblad, 70-v.n:o 1. 7. 1952.

980. **TAMMERFORS ANNONSBLAGD**. Tammerfors. 11. 7.—5. 8. 1899; 8 n:oa. — Ilmestyi Tammerfors Nyheter lehden lakkautuksen aikana.

981. **TAMMERFORS ANNONSBLAGD**. Tammerfors. 25. 4.—15. 6. 1916 kolme k.v.

Päätoim. Ragnar A. Fleege. — Edeltäjä: Tammerfors Nyheter. — Jatko: Tammerfors Aftonblad.

982. **TAMMERFORS NYHETER**. Tammerfors. Näyten:o 30. 12. 1896; 29. 1. 1897—98 kolme, 1899—1. 4. 1916 neljä k.v.

Päätoim. Konrad Emil Björkstén 1897—99, vast. toim. Walter Zilliacus 1899—1901, päätoim. Artur Sundholm 1901—04, vast. toim. Axel Wallenius 1902—05, päätoim. Verner Lönnbeck 1904—05, Elias Lodenius 1905—07, Max Hanemann 1907—08, vast. toim. Oskar Rosenqvist 1906—10, päätoim. Alarik Hellström 1908—1910, vast. toim. Gustaf Johansson 1910—11, Leo Holmberg 1911—14, Ragnar A. Fleege 1914—16. — Edeltäjä: Tammerfors. — Jatko: Tammerfors Annonsblad (25. 4.—15. 6. 1916), Tammerfors Aftonblad 16. 6. 1916—. Lakkautettuna heinä—elok. 1899, tilalla ilmestyi Tammerfors Annonsblad.

L ä h t e i t ä ks. Tammerfors Aftonblad.

983. **TAMPERE.** Tampere. Näyten:o 7. 12. 1882; 1883 kolme, 1884—85 kaksi k.v.

Päätoim. Axel B. Lindholm.

984. **TAMPEREEN KANSALLISSOSIALISTI.** Tampere. 8. 8., 6. 9. ja 13. 10. 1933.

Päätoim. Matti Vähätupa. — Kans. sos.

985. **TAMPEREEN LEHTI.** Tampere. Näyten:ot 30. 11. ja 17. 12. 1898; 1. 1.—1. 2. 1899 kuusi k.v.

Päätoim. Eino Vallin (Voionmaa).

986. **TAMPEREEN SANOMAT.** Tampere. 3. 7. 1866—78 yhden, 1879—81 kaksi, 1882—96 kolme, 1897 neljä, 1898—31. 8. 1900 kuusi k.v., 3-p.p. 1898—1900, liitteenä: Kansalainen 1887—1893.

Päätoim. Karl Otto Johan Bläfield 1866, Frans Evald Jernberg 1866—70, Antti Tervo 1870—77, Tapani Kärkönen 1878—81, vast. toim. ja julk. Emil Hagelberg 1876—83, Edv. Lang 1884—86, päätoim. F. F. Brummer 1887—93, vast. toim. Kaarlo Renström (Riukuniemi) 1893—94, Kaarlo Mäkinen 1894—95, A. Törnqvist (Tarjanne) 1896—1900, Kaapo Murros 1900. — Edeltäjä: Sanomia Tampereelta.

L ä h t e i t ä: Alpo Silander, Tampereen sanomiston alkutaipaleelta. (Tampere, tutkimuksia ja kuvauksia, Tampereen Hist. seuran julk. I.) Tampere 1929.

987. **TAMPEREEN SANOMAT.** Tampere. Näyten:ot 22. 10. 1904, 28. 3., 17. 8. ja 24. 8. 1905; 1. 9. 1905—30. 3. 1919 kuusi k.v., 4-p.p. 1919, 3-p.p. 1905—18, viikkopainos 1909—18.

Vast. toim. Severi Nyman (Nuormaa) 1905—06, Kyösti Kanninen 1906—15, päätoim. John Elis Zidbäck 1915—19. — Ns., v. 1919 ed.

L ä h t e i t ä: Tampereen Sanomat, 10-v.n:o 1. 9. 1915.

988. **TAMPEREEN SANOMAT.** Tampere. 30. 11. 1924—6. 12. 1930 kuusi k.v., 4-p.p. 1925—30, 3-p.p. 1930, sunnuntaipainos 1929—30.

Päätoim. Eino Salo 1924—25, 1930, Armas Nuolivaara 1925—26, Paavo Autere 1926—28, Frans Keränen 1928—30. — Ed. — Edeltäjä: Maaseudun Sanomat.

989. **TAMPEREEN SANOMAT.** Tampere. 26. 11.—31. 12. 1932: 6 näyten:oa; 1933—36 yhden, 1937—30. 11. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Riku Heinonen 1933, Eino Salo 1933—36, Eino Paloheimo 1936—39. — Ed.

990. **TAMPEREEN UUTISET.** Tampere. 4. 12.—23. 12. 1890 kolme, 1891—98 neljä, 1899—1904

viisi, 1. 1.—23. 12. 1905 kuusi k.v., 2-p.p. 1896 ja 1903.

Päätoim. Tyko Hagman 1890—91, Gerhard Sahlstén 1891—94, Gustaf Adolf Andersson 1894—1905. — Ns.

991. **TAMPEREEN VALLANKUMOUKSELLISEN KESKUSNEUVOSTON TIEDONANTOJA.** Tampere. 18. 11. 1917.

992. **TAMPERELAINEN.** Tampere (Kokemäki). 19. 9. 1957—63 yhden k.v.

Päätoim. Urpo Lahtinen. — P.

993. **TAPIO.** Kuopio. 1861—76 yhden, 1877—88 kaksi k.v.

Toim. Anders Edvin Nylander, Kaarlo Kiljander, Erik Rudbeck ja Anders Gustaf Vesterlund 1861—62, Antti Manninen 1861—66, Fr. Ahlqvist 1866, P. Aschan 1867—68, John Rännäri 1869—71, Wilhelm Kukkonen 1874—78, päätoim. Matti Hinkula 1879—82, Olli Tiilikainen 1883—85, vast. toim. Otto Wilhelm Heinänen 1886, Antero Pelkonen 1887, A. B. Mäkelä 1888. — Yhdistettiin Savo lehteen.

L ä h t e i t ä ks. Savo.

994. **TASAVALTALEHTI.** Helsinki (Porvoo). 1. 8.—28. 11. 1963: 4 n:oa.

Päätoim. Eero A. Martikainen. — Tasavaltalaispuolue.

995. **TEISKO-AITOLAHTI.** Teisko (Tampere, 1945:49—1963 Kangasala). Näyten:o 21. 12. 1925; 1926—63 yhden k.v.

Päätoim. H. H. Mannerhovi 1926—28, O. Taulaniemi 1929—33, Juho Heininen 1933—40, S. Mikola 1940—. P.

996. **TE-JU-KA.** Teuvan, Jurvan ja Karijoen kuntain puolueeton kunnallinen uutis- ja ilmoituslehti. Teuva (Ilmajoki). 1950—63 yhden k.v.

Vast. toim. Heino Birling 1950—59, Heino J. Piikkilä 1959—.

997. **TERIJOKELAINEN.** Järvenpää (Kerava). 8. 4.—31. 12. 1941: 7 n:oa.

Vast. toim. Kauko Laitinen. — Julk. Terijoen kunnan hoitokunta.

998. **TERIJOKI.** Terijoki (Viipuri). 19. 9.—9. 10. 1908: 5 näyten:oa; 16. 10. 1908—09 kaksi k.v.

Vast. toim. Vilho Toivola 1908, päätoim. Mikko Uotinen 1908—09. — P.

999. **TERVAKOSKEN KAIKU.** Tervakoski. Näyten:o 10. 2. 1923; 17. 2. 1923—63 yhden k.v.

Vast. toim. G. A. Gröndahl 1923—56, Marja Särkkä 1956—57, Jukka Keskitalo 1957—.

1000. **TERVAREITTI**. Muhoksen, Utajärven, Vaalan ja Tyrnävän kuntien paikallislehti. Muhos (Oulu). 23. 11. 1962—63 yhden k.v.

Päätoim. Maunu Kytömäki. — P. — Edeltäjä: Muhos.

TEUVA ks. Pohjalainen.

1001. **TEUVA-JURVA**. Teuva (Kristiina). Näyten:o 16. 8. 1933; 7. 10. 1933—23. 7. 1934 kaksi k.k. Vast. toim. Leo Salavaara. — P.

1002. **TIDEN**. Helsingfors. Näyten:o 12. 10. 1900. Toim. Arthur Thesleff.

1003. **TIDENS ALLEHANDA**. Helsingfors. Näyten:o 18. 7. 1908; 25. 7.—12. 9. 1908 kaksi k.v., 15. 8. alkaen myös puoliviikkopainos yhden k.v. Toim. ja julk. Arthur Runehjelm.

1004. **TIDNINGAR IFRÅN HELSINGFORS**. Helsingfors. 1829—31 yhden k.v.

Toim. Axel Gabriel Sjöström.

1005. **TIDNINGAR UTGIFNE AF ET SÄLLSKAP I ÅBO**. Åbo. 1771 kaksi, 1772 yhden k.v., 1773—78 kaksi k.k., 1782—26. 5. 1785 yhden k.v., Blandade Afhandlingar, Såsom et Bihang Til de Af et Sällskap i Åbo utgifne Tidningar, för År 1785. 251 s.

Toim. Henrik Gabriel Porthan sekä mm. Abraham Niklas Clewberg, Johan Henrik Kellgren, Gabriel Tidgren ja Jakob Tengström.

L ä h t e i t ä: Wilh. Lagus, Förteckning öfver anonyme författare i äldre årgångar af Åbo Tidningar. (Bidrag till kännedom af Finlands natur och folk utgifna af Finska Vetenskaps-Societeten 17. Hfors 1871. S. 45—103; G. Frosterus, Tidningar utgifna af ett sällskap i Åbo. Finlands älsta periodiska skrift. (Förhandlingar och uppsatser 5. 1889—90. = Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland 18. Hfors 1891); E. Lagerblad, En blick på den svenska tidningspressens utveckling i vårt land. (Förhandlingar och uppsatser 8. 1893—94. S. 1—30. Hfors 1894. = Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland 28); Arvid Hultin, Åbo Tidningar under Porthan-Franzénska tiden. (Förhandlingar och uppsatser 30. 1916. S. 97—314. = Skrifter utg. av Sv. Litt. sällsk. 134); M. G. Schybergson, Henrik Gabriel Porthan I. Hfors 1908 (SSLS 83). S. 108—150; Martti Ruuth, Åbo Tidningar Porthanin aikaisen valistususkonnollisuuden kuvastimena. (Hist. Aikak. 1929 s. 276—); Eino Suova, Aurora-seuran sanomalehti 1771—78. Sanomalehtiopillinen tutkimus. Turku 1952. Diss, TY 1952.

TIDSFÖRDRIV ks. Tammerfors Aftonblad.

1006. **TIEDONANTOJA TAMMELAN VÄESTÖLE**. Hämeenlinna. 16. 2. 1918.

1007. **TIEDONANTOLEHTI**. Tampere. 29. 1.—helmik. 1918 kuusi k.v. — Sd.

1008. **TIEDONANTOLEHTI**. Mikkeli. 31. 1.—18. 2. 1918 kuusi k.v.

Toim. Antti Valve, Vihtori Simonen ja Taavi Sylvester Viljakainen.

TIEDONANTOLEHTI ks. Vaasan Vallankumouksellisen Työväen Johtavan Toimikunnan Tiedonantolehti.

1009. **TIETO SANOMAT** Ikaalisten kihlakuntalaisille. Ikaalinen (Tampere). Näyten:o kesäk. 1908.

1010. **TIETOSANOMAT**. Tampere. 4. 12. 1930—6. 3. 1931 yhden k.v.

Päätoim. Valtteri Virmajoki. — P.

1011. **TIETOSANOMIA SUOMEN KANSALLE**. Helsinki. Näyten:o 6. 12. 1870; 1871—24. 1. 1872 yhden k.v., liitteenä: Sanomia Turusta 1870.

Päätoim. Aksel Berner.

TIETOJA LOVIISASTA ks. Iltapuhde.

1012. **TOIJALA JA YMPÄRISTÖ**. Toijala. Näyten:ot 10. 12., 16. 12., 23. 12. ja 30. 12. 1959.

Päätoim. E. Merilä. — P.

1013. **TOIJALAN SANOMAT**. Akaan, Kylmäkosken ja Viialan uutis- ja ilmoituslehti. Toijala (1916—30 Tampere, 1931—48 Forssa). Näyten:o 9. 12. 1916; 1917—48 yhden k.v.

Vast. toim. Vilho Havia 1917—42, V. I. Suvanto 1942—47, J. Salminen 1947, päätoim. Laina Järvinen 1948. — P. — Jatko: Toijalan Seutu.

1014. **TOIJALAN SEUTU**. Toijalan, Kylmäkosken, Viialan, Sääksämäen, Saarioispuolen ja Kalvolan maakuntalehti. Toijala (Loimaa 1949—1963: 48). 1949—54 yhden, 1955—63 kaksi k.v.

Päätoim. Laina Järvinen 1949—53, Sulo Palmu 1953—. Edeltäjä: Toijalan Sanomat.

L ä h t e i t ä: Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.

TORNEÅBLADET ks. Tornion Lehti.

1015. **TORNIO**. Tornio. Näyten:o 23. 6. 1898; 15. 10. 1898—1901 kaksi k.v.

Vast. toim. Kaarlo E. Ottelin 1898—99, Juho Wilho Heickell 1899—1901. — Lakkautettiin pysyvästi v:n 1901 lopussa.

1016. **TORNION LAAKSO.** Tornio (1914:58 — Kemi). Näyten:ot 7. 12. ja 20. 12. 1912; 1913—19. 1. 1915, 27. 4.—3. 8. 1915 kaksi k.v.
Vast. toim. V. K. Trast 1913, toim. Väinö Ollila 1913, päätoim. William Frithiof Ilmoni 1913—15, Taavi Kahra 1915. — Ns. — Jatko: Pohjolan Sanomat.
1017. **TORNIONLAAKSO.** Tornio (Oulu). 26. 11.—23. 12. 1959: 5 näyten:oa; 1960—63 yhden k.v.
Vast. toim. ja kust. Esko Lumikero. — P.
1018. **TORNION LEHTI.** Tornio. 1905—30. 7. 1926 kaksi k.v.
Vast. toim. J. W. Heickell 1905—17, Eino Haataja 1917—20, F. F. Rautio 1920—26. — Ns., v:sta 1919 p. — Jatko: Perä-Pohja.
1019. **TORNION LEHTI — TORNEÅBLADET.** Tornio. 6. 3.—7. 4. 1951: 7 n:oa.
Päätoim. K. E. Karlsson. — P.
1020. **TORNION UUTISET.** Tornio (Haaparanta). Haparandabladetin liite 1894.
1021. **TORNION UUTISET.** Tornio. Näyten:o 11. 1. 1905; 18. 1. 1905—26. 9. 1906 yhden, 2. 10. 1906-vuoden loppuun kaksi, 1907 kolme, 1908—27. 1. 1912 kaksi, 9. 3.—30. 11. 1912 yhden k.v.
Vast. toim. G. A. Ryytänen. — Ns.
1022. **TOTTIJÄRVEN LEHTI.** Tampere. 1935—1937 yhden k.v.
Toim. K. A. Vuolle.
1023. **TOUTOSENSEUTU.** Lempäälän ja Vesilahden pitäjälehti. Viiala. Näyten:ot. 6. 11., 24. 11. ja 15. 12. 1954.
Vast. toim. Aate Tuulio. — P.
1024. **TOVERI.** SPK:n Lahden Rykmentin Tiedonantoja. Lahti. 22. 2.—16. 4. 1918 kaksi k.v. — Sd.
1025. **TOVERI.** Kajaani. 3. 1.—18. 2. 1922 kolme k.v.
Vast. toim. Frans O. Vuolasvirta. — Komm. — Ilmestyi Työväen Lehden tilalla lakkautuksen aikana.
TRANAN ks. Nya Pressen.
TREAN ks. Borgå Nya Tidning.
TROLLSLÄNDAN ks. Björneborgs Tidning.
1026. **TURKULAINEN.** Turku. 1915—18. 3. 1917 kuusi k.v.
Päätoim. Kaarle Nestori Rantakari.
1027. **TURKULAINEN.** Turku (1958—59: 18 Loimaa, 1959:19—61:12 Kokemäki). 14. 11. 1958—63 yhden k.v.
Vast.toim. Jorma Lundén 1958—59, Eeva-Liisa Lundén 1959—61, Heimo Kallio 1961—. P.
1028. **TURUN LEHTI.** Turku. Näyten:o 15. 12. 1882; 1883 kaksi, 1884—1919 kolme k.v., lisälehti Suomi 1890: 24 n:oa.
Päätoim. Johan Fridolf Hagfors. — Ns.
1029. **TURUNMAA.** Turku (näyten:ot Uusikau-punki). Näyten:ot 17. 10. ja 19. 12. 1922; 9. 1. 1923-vuoden loppuun neljä, 1924—9. 9. 1953 kuusi k.v.
Vast. toim. Arvi Pyhälä 1922—28, päätoim. 1924—28, päätoim. Vilkku Joukahainen 1923—24, Eero Hiekkala 1928—29, V. V. Valtonen 1929—32, Taavi Matilainen 1932—34, Kaarlo Kairisto 1934—52, Paavo Tuomari 1952—53. — Ml.
L ä h t e i t ä: Turunmaa 30-v.juhlan:o 25. 10. 1952.
1030. **TURUNMAAN KUNNALLISLEHTI.** Paimio (Turku). 18. 12. 1924—12. 11. 1925 yhden k.v.
Vast. toim. K. V. Alavuo. — P. — Edeltäjä: Paimion, Sauvon, Karunan ja Piikkiön Kunnallis-lehti. — Jatko: Kunnallislehti.
1031. **TURUN PÄIVÄLEHTI.** Turku. 31. 3. 1951—63 kuusi k.v.
Päätoim. Rafael Paasio 1952—63, Antero Vakkari 1958—59, vt. Jenny Palanne 1961—62. — Sd. — Edeltäjä: Sosialisti.
1032. **TURUN SANOMAT.** Turku. Näyten:ot 9. 12. ja 20. 12. 1904; 1905—15 kuusi, 1916—63 seitsemän k.v., 6-p.p. 1916—8. 10. 1945, 4-p.p. 1913—52, sunnuntaipainos 1905—63, TS viime uutiset 1956: 12 n:oa.
Vast. toim. Heikki Liipola 1905—09, päätoim. Antti Mikkola 1904—05, Eetu Aaltio 1906—07, Kaaperi Kivialho 1907—08, Lauri Rosendahl 1909—10, Pontus Artti 1910—17, Elias A. Lehtonen 1917—18, Severi Nuormaa 1910, 1919—24, vast. toim. Frans Keränen 1924—25, päätoim. Urho Toivola 1925—37, Arvo Ketonen 1937—47, Veikko Puro 1947—59, Tyko Tarponen 1959—. — Ns., v:sta 1919 ed., v:sta 1951 kp.
L ä h t e i t ä: Aimo Oristo, Turun Sanomat 1904—1954. Turku 1954.
1033. **TURUN SEUDUN KUNNALLISLEHTI.** Turku. Näyten:o 25. 9. 1925.
Päätoim. Kaarlo Kairisto.

1034. **TURUN SOS:DEM TYÖVÄEN KUNNALLISJÄRJESTÖN TIEDONANTOLEHTI.** Turku. Marrask. 1917: 6 n:o:a.

1035. **TURUN TIENOO.** Liedon, Maarian, Paatisten, Raision, Ruskon ja Vahdon pitäjien uutis- ja ilmoituslehti. Lieto (Loimaa). Tiedoksi-anton:o ilmoittajille 1954; 1955—63 yhden k.v.

Päätoim. Kauko Kaunisto 1955—56, Antero Puusa 1956—59, Aaro Punkari 1959—. P.

1036. **TURUN WIKKO-SANOMAT.** Turku. 8. 1. 1820—1. 9. 1827, 1829—31 yhden k.v.

Toim. Reinhold von Becker 1820—22, Karl Niklas Keckman 1822—23, Karl Erik Hällfors 1823—24, Engelbrekt Boije 1825—27, 1829—31.

Lähteitä: Alpo Silanderin kirjoitukset: Virittäjä 1905 s. 1—8, Nuori Suomi 29 (Hki 1919) s. 72—82, Kansanvalistussuuren kalenteri 1920 s. 49—57, Karjala, Uusi Aura ja Uusi Suomi 8. 1. 1920; Laatokka 1881—1931, 50-vuotisjulkaisu (Sortavala 1931) s. 70—73; Aamulehti, Helsingin Sanomat (nimim. V. T.), Karjala ja Turun Sanomat 8. 1. 1920; Oskari Nousiainen, Iltalehti 27. 8., 5. 9. ja 7. 9. 1929.

1037. **TURUN YMPÄRISTÖN KUNNALLISIA SANOMIA.** Turku. 27. 8. 1926—30. 11. 1929 yhden k.v.

Vast. toim. Kaarlo Mäntylä 1926, Väinö Kuivala 1926—29. — P. — Edeltäjä: Kunnallisia Sanomia.

1038. **TYRVÄÄ.** Kuulumisia Vammalan kauppala-asta, Tyrväestä, Karkusta, Kiikasta ja Kiikoi-ista. Tyrvää (Tampere). Näyten:o 10. 4. 1914; 1. 5. 1914—22. 12. 1915 yhden k.v.

Vast. toim. F. Korpi 1914, päätoim. Urho Kivimäki 1914—15. — P. — Yhdistettiin Tyrvään Sanomat lehteen v:n 1916 alusta.

1039. **TYRVÄÄN SANOMAT.** Karkun, Kiikan, Kiikoisten, Suoniemen, Tyrvään ja Vammalan kunnallinen uutis- ja ilmoituslehti. Tyrvää (1894—1923 Tampere, 1924—63 Vammala). Päivämätön näyten:o tammik. 1894; heinäk. 1894—95 yhden, 1896—97 kaksi, 1898 yhden tai kaksi, 1899—1903 kaksi, 1904—05 kolme k.k., 1906—60 yhden, 1961—63 kaksi k.v.

Vast.toim. Oskari Vettenranta (Söderholm) 1894—1915, Kaarle Prusi 1915—25, päätoim. Urho Kivimäki 1916, Hannes Prusi 1925—50, Vihtori Pakula 1954, Antti Prusi 1950—54, 1957—. P. — Lehteen yhdistettiin Tyrvää lehti v:n 1916 alusta.

1040. **TYÖ.** Viipuri. Näyten:o 17. 12. 1904; 14. 1. —10. 6. 1905 yhden k.v. sekä yksi n:o 19. 8. 1905, 1906 kolme, 1907—24. 4. 1918 kuusi k.v., 3-p.p. 1915—18, 2-p.p. 1907—14.

Päätoim. Anton Huotari (näyten:o), V. Viitainen 1905, Emil Lehén 1905, Matti A. Airola 1906—11, Eero Haapalainen 1907, Evert Huttunen 1911—17, Ali Aaltonen 1917, Artturi Aalto 1917, Paavo Leppänen 1918, vast. toim. Taavetti Bernhard Lindman 1918. — Sd. — Jatko: Kansan Työ.

Lähteitä ks. Kansan Työ.

1041. **TYÖ.** Viipuri. Näyten:o 6. 8. 1921; 4. 10.—30. 10. 1921 kuusi k.v.

Vast. toim. Vilho Nokireki (näyten:o), Matti Peräkylä ja S. Kutvonen. — Komm.

1042. **TYÖ.** Viipuri (Helsinki). Näyten:ot 25. 2., 11. 3. ja 24. 3. 1927; 2. 4. 1927—14. 6. 1930 kolme k.v.

Päätoim. Huvi Luotonen 1927, Martti Koi-visto 1927, vast.toim. Aleksanteri Huhtala 1928—30. — Komm. — Lakkautettiin kesäk. 1930.

1043. **TYÖ JA ISÄNMAA.** Helsinki. Näyten:o 7. 4. 1899.

Vast. toim. Reinhold Roine.

1044. **TYÖKANSAN.** Tampere. Näyten:ot 4. 10. (nimenä Kristillinen Työkansa) ja 4. 12. 1906; 1907—30. 6. 1909 kolme, 2. 7. 1909 -vuoden loppuun yhden, 1910—12 kolme, 1913—16 yhden, 1917 kaksi, 1918—21 kolme, 1922 kaksi, 1923—4. 6. 1936 yhden k.v., viikkopainos 1908—12.

Vast. toim. Heikki Aho 1907, J. Haavisto 1907, päätoim. Kalle Mäkelä 1907—18, vast. toim. K. A. Sallinen 1918—20, K. J. Nieminen 1920—30, päätoim. H. D. Pennanen 1924—25, vast. toim. Mikko Salminen 1931—36. — Sktl. — Jatko: Kristillinen Työkansa.

1045. **TYÖKANSAN SANOMAT.** Helsinki. Näyten:ot 12. 12. ja 19. 12. 1945; 1946—56 kuusi k.v.

Päätoim. Aili Mäkinen 1945—46, Mauri Ryömä 1946—56. — Skp. — Työkansan Sanomien ja Vapaan Sanan yhteisenä jatkona Kansan Uutiset.

1046. **TYÖLÄINEN.** Porvoo (näyten:o Lahti, 1907: 1—12 Hämeenlinna). Näyten:o 7. 12. 1906; 1907 kaksi, 1908—4. 8. 1916 kolme k.v.

Vast. toim. Kullervo Manner 1907—09, V. F. Aaltoranta 1910—12, Rieti Itkonen 1912—14, Toivo Järvinen 1914—15, Aug. Ahokas 1915—16. — Sd.

1047. **TYÖLÄINEN.** Vaasa. Näyten:ot 24. 12. ja 30. 12. 1918; 1919 kolme k.v.

Vast. toim. Vilho J. Kulku, päätoim. Isak Penttala. — Sd. — Edeltäjä ja jatko: Vapaa Sana (Vaasa).

TYÖLÄINEN (ent. Riippumaton Työläinen) ks. Suomen Työläinen.

1048. **TYÖMIEHEN YSTÄVÄ**. Helsinki. Näyten:o 20. 11. 1874; 1875—30. 6. 1876 yhden k.v.

Päätoim. C. Alb. Gröneberg.

1049. **TYÖMIES**. Helsinki. 1886—1889 yhden k.v.

Vast. toim. V. von Wright. 1886—89, päätoim. V. Pettersson 1888—89. — Julkaistiin Uuden Suomettaren liitteenä,

1050. **TYÖMIES**. Helsinki. Näyten:o 14. 2. 1895; 2. 3. 1895—98 yhden, 1899—1915 kuusi, 1916—12. 4. 1918 seitsemän k.v., viikkopainos 1899—1918.

Vast. toim. A. H. Karvonen 1895—97, Matti Kurikka 1897—99, A. B. Mäkelä 1899—1900, pää- ja vast.toim. 1901—07, Edvard Valpas Hänninen 1901—18, vast. toim. Eemil Elo 1907—11, S. H. Ranta 1911—13, 1915, J. A. Lehtinen 1913—15, J. K. Lehtinen 1915—18. — Sd. — Jatko: Suomen Sosialidemokraatti.

Lähteitä: Tilastoa Työmies-lehden leviämisestä. (Työväen Joulualbumi XV, Helsinki 1912); Atte Pohjanmaa, Sanan säilä taistelujen tiellä. Helsinki 1948.

1051. **TYÖMIES**. Oulu. Näyten:ot 4. 4., 7. 4. ja 9. 4. sekä n:o 1, 12. 4. 1925.

Vast. toim. E. O. J. Kotiranta. — Sd.

1052. **TYÖN OIKEUS**. Kotka. Näyten:ot 23. 5. ja 28. 5. 1919; 3. 6.—30. 12. 1919 kolme k.v.

Päätoim. E. V. Hallikainen ja J. P. Holopainen. — Sd. — Edeltäjä ja jatko: Eteenpäin.

1053. **TYÖN SUUNTA**. Tampere. 1. 3.—25. 10. 1935 kaksi, 2. 11. 1935—14. 10. 1939 kolme k.v.

Päätoim. Osmo I. Aulamo 1935, Alku Kalske 1935—39. — Ikl. — Edeltäjä: Pohjois-Häme.

1054. **TYÖN VALTA**. Helsinki. Näyten:ot 15. 12. 1917 ja 3. 1. 1918; 7. 1.—17. 8. 1918 kuusi, 20. 8.—12. 11. 1918 kolme, 16. 11. 1918—24. 6. 1919 yhden, 1. 7.—13. 8. 1919 kuusi k.v.

Vast. toim. Vihtori Kosonen. — Oikeistosos.

1055. **TYÖN VALTA**. Kajaani. Näyten:ot 4. 10., 6. 10 ja 8. 10. 1921; 11. 10—13. 12. 1921 kolme k.v.

Vast. toim. Frans O. Vuolasvirta. — Komm. — Ilmestyi Työväen Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

1056. **TYÖN VALTA**. Hämeenlinna, 1. 6. 1947—Lahti. 2. 11. 1945-vuoden loppuun yhden, 1. 1.—29. 6. 1946 kaksi, 2. 7. 1946—47 kolme, 1948 viisi, 1949—50 kolme k.v.

Päätoim. Harald Toivola 1945—46, R. Parviainen 1946, Juho Mäkelä 1946—47, Sulo Kivinen 1947—49, Kauko Järvinen 1949—50. — Skdl.

1057. **TYÖN VOIMA**. Jyväskylä. Näyten:o 20. 1. 1919; 3. 2. 1919— vuoden loppuun kolme, 1920—1959 kuusi k.v.

Päätoim. Toivo Lehto 1919—28, vast. toim. Väinö Salmela 1928—29, vt. päätoim. Heikki Laakso 1929, päätoim. Edv. Halonen 1929—30, Jussi Raatikainen 1930, Jalmari Leino 1930—38, R. H. Oittinen 1938, Hugo Varjola 1938—46, Onni Haini 1946—56, vt. Arvo Sepänmaa 1956, Olavi Hurri 1956—57, Erkki Viksten 1957—59, vast. toim. Ilmari Tiainen 1959. — Sd. — Edeltäjä: Sorretun Voima. — Yhdistettiin v. 1960 alusta Kansan Lehteen (Tampere). — Jatko: Kansan Lehti. Työn Voima (Tampere).

L ä h t e i t ä: 25-vuotistaipaleelta, Keski-Suomen työväen sanomalehtikirjapaino- ja kirja-kauppaosuuskunta i.l. vuosina 1906—31. Jyväskylä 1931.

1058. **TYÖN VOITTO**. Kajaani. Näyten:ot 2. 6., 4. 6. ja 7. 6. 1921; 9. 6.—17. 9. 1921 kolme k.v.

Vast. toim. K. J. Hynynen. — Komm. — Ilmestyi Työväen Lehden tilalla lakkautuksen aikana.

1059. **TYÖN ÄÄNI**. Vaasa. (1930:36—42 Oulu). Näyten:o 1. 8. 1924; 4. 8. 1924—16. 4. 1930 kolme k.v.

Päätoim. Toivo Latva 1924—25, Hannes Mykänen 1925—27, 1929—30, Arvi Laakso 1927—28. — Komm. — Lakkautettiin huhtik. 1930 kahdeksi kuukaudeksi, eikä enää ilmestynyt koko maan kommunistilehtien tultua lakkautetuksi kesäkuussa 1930.

1060. **TYÖRINTAMA**. Helsinki (Kerava). 5. 10.—21. 12. 1936; 5, 1937: 22, 1938: 19, 1939: 9 nroa.

Vast. toim. S. B. Oksanen. — Suomen työrintaman äk.

1061. **TYÖVÄENJÄRJESTÖJEN TIEDONANTO-JA**. Helsinki (1923: 23—1924: 89 Hämeenlinna). Näyten:ot 19. 9. ja 29. 9. 1923; 26. 9.—20. 10. 1923 kuusi, 26. 10. 1923—8. 8. 1924 kolme, 12. 8. 1924—13. 6. 1930 kuusi k.v., 3-p.p.

Päätoim. August Niemistö 1923—28, Frans Perho 1928—29, Rudolf Parviainen 1929—30. — Komm. — Lakkautettiin kesäk. 1930.

1062. **TYÖVÄEN LEHTI.** Helsinki. Näyten:o jouluk. 1895 (päiväämätön); 1896 yhden k.v.

Vast. toim. Matti Helenius.

1063. **TYÖVÄEN LEHTI.** Kajaani (näyten:ot ja 1920: 1—29 Kuopio). Näyten:ot 5. 11., 28. 11. ja 22. 12. 1919; 6. 1.—30. 10. 1920, 15. 3.—30. 4. 1921, 11. 7.—25. 11. 1922 kolme k.v.

Päätoim. Hannes Pulkkinen 1920, Emil Hallikainen 1920, vast. toim. Nikke Karjalainen 1921, Antti J. Nahkala 1922, Olga Tikkanen 1922. — Komm. — Lehden ollessa lakkautettuna ilmestyivät tilalla Kainuun Työväen Lehti, Työn Voitto, Työn Valta, Toveri ja Kainuun Kansa.

1064. **TYÖVÄEN LEHTI.** Tampere (näyten:ot ja 1927:1—112 Helsinki, 1927:113—1930: 35 Vaasa, 1930: 36—41 Oulu). Näyten:ot 21. 1. ja 4. 2. 1927; 26. 2. 1927—15. 4. 1930 kolme k.v.

Päätoim. Lassi Hulkkonen 1927—29, vast. toim. Arvi Laakso 1928, päätoim. Oskari Kajala 1929—30. — Komm. — Lakkautettiin huhtik. 1930 kahdeksi kuukaudeksi, eikä enää ilmestynyt koko maan kommunistilehtien tultua lakkautetuksi kesäk. 1930.

1065. **TYÖVÄENLIITTO.** Helsinki. 1910 kolme, 1911—28. 9. 1912 kuusi k.v., viikkopainos 1911—12.

Vast. toim. J. A. Vuori 1910—11, Ape Laitio 1912, Juho Torvelainen 1912. — Suomalaisen Työväenliiton äk. (sm.) — Edeltäjä: Suomalainen Työväenliitto. — Jatko: Iltalehti.

1066. **TYÖVÄEN VALLANKUMOUKSELLISEN KESKUSNEUVOSTON TIEDONANTOLEHTI.** Helsinki. 14. 11.—18. 11. 1917, sekä TVK:n Viimeiset Tiedot 14. 11. ja 18. 11. 1917. — Jatko: Suurlakkotiedonantoja.

1067. **TYÖVÄEN VIIKKOLEHTI.** Helsinki. Näyten:ot 5. 12., 12. 12. ja 19. 12. 1930.

Vast. toim. Antti Halme.

1068. **TÄHTI.** Turku. 27. 3. 1863—67 yhden k.v.

Toim. Johan Fredrik Granlund.

1069. **TÄHTI.** Turku (1912—13 Hanko). Näyten:o 20. 12. 1905, näyten:o v:lle 1907, 10. 11. 1906; 1906—07 yhden, 4. 1.—1. 9. 1908 kolme, 4. 9. 1908—3. 10. 1913 yhden k.v., viikkopainos 1908.

Vast. toim. Uno Renvall 1906, Frans Oskar Vihantola 1906—08, Karl Viktor Lehtonen 1908—09, 1912—13, Eero Järvinen 1910, F. A. Karinen 1911. — Sktl.

1070. **TÄHYSTÄJÄ.** Helsinki. Näyten:o 7. 12. 1933.

Vast. toim. Kyösti Vuorela.

1071. **ULEÅBORGSBLADET.** Uleåborg. 24. 10. 1891—21. 7. 1900 kaksi k.v.

Päätoim. Anton Karsten 1891—97, Freyvid Rancken 1897—1900. — Lakkautettiin pysyvästi heinäk. 1900.

1072. **ULEÅBORGS TIDNING.** Uleåborg. 1877—17. 6. 1880 kaksi, 21. 6. 1880—85 yhden, 1886—91 kaksi k.v.

Päätoim. Ewald Ferd. Jahnsson 1877, Arno Wilh. Heikel 1877, 1880—91, Elis Furuhielm 1878—80.

1073. **URJALAN SANOMAT.** Urjala (1918—22 Tampere, 1923—63:36 Forssa, 1963:37 —Toijala). 1918—63 yhden k.v.

Päätoim. Sulo Syrjänen 1918—46, Lempi Syrjänen 1946, Eino Selimaa 1946—51, Saara Selimaa 1951—. P.

1074. **URJALAN SEUTU.** Urjala (Viiala). Näyten:ot 26. 10. ja 30. 11. 1955; 4. 1.—29. 8. 1956 yhden k.v.

Päätoim. Yrjö Oksanen 1955—56, Valde Korvenpää 1956. — P.

URLAUBER ZEITUNG ks. Lappland-Kurier.

UR PORTFÖLJEN ks. Björneborgs Tidning.

1075. **UUDENKAUPUNGIN SANOMAT.** Uusikaupunki. 1891—97 yhden, 1898—99 kaksi, 1900—63 kolme k.v.

Vast. toim. Fredrik (Reitto) Aalto 1891—97, Viktor August Marjanen 1897—1900, F. E. Lehto 1901, Matti Lehmus (Lindström) 1901—05, 1910—11, 1915—22, Julius Sario 1905—10, Väinö Arajärvi 1911—15, Jussi Ahtinen 1918—19, Vilho Vihtori Viita 1922—24, Viktor August Marjanen 1924—36, August Vidgren 1936—38, päätoim. Jalmari Niemi 1938—39, Ilmari Kallio 1939—55, Unto Aaltonen 1955—. Sm., v:sta 1919 kok. — Edeltäjä: Eteenpäin (Uusikaupunki).

L ä h t e i t ä: Uudenkaupungin Sanomat 60-v. n:o 2. 9. 1950.

UUDENKAUPUNGIN UUTISET ks. Aura.

1076. **UUDENMAAN KANS.** Hyvinkää (1951 Hämeenlinna). Näyten:ot 17. 10. ja 26. 10. sekä n:o 3 23. 11. ja n:o 4 14. 12. 1951; 1952—15. 9. 1953 kaksi k.v.

Päätoim. T. W. Paavonkallio 1951—53, Eero Tähtinen 1952—53. — P.

1077. **UUDENMAAN SANOMAT.** Porvoo. Näytten:ot 11. 11. ja 22. 11. 1930; 2. 12. 1930—53 kolme, 1954—63 neljä k.v.

Päätoim. Arvi Kivenheimo 1930—40, E. J. V. Sipilä 1941—44, Erik Eriksson 1944, vt. Aappo Metiäinen 1944, Toivo V. Narva 1944—46, Toivo Sainio 1946—49, E. J. Toivonen 1949—52, Ahti Niemelä 1952—. P.

1078. **UUDEN SUOMEN ILTALEHTI.** Helsinki. 2. 1.—12. 9. 1919 kuusi k.v.

Päätoim. Yrjö Koskelainen. — Kok. — Edeltäjä: Uusi Päivä. — Jatko: Iltalehti.

1079. **UDET VIIPURIN SANOMAT.** Viipuri. Näytten:o 8. 4. 1902.

Vast. toim. Kaarlo Renström (Riukuniemi).

1080. **UURAAAN SANOMAT.** Viipuri. 1930 jouluk.; 2 näytten:oa; 1931 tammik.; 3 n:oa.

Vast. toim. E. Vünikainen.

1081. **UURTAJA.** Helsinki (Tampere). 1. 11. 1912—30. 1. 1914 yhden k.v.

Vast. toim. Eero Järvinen. — Sktl.

1082. **UUSI AIKA.** Helsinki. Näytten:o jouluk. 1900; 5. 1.—13. 7. 1901 yhden k.v.

Toimittajat: Pekka Ervast ja Jean Boldt.

1083. **UUSI AIKA.** Helsinki (1911 Hamina, 1912 Hanko). Näytten:ot 20. 1. ja 27. 1. 1911; 3. 2. 1911—6. 9. 1912 yhden k.v.

Vast. toim. Eero Järvinen. — Sktl.

1084. **UUSI AIKA.** Pori. Näytten:o 17. 7. 1919; 2. 8. 1919-vuoden loppuun kolme, 1920—22 kuusi, 1923—44 kolme, 1945—63 kuusi k.v.

Päätoim. Evert Huttunen 1919—21, Edvard Halonen 1921—23, 1928—29, Toivo Rainio 1923—25, Jalmari Leino 1925—27, Eino Heini-vaara 1927—28, Hugo Varjola 1929—38, vt. Leo Nyberg 1962, päätoim. Vilho Rantanen 1938—. — Sd. — Edeltäjä: Sosialidemokraatti (Pori).

L ä h t e i t ä: Vilho Rantanen, Neljä vuosikymmentä sosialidemokraattisen lehden valistustyötä Satakunnassa. Pori 1946.

1085. **UUSI AURA.** Turku. 1897—31. 3. 1915 kuusi, 1. 4. 1915—63 seitsemän k.v.

Päätoim. Rufus Saikku 1897—99, Juho Heikki Kala 1899—1904, Erland Hytönen 1905—11, Kaarle Nestori Rantakari 1911—16, Yrjö Koskelainen 1916—18, Juho Päiviö 1918—22, Kaarlo August Vanamo 1922, Juho Reinhold Torppa 1923—27, Eino Tikkanen 1927—37, Ilmari Merenlinna 1937—52, 1954, Akseli Routavaara

1952—54, Matti Autio 1954—56, Sakari Talvitie 1956—. Sm., v:sta 1919 kok. — Edeltäjä: Aura.

L ä h t e i t ä: Uusi Aura 1880—1930. Turku 1930.

1086. **UUSI EUROOPPA.** Helsinki (1942: 7 — Hyvinkää). 5. 6. 1942—12. 5. 1944 kaksi k.k.

Päätoim. Olavi Linnove 1942—43, Erkki Rääkkönen 1943—44.

1087. **UUSI HEINOLAN SANOMAT.** Heinola. Näytten:o 21. 12. 1912; 1913—22. 5. 1918 kaksi k.v.

Vast. toim. A. A. Seppälä 1913, Aarne Rahunen 1913—16, Lauri Apala 1916, Eino Salmelainen 1916—18. — P. 1913—15, ns. 1916—18. — Edeltäjä ja jatko: Heinolan Sanomat. — Lehteen yhdistettiin helmik. 1918 Heinolan Lehti.

1088. **UUSI HÄME.** Hämeenlinna. Näytten:o 30. 8. 1902.

Vast. toim. Aug. Boman.

1089. **UUSI HÄME.** Lahti. Näytten:ot 14. 10., 16. 11., 4. 12. ja 18. 12. 1937; 1938—39 kolme k.v.

Päätoim. Heikki Jylhä. — Ikl.

UUSI ILMOITUSLEHTI ks. Itä-Suomen Sanomat.

1090. **UUSI INKERI.** Viipuri. 1906 kolme k.v.

Vast. toim. Kaapro Tynni ja P. Rääkkönen.—P.

1091. **UUSI KAIKU.** Kristiina. Näytten:o 23. 5. 1901.

Vast. toim. Vihtori Niemi.

1092. **UUSI KAIKU,** myös Sanomia Pohjanmaalta. Kristiina. Näytten:o 19. 12. 1902.

Vast. toim. Vihtori Niemi.

1093. **UUSI KANSAN TYÖ.** Viipuri. 27. 8., 29. 8., 30. 8. ja 31. 8. 1921.

Vast. toim. J. F. Aalto. — Sd. — Ihmestyi Kansan Työn lakkautuksen aikana.

L ä h t e i t ä ks. Kansan Työ.

1094. **UUSI KOTKA.** Kotka. Näytten:ot 21. 12. ja 23. 12. 1918; 1919—20 kolme k.v.

Päätoim. Rafael Engelberg 1919, Santeri Jehkonen 1919—20. — Ed.

1095. **UUSI LAPPI.** Sodankylän, Savukosken, Kittilän, Ivalon, Inarin ja Utsjoen puolueeton kotiseutulehti. Sodankylä (Kuusamo). 26. 10. 1962—63 yhden k.v.

Vast. toim. O. E. Salonen.

1096. **UUSI LEHTI**. Helsinki. Näyten:o 28. 5. 1892.
1097. **UUSI LEHTI**. Viipuri. Näyten:o I. 4. 1893.
1098. **UUSIMAA**. Porvoo. Näyten:o 8. 12. 1894; 1895—98 kaksi, 1899—1953 kolme, 1954—55 neljä, 1956—63 viisi k.v.
Päätoim. Vihtori Peltonen (Linnankoski) 1895—99, Akseli Järnefelt (Rauanheimo) 1900—01, Robert Kojonen 1901—02, Kaarle Soikkeli 1902—04, Esa Eetu Takala 1905—06, Väinö Arajärvi 1906—09, Emil Lassinen 1909—38, Ossian Hopea 1938—45, Heimo Huotari 1945—. — Sm., v:sta 1919 kok., 1934—37 ikl., v:sta 1938 p. — Lehden ollessa v. 1938 tilapäisesti lakkautettuna ilmestyi tilalla Maakuntalehti. — Sisar-lehti: Järvenpään Seutu.
L ä h t e i t ä : »Paikallisista sanomalehtioloista Itäisellä Uudellamaalla vuosisatamme alussa». (Lahti 10-v.n:o 18. 12. 1915); Uusimaa, 60-v. n:o 11. 9. 1955.
1099. **UUSI POHJALAINEN**. Seinäjoki. 6. 3.—22. 3. 1956; 8 n:oa.
Päätoim. Aaro M. Hautamäki. — P.
1100. **UUSI POHJAN KANSA**. Oulu. 3. 1.—3. 8. 1923 kuusi k.v.
Vast. toim. K. V. Salonen 1923, Toivo Nylund 1923, päätoim. Yrjö Mäkelin 1923. — Komm. — Edeltäjä: Pohjan Kansan. — Lakkautettiin elok. 1923.
1101. **UUSI PÄIVÄ**. Helsinki. Näyten:o 10. 5. 1917; 21. 5. 1917—18 kuusi k.v.
Päätoim. Kaarlo Koskimies 1917—18, Yrjö Koskelainen 1918, vt. S. J. Pentti 1917, Yrjö Ruuth 1918. — Sm. — Jatko: Uuden Suomen Ilta-lehti.
L ä h t e i t ä : Eino Railo, Itsenäisyyslehti Uusi Päivä 1917—18. Helsinki 1944.
1102. **UUSI PÄIVÄ**. Turku. Näyten:ot 25. 4. ja 20. 5. 1945; 24. 6. 1945—48 kolme, 1949—63 kuusi k.v.
Päätoim. Valfr. Ahti 1945, Niilo Kavenius 1945—48, Lauri Orell 1949—59, vt. Keijo Immonen 1960, Urho Jokinen 1961—62, Seppo Siivonen 1962—63, Eino Lehtinen 1963. — Skdl.
1103. **UUSI SAMPO**. Helsinki. Päiväämätön näyten:o 1908; sekä n:ot 1—3 12. 10., 19. 10. ja 26. 10. 1908.
1104. **UUSI SAVO**. Kuopio. 21. 2. 1891—97 kolme, 1898—6. 11. 1899 kuusi k.v., 3-p.p. 1898—1903.
Vast. toim. A. B. Mäkelä 1891—92, päätoim. ja v:sta 1893 vast. toim. Pekka Brofeldt 1891—1903. — Ns. — Edeltäjät: Savo ja Savotar. — Jatko: Otava.
L ä h t e i t ä : Savo, 50-v. julkaisu. Kuopio 1928.
1105. **UUSI SAVO**. Savonlinna (Kuopio) 16. 11.—21. 12. 1963 yhden k.v.
Päätoim. Toimi Savikurki. — P.
1106. **UUSI SAVON KANSA**. Kuopio. 6. 3.—27. 3. 1919, 27. 11.—30. 12. 1919 kolme, 3. 1.—27. 2. 1920 kuusi k.v.
Päätoim. Kaarlo Luoto 1919, Bruno Tenhunen 1919—20. — Komm. — Ilmestyi Savon Kansan lakkautuksen aikana.
1107. **UUSI SOSIALIDEMOKRAATTI**. Helsinki. 4. 12.—11. 12. 1918 kuusi k.v. (7 n:oa).
Vast. toim. J. V. Keto. — Ilmestyi Suomen Sosialidemokraatin lakkautuksen aikana.
L ä h t e i t ä ks. Suomen Sosialidemokraatti.
1108. **UUSI SUOMETAR**. Helsinki. 1869—70 kaksi, 1871—75 kolme, 1876 kolme ja »lisälehti» joka lauantai, 1877 kolme k.v. sekä vuoden alusta toukokuun loppuun valtiopäivien aikana kolme »lisälehteä» ja kesäkuun alusta yksi »lisälehti» viikossa, 1878—80 kolme k.v. ja kaksi »lisälehteä» viikossa, 1881—1913 kuusi k.v. (v:n 1897 alusta toukokuun loppuun valtiopäivien aikana seitsemän k.v., 1899 samoin 23. 1. lähtien neljän kuukauden ajan seitsemän k.v., niinkään v:n 1900 alusta toukokuun loppuun seitsemän k.v.), 1914—18 seitsemän k.v., 3-p.p. 1881—93, viikko-(sunnuntai)painos 1914—18.
Päätoim. Antti Almberg (Jalava) 1869—70, Viktor Löfgren (Lounasmaa) 1871—1906, Ernst Nevanlinna 1906—13, Akseli Kustaa Leonard Rauanheimo 1913—15, Paavo Juho Hynninen 1915—17, Artturi H. Virkkunen 1917—18. — Sm. — Edeltäjä: Suometar. — Jatko: Uusi Suomi.
L ä h t e i t ä : Uusi Suometar 31. 12. 1918; Uusi Suometar 1869—1918, muistojulkaisu. Helsinki 1919; Kaarlo Nieminen, Uusi Suometar. I. 1869—1889. Helsinki 1946; 110 vuotta Uuden Suomen ja sen edeltäjien työtä. Helsinki 1957.
1109. **UUSI SUOMI**. Tampere. Näyten:o 5. 10. 1889.
Toim. F. W. Jalander.
1110. **UUSI SUOMI**. Helsinki. 1919—28 kuusi, 1929—63 seitsemän k.v., sunnuntai-painos 1919—63, Olympia-Uutiset 1952, Viikko (sunnuntai) liite 4. 7. 1926—63 (ei ilm. 1940—41, 1946—48,

ilm. 1949: 3 n:o), Maakunta 1963: 1 n:o, Lahti 1963: 1 n:o, Suur-Helsinki 1963: 9 n:o.

Päätoim. Artturi H. Virkkunen 1919, Ernst Nevanlinna 1919—22, Kaarlo Koskimies 1922—32, Samuel Johannes Pentti 1932—40, Lauri Aho 1940—56, Eero Petäjäniemi 1956—. Kok. — Edeltäjä: Uusi Suometar.

L ä h t e i t ä: Merkkipäivän johdosta. Helsinki 1946; Painatuksen maailmaa. Helsinki 1950; 110 vuotta Uuden Suomen ja sen edeltäjien työtä. Helsinki 1957. Ks. myös Suomettaren ja Uuden Suomettaren lähteitä.

1111. **UUSI VAASA.** Vaasa. Näyten:o 12. 12. 1914.

Toim. Adolf Schütz.

1112. **UUSI VUOKSI.** Käkisalmi. Näyten:o 9. 10. 1905.

Vast. toim. A. Vihonen.

1113. **UUSMAALAINEN.** Helsinki. Näyten:ot 22. 9., 1. 12. ja 20. 12. 1905; 1906—13 kolme k.v., sunnuntaipainos 1912.

Vast. toim. Jaakko Laurila 1906—08, Artur Eliel Candolin 1908—11, pää- ja vast. toim. Vihtori Linnankallio 1910—13. — Ns. — Uusmaalaisen ja Lahden Sanomien yhteisenä jatkona Etelä-Suomen Sanomat.

L ä h t e i t ä ks. Etelä-Suomen sanomat.

1114. **UUSMAALAINEN.** Lohja. 26. 11.—30. 12. 1926 yhden, 1927—29 kaksi k.v.

Päätoim. Juuso Hovilainen 1926—28, K. Nilsson 1927—28, Otto Kosonen 1928—29, K. L. Raita 1929. — P.

1115. **UUSMAALAINEN.** Hyvinkää (Riihimäki). Näyten:ot päivämätön ja 16. 12. 1952.

Päätoim. T. W. Paawonkallio.

1116. **UUSMAAN KUNNALLISLEHTI.** Lohja (1931:1—19 Helsinki, 1931: 20—1948 Hämeenlinna, 1949—54: 13 Salo, 1954:13 A—61 Virkala). Näyten:o 20. 11. 1930; 1931—38 yhden, 1939—27. 4. 1948 kaksi, 4. 5. 1948—61 yhden, 1962—63 kaksi k.v.

Vast. toim. Lauri Nurmi 1931—37, Vihtori Huhta 1937—45, Niilo Kujanen 1945—53, Emil Saksala 1953—58, vt. Viljo Karhu 1958, vast. toim. Railo Mäkinen 1958—59, T. E. Karhu 1959—61, V. H. Soira 1962—. Sd.

1117. **UUSMAAN TYÖMIES.** Helsinki. Näyten:ot 3. 12. ja 21. 12. 1926; 1927—29 kaksi k.v.

Päätoim. Atte Pohjanmaa 1927—29, Kalle Kukkonen 1929, Vihtori Huhta 1929. — Sd.

1118. **UUSMAAN UUTISET.** Järvenpää (Helsinki). 6. 10. 1928—vuoden loppuun kaksi k.v.

Päätoim. R. Ruth. — P.

USSOSIALISMI ks. Kansan Oikeus.

1119. **UUTIS-KUKKO.** Kuopio (1959—1961:3—51 Joensuu). 14. 3.—syysk. 1958 kaksi k.k., 12. 9. 1958—63 yhden k.v.

Vt. päätoim. Veikko J. Tuovinen 1958, päätoim. 1959—63, päätoim. Hemmo Kuuranhalla 1958—59. — P. — Edeltäjä: Kuopion Ilmoitus-Sanommat.

1120. **UUTISMASTO.** Lahti (Lappeenranta). 14. 10.—15. 12. 1959 yhden k.v.

Päätoim. Leo Järvinen. — P.

1121. **UUTISMIES.** Lappeenranta. 13. 6.—1. 8. 1959 kaksi k.k., 15. 8. 1959—63 yhden k.v.

Vast. toim. U. Sihvo 1959, Olavi Peltola 1959—. — P.

1122. **UUTISVALJAKKO.** Raisio—Masku—Noussiainen—Lemu—Askainen. Turku. 30. 10.—31. 12. 1957: 7 näyten:oa; 1958 yhden, 1959—63 kaksi k.v., liitteenä: Mynämäkiläinen 1959:2, 1960: 3, n:o, 1961:1 n:o.

Päätoim. ja julk. Kaija (Jaakkola) Berger — P.

1123. **VAASA.** Vaasa. Näyten:o 30. 1. 1902; 24. 2. 1903—30. 3. 1918 kolme, 2. 4. 1918—35 kuusi, 1936—63 seitsemän k.v., viikkoliite 1957—63.

Vast. toim. O. E. Könni 1903—06, päätoim. Eino Voionmaa (Wallin) 1903—05, Hjalmar Räisänen 1905—10, Yrjö Kataja 1910—13, Jaakko Tuomikoski 1913—24, Jaakko Oskari Ikola 1924—41, Heikki Hyppönen 1941—50, Kosti E. Könni 1951, Ilmari Laukkonen 1951—. Sm., vsta 1919 kok.

L ä h t e i t ä: Kosti E. Könni, Vaasa 1903—1953. Vaasa 1953.

1124. **WAASAN LEHTI.** Vaasa. Näyten:o 16. 12. 1880; 1881—93 kaksi k.v.

Vast. toim. Wald. Sandman 1880—88, Niilo Kivinen 1888—89, Karl Alfred Lundqvist 1889—91, päätoim. Kaarlo E. Kahva 1891—92, Kaarlo August Järvi 1892—93.

1125. **VAASAN LEHTI.** Vaasa. Näyten:ot 12. 12. ja 21. 12. 1914; 1915 kaksi k.v.

Vast. toim. A. F. Schütz. — Ns.

1126. **VAASAN SANOMAT.** Vaasa. 5. 2. 1878—81 yhden k.v.

Päätoim. Erkki Almborg.

1127. **VAASAN SANOMAT.** Vaasa. Näyten:ot 3. 12. ja 21. 12. 1897; 1898—2. 1. 1899 kaksi k.v. Vast. toim. N. J. Ahlman.

1128. **VAASAN SANOMAT.** Vaasa. 31. 8. 1912—13 kaksi k.v. Vast. toim. A. F. Schütz. — Ns.

1129. **VAASAN VALLANKUMOUKSELLISEN TYÖVÄEN** johtavan Toimikunnan **TIEDON-ANTOLEHTI.** Vaasa. 16. 11., 17. 11., 18. 11. (kaksi n:o:a) ja 19. 11. 1917.

1130. **VAKKA-SUOMEN SANOMAT.** Mynämäen, Vehmaan, Taivassalon, Kalannin, Lokalahden, Askaisten, Karjalan, Velkuan, Lemun, Mietoisten, Nousiaisten ja Kustavin kunnallinen puolueeton uutislehti. Uusikaupunki (1950—21. 9. 1952 Turku). 12. 1. 1950—54 yhden, 1955—63 kaksi k.v.

Päätoim. Toivo Tyrni.

1131. **VAKKA-SUOMI.** Uusikaupunki. Näyten:ot 16. 5. 1908; 4. 6. 1908—29. 9. 1923 kolme k.v., lauantaipainos 1916—17.

Vast. toim. Iivari Partanen 1908—19, Eero Heilä 1920—21, A. H. Kokko 1921—22, Iivari Kajanto 1922—23. — Ns., v:sta 1919 ml.

1132. **VALKEAKOSKEN JA SÄÄKSMÄEN SANOMAT.** Valkeakoski (1928—40 Hämeenlinna). 1928—40 yhden, 1941—18. 10. 1945 kaksi k.v.

Vast. toim. A. Ohlsson 1928—31, Jaf. Palomäki 1931—33, E. Huttunen 1934—40, Niilo Elo 1941, Niina Peronius 1941, Kaija Eriksson 1941—43, Kaija Ventola 1943—44, päätoim. Veikko Talvi 1944—45. — P. — Edeltäjä: Sääksmäen Sanomat. — Jatko: Valkeakosken Sanomat.

1133. **VALKEAKOSKEN SANOMAT.** Valkeakoski. 20. 10. 1945—60 kolme, 1961—62 neljä, 1963 viisi k.v.

Päätoim. Veikko Talvi 1945, Jukka Tyrkkö 1946—52, Tapio Karreinen 1952—. Edeltäjä: Valkeakosken ja Sääksmäen Sanomat.

VALKEAKOSKEN VIIKKO-SANOMAT ks. Viikko-Sanomats.

1134. **VALKOINEN SUOMI.** Vaasa. 6. 3.—30. 4. 1918 kuusi k.v.

Toim. Knut Sarlin, Kyösti Vilkuna, Onni Tolvanen ja Jalo Ansas.

1135. **VALTAKUNTA.** Helsinki. Näyten:ot huhtik. ensimmä. viikolla 1932; huhti—eloku. 1932 yhden k.v.

Päätoim. Olavi Suvela. — Yhteiskuntaliiton äk.

1136. **VANHA JÄMSÄ.** Jämsä (näyten:ot ja 1926:1—21 Tampere, 1926: 22—29: 4 Mänttä, 1929:5—1930 Jyväskylä). Näyten:ot 27. 11. ja 18. 12. 1925; 1926—30 yhden k.v.

Vast. toim. Ali Keskinen 1926, Saima Konkola 1926—29, Toivo Uusitalo 1929, Sulho Kankare 1929—30. — Vanhan Jämsän ja Jämsän Sanomien yhteisenä jatkona Jämsän Lehti.

1137. **VAPAA KANSA.** Kuopio. 18. 8. 1920—26. 7. 1921, 3. 11. 1921—28. 1. 1922, 20. 6.—19. 9. 1922 kuusi k.v., 3-p.p. 1921—22.

Päätoim. Hannes Pulkkinen 1920, Väinö Aalto 1920—21, Reinhold Pehkonen 1921, Pekka Nurmiranta 1921, Olga Virtanen 1921, vast. toim. Eemil Virtanen 1921—22, Tatu Ihalainen 1922, Bruno Tenhunen 1922. — Komm. — Lakkautettuna heinä—lokak. 1921, tilalla ilmestyi Sanantuoja.

1138. **VAPAA KANSA.** Helsinki. 21. 1. 1944—28. 12. 1945: 40 n:o:a.

Päätoim. E. J. Paavola 1944, Jussi Oksanen 1945, Tyko Tarponen 1945. — Ed.

1139. **VAPAA KARJALA.** Sortavala, v:sta 1923 Viipuri. 19. 8. 1920—30 yhden k.v.

Vast. toim. Ville Sederholm 1920, 1922, päätoim. Aleksanteri Sadovnikov 1920—21, Ilmari Havu 1921—22, Otto Kotonen 1923—30. — P. — Jatko: Vapaa Karjala ja Inkeri. — Aunuksen- ja Vienan-karjalaisten äk.

1140. **VAPAA KARJALA.** Joensuu (1941:1—10 Mikkeli). 12. 8. 1941—16. 6. 1944 yhden k.v.

Päätoim. U. Peltoniemi 1941—42, Sakari Vapaasalo 1942—43, Paavo Ansas 1943—44.

1141. **VAPAA KARJALA JA INKERI.** Viipuri. 1931—37 yhden k.v.

Päätoim. Otto Kotonen 1931—33, Ilmari Raekallio 1934, Eino Parikka 1934—37. — P. — Edeltäjä: Vapaa Karjala. — Jatko: Karjala-Inkeri.

1142. **VAPAA POHJOLA.** Helsinki. 11. 1.—21. 6. 1941 yhden k.v.

Päätoim. Ensio Hiitonen.

1143. **VAPAA POHJOLA** ja Kansan Tahto. Helsinki. 9. 11. 1944—49 yhden k.v.

Päätoim. Ensio Hiitonen. — Syp. — Lehden nimestä jäivät sanat Kansan Tahto pois v. 1946.

1144. **VAPAA SANA.** Vaasa. Näyten:ot 19. 1., 16. 2., 9. 3. ja 11. 4. 1906; 2. 5. 1906—4. 2. 1918 kolme, 24. 12. 1919—30. 6. 1922 kuusi, 3. 7. 1922—1. 8. 1923 kolme k.v., 3-p.p. 1921—22.

Vast. toim. Janne Hautala 1906—07, 1913—16, päätoim. Antti Komonen 1907—08, vast. toim. J. E. Pukander 1908, päätoim. J. O. Leivo 1908—10, Ali Aaltonen 1910—12, vast.toim. Seth Heikkilä 1912—13, S. Teerimäki 1916—17, Väinö Takala 1917—18, M. Rosenberg 1919—21, L. Arvo 1921—22, V. Lattunen 1922—23, A. Tuokkola 1923, A. Sänkiäho 1923. — Sd., v:n 1920 loppupuolelta komm. — Ilmestyi v. 1919 nimenä Työläinen. — Lakkautettiin elok. 1923.

1145. **VAPAA SANA.** Helsinki. Näyten:o 24. 7. 1940; 2. 8.—1. 11. 1940 yhden k.v. (N:ot 12—13 monist.)

Päätoim. K. H. Wiik.

1146. **VAPAA SANA.** Helsinki. 7. 11.—20. 12. 1944 yhden, 1945 kuusi, 1947—56 seitsemän k.v.

Päätoim. Väinö Meltti 1944—45, Cay Sundström 1945, Raoul Palmgren 1945—52, Jarno Pennanen 1953—56. — Skdl. — Vapaan Sanan ja Työkansan Sanomien yhteisenä jatkona Kansan Uutiset.

VAPAA SANA — FRIA ORD ks. Fria Ord — Vapaa Sana.

1147. **VAPAA SAVO.** Mikkeli (Kotka). Näyten:ot 17. 10. ja 22. 10. 1947; 26. 10. 1947—13. 8. 1948 kolme k.v.

Päätoim. Onni Karppinen 1947, Juho Kempainen 1947—48. — Skdl.

1148. **VAPAA SUOMI.** Helsinki. 1. 9.—22. 12. 1932:11 n:oa, 8. 1.—16. 2. 1933 yhden k.v., 11. 3.—2. 6. 1933: 8 n:oa.

Päätoim. Niilo Rauvala. — Oikeistotyöväen ja talonpoikain puolueen, 1933: 9 — Suomalaisen Työn puolueen äk.

1149. **VAPAA TYÖ.** Helsinki. 2. 7.—17. 12. 1930 yhden k.v.

Vast. toim. G. Sandberg. — Vapaa työväenliiton äk. — Edeltäjä: Riippumaton Työläinen. — Vapaa Työ ja Riippumaton Työläinen ilmestyivät samanaikaisesti 19. 11.—17. 12. 1930.

1150. **VAPAA TYÖ.** Hyvinkää, v:sta 1932 Helsinki (1939— Kerava). Näyten:ot 17. 12. ja 24. 12. 1930; 1931—39 yhden k.v., 1940—42 kaksi k.k.

Vast. toim. E. Hedborg 1930—32, Eino Harvio 1932—33, V. Mäkipuro 1933—34, vast. ja päätoim. Pauli Palsanen 1934—39, Sylvia Niva 1940—41, Eino Suova 1941—42. — Jatkui aikakauslehden luonteisena.

1151. **VAPAITA SANOJA.** Helsinki (Tukholma). 30. 11. 1900—24. 8. 1901 neljä k.k.

Toim. Arvid Neovius. — Ks. Fria Ord. 1900—05. L ä h t e i t ä: Iso Tietosanakirja (Vapaita lehdistiä).

1152. **VAPAAUS.** Tukholma, Helsinki. 1903. Ruotsinkielinen painos Frihet.

Painatusta hoiti Severi Alanne, toim. Otto Tiippa.

L ä h t e i t ä: Timo Korpimaa, Salaisilla puolilla. Rauma 1934 s. 21 ja 73.

1153. **VAPAAUS.** Mikkeli. Näyten:ot 1. 11. ja 15. 12. 1906; 1907—29. 1. 1918, 1. 7. 1919—44 kolme, 1945—31. 8. 1963 kuusi k.v.

Päätoim. Antero Ahde 1907—08, Albin Valjakka 1908, Oskari Orasmaa 1908—10, Kalle Hakala 1910—21, 1940—44, V. Paavilainen 1921—40, K. F. Haapasalo 1944—51, E. Kantanen 1951—55, Alpo Tiitinen 1955—62, Aaro Airas 1962—63. — Sd. — V. 1952 erikoispainos nimenä Savonlinnan Seudun Vapaus. — Vapauden ja Kansan Työn yhteisenä jatkona 1. 9. 1963— Saimaan Sanomat.

1154. **WARKAUDEN LEHTI.** Varkaus (näyten:o ja 1920—21 Savonlinna, 1922: 1—20 Mikkeli, 1922: 29—1928: 24 Jyväskylä, 1928: 25—30, 1929: 1—22 Kuopio). Näyten:o 17. 12. 1919; 1920—28 yhden, 1929—30 kaksi, 1931—30. 11. 1960 kolme, 1. 12. 1960—61 neljä, 1962—63 kuusi k.v.

Vast. toim. A. E. Salmelainen 1919—26, Mauno Koskinen 1926—28, päätoim. Aarno Kempainen 1928—30. Urho I. Eerikäinen 1930—31, Kalervo Kivimäki 1931—52, Kyösti Taanila 1953—. P.

1155. **VARKAUTELAINEN.** Varkaus (Kuopio). 14. 4.—16. 6. 1962: 4 n:oa.

Päätoim. Matti Pyykönen. — P.

1156. **VARSINAIS-SUOMI.** Turku (näyten:ot Hämeenlinna). 16. 11.—21. 12. 1935: 6 näyten:oa; 1936—31. 1. 1940 kuusi k.v.

Päätoim. Niilo Vapaavuori. — Ikl.

WASA ks. Wasa Nyheter.

1157. **VASABLADET.** Vasa. 7. 5. 1856—75 yhden, 1876—93 kaksi, 1894—1913 kolme, 1914—16 neljä, 1917—30. 3. 1918 kolme, 3. 4. 1918—63 kuusi k.v., 3-p.p. 1918—32.

Päätoim. P. M. F. Lundberg 1856, Joachim Kurtén 1856—57, A. F. Roos 1858—63, 1872—76, L. L. Laurén 1864—71, 1877—80, H. E. Aspelin

1881—1906, Ludvig Unggren 1906—12, Einar August Hagman 1916—18, 1939, 1941—43, Edv. Sundqvist 1913—16, 1918—38, 1940, 1943—63, vt. vast. toim. Erik Sundqvist 1961—62. — Rkp. — Lehteen yhdistettiin huhtik. 1932 Wasa Posten.

Lähteitä: Vasabladet 100-v.juhlan:o 7. 5. 1956.

1158. **VASA DAGBLAD.** Vasa. Näyten:o 20. 4. 1899.

Vast. toim. A. Hammarström.

1159. **WASA FRAMÅT.** Vasa. Näyten:o maalisk. 1881; 1. 4.—31. 12. 1881 kuusi k.v.

Toim. K. H. Kaslin.

1160. **VASA NYA TIDNING.** Vasa. Näyten:ot 17. 11. ja 19. 12. 1922; 5. 1. ja 12. 1. 1923.

Vast. toim. J. Alfr. Strandberg.

1161. **WASA NYHETER.** Vasa. Näyten:ot 7. 12. ja 21. 12. 1895; 1896—4. 11. 1900 kuusi k.v.

Päätoim. Karl Alexander Björkstén 1896—99, Uno Ludvig Stadius 1900. — Lakkautettuna 9. 7.—8. 8. 1899; 25. 9.—24. 11. 1899 ja 16. 3.—17. 7. 1900. Lakkautettiin pysyvästi 4. 11. 1900. — Tilapäislehdet: Wasa, Annonnsbladet, Nyheter, Dagen, Dagens nytt, Söndagsbladet, Notisbladet, Det sista flygbladet (9. 7.—8. 8. 1899), ilmoituslehtiä (25. 9.—24. 11. 1899).

1162. **WASA POSTEN.** Vasa. Näyten:ot 9. 12. ja 20. 12. 1898; 1899—1906 kaksi, (1904: 79 n:o:a), 1907 neljä, 1908—18 kaksi, 1919—31. 3. 1932 kolme k.v., 2-p.p. 1907 ja 1919—24.

Päätoim. Oskar Behm 1899—1900, vast. toim. J. Alfr. Strandberg 1900—05, 1907—20, Oscar Vestberg 1906, päätoim. Carl von Diederichs 1907, vast. toim. Johannes Klockars 1920—26, Ernst August Mitts 1927—29, Ernst Valfrid Holm 1929—32. — Rkp. — Yhdistettiin huhtik. 1932 Vasabladettiin.

Lähteitä: Wasa Posten 25 år. Vasa 1923.

1163. **WASA TIDNING.** Vasa. 1839—47 yhden k.v.

Toim. Carl Johan Boy 1839—46, Torsten T. Renvall 1846—47. — Jatko: Ilmarinen.

Lähteitä: Vasabaldet 26. 9. 1931.

1164. **WASA TIDNING.** Vasa. Näyten:o 14. 12. 1880; 1881 kolme, 1882—83 kaksi, 1884—88 kolme, 1889—93 neljä, 1894—98 kuusi k.v., 2-p.p. 1894—96.

Päätoim. Alexander Fredrik Roos 1881—83, Frans Ossian Ansa (Husberg) 1884—87, V. Alex. Kählman 1888, Svante Rosenberg 1888—90, Wald. Sandman 1890—98.

1651. **VECKOBLADET.** Helsingfors. Näyten:o 23. 11. 1892; 1893—7. 10. 1903 yhden, 10. 10. 1903—28. 4. 1917 kaksi k.v.

Vast. toim. Mathias Forss 1893—1903, Minna Forss 1903—17. — Jatko: Svenska Tidningen.

1166. **VECKOTIDNINGEN.** Helsingfors. Näyten:o 15. 2. 1924.

Vast. toim. Thorsten Hasselbladt. — P.

1167. **VELJEYS.** Helsinki. Näyten:ot 24. 11. 1906 ja 4. 1. 1907; 18. 1. 1907—08 yhden k.v.

Vast. toim. Eero Järvinen. — Sktl. — Jatkuu aikakauslehden luonteisena.

1168. **VESILAHDEN SANOMAT.** Vesilahti (Tampere). Näyten:ot 15. 8., 22. 8. ja 29. 8. 1931; 5. 9. 1931—33 yhden k.v.

Vast. toim. Akseli Nopola. — P. — Jatko: Lempäälän—Vesilahden Sanomat.

1169. **VESTRA FINLAND.** Åbo. Näyten:o 4. 9. 1885.

Toim. Axel Fogelholm.

1170. **WESTRA FINLAND.** Björneborg. 3. 10. 1888—28. 6. 1893 kaksi k.v.

Päätoim. Fred. Ign. Färling 1888—93, vast. toim. Oskar Hellsten 1892—93.

1171. **VESTRA NYLAND.** Ekenäs. Näyten:o 30. 8. 1881; 7. 10. 1881—82 yhden k.v.

Toim. Theodor Neovius. — Jatko: Ekenäs Notisblad.

Lähteitä ks. Västra Nyland.

VESTRA NYLAND ks. Västra Nyland.

1172. **WIBORG.** Wiborg. 1855—15. 6. 1859 kaksi, 19. 6. 1859—60 kolme, 1861 kaksi k.v.

Toim. Johannes Alfthan 1855—60, C. J. Qvist 1857—60, A. Nylander 1860, Karl Emil Granqvist 1860—61.

1173. **WIBORGS ANNONCE BLAD.** Bihang till Sanansaattaja. Wiborg. 7. 1. 1837—39, 1842—44, 1848 yhden k.v. — Ilmestyi Sanansaattajan Wiipurista ja Kanawan välivuosina.

1174. **WIBORGSBLADET.** Wiborg. 1882 kaksi, 1883 kuusi, 1884 kolme, 1885—87 neljä, 1888—13. 6. 1901 kuusi k.v.

Päätoim. Axel Söderlund 1882—83, Paul Tanninen 1884—86, Werner K. Lönnbeck 1885—89, Carl Johan Tollet 1890—1901, C. F. Lagercrantz 1901. — Ilmestymiskiellon aikana 23. 4.—16. 7. 1899 lehden tilalla julkaistiin Annonnsören nimistä lehteä. — Lakkautettuna 7. 10.—7. 11.

1900. — Lakkautettiin pysyvästi 13. 6. 1901, minkä jälkeen ilmestyivät päiväamättöminä tilapäislehdet: September, Oktober, Höst, Vinter, Julmánaden, Julen Stundar, Julblad, Julbrádska ja Jul.

1175. **VIBORGSBLADET**. Ny följd. Viborg. Näyten:ot 3. 12. ja 21. 12. 1902.

Vast. toim. C. J. Tollet.

1176. **WIBORGS DAGBLAD**. Wiborg. Näyten:ot 17. 8. 1901.

Vast. toim. K. O. Sederholm.

1177. **WIBORGS NYHETER**. Wiborg. Näyten:ot 28. 2. 1899; 4. 4. 1899—28. 2. 1931 kuusi, 3. 3. 1931—28. 11. 1939 kolme k.v., 1953—63 vuosittainen juhlan:o (Pörvoo).

Päätoim. Sigurd Roos 1899, Emil Collan 1900, Hj. Wadenström 1901—04, Walter Zilliacus 1904—05, Gunnar Takolander 1905, Ernst Gråsten 1905, Carl Johan Tollet 1905—13, vast. toim. A. Qvarnström 1914—15, Gunnar Allén 1916—21, päätoim. Herman Hultin 1915—31, 1937—39, O. Alfthan 1931—35, Gunnar Mårtensson 1935—36, vast. toim. Helmer J. Wahlroos, päätoim. Harry Palmberg juhlan:ot 1953—. Rkp.

L ä h t e i t ä: Viborgs Nyheter 35-v.n:o 1. 3. 1934.

1178. **WIBORGS-POSTEN**. Wiborg. Näyten:ot 28. 11. ja 22. 12. 1904; 1905: 17 n:oa.

Vast. toim. Hj. Wadenström.

1179. **WIBORGS TIDNING**. Wiborg. 1. 2. 1854—31. 3. 1855 kaksi k.v.

Toim. Jakob Gabriel Leistenius.

L ä h t e i t ä: Viborgs Nyheter 35-v.n:o 1. 3. 1934.

1180. **WIBORGS TIDNING**. Wiborg. 1864—72 kaksi, 1873—81 kolme k.v.

Päätoim. N. A. Zilliacus 1864—67, 1874—77, Gabriel Lagus 1868—72, Axel Johan Lille 1873, vast. toim. Axel H. Antell 1878—81.

1181. **WIBORGS TIDNING**. Wiborg. Näyten:ot 6. 12. 1904.

Vast. toim. K. O. Sederholm.

1182. **WIBURGS MANCHERLEY ZUM NUTZEN UND VERGNÜGEN**. Wiburg. 1821 yhden k.k.

Toim. Carl Josef de Bell.

1183. **WIBURGS WOCHENBLATT**. Wiburg. 1823—32 yhden k.v.

Toim. Diedrich Andreas Mangelus. — Sisälsi v. 1824 J. Juteinin 32 suomenkielistä runoa. — Jatko (n:osta 438): Sanansaattaja Wiipurista.

L ä h t e i t ä: Sanansaattaja Wiipurista 1833 n:o 2.

1184. **VIHDIN UUTISET**. Vihti. 1895 yhden k.v. (käsinkirj. ja monist.)

Toim. E. Oskar Björnvik.

1185. **VIHALAN SANOMAT**. Viiala. Näyten:ot 24. 11. ja 14. 12. 1951; 1952—63 yhden k.v.

Päätoim. Elma Okkeri 1951—52, Pentti Kokko 1952—. P.

1186. **VIIDEN KUNNAN SANOMAT**. Karstulan, Kyyjärven, Kannonkosken, Kivijärven, Kinnulan uutislehti. Karstula (Saarijärvi, 1952—54; 39 Jämsä, 1962—63 Seinäjoki). Näyten:ot 18. 11., 5. 12. ja 23. 12. 1949; 1950—63 yhden k.v. Näyten:oiden ja 1950: 1—3 nimenä Karstulan Seudun Sanomat.

Päätoim. Martti Ylenius 1949—50, P. I. Kuusela 1950—51, Eira Helpiö 1951—52, Helvi Salo 1952—53, Kaarlo Urpiala 1953, Jorma Mäenpää 1953, Erkki Kuusela 1953—54, Erkki A. Salo 1954—55, Tauno Suomela 1955—57, Ilmo Hakasalo 1957, Onni Enjomaa 1957—59, vast. toim. Heikki Silvennoinen 1959—62, Eino Kajava 1963, päätoim. Pentti Tähhä 1962—63, Jouko Jokinen 1963. — P.

1187. **VIKKOLEHTI**. Kotka. Näyten:ot maras—jouluk. 1915 ja 14. 1. 1916.

Päätoim. Mikael Palmroth-Wasunta. — P.

WIKKOPUHDE ks. Iltapuhde.

1188. **VIKKO-SANOMAT**. Helsinki (näyten:o ja 1923 Kouvola, 1924—26 Riihimäki). Näyten:ot 17. 12. 1922; 1923—36 yhden k.v.

Vast. toim. V. F. Risku 1923—26, päätoim. Eino Jauri 1926—31, Armas Salojoki 1931—32, Risto Nylund 1932—33, Henry Flinck 1933, Antero Piha 1934—35, S. A. Sohlman 1935, vt. T. K. Kannel 1936. — P. — Sisälsi Valkeakosken Viikko-Sanomien 1923—24.

WIKKONPUHDE ks. Iltapuhde.

1189. **VIKKON UUTISET**. Helsinki (Tampere). Näyten:ot 15. 11. 1911; 22. 11. 1911—24. 4. 1912 yhden k.v.

Toim. F. S. Rindell, Konr. Englund ja V. Kallio. — P.

1190. **VIKKON VIESTI**. Helsinki. Näyten:ot 16. 11. 1908; 4. 1.—1. 2. 1909 yhden k.v.

Toim. Martti Tukiainen. — P.

1191. **WIIPURI.** Viipuri. Näyten:ot 27. 11. ja 16. 12. 1893; 1894—7. 7. 1918 kuusi k.v., 2-p.p. 1894—1905, 3-p.p. 1906—18.

Vast. toim. Juhani Arajärvi (Alin) 1894—95, Heikki Sariola 1895—98, Eemil Forsgren 1898—99, Leander Ikonen 1899—1900, päätoim. Akseli Järnefelt (Rauanheimo) 1901—04, Kaarle Nestori Rantakari 1904—05, Juho Torvelainen 1905—06, vast. toim. Väinö Kivilinna 1906—08, J. F. Ruotsalainen 1908—09, F. S. Eljas Pauanne 1909—13, Väinö Voipio 1913—14, Otto Kotonen 1916—18. — Sm.

L ä h t e i t ä: Suomalainen. Suomalaisen Sanomalehtimiesliiton Albumi IV. Helsinki 1913.

WIIPURIN ILMOITUS-SANOMAT ks. Wiipurin Sanomat.

WIIPURIN KUULUMISIA ks. Wiipurin Sanomat.

1192. **WIIPURIN SANOMAT.** Viipuri. Kaksi näyten:oa 13. 12. 1884; 1885 kaksi. 1886—87 neljä, 1888—95 kuusi. 1896—14. 3. 1901 seitsemän k.v., 2-p.p. ks. Wiipurin Sanomat *Supistus*.

Toim. Tyko Hagman 1885, K. A. Castrén 1884—85, E. V. Emeleus 1885—86, F. W. Jalander 1886—87, vast. toim. Vihtori Jaatinen 1888—91, Matti Kurikka 1891—94, Julius Anselm Lyly (Bergh) 1894—1901, päätoim. 1893—1901. — Lakkautettiin maalisk. 1901. — Lakkautuksen jälkeen ilmestyivät tilapäislehdet: Wiipurin Tieto-Sanomats (3. 9.), Wiipurin Ilmoitus-Sanomats, Wiipurin Uutis-Sanomats, Kaakkois-Karjala, Majavainen, Sanomia Wiipurista (22. 9.), Pamaus (24. 9.), Okainen (25. 9.), Wiipurin Kuulumisia (29. 9.) ja Karjalan Kaikuja (1. 10.). — Jatko: Wiipurin Sanomats *Supistus*, ja Karjala (v:sta 1903).

L ä h t e i t ä: »Karjalalle latuja aukomassa» (Karjala 3. 1. 1929), ks. Karjala lehden lähteitä.

1193. **WIIPURIN SANOMAT.** *Supistus.* Viipuri. 1891—1907 kaksi, 1908—09 kolme k.v.

(Ks. Wiipurin Sanomains toim. 1891—1901), vast. toim. Kaarlo Riukuniemi 1902—09. — Ns. — Alkuaan Wiipurin Sanomains 2-p.p., jota ei lakkautettu v. 1901, minkä jälkeen jatkoi ilmestymistä itsenäisenä lehtenä. — Jatko v:sta 1910 Wiipurin Sanomats.

L ä h t e i t ä: Viipurin Sanomats 2. 6. 1916.

1194. **VIIPURIN SANOMAT.** Viipuri. 1910—13 kolme, 1914—16 kaksi, 3. 1.—2. 11. 1917 kolme, 6. 11. 1917—23. 1. 1918 kuusi k.v.

Vast. toim. Kaarlo Riukuniemi. — Ns. — Edeltäjä: Wiipurin Sanomats, *Supistus*. — Ilmestyi

6. 11. 1917—23. 1. 1918 lakkautetun Karjala lehden tilalla. — Yhtyi Karjala lehteen.

L ä h t e i t ä: Viipurin Sanomats 2. 6. 1916.

WIIPURIN TIETO-SANOMAT ks. Wiipurin Sanomats.

1195. **WIIPURIN UUTISET.** Viipuri. 1887 kaksi, 1888 kuusi k.v.

Vast. toim. Emil af Hällström 1887—88, A. E. Skogberg 1888, A. Hj. Sallmén 1888.

WIIPURIN UUTIS-SANOMAT ks. Wiipurin Sanomats.

1196. **VIISKUNTA.** Alavus. 8. 6. 1956—62 yhden, 1963 kaksi k.v.

Päätoim. Hugo Valpas. — P. — Edeltäjä: Alavus—Kuortane—Peräseinäjoki—Töysä—Lehtimäki. Kunnallislehti.

1197. **VIITASAAREN SEUTU.** Viitasaaren, Pihtiputaan, Kannonkosken ja Konginkankaan uutislehti. Viitasaari (näyten:o 1 ja 1935—44:41 Kuopio, näyten:ot 2—3 ja 1933—34 Kokkola, 1944:42—1956 Jyväskylä). Näyten:ot 21. 9., 19. 10. ja 1. 11. 1933; 9. 11. 1933—7. 6. 1956 yhden k.v.

Vast. toim. T. Mero 1933—34, Heikki Halmesmäki 1934—44, Lassi Utsjoki 1944—56, Eero Laurila 1956. — Jatko: Seutu.

1198. **VIKINGEN.** Helsingfors. 28. 11. 1870—71 yhden, 1872—73 kaksi, 1874 yhden k.v.

Vast. toim. Carl Berndt Federley 1870—72, toim. Rafael Schauman 1872—74, Axel Johan Lille 1874.

VINTER ks. Borgå Nya Tidning.

VINTER ks. Wiborgsbladet.

1199. **VIRALLINEN LEHTI — OFFICIELLA TIDNINGEN.** Helsinki. 1932—40 kuusi, 1941—47 viisi, 1948—63 kolme—neljä k.v.

Päätoim. Antti Kaasalainen 1932—33 O. A. Eriksson 1939—41, Armas A. Nurmi 1933—. — Edeltäjät: Suomen Virallinen Lehti ja Finlands Allmänna Tidning.

1200. **VIROLAHTI.** Virojoki (Lappeenranta). Näyten:o 28. 9. 1956; 1957 yhden k.v.

Toim. Tauno Väinölä 1956—57, Matti Ervasti 1957. — Julk. Virolahti-Seura r.y.

1201. **VIRTAIN JA ÄHTÄRIN SANOMAT.** Virrat (Tampere). 1924—20. 3. 1925 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario. — P. — Edeltäjä: Virtain Sanomats. — Jatko: Virtain, Ähtärin ja Pihlajaveden Sanomats.

1202. **VIRTAIN SANOMAT.** Virrat (Tampere). 7. 6. 1921—23 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario. — P. — Jatko: Virtain ja Ähtärin Sanomat.

1203. **VIRTAIN, ÄHTÄRIN, ALAVUDEN JA TÖYSÄN SANOMAT.** Virrat (1929—32: 13, 1941: 29—1951 Tampere, 1932: 14—1941: 28 Mänttä, 1952 Haapamäki, 1953—55 Kokemäki). 1929—55 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario 1929—35, päätoim. 1942—55, vast. toim. Niilo Järvihehto 1935—41, päätoim. 1939—41. — P. — Edeltäjä: Virtain, Ähtärin, Alavuden, Kuortaneen ja Töysän Sanomat. — Jatko: Alavuden, Virtain, Ähtärin ja Töysän Sanomat.

1204. **VIRTAIN, ÄHTÄRIN, ALAVUDEN, KUORTANEEN JA TÖYSÄN SANOMAT.** Virrat (Tampere). 1927—28 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario. — P. — Edeltäjät: Virtain, Ähtärin ja Pihlajaveden Sanomat, ja Alavuden, Kuortaneen ja Töysän sanomat. — Jatko: Virtain, Ähtärin, Alavuden ja Töysän Sanomat.

1205. **VIRTAIN, ÄHTÄRIN JA PIHLAJAVEDEN SANOMAT.** Virrat (Tampere). 27. 3. 1925—26 yhden k.v.

Vast. toim. Arvi Onni Sario. — P. — Edeltäjä: Virtain ja Ähtärin Sanomat. — Jatko: Virtain, Ähtärin, Alavuden, Kuortaneen ja Töysän Sanomat.

1206. **VOLNA.** Organ Sveaborgskago Matrosskago Kollektiva. Helsinki. 30. 3.—28. 7. 1917 kuusi k.v.

1207. **WUOKSI.** Käkisalmi. Näyten:o 7. 12. 1889; 1890—92 yhden, 1893—97 kaksi, 1898—5. 9. 1901 kolme k.v.

Päätoim. Markus Lankinen 1890—98, Pekka Komonen 1899—1901. — Ns. — Lakkautettiin pysyvästi syysk. 1901.

L ä h t e i t ä: Käkisalmen Sanomat 1906—31. 25-v.julk. Käkisalmi 1931.

VÄR LÖRDAGSKVÄLL ks. Hufvudstadsbladet.

1208. **VÄRT LAND.** Helsingfors. 19. 11. 1897—18. 7. 1899 kaksi k.v.

Päätoim. P. Hj. Olsson.

1209. **VÄRT LAND.** Helsingfors. 1909 helmik. kaksi n:oa.

Vast. toim. Ture V. Schönberg.

1210. **VÄSTRA FINLAND.** Åbo. Näyten:o 27. 11. 1895; 1896—1906 kaksi, 1907—27. 11. 1928 kolme k.v.

Päätoim. Julius Sundblom 1896—1901, John Hedberg 1902—05, Rafael Colliander 1905—19, Valter Stenmark 1920—28. — Rkp.

1211. **VÄSTRA NYLAND** (1889—1919 elok. Vestra Nyland). Ekenäs. 1889—30. 1. 1894 kaksi, 1. 2. 1894-vuoden loppuun kolme, 1895—1909 kaksi, 1910—44 kolme, 1945—63 kuusi k.v.

Päätoim. Hj. Segercrantz 1889, Fr. Vald. Lönnbeck 1890—1901, Oskar Behm 1897—98, toim. Konstantin Elgh 1902—08, vast. toim. Joh. Nyman 1901—06, toim. C. M. Fager 1909—18, päätoim. Oskar Vilhelm Vikholm 1909—30, E. Nyman 1931, Carolus Sjöstedt 1931—39, John Österholm 1939—40, Tor Westerholm 1940—41, Ole Torwalds 1942—45, Holger Ström 1945, Frank Jernström 1945—. Rkp. — Edeltäjä: Ekenäs Notisblad.

L ä h t e i t ä: W. E. Nordström, En frisinnad röst. I—II. (Vestra Nyland, Ekenäs Notisblad). Ekenäs 1951, 1956.

1212. **YHDENVERTAISUUS.** Forssa (Hämeenlinna). Näyten:ot 6. 10. ja 2. 11. 1906 sekä 4. 1. ja 15. 1. 1907; 11. 2.—15. 7. 1907 kolme k.v.

Vast. toim. Santeri Nuorteva, päätoim. Aarne Orjatsalo. — Sd. — Edeltäjä: Forssan Sanomat.

1213. **YHTEISRINTAMA.** Helsinki (Nokia). 1937: 6 (n:o 1 näyten:o 15. 2.), 1938: 5 n:oa.

Päätoim. E. Jutila. — Yhteisrintaman äk.

YHTEISTYÖ ks. Obščee Dëlo.

1214. **YHTYNEET LEHDET.** Kuopio. 1939 n:ot 1—5 (125—129) ja 6 (147).

Päätoim. Arne Somersalo, toim. E. O. Wirilander. — Ikl. — Ks. Itä-Hämäläinen, Kainuun Suunta, Keski-Suomen Suunta, Mikkeli, Pohjois-Karjala, Pohjolan Suunta ja Savon Suunta.

1215. **YLIMAA.** Kajaani. 1. 7. 1919—20 kolme k.v.

Päätoim. Väinö S. J. Laamanen 1919, Matti Klemola 1919—20. — Kok. — Edeltäjä: Kajaanin Kaiku. — Jatko: Kajaanin Uutiset.

1216. **YLÄ-SATAKUNTA.** Parkanon, Karvian ja Kihniön pitäjälehti. Parkano. 2. 5. 1942—63 yhden k.v.

Päätoim. K. V. Kulju 1942, Yrjö Uotila 1942, J. A. Vataja 1942—44, A. Lamminheimo 1944—45, Eero Koivisto 1945—, vast. 1947—, P. — Edeltäjä: Parkanon Seutu.

1217. **YLÄ-VUOKSI.** Imatra (1927—38 Lappeenranta). Näyten:o 5. 11. 1927; 3. 12. 1927—34 yhden, 1935—36 kaksi, 1937—30. 11. 1940 kolme, 1. 12. 1940—55 neljä, 1956—63 kuusi k.v.

Päätoim. Milka Miettinen 1927, Heikki Halonen 1928, Kaarlo Ikonen 1928—30, vast. toim. F. O. Virtanen 1930—47, Tauno Lautamatti 1947—50, vt. T. K. Hyypiä 1950, Eero Soini 1950—52, vt. M-L. Soini 1952, Uljas Apila 1952—61, Jori Ilanko 1961—.

L ä h t e i t ä: Ylä-Vuoksi 25-v.n:o 8. 11. 1952.

1218. **YLÖJÄRVEN SANOMAT.** Ylöjärvi (Tampere). 17. 1. 1957—63 yhden k.v.

Päätoim. Olavi Jussila 1957—60, Martti Tyrkkö 1960, Matti Lehviliä 1961—62, vt. Orvo Anttila 1962, vast. toim. 1963, päätoim. Kirsti Merisalo 1963. — P. — Edeltäjä: Ylöjärvi.

1219. **YLÖJÄRVI.** Ylöjärvi (Tampere). Näyten:ot 19. 9. ja 26. 9. 1934; 5. 10. 1934—38 yhden, 23. 10. 1953—30. 10. 1955, 13. 1. 1956—11. 1. 1957 yhden k.v.

Päätoim. Jukka Tyrkkö 1934—37, 1953—57, Yrjö Sallakoski 1937—38. — P. — Jatko: Ylöjärven Sanomat.

YÖNPUHDE ks. Iltapuhde.

YÖPUHDE ks. Iltapuhde.

1220. **ZA ROSSIJU.** Organ sozialistov vsex partii. Helsinki. 14. 10. 1917.

Toim. L. N. Nikolin.

1221. **ÅBO ALLMÄNNA TIDNING.** Åbo. 1810—19 kolme k.v.

Toim. Johan Fredrik Wallenius 1810—14, D. Myrén 1815—19. — Edeltäjä: Åbo Tidning. — Jatko: Åbo Tidningar.

1222. **ÅBO MORGONBLAD.** Åbo. 5. 1.—3. 10. 1821 yhden k.v.

Toim. Adolf Ivar Arwidsson. — Lakkautettiin lokak. 1821.

L ä h t e i t ä: C. H. Estlander, Arwidsson som publicist i Åbo. Förhandlingar och uppsatser 8. (Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland. Helsingfors 1894); J. R. Danielson-Kalmari, Åbo Morgonbladins lakkauttaminen. (Tien varrelta kansalliseen ja valtiolliseen itsenäisyyteen. I. Porvoo 1928).

1223. **ÅBO NYA TIDNINGAR.** Åbo. 1789 yhden k.v.

Toim. mm. J. Lindebäck.

L ä h t e i t ä ks. Tidningar Utg. Af et Sällskap i Åbo.

1224. **ÅBO POSTEN.** Åbo. Näyten:o 13. 12. 1873; 1874—76 kolme, 1877—83 kuusi k.v.

Päätoim. E. Nervander 1874—79, Axel R. Spoo 1880, Adolf Herman Harald Granbohm 1881, Johan V. V. Söderholm 1882, Emil Vahlman 1883.

1225. **ÅBO TIDNING.** Åbo. 1800—01 yhden, 1802—09 kaksi k.v.

Päätoim. Frans Mikael Franzén 1800—09, toim. Gabriel Israel Hartman 1803, 1804, 1807, Johan Fredrik Wallenius 1802, 1806, 1807, Fredr. Wilh. Radloff 1808—09. — Edeltäjä: Åbo Tidningar. — Jatko: Åbo Allmänna Tidning.

L ä h t e i t ä ks. Tidningar Utg. Af et Sällskap i Åbo.

1226. **ÅBO TIDNING.** Åbo. Näyten:o 9. 12. 1882; 1883—1905 seitsemän, 1906 kuusi k.v.

Päätoim. Ernst Rönnbäck 1883—84, Gustaf Alexander Cygnaeus 1885—1906. — Yhdistettiin Åbo Underrättelser lehteen.

L ä h t e i t ä ks. Åbo Underrättelser.

1227. **ÅBO TIDNINGAR.** Åbo. 1791—1799 yhden k.v.

Päätoim. Jakob Tengström 1791—93, toim. 1795—96, päätoim. Frans Mikael Franzén 1794—95, 1797—99, Henrik Gabriel Porthan 1795—97. — Jatko: Åbo Tidning.

L ä h t e i t ä ks. Tidningar Utg. Af et Sällskap i Åbo.

1228. **ÅBO TIDNINGAR.** Åbo. 1820—15. 1. 1861 kaksi k.v.

Toim. H. Snellman 1820—22, Axel Gabriel Sjöström 1820—27, Johan Fredrik Wallenius 1828—36, Nils Henrik Pinello 1836—47, 1853—56, Anders Johan Hornborg 1848—52, K. A. Renvall 1852—53, A. G. Rindell ja Adolf Fredrik Rosendal 1857—59, Karl Johan Edelsköld 1860, A. G. Rindell 1861. — Edeltäjä: Åbo Allmänna Tidning.

1229. **ÅBO UNDERRÄTTELSE.** Åbo. 1824—1. 9. 1827 ja 1829—49 yhden, 1850—59 kaksi, 1860—68 kolme, 1869—73 neljä, 1874—76 kuusi, 1877—1963 seitsemän k.v.

Toim. Johan Gabriel Linsén 1824—27, C. J. Luthström 1829—30, Lars Arnell 1831—40, Herman Fredrik Sohlberg 1841—49, päätoim. Gustaf Adolf Schultz 1850—59, Johan Vilhelm Lillja 1860—66, Johan August von Essen 1867, Johan Mauritz von Essen 1867—68, vast. toim. Ernst Rönnbäck 1868—69, päätoim. 1869—75, toisena toim. Karl Johan Edelsköld 1869 ja

vast. 1870—74, vast. toim. Viktor Favorin 1876, 1882—87, 1895, päätoim. Rafael Schauman 1877—78, vast. toim. G. W. Wilén 1879—81, päätoim. Axel R. Spooft 1886—87, Ernst Hugo Johannes Ingelius 1888—94, Ernst Fredrik Lindberg 1896—1907, vast. ja päätoim. Ernst von Wendt 1907—09, ja vast. 1910—18, päätoim. Elias Lodenius 1909—19, Einar Holmberg 1919—33, C-E. Olin 1933—37, Sigurd Portin 1938—58, pää- ja vast. toim. Ole Torvalds 1958—. Rkp.—Lakkautettiin marrask. 1869, mutta kustantaja oli jo sitä ennen hankkinut uudet julkaisu-oikeudet, ja niin ilmestyi Åbo Underrättelser Ny följd välittömästi lakkauttamisen jälkeen. — Lehteen yhdistettiin 1907 Åbo Tidning.

L ä h t e i t ä: H. [ngelius], Åbo Underrättelser I. 1824—50, II. 1851—63. Åbo 1895—96; Minneskrift. Åbo Underrättelser 1824—1924. Åbo 1924; Genom ett sekel. Profiler och anteckningar. Åbo 1924; Carl-Rudolf Gardberg, Åbo Underrättelser 1824—1924. En översikt. Åbo 1924.

1230. **ÄGGELBY UNDERRÄTTELSER.** Äggelby (Helsingfors). Näyten:ot 1. 12. ja 15. 12. 1922; 25. 1.—15. 12. 1923; 15 n:oa.

Vast. toim. Werner Holm.

1231. **ÅLAND.** Åbo. 7. 1.—3. 2. 1868 yhden k.v.
Toim. Frans von Knorring.

1232. **ÅLAND.** Mariehamn. Näyten:o 18. 3. 1891; 1. 4. 1891—98 kaksi, 1899—1906 kolme, paitsi kesäkuukausina kaksi, 1907—38 kaksi, 1. 11. 1939—63 kolme k.v.

Päätoim. Oskar Behm 1891—92, Julius Sundblom 1893—95, 1901—03, P. Hj. Olsson 1896—97, Edv. Wahlsten 1898, Karl J. Karlsson 1899, Ernst Valter Lundström 1899—1901, 1903, Rafael Colliander 1901, vast. toim. Gösta Mahngren 1901—10, Alarik Hellström 1903, Gunnar Takolander 1904—05, Julius Sundblom 1905—45, 1951—52, Carl Ramsdahl 1945—47, Matts Dreijer 1947, Åke Bamberg 1948—51, vt. Bror Sundblom 1952, vast. päätoim. 1953 —.

1233. **ÅLANDS NYHETER.** Mariehamn (Åbo). 5. 2. 1927—25. 4. 1931 yhden k.v.

Vast. toim. Carl Björkroth 1927, Bjarne Tomtén 1927—28, A. Granit 1928—29, J. Holmberg 1929, Karl Andersson 1930, Elis J. Vestergård 1929—31.

1234. **ÅLANDS POSTEN.** Helsingfors. 11. 2—14. 6. 1919 yhden k.v.

Vast. toim. Otto Andersson.

ÅLÄNNINGEN ks. Ny Tid.

1235. **ÄHTÄRI.** Ähtäri (Mänttä). 1927—4. 3. 1932 yhden k.v.

Vast. toim. Venti Valkeinen. — P.

1236. **ÄÄNI.** Helsinki. I. 11.—22. 12. 1913 yhden k.v.

Toim. Emil Forsgren. — Suomal. työväenliiton äk.

1237. **ÖSTERBOTTEN.** Tidning för Svenska allmogens i Finland. Vasa. 1864 yhden, 1865—78 kaksi k.k.

Toim. And. Svedberg, vast. julk. F. W. Ungren.

1238. **ÖSTERBOTTENS BONDETIDNING.** Vasa. Näyten:o 25. 9. 1926; 2. 10.—31. 12. 1926 kaksi 4. 1. 1927—31. 3. 1932 kolme k.v.

Päätoim. J. Alfr. Strandberg. — Jatko: Österbottens Dagblad.

1239. **ÖSTERBOTTENS DAGBLAD.** Vasa. 2. 4. 1932—29. 8. 1933 kolme k.v.

Vast. toim. K. von Schantz. — Edeltäjä: Österbottens Bondetidning.

1240. **ÖSTERBOTTENS FOLKBLAD.** Vasa. Näyten:ot 6. 6., 23. 6., 3. 7. ja 10. 7. 1908; 17. 7. 1908—12 yhden, 1913—18. 4. 1914 kaksi, 21. 8.—18. 9. 1914 yhden k.v., näyten:ot 5. 4. ja 13. 4. 1917; 17. 4. 1917—tammik. 1918 kaksi k.v.

Vast. toim. Aug. Isaksson, Aug. Forsman, Emil Ström, julk. S. Andtbacka. — Sd. — Lakkautettiin sotatilan ajaksi 19. 9. 1914. — Jatko: Folkbladet.

1241. **ÖSTERBOTTENS NYHETER.** Jakobstad. Näyten:o 25. 9. 1915; sekä n:ot 29. 9., 2. 10., 6. 10. ja 9. 10. 1915.

Vast. toim. Viktor Sund.

1242. **ÖSTERBOTTNINGEN.** Gamlakarleby. 22. 2. 1898—1928 kaksi, 1929—30. 6. 1947 kolme, 1. 7. 1947—63 kuusi k.v.

Vast. toim. Aug. Jakobsson 1898—1900, Emil Sandström 1901—06, Erik Viklund 1906—13, päätoim. Emil Kock 1912—27, M. E. Kulenius 1927—31, 1937, 1940, Sigurd Gadolin 1931—37, L. E. Cappelán 1940—43, Sölve Kulenius 1943—47, Erik Lodenius 1947, Ole Torvalds 1947—48, Joel Granvik 1948—57, Bengt Appelgren 1957—60, Birger Thölix 1961—63, C. B. Svartbäck 1963. — Rkp. — Edeltäjä: Norra Posten.

1243. **ÖSTERBOTTENSKA KURIREN.** Vasa (1962: 17—1963: 6 Seinäjoki, 1963: 7 — Jakobstad). 1959: 6, 1960: 22, 1961: 22, 1962: 21, 1963: 17 n:oa.

Vast. toim. Frejvid Weegar. — P.

1244. **ÖSTERBOTTNISKA POSTEN.** Nykarleby. Näyten:o 13. 12. 1883; 1884—1963 yhden k.v.

Päätoim. And. Svedberg 1883—89, Math. Nessler 1889—1904, K. J. Hagfors 1904—11, Hj. Björkvall 1912—20, J. Nilsson 1921, Einar Hedström 1924—45, Karl Finnström 1945—57, Wilhelm Nyby 1957—63, Ole Fagernäs 1963, vast. julk. Johan Wilhelm Nessler 1905—10, Paul Nessler 1910—24. — Rkp.

1245. **ÖSTERBOTTNISKA PRESSEN.** Nykarleby (Jakobstad). Näyten:ot 28. 10., 19. 11. ja 17. 12. 1934; 4. 1.—29. 3. 1935 kaksi k.v.

Vast. päätoim. K. T. Oljemark ja Ruben Troberg.

1246. **ÖSTRA FINLAND.** Wiborg. 1. 10. 1875—82 kolme, 1883—92 kuusi, 1893 seitsemän, 1894—9. 2. 1899 kuusi k.v.

Päätoim. Gabr. Lagus. 1875—84, Henrik August Sundholm 1884—85, Axel Söderlund 1885—87, V. Alex. Kählman 1888—89, A. E. Skogberg 1889—91, Emil Collan 1892, G. A. Ekholm 1893—94, Axel Borg 1895—96, E. G. Jakobsson 1897—98, Sigurd Roos 1898—99. — Lakkautettiin pysyvästi helmik. 1899.

1247. **ÖSTRA FINLAND.** Viborg. 16. 12.—29. 12. 1905; 5 näyten:oa; 1906—10 kuusi k.v.

Vast. toim. Carl von Diederichs 1906, Hj. Vadenström 1907—08, K. K. Nord 1908—10.

1248. **ÖSTRA NYLAND.** (Kotka Nyheter) Lovisa. 2. 4. 1881—1938 kaksi, 1939—63 kolme k.v.

Päätoim. Karl Konstantin Nyström 1881—82, Gustaf Hamberg 1883—84, Ernst Hedengren 1886—98, Ossian Reuter 1898—1908, vast. toim. Ivar Söderström 1908—11, Ivar Lowonetzky 1911—12, Karl Alexander Björkstén 1912—19, 1920—26, Bruno Mellberg 1919—20, Gigge Strandvik 1926—32, päätoim. Joh. Nyholm 1932—37, Karl Ekman 1937, Sigurd Gadolin 1937—50, C. G. Neovius 1950—56, Bengt Appelgren 1956—57, Olle Sirén 1957, Ralf Friberg 1957, Torsten Blom 1957—60, Kurt Husman 1960, C. G. Neovius 1960—. Lehteen yhdistettiin v:n 1945 alusta Kotka Nyheter.

L ä h t e i t ä: Östra Nyland, 50-v:n:o 1. 4. 1931 80 - v:n:o 28. 3. 1961.

ÖVERMARKS TIDNING ks. Kaskö Tidning.

SANOMALEHDET PAIKKAKUNNITTAIN RYHMITELTYINÄ

(Numerot viittaavat aakkosellisen osaston juokseviin numeroihin)

TOPOGRAFISK INDELNING AV TIDNINGARNA

(Numren hänför sig till den alfabetiska avdelningens löpande nummer)

THE NEWSPAPERS ARRANGED BY LOCALITY

(References are to the running numbers in the alphabetical part)

266	ALAJÄRVI	HAAPAJÄRVI
		109—111, 229, 581, 713
17, 19, 1196	ALAVUS	HAAPAMÄKI
		124, 415
339, 772	ANTREA	HAMINA — FREDRIKSHAMN
		96, 115—117, 340, 341, 411, 484, 583
762	ASIKKALA	HANKASALMI
		126
	BJÖRNEBORG → PORI	HANKO — HANGÖ
	BJÄRNÄ → PERNIÖ	118—125, 127, 128, 564
	BORGÅ → PORVOO	HAUHO
	BRAHESTAD → RAAHE	130
	EKENÄS → TAMMISAARI	HAUSJÄRVI
58	ESPOO — ESBO	131
	EURA	HEINOLA
454		132—137, 221—223, 257, 506, 1087
	EURAJOKI	HELSINKI — HELSINGFORS
452	FORSSA	4—7, 10—13, 22—29, 31, 32, 36, 45—50, 52,
94, 95, 547, 548, 1212		54, 57, 74—77, 80—83, 85, 86, 89, 90, 92, 97—
	FREDRIKSHAMN → HAMINA	100, 102a, 106, 107, 113, 114, 114a, 121, 138—161,
	GAMLAKARLEBY → KOKKOLA	164, 165, 167, 170, 210, 211, 213, 218, 226, 227,
	GRANKULLA → KAUNIAINEN	237, 255, 295, 297, 298, 300, 301, 306, 312,
		319, 320, 323, 334, 337, 367, 399, 422, 471,
		515, 518, 519, 535, 539, 541, 565, 569, 573, 577,
		579, 582, 584, 594, 595, 598, 604, 612, 613, 615,
		619, 621—624, 626, 628, 629, 631—633, 635,

661, 674, 690, 746, 754, 756, 763, 764, 766,
769—771, 773, 779, 794, 801, 807—811, 829,
879, 883, 890—893, 901, 903—915, 919, 920,
923—926, 929, 932—937, 939—941, 944, 953,
957—963, 965, 975, 976, 994, 1002—1004, 1011,
1043, 1045, 1048—1050, 1054, 1060—1062,
1065—1067, 1070, 1078, 1081—1083, 1086, 1096,
1101, 1103, 1107, 1108, 1110, 1113, 1117, 1135,
1138, 1142, 1143, 1145, 1146, 1148, 1149, 1151,
1152, 1165—1167, 1188—1190, 1198, 1199, 1206,
1208, 1209, 1213, 1220, 1234, 1236.

HUITTINEN

529

HYVINKÄÄ — HYVINCE

61, 171—174, 1076, 1115, 1150

HÄMEENKYRÖ

178, 179, 491

HÄMEENLINNA — TAVASTEUS

175—177, 180, 181, 186—188, 192—194, 326,
327, 767, 1006, 1056, 1088

HISALMI

196, 819

IIHTI

197

IKAALINEN

198, 731, 1009

ILMAJOKI

200—203, 841

IMATRA

215, 318, 1217

INKEROINEN

478, 488

ISOKYRÖ

710

JAAKKIMA

239—241

JAKOBSTAD → PIETARSAARI

JALASJÄRVI

247, 248

JANAKKALA

999

JOENSUU

227, 249, 250, 329, 335, 342, 345, 347, 355, 417,
477, 499, 725, 726, 951, 1140

JORONEN

252

JOUTSA

168, 253, 254

JUVA

256

JYVÄSKYLÄ

15, 258—260, 302, 384, 385, 387—391, 393,
420, 499, 761, 814, 885, 889, 895, 902, 916, 930,
1057

JÄMSÄ

261, 262, 404, 722, 1136

JÄRVENPÄÄ

997, 1118

KAABI

407

KAJAANI

273—283, 1025, 1055, 1058, 1063, 1215

KALTIMO

689

KANGASALA

287, 455

KANGASNIEMI

288

KANKAANPÄÄ

289, 290, 728, 730

KANNUS

534, 557

KARHULA

332, 479, 485

KARINAINEN

442

KARJAA — KARIS

333

KARKKILA

356—358

KARSTULA

359, 1186

94			
	KARTTULA		KRISTINA — KRISTINESTAD
360			8, 35, 63, 362, 436, 437, 439, 737, 948, 949, 967, 1091, 1092
	KASKINEN — KASKÖ		
361—363			KUHMO
	KAUHAJOKI	441	
364			KUHMOINEN
	KAUHAVA	440	
195, 365, 366			KUOPIO
	KAUNIAINEN — GRANKULLA		20, 208, 224, 294, 311, 458, 460—467, 565, 574, 644, 732, 733, 816, 833, 834, 850, 851, 855—859, 865—874, 931, 974, 993, 1104, 1106, 1119, 1137, 1214
108			
	KAUSALA → ITTI		
	KEMI		KURIKKA
307, 373—375, 679, 727, 735, 736, 740, 741, 797		469, 470	
	KEMIJÄRVI		KURU
405, 408, 409		473	
	KEMIÖ — KIMITO		KUUSAMO
21, 398		406, 410, 474	
	KERAVA		KUUSANKOSKI
394		475, 476	
	KESÄLAHTI		KÄKISALMI — KEXHOLM
396			217, 225, 492—494, 1112, 1207
	KEURUU		
397, 952			LAHTI
	KEXHOLM → KÄKISALMI		71, 169, 223, 321, 334, 350, 500, 501, 503—505, 508, 509, 780, 1024, 1056, 1089, 1120
	KIMITO → KEMIÖ		
	KITEE		LAIHIA
401, 694		451, 490	
	KIURUVESI		LAITILA
402		510	
	KOIVISTO		LAMMI
230, 786		376, 698	
	KOKEMÄKI		LANNEVESI
371, 459, 514		830	
	KOKKOLA — GAMLAKARLEBY		LAPPEENRANTA — VILLMANSTRAND
103, 104, 377, 379, 412—414, 520, 610, 611, 693, 705, 717, 744, 966, 1242			69, 70, 214, 232, 241, 269, 318, 324, 334, 342, 523—525, 818, 852, 1121
	KOTKA		LAPUA
60, 72, 234, 425—434, 480, 483, 486, 487, 782, 1052, 1094, 1187		73, 527, 528	
	KOUVOLA		LAUKAA
435, 481, 482		457	
			LAUTTAKYLÄ → HUITTINEN

596, 655	LAVIA	600—603	NAANTALI — NÄDENDAL
530—532	LEMPÄÄLÄ		NIITTYLAHTI → PYHÄSELKÄ
533	LEPPÄVIRTA	969	NILSIÄ
536, 538	LIEKSA	607, 608	NIVALA
1035	LIETO	609, 697	NOKIA
564, 1114, 1116	LOHJA — LOJO	614	NUIJAMAA
34, 447, 472, 542, 543, 566	LOIMAA	537, 616, 725a	NURMES
544, 545	LOPPI	617, 618	NURMIJÄRVI
212, 550, 551, 1248	LOVIISA — LOVISA	585, 611, 1244, 1245	NYKARLEBY — UUSIKAARLEPPY
555	LUUMÄKI		NYSLOTT → SAVONLINNA
162, 163	MALMI — MALM		NYSTAD → UUSIKAUPUNKI
627, 1232, 1233	MARIEHAMN — MAARIANHAMINA	638, 639, 702	NÄDENDAL → NAANTALI
586, 587	MERIKARVIA	640—642	ORIMATTILA
	MIESLAHTI → PALTAMO	645, 758	ORIVESI
318, 449, 507, 588—593, 673, 817, 835, 836, 853, 863, 942, 954, 956, 1008, 1147, 1153	MIKKELI — ST MICHEL		OULAINEN
308, 597, 1000	MUHOS		OULU — ULEÅBORG
448, 917	MYNÄMÄKI	1230	84, 272, 285, 313—317, 346, 495, 540, 546, 646—652, 708, 715, 716, 719, 720, 734, 742, 743, 745, 1051 1071, 1072, 1100
599	MÄNTSÄLÄ	882	OULUNKYLÄ — ÄGGELBY
73, 468, 724	MÄNTTÄ	654	PAAVOLA
701	MÄNTYHARJU		PADASJOKI
			PAIMIO — PEMAR
			450, 657—659, 1030
			PALTAMO
		660	

	PARAINEN — PARGAS		PYHÄJÄRVI UL.
662, 663, 700		759	
	PARIKKALA		PYHÄSALMI
664—666		760	
	PARKANO		PYHÄSELKÄ
667—669, 921, 1216		606	
	PAROLA		RAAHE — BRAHESTAD
129		774—778	
	PELLO		RAUMA — RAUMO
558, 559		514, 563, 711, 789—792	
	PEMAR → PAIMIO		RAUTU
	PERNIÖ — BJÄRNÄ	400.	
270, 675, 676			REISJÄRVI
	PERÄSEINÄJOKI	264, 795, 881	
680			RENKO
	PETSAMO	796	
681			RIIHIMÄKI
	PETÄJÄVESI	14, 62, 369, 798—800	
682			ROVANIEMI
	PIEKSÄMÄKI	370, 520—522, 653, 803—805, 947	
498, 499, 683—687, 886, 955.			RUOVESI
	PIELAVESI	806	
688			RUUKKI → PAAVOLA
	PIETARI — ST PETERSBURG		RÄISÄLÄ
(painopaikka Viipuri — tryckort Viborg)		812, 813	
216, 605			SAARIJÄRVI
	PIHTIPUDAS	16, 392, 721, 815	
423, 424			SALO
	PIRKKALA	368, 820—825	
696			SAVITAIPALE
	PORI — BJÖRNEBORG	849	
37—40, 93, 296, 549, 552, 556, 562, 568, 634,			SAVONLINNA — NYSLOTT
656, 748—752, 838, 842—848, 897, 928, 1084,		231, 380, 381, 854, 860—862, 864, 1105	
1170			SEINÄJOKI
	PORVOO — BORGÅ		64—68, 199, 241, 489, 511—513, 709, 875—877,
41—44, 263, 567, 753, 1046, 1077, 1098			1099
	PUNKALAI DUN		SIEVI
755		557	
	PUUMALA		SIMPELE
757		268	
			SIPOO — SIBBO
		516	

- 1095 **SODANKYLÄ**
- 894 **SOMERO**
- SORTAVALA**
293, 322, 339, 354, 497, 499, 502, 637, 765, 783,
785, 896, 1139
- SOTKAMO**
418, 899
- ST MICHEL → MIKKELI**
- ST PETERSBURG → PIETARI**
- SULKAVA**
900
- SUOJÄRVI**
228
- SUOLAHTI**
386
- SUONENJOKI**
382, 383, 453, 553, 699, 945, 946
- SYSMÄ**
222, 968
- SÄKKIJÄRVI**
970, 971
- SÄYNNÄTSALO**
972
- TAMMISAARI — EKENÄS**
55, 56, 121, 1171, 1211
- TAMPERE — TAMMERFORS**
1, 54, 102, 183—185, 189—191, 207, 219, 220,
251, 299, 304, 305, 309, 403, 438, 443, 575, 576,
580, 695, 723, 729, 802, 827, 839, 922, 943,
977—992, 1007, 1010, 1022, 1044, 1053, 1064,
1109
- TEISKO**
995
- TERIJOKI**
267, 291, 292, 998
- TERVAKOSKI → JANAKKALA**
- TEUVA**
578, 996, 1001
- TOIJALA**
1012—1014
- TOISVESI → VIRRAT**
- TORNIO — TORNEÅ**
677, 678, 739, 1015—1021
- TURKU — ÅBO**
30, 33, 51, 166, 238, 446, 561, 700, 747, 787, 788,
826, 840, 884, 898, 1005, 1026—1029, 1031—1034,
1036, 1037, 1068, 1069, 1085, 1102, 1122, 1156,
1169, 1210, 1221—1229, 1231
- TYRVÄÄ**
571, 1038, 1039
- ULEÅBORG → OULU**
- URJALA**
1073, 1074
- UUSIKAARLEPPY — NYKARLEBY**
- UUSIKAUPUNKI → NYSTAD**
59, 625, 630, 1075, 1130, 1131
- UUSIKIRKKO TL.**
445
- VAASA — VASA**
3, 9, 53, 79, 85, 91, 199, 201, 204, 209, 303,
325, 517, 620, 703, 704, 706, 707, 712, 714, 718,
738, 781, 938, 950, 966, 1047, 1059, 1111, 1123—
1129, 1134, 1144, 1157—1164, 1237—1240, 1243
- VALKEAKOSKI**
973, 1132, 1133
- VALKEALA**
419
- VAMMALA**
793
- VARKAUS**
1154, 1155
- VESILAHTI**
1168
- VIHTI**
554, 1184
- VIIALA**
1023, 1185
- VIIPURI — VIBORG**
2, 28, 205, 206, 233, 235, 236, 271, 286, 318,
331, 334, 336, 338, 343, 344, 348—352, 565, 636,
643, 768, 784, 828, 831, 832, 918, 1040—1042,
1079, 1080, 1090, 1093, 1097, 1139, 1141, 1172—
1183, 1191—1195, 1246, 1247

VIITASAARI

878, 1197

VILLMANSTRAND → LAPPEENRANTA

VIMPELI

265, 421

VIROLAHTI

456, 1200

VIRRAT

18, 444, 572, 837, 927, 1201—1205

VUOKATTI → SOTKAMO

VÄÄKSY → ASIKKALA

VÖYRI — VÖRÄ

416

YLIVIESKA

284, 310, 496, 570

YLÖJÄRVI

1218, 1219

ÅBO → TURKU

ÄGGELBY → OULUNKYLÄ

ÄHTÄRI

1235

ÄYRÄPÄÄ

395

ÄÄNEKOSKI

372, 887, 888

SANOMALEHDET KRONOLOGISESTI RYHMITELTYINÄ

(Numerot viittaavat aakkosellisen osaston juokseviin numeroihin)

KRONOLOGISK INDELNING AV TIDNINGARNA

(Numren hänför sig till den alfabetiska avdelningens löpande nummer)

THE NEWSPAPERS IN CHRONOLOGICAL ORDER

(References are to the running numbers in the alphabetical part)

1771—1860

1771—1774: 1005
1775—1776: 917, 1005
1777—1778: 1005
1782—1785: 1005
1789: 1223
1791—1799: 1227
1800—1809: 1225
1810—1819: 1221
1820: 77, 1036, 1228
1821: 77, 1036, 1183, 1222, 1228
1822: 77, 1036, 1228
1823: 77, 1036, 1183, 1228
1824—1827: 77, 1036, 1183, 1228, 1229
1828: 77, 1183, 1228
1829—1831: 77, 154, 652, 1004, 1036, 1183, 1228, 1229
1832: 77, 147, 154, 652, 1183, 1228, 1229
1833—1834: 77, 147, 154, 652, 832, 1228, 1229
1835: 77, 147, 154, 832, 1228, 1229
1836: 77, 147, 154, 652, 832, 1228, 1229
1837: 77, 147, 154, 652, 1173, 1228, 1229
1838: 44, 77, 147, 154, 1173, 1228, 1229
1839: 44, 77, 147, 154, 1163, 1173, 1228, 1229

1840—1841: 44, 77, 147, 154, 652, 832, 1163, 1228, 1229
1842: 44, 77, 147, 154, 1163, 1173, 1228, 1229
1843: 44, 77, 141, 147, 154, 1163, 1173, 1228, 1229
1844: 44, 77, 147, 154, 574, 816, 1163, 1173, 1228, 1229
1845: 44, 77, 154, 286, 574, 594, 816, 1163, 1228, 1229
1846: 44, 77, 154, 286, 574, 594, 816, 901, 1163, 1228, 1229
1847: 44, 77, 154, 204, 286, 574, 594, 940, 941, 1163, 1228, 1229
1848: 44, 77, 154, 204, 574, 594, 940, 941, 1173, 1228, 1229
1849: 44, 77, 154, 204, 574, 594, 940, 941, 1228, 1229
1850: 44, 77, 154, 204, 574, 594, 840, 940, 1228, 1229
1851: 44, 77, 154, 204, 467, 574, 594, 840, 940, 1228, 1229
1852: 38, 44, 77, 154, 204, 467, 574, 594, 652, 840, 940, 1228, 1229
1853: 44, 77, 142, 154, 204, 467, 574, 594, 652, 840, 940, 1228, 1229
1854: 44, 77, 142, 154, 204, 467, 574, 594, 652, 840, 940, 1179, 1228, 1229
1855: 44, 77, 142, 154, 204, 467, 574, 594, 652, 831, 840, 940, 1172, 1179, 1228, 1229

1856: 44, 77, 154, 462, 467, 594, 652, 831, 840, 910, 940, 1157, 1172, 1228, 1229

1857: 2, 44, 77, 154, 462, 652, 831, 840, 910, 940, 1157, 1172, 1228, 1229

1858: 2, 20, 44, 77, 154, 193, 652, 661, 831, 840, 910, 940, 1157, 1172, 1228, 1229

1859: 2, 20, 77, 154, 193, 208, 652, 661, 840, 910, 940, 1157, 1172, 1228, 1229

1860: 39, 41, 77, 154, 193, 208, 643, 652, 661, 749, 840, 910, 940, 1157, 1172, 1228, 1229

1861—1870

36, 37, 39, 41, 77, 92, 144, 145, 149, 154, 157, 170, 193, 205, 295, 302, 420, 556, 590, 593, 643, 652, 661, 719, 749, 771, 835, 839, 840, 906, 910, 940, 986, 993, 1011, 1068, 1108, 1157, 1172, 1180, 1198, 1228, 1229, 1231, 1237

1871—1880

8, 33, 37, 40, 41, 46, 77, 92, 138, 143, 145, 170, 186, 193, 205, 206, 272, 355, 393, 403, 463, 562, 595, 649, 652, 734, 761, 836, 840, 847, 850, 860, 906, 918, 986, 993, 1011, 1048, 1072, 1108, 1124, 1126, 1157, 1164, 1180, 1198, 1224, 1229, 1237, 1246

1881—1890

1, 9, 26, 33, 40, 41, 45, 55, 59, 74, 75, 77, 83, 92, 96, 116, 121, 138, 145, 161, 165, 170, 186, 193, 206, 257, 272, 303, 323, 355, 393, 403, 413, 425, 430, 463, 499, 515, 523, 546, 549, 575, 576, 585, 591, 595, 611, 622, 625, 647, 649, 673, 703, 734, 761, 763, 766, 776, 789, 827, 840, 847, 850, 851, 860, 861, 902, 906, 916, 942, 950, 979, 983, 986, 990, 993, 1028, 1049, 1072, 1108, 1109, 1124, 1126, 1157, 1159, 1164, 1169—1171, 1174, 1180, 1192, 1195, 1207, 1211, 1224, 1226, 1229, 1244, 1246, 1248

1891—1900

1, 3, 5, 6, 27, 33, 40—42, 47, 50, 56, 75, 77, 80, 92, 96, 98, 104, 116, 121, 128, 139, 140, 146, 148, 151, 152, 170, 178, 186, 193, 207, 218, 225, 232, 234, 245, 257, 272, 282, 285, 296, 304, 355, 367, 393, 411, 412, 419, 425, 429, 430, 433, 434, 439, 443, 486, 499, 501, 506, 507, 515, 523, 546, 549, 561, 576, 588, 591, 592, 606, 611, 622, 630, 647, 679, 703, 725, 737, 748, 763, 775, 789, 817, 819, 838, 840, 847, 850, 851, 861, 872, 873, 902, 906, 924, 942, 948, 964, 970, 977, 979, 980, 982

985, 986, 990, 1002, 1015, 1020, 1028, 1039, 1043, 1050, 1062, 1071, 1072, 1075, 1082, 1085, 1096—1098, 1104, 1108, 1124, 1127, 1151, 1157, 1158, 1161, 1162, 1164, 1165, 1170, 1174, 1177, 1184, 1191—1193, 1207, 1208, 1210, 1211, 1226, 1229, 1232, 1242, 1244, 1246, 1248

1901—1910

1, 22, 27, 30, 35, 40—42, 50, 57, 60, 63, 72, 77, 80, 84, 86—88, 93, 95—98, 100, 103, 115, 117, 121—123, 133, 135, 136, 150, 153, 156, 158, 160, 166, 170, 176, 180, 181, 186, 188, 192, 193, 199, 201, 209, 212, 214, 216, 219—221, 223, 225, 232, 241—243, 245, 255, 257, 272, 273, 282, 285, 296, 304, 313, 320, 324, 334, 340, 347, 352, 355, 362, 367, 377, 380, 381, 387, 389, 393, 399, 411, 412, 422, 430, 431, 433—436, 449, 461, 465, 471, 487, 492—494, 499, 501, 503, 509, 524, 525, 540, 546, 547, 561, 563, 565, 569, 571, 584, 588, 592, 598, 605, 615, 623, 635—637, 644, 647, 664, 666, 670, 679, 703, 704, 706, 707, 712, 718, 725, 732, 735, 737, 738, 744, 747, 755, 763, 767, 773—775, 777, 780, 783—785, 789, 803, 819, 820, 828, 840, 844, 847, 850, 851, 854, 861, 865, 874, 892, 895, 897, 898, 902, 903, 905, 906, 909, 911, 924, 930, 948, 954, 967, 970, 975, 982, 987, 990, 998, 1003, 1009, 1015, 1018, 1021, 1028, 1032, 1039, 1040, 1044, 1046, 1050, 1065, 1069, 1075, 1079, 1082, 1085, 1088, 1090—1092, 1098, 1103, 1104, 1108, 1112, 1113, 1123, 1131, 1144, 1151—1153, 1157, 1162, 1165, 1167, 1174—1178, 1181, 1190—1194, 1207, 1209—1212, 1226, 1229, 1232, 1240, 1242, 1244, 1247, 1248.

1911—1920

1, 24, 28—30, 40, 41, 43, 48, 49, 51—53, 60, 61, 63, 64, 69—72, 77—80, 82, 85, 94, 99, 102a, 103, 106, 107, 115, 117, 118, 120—122, 124, 125, 134, 136, 137, 156, 166, 169, 170, 175, 177, 186, 188, 192, 198, 199, 210, 211, 216, 231, 232, 235—239, 241, 242, 255, 272, 273, 276, 279, 281, 282, 285, 287, 293, 294, 296, 304, 309, 313, 317, 318, 321, 322, 324, 331, 334, 335, 337—339, 344, 345, 347, 354, 355, 361, 363, 367, 377, 379, 381, 384, 387, 393, 394, 400, 412, 414, 417, 422, 428, 434, 435, 437, 447, 464, 487, 491—493, 499, 503, 509, 514, 525, 529, 540, 550, 551, 560, 563—565, 579, 580, 582, 583, 592, 604, 605, 612, 614, 623, 633, 651, 653, 657, 658, 663, 666, 671, 679, 697, 704, 708, 711, 712, 739, 741, 746, 751, 753—755, 765, 768, 772, 774, 777—781, 783, 785, 789, 791, 794, 797—799, 806—810, 812, 814, 819, 822, 826, 829, 833, 842—844, 847,

850, 853—856, 859, 864, 865, 868, 869, 871, 874, 879, 893, 895—898, 902, 903, 906, 907, 913—915, 929, 934, 938, 939, 943, 944, 948, 951, 953, 954, 958, 961, 967, 978, 979, 981, 982, 987, 991, 1006—1008, 1013, 1016, 1018, 1021, 1024, 1026, 1028, 1032, 1034, 1038—1040, 1044, 1046, 1047, 1050, 1052, 1054, 1057, 1063, 1065, 1066, 1069, 1073, 1075, 1078, 1081, 1083—1085, 1087, 1094, 1125, 1098, 1101, 1106—1108, 1110, 1111, 1113, 1123, 1128, 1129, 1131, 1134, 1137, 1139, 1144, 1153, 1154, 1157, 1162, 1165, 1177, 1187, 1189, 1191, 1194, 1206, 1210, 1211, 1215, 1220, 1229, 1232, 1234, 1236, 1240—1242, 1244, 1248

1921—1930

1, 4, 11, 12, 14, 17, 21, 24, 40, 41, 48, 54, 60—62, 64—66, 68—72, 77, 81, 85, 94, 102a, 108, 115, 119, 121, 132, 137, 155, 156, 162, 166, 170—173, 175, 177, 179, 182, 184, 186, 196, 198, 199, 202, 211, 217, 222, 226, 231, 233, 240, 241, 244, 251, 262, 271, 272, 274—276, 278—280, 283—285, 287, 291, 292, 304, 314, 315, 318, 322, 334, 335, 338, 343, 345, 348, 354, 363—365, 367, 379, 384, 386, 394, 395, 397, 412, 422, 434, 435, 437, 442, 444—448, 450, 452, 455, 458, 459, 464, 466, 468, 470, 480, 488, 489, 492, 495, 499, 504, 508—510, 514, 520, 527, 529, 530, 537, 540, 541, 542, 550, 560, 563—565, 577, 580, 582, 583, 592, 596, 600, 603, 612, 613, 616, 620, 626, 629, 639, 640, 642, 645, 655, 657, 659, 663, 665, 666, 671, 675, 677, 679, 681, 684, 687, 691, 692, 697, 708, 715, 720, 725a, 733, 741, 745, 755, 756, 759, 769, 778, 781, 786, 790, 791, 795, 799, 801, 802, 804, 806, 811, 813, 814, 819, 822, 834, 842, 843, 850, 855, 857, 864, 865, 867, 869, 870, 876, 889, 894, 898, 904, 919, 920, 922, 928, 929, 932, 934, 935, 939, 946, 951, 956, 960—962, 966, 967, 972, 973, 976, 979, 988, 995, 999, 1010, 1013, 1018, 1025, 1029, 1030, 1032, 1033, 1037, 1039, 1041, 1042, 1044, 1051, 1055, 1057—1059, 1061, 1063, 1064, 1067, 1073, 1075, 1077, 1080, 1084, 1085, 1093, 1098, 1100, 1110, 1114, 1116—1118, 1123, 1131, 1132, 1136, 1137, 1139, 1144, 1150, 1153, 1154, 1157, 1160, 1162, 1166, 1177, 1188, 1201—1205, 1210, 1211, 1217, 1229, 1230, 1232, 1233, 1235, 1238, 1242, 1244, 1248

1931—1940

1, 10, 12—14, 21, 24, 31, 32, 40, 41, 60, 67, 69—73, 76, 77, 91, 94, 102, 102a, 112—115, 119, 121, 130—132, 137, 156, 159, 163, 166, 167, 170, 172, 175, 177, 179, 185, 186, 196, 198, 199,

202, 213, 215, 222, 224, 228, 230, 231, 241, 246, 261, 266, 267, 272, 276, 277, 280, 284, 285, 287, 289—291, 297—300, 304, 306—308, 310, 312, 318, 322, 326, 334—336, 341, 345, 346, 348, 349, 351, 354, 356, 363—365, 367, 372, 379, 383, 384, 386, 388, 390, 394, 395, 397, 398, 408, 409, 412, 416, 422, 432, 434, 435, 437, 438, 442, 448, 450, 453, 455, 456, 459, 468—470, 473, 476, 478, 480—483, 489, 492, 497, 499, 502, 504, 505, 509—514, 517, 519, 520, 528—531, 535, 537, 538, 540, 542, 544, 545, 550, 560, 563—565, 567, 568, 570, 572, 578, 582, 583, 589, 592, 601, 609, 616, 618, 627—629, 631, 634, 638, 641, 642, 655, 656, 662, 663, 666, 669, 672, 674, 677, 678, 684, 687, 695, 697, 700, 709, 714—717, 721—723, 726—729, 731, 733, 740—743, 745, 755, 778, 786, 787, 792, 799, 801, 802, 804, 806, 813, 815, 819, 821, 822, 824, 825, 842, 845, 848, 850, 862, 864—866, 870, 877, 885, 889, 894, 898, 904, 908, 912, 920, 922, 923, 925, 929, 931, 933, 937, 939, 949, 955, 956, 959, 960, 963, 965, 967, 971, 972, 974, 979, 984, 989, 995, 999, 1001, 1010, 1013, 1022, 1029, 1032, 1039, 1044, 1053, 1057, 1060, 1070, 1073, 1075, 1077, 1080, 1084, 1085, 1089, 1098, 1110, 1116, 1123, 1132, 1135, 1141, 1145, 1148—1150, 1153, 1154, 1156, 1157, 1162, 1168, 1177, 1188, 1197, 1199, 1203, 1211, 1213, 1214, 1217, 1219, 1229, 1232, 1233, 1235, 1238, 1239, 1242, 1244, 1245, 1248

1941—1950

1, 7, 13, 15, 21, 23—25, 32, 40, 41, 60, 67, 69—72, 89, 94, 101, 102, 102a, 105, 112, 115, 121, 132, 156, 163, 166, 170, 172, 175, 177, 179, 183, 186, 189, 190, 196, 199, 202, 213, 222, 227, 231, 241, 246, 252, 261, 266, 272, 276, 280, 284, 285, 287, 290, 297, 301, 304, 311, 316, 318, 322, 325, 328—330, 334, 335, 342, 345, 346, 350, 353, 357, 359, 363—367, 379, 384, 391, 394, 406, 412, 415, 422, 432, 434, 435, 438, 442, 448, 450, 454, 455, 468, 469, 472, 473, 478, 482, 492, 498, 499, 509, 510, 514, 518—520, 526, 528, 529, 531, 534, 540, 542, 544, 550, 559, 560, 563—565, 573, 582, 583, 586, 587, 592, 607—610, 616, 619, 621, 624, 629, 632, 641, 654, 655, 663, 666—669, 676, 684, 687, 710, 714, 716, 727, 731, 733, 741, 743, 755, 778, 782, 787, 788, 799, 802, 804, 806, 815, 819, 821—823, 830, 842, 846, 849, 850, 852, 858, 864, 865, 870, 880, 883, 884, 886, 889—891, 894, 898, 921, 926, 929, 947, 949, 952, 959, 960, 965, 967, 969, 972, 979, 995—997, 999, 1013, 1014, 1029, 1032, 1039, 1045, 1056, 1057, 1073, 1075, 1077, 1084—1086, 1098, 1102, 1110, 1116,

1123, 1130, 1132, 1133, 1138, 1140, 1142, 1143,
1146, 1147, 1150, 1153, 1154, 1157, 1186, 1197,
1199, 1203, 1211, 1216, 1217, 1219, 1229, 1232,
1242, 1244, 1248

1951—1960

1, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 34, 40, 41, 60, 67,
69, 71, 72, 90, 94, 102a, 110, 115, 121, 129, 156,
163, 164, 166, 170, 172, 174, 177, 179, 186, 187,
189, 191, 196, 197, 199, 200, 202, 203, 213, 222,
229, 231, 241, 246, 248, 252—254, 256, 258, 260,
261, 263, 266, 268, 269, 276, 280, 284, 285, 287,
288, 290, 304, 305, 311, 316, 318, 319, 322, 325,
332, 334, 335, 345, 357, 363—367, 369, 373, 376,
378, 379, 382, 384, 391, 392, 394, 396, 401, 402,
404—406, 410, 412, 415, 418, 421—424, 434,
435, 438, 440—442, 448, 450, 451, 454, 455, 457,
460, 468, 469, 472, 473, 475, 478, 479, 482, 484,
485, 490, 496, 499, 509, 510, 514, 516, 518—522,
528, 529, 531, 532, 536, 539, 540, 542, 544, 550,
552, 554, 557—560, 563—566, 581—583, 586,
592, 597, 608, 609, 616, 624, 632, 641, 646, 648,
650, 654, 655, 663, 666, 676, 680, 683—686,
690, 693, 694, 698, 701, 702, 705, 710, 713, 714,
724, 727, 730, 731, 736, 741, 743, 752, 755, 757,
758, 760, 762, 764, 770, 778, 782, 788, 793, 799,
804, 806, 819, 823, 830, 842, 846, 849, 850, 852,
858, 863—865, 878, 882, 887, 888, 891, 894, 898,
929, 947, 949, 952, 957, 967—969, 972, 979, 992,
995, 996, 999, 1012, 1014, 1017, 1019, 1023,
1027, 1029, 1031, 1032, 1035, 1039, 1045, 1057,
1073—1077, 1084, 1085, 1098, 1099, 1102, 1110,
1115, 1116, 1119—1123, 1130, 1133, 1146, 1153,

1154, 1157, 1177, 1185, 1186, 1196, 1197, 1199,
1200, 1203, 1211, 1216—1219, 1229, 1232,
1242—1244, 1248

1961—1963

1, 18, 21, 23, 34, 40, 41, 58, 60, 67, 69, 71, 72,
90, 94, 102a, 109—111, 121, 126, 127, 129, 156,
163, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 177, 179, 186,
187, 189, 194—197, 199, 202, 203, 213, 222, 231,
246—250, 252, 253, 256, 258—260, 263—266,
268, 270, 276, 280, 284, 285, 287, 288, 290, 305,
311, 316, 318, 319, 322, 325, 327, 332—335, 345, 357,
358, 360, 363—365, 367—371, 374—376, 378,
379, 384, 385, 394, 401, 402, 404—407, 412,
421—423, 426, 427, 434, 435, 438, 440—442,
450, 451, 454, 455, 468, 469, 472—475, 477, 478,
484, 485, 500, 509, 510, 514, 518—520, 522,
528, 529, 532, 533, 536, 540, 542—544, 548,
550, 553—555, 558, 560, 563—566, 581, 582,
586, 597, 599, 602, 608, 609, 616, 617, 624, 641,
646, 654, 655, 660, 663, 666, 676, 682, 683,
688—690, 694, 696, 699, 701, 702, 710, 714, 731,
741, 743, 750, 752, 755, 757, 758, 760, 762, 764,
778, 788, 796, 799, 800, 805, 806, 818, 819, 823,
830, 837, 841, 842, 846, 849, 850, 864, 865, 875,
878, 881, 887, 894, 899, 900, 927, 929, 936, 945, 949,
952, 953, 957, 967, 972, 979, 992, 994—996,
999, 1000, 1014, 1017, 1027, 1031, 1032, 1035,
1039, 1073, 1075, 1077, 1084, 1085, 1095, 1098,
1102, 1105, 1110, 1116, 1119, 1121—1123, 1130,
1133, 1153—1155, 1157, 1177, 1185, 1186, 1196,
1199, 1211, 1216—1218, 1229, 1232, 1242—1244,
1248

YLEISLUONTEISTA LÄHDEKIRJALLISUUTTA

ALLMÄNNA KÄLLSKRIFTER

GENERAL SOURCES

- Aho, Lauri*, Suomen lehdistö. — Oma maa I (Porvoo 1958) s. 223—237.
- Den periodiska pressen i Björneborg. Björneborgs Tidning 19/1 1884.
- Grönvik, Axel*, Suomen sanomalehdistön luonne. Hki 1952.
- Ivalo, Santeri*, Sensuurioloista Suomessa. — Oma maa II, 2. pain. (Porvoo 1921) s. 655—666.
- Kalajoki, Atte*, Oulun lehdet 1829—1946. Taulukkoja ja pakinaa perinteistä. — Jouko 4 (Oulu 1947) s. 242—266.
- Karjalan sanoma- ja aikakauslehdistö. [Kirj.] *Arvo Inkilä, K. S. Kaikkonen, A. V. Komulainen* . . . — Karjalan kirja (Porvoo 1932) s. 771—778.
- Kinnunen, Akseli*, Suomen lehdistö kaupallisena tekijänä. Porvoo 1934.
- K[olkka]la, W.*, Jyväskylän lehdistön alkuvaiheita. — Kirjapainotaito 1933 s. 288—291.
- Korpela, T. J.*, Pohjanmaansanomalehdistön vaiheita. — Kytösavut 7 (Vaasa 1956) s. 167—175.
- K[rohn], J[ulius]*, Katsaus suomenkielisen sanomakirjallisuuden vaiheisiin. — Kirjallinen kuu-kauslehti 1871 s. 25—32.
- Lagerblad, Elis*, En blick på den svenska tidningspränsens utveckling i vårt land. — Förhandlingar och uppsatser 8 = Skrifter utg. af Svenska Litteratursällskapet i Finland XXVIII (Hfrs 1894) s. 1—30.
- Mustelin, O.*, Finländsk presshistoria. — Finsk tidskrift 1952 CLII s. 133—145.
- Mörne, Arvid*, Från »Saima» till »Vikingen». Borgå 1916.
- Liberalismens genombrott i den finländska pressen. — Historiska och litteraturhistoriska studier 6 = Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland CCXIV (Hfrs 1930) s. 121—184.
- Studier i Finlands press 1854—56. — Förhandlingar och uppsatser 26 = Skrifter utg. av Svenska Litteratursällskapet i Finland CXII (Hfrs 1913) s. 109—196.
- Nurmio, Yrjö*, Suomen sensuuriolot Venäjän vallan alkuaikoina vv. 1809—1829. Porvoo 1934.
- Palmen, E. G.*, Suomen sanomalehdistöstä. — Oma maa I. 2. pain. (Porvoo 1920) s. 262—285.
- [*Pehu-Lehtonen, Arvo*], 25 vuotta sanomalehtien yhteistoimintaa. Piirteitä Suomen sanomalehdistön yhteistoiminnasta vuosina 1908—1933. Hki 1934.
- Press och publicister i svenska Finland. Utgiven av Finlands Svenska Publicistförbund, Hfrs 1951.
- Railo, Pekka*, Maamme työväenlehtien alkupe-
räästä ja sos. dem. puoluelehdistöksi kehitty-
misestä. — Työväen kalenteri 1922 s. 103—
130.
- Raitio, Jussi*, Työväen sanomalehdet ja sanoma-
lehtimiehet. Suomen sosialidemokraattinen
sanomalehtimiesliitto 1907—1947. Lahti 1947.
- Rantala, Onni*, Suomen puoluelehdistö. (Turun
yliopiston valtio-opin laitos. Tutkimuksia
sarja C, n:o 1. 1963.) [Moniste.]

- Suomen puoluelehdistön kehityksestä ja merkityksestä. (Turun yliopiston valtio-opin laitos. Eripainossarja A, 6. 1964.)
- Renvall, R. A.*, Finlands periodiska litteratur. Hfrs 1871.
- Om Finlands tidningslitteratur. — Litteraturbladet för allmän medborgerlig bildning 1853 s. 321—328, 372.
- R[outavaara], A[kseli]*, Jyväskylän sanomalehdistö 1864—1932. — Suomen lehdistö 1934:7.
- Suomen sanomalehdistö. — Mitä Missä Milloin 1952 (Hki 1951) s. 255—265.
- Sanomalehtimies. Vsk:t 1933—1963.
- Silander, Alpo*, Aikakautinen kirjallisuus. — Suomi. Maa, kansa, valtakunta. III (Hki 1925) s. 445—454.
- Kappale Suomen sivistyshistoriaa sanomistomme vaiheiden valossa. — Nuori Suomi XXXV (Hki 1925) s. 141—153.
- Tampereen lehdistö viime vuosisadalla. — Aamulehti 1/10 1929.
- Silmäys Viipurin entisiin suomalaisiin sanomalehtiin. — Ilmarinen 4/1 1867.
- Soikkeli, Kaarle*, Suomen sanomalehdistö vv. 1771—1900. — Vasama, nuorsuomalaisten sanomalehtimiesten juhlaulkaisu 12—13. XI. 1910 (Viipuri 1910) s. 114—121.
- Steinby, Torsten*, Finlands tidningspress. En historisk översikt. Stockholm 1963. Andra, omarbetade upplagan Stockholm 1964.
- Sama suom.: Suomen sanomalehdistö. Historiallinen katsaus. Suom. *Jaakko Kaurinkoski*. Porvoo 1963.
- Suomen lehdistö ja puolueet. — Mitä Missä Milloin 1962 (Hki 1961) s. 261—264.
- Suomen pitäjänlehtiä. Loimaa 1953.
- Suomen sanomalehtimiehet v. 1900. Elämäkerrallisia tietoja, koonnut Suomen Sanomalehtimiesvaltuuskunta. Hki 1900.
- Suomen sanomalehtimiehet. Henkilötietoja Suomessa nykyään toimivista aktiivisista sanomalehtimiehistä. Toim. *Heikki Koivula*. Hki 1925.
- Tommila, Päiviö*, Suomen lehdistön levikki ennen vuotta 1860. Porvoo 1963.
- Vasenius, Valfrid*, Aikakautinen kirjallisuus. — Suomi 19:llä vuosisadalla (Hki 1893) s. 327—334.
- Aperçu statistique de la presse finlandaise. Hki [1878].
- Den periodiska litteraturen. — Finland i 19:de seklet. Andra genomsedda uppl. (Hfrs 1898) s. 332—339.
- Vehmas, Raino*, Lehdistö. — Yhteiskuntatieteiden käsikirja I (Keurun 1963) s. 338—345.
- Vesterdahl, V.* Pürteitä Hämeen suomalaisen sanomalehdistön historiasta (Kaikuja Hämeestä. 6. Hki 1091. s. 128—153)

HENKILÖHAKEMISTO

(Numerot viittaavat aakkosellisen osaston juokseviin numeroihin)

PERSONREGISTER

(Numren hänför sig till den alfabetiska avdelningens löpande nummer)

INDEX OF PERSONS

(References are to the running numbers in the alphabetical part)

- Aalberg, A. F. 341
Aaltio, E. 412, 712, 1032
Aaltio, E. A. 182, 919
Aalto, A. 1040
Aalto, Fr. R. 206, 1075
Aalto, J. F. 318, 929, 1093
Aalto, O. 438
Aalto, V. 1137
Aaltonen, Aleksi 898
Aaltonen, Ali 60, 898, 1040, 1144
Aaltonen, Antti 543
Aaltonen, E. 94
Aaltonen, K. 335
Aaltonen, Matti 94
Aaltonen, Mikko 499
Aaltonen, R. 592
Aaltonen, U. 1075
Aaltoranta, V. F. 765, 1046
Aalto-Setälä, T. A. 563
Aarikka, A. 952
Aarnio, A. 845
Aarnio, Einar 902
Aarnio, Erland 60
Aatolainen, E. 971
Aattela, K. 550
Ahde, A. 1153
Ahlman, E. A. ks. Alha, E. A.
Ahlman, N. J. 468, 1127
Ahlman, V. 60
Ahlqvist, A. 940
Ahlqvist, Fr. 20, 208, 993
Ahlroos, F. 35, 737
Ahmala, K. 317
Aho, F. V. 795
Aho, H. 1044
Aho (Brofeldt), J. 393, 850
Aho, L. 1110
Aho, P. 115, 435
Aho, V. 129
Ahokas, A. 1046
Ahokas, K. 472
Ahokas, Tahvo 666
Ahokas, Teuvo 472
Ahola, E. 358
Ahrenberg, J. 50
Ahti, V. 1102
Ahtiainen, A. 324
Ahtiluoto, J. 865
Ahtinen, J. 1075
Ahtola, T. 529
Ainamo (Mannelin), K. P. 550, 804
Ainola, E. 689
Airanne (Andberg), A. 592, 725, 847
Airas, A. 1153
Airio, A. 847
Airisto, A. 898
Airola, M. A. 780, 1040
Airola (Andersin), V. 60
Aittoniemi, S. S. 680
Ala-Kulju, R. 512, 513, 717
Alanne, A. 804
Alanne, S. 1152
Alava, L. 531, 532
Alava, V. 354, 975
Alavuo, K. V. 450, 657—659, 1030
Alceinus, F. V. 147
Alfthan, J. 144, 1172
Alfthan, O. 1177

- Alha (Ahlman), E. A. 1, 86
 Alhainen, A. 800
 Alhola, J. 861
 Alhovuori, A. 1
 Alijoki, K. I. R. 392, 432
 Alin, A. 884
 Alin, J. ks. Arajärvi, J.
 Alkio, S. 199
 Allén, G. 1177
 Alm, L. 44
 Almberg, A. ks. Jalava, A.
 Almberg, E. 840, 1126
 Alopaeus, C. H. 44
 Alopaeus, F. H. 591
 Alopaeus, J. M. 355
 Alpi, E. 491
 Aminoff, T. G. 7, 23, 965
 Åndberg, A. ks. Airanne, A.
 Andelin, R. 129
 Andelin, V. ks. Hämeen-Anttila, V.
 Andersin, O. 296
 Andersin, U. 136
 Andersin, V. ks. Airola, V.
 Anderson, A. 49, 170, 519
 Andersson, G. A. 443, 647, 679, 990
 Andersson, K. 1233
 Andersson, O. 1234
 Andtbacka, S. 1240
 Ania (Nyman), F. E. 178, 219, 220, 443
 Ansas (Husberg), Fr. O. 209, 703, 704, 718, 1164
 Ansas, J. 412, 1134
 Ansas, P. 1140
 Antell, A. H. 77, 1180
 Antila, E. 303
 Antila, V. 723
 Anttila, O. 1218
 Apala, L. 134, 175, 1087
 Apila, U. 1217
 Appelgren, A. 979
 Appelgren, B. 246, 434, 1242, 1248
 Appelgren, G. 96
 Appelgren, S. V. 652
 Arabatzin, K. 106
 Arajärvi (Alin), J. 1191
 Arajärvi, V. 186, 1075, 1098
 Argamakov, S. A. 808
 Arima (Brummer), O. W. 186
 Arlo, L. 72, 115, 334, 852
 Arnell, L. 1229
 Aro, E. 287
 Arppe, C. 40
 Artasuo, S. 821
 Artti, P. 1032
 Arwidsson, A. I. 1222
 Arvila, L. 674
 Arvo, L. 1144
 Arvonen, H. 188, 324
 Aschan, P. 467, 993
 Asp, K. 290, 730
 Asp, T. 40
 Aspelin, H. E. 1157
 Aspelund, K. E. 910
 Asplund, A. 89, 620
 Astala, A. A. 175
 Aulamo, O. I. 1053
 Aulén, J. 840
 Aunio, A. J. 291
 Aurio, A. A. 777, 778
 Aurio, V. A. 367
 Autere, P. 231, 988
 Autio, M. 1085
 Autonen, A. 591, 817
 Autti, E. 690
 Autti, P. A. 804
 Auvinen, M. 280, 865

B

- Backlund, G. 91
 Backman, A. 41
 Backman, R. 102a
 Baeckman, J. 44
 Bamberg, Å. 1232
 Bašenov, J. A. 80
 Bašmakov, A. A. 80
 Becker, R. von 1036
 Behm, O. 92, 121, 1162, 1211, 1232
 Bell, C. J. de 1182
 Berg, U. 517
 Bergbom, A. 40
 Berger, K. ks. Jaakkola-Berger, K.
 Bergh, J. H. E. 145, 661
 Berglund, B. 600
 Berglund, E. 430
 Bergman, J. A. 734
 Bergroth, H. 515
 Bergroth, I. A. 39
 Bergstadi, Fr. 840
 Berndtson, Fr. 77, 147, 594
 Berndtson, H. 963
 Berner, A. 1011
 Birck, J. L. 242, 671
 Birling, H. 996
 Björk, A. A. 711
 Björk, R. 363
 Björkell, O. 979
 Björklund, I. T. 377, 412
 Björklund, K. A. 611

- Björkman, J. 611
 Björkman, V. 679
 Björkroth, C. 1233
 Björkstén, K. A. 41, 42, 1161, 1248
 Björkstén, K. E. 42, 977, 982
 Björkvall, Hj. 1244
 Björnvik, E. O. 1184
 Blom, T. 23, 434, 1248
 Blomberg, L. 115
 Blomfeldt, O. B. 588
 Blomqvist, A. 30, 77
 Blomqvist, E. 254
 Blomqvist, V. 3
 Blomqvist, V. F. 77, 906, 939
 Blomstedt, K. 186
 Blåfield, K. O. J. 986
 Boije, E. 1036
 Boldt, J. 1082
 Boman, A. 767, 1088
 Bondestam, H. 963
 Bonsdorff, M. von 102a
 Borg, A. 1246
 Borg, O. F. 33
 Borg, V. ks. Kivilinna, V.
 Boy, C. J. 1163
 Brander, K. 679
 Brander, P. 708
 Breinholm, A. 625
 Brenner, A. 965
 Brofeldt, J. ks. Aho, J.
 Brofeldt, K. 367
 Brofeldt, P. 422, 850, 872, 1104
 Brofeldt, S. 790, 819
 Brummer, F. F. 986
 Brummer, O. J. 334
 Brummer, O. W. ks. Arima, O. W.
 Brusim, O. 891
 Burghardt, W. 54
 Bäck, E. 967
 Bäck, J. 585
 Bäckman, K. A. ks. Talvioja, K. A.
 Bäckvall, J. 652
 Bärlund, A. 425
 Bärlund, J. 367
 Bööck, E. 154
- C**
- Cajander, V. L. 41
 Candolin, A. E. 1113.
 Cantell (Kantele), O. J. 851
 Canth, J. F. 393, 761
 Canth, M. 761
 Carpelan, L. E. 1242
- Carstens, C. 92, 836
 Caselius, A. 27
 Casén, A. B. 798
 Castrén, Edv. 33
 Castrén, Eero 500
 Castrén, K. 595
 Castrén, K. A. 1192
 Castrén, R. 145
 Castrén, S. 393
 Cederberg, A. 363, 626, 979
 Cederberg, J. A. 59
 Chydenius, A. H. 45, 145
 Clasen, A. Th. 594
 Clewberg, A. 1005
 Cleve, Z. J. 467
 Collan, E. 679, 861, 1177, 1246
 Collan, F. 77, 147
 Collan, Y. 733
 Colliander, N. A. 419
 Colliander, R. 1210, 1232
 Colliander, Y. 419
 Collin, A. 430
 Corander, A. G. 205, 643, 831
 Corander, C. F. 574
 Corander, H. K. 643, 831
 Corander, O. 425
 Cygnaeus, G. A. 1226
- D**
- Dahl, A. J. 53
 Dahl, Hj. 626, 961
 Dahlbom, I. 627
 Dahlgren, H. T. M. 225
 Dahlström, K. W. 652
 Dannholm, L. 165
 Diederichs, C. von 40, 96, 1162, 1247
 Domander, E. A. ks. Tomanterä, E. A.
 Donner, O. 154
 Dreijer, M. 1232
 Drockila, R. 27
 Droste, W. Fr. 526
- E**
- Edelheim, A. 83
 Edelsköld, K. J. 1228, 1229
 Edlund, G. W. 323
 Eerikäinen, P. 850
 Eerikäinen, U. I. 1154
 Eero, R. 325
 Efimov, A. V. 80
 Ehnqvist, P. 440

- Ehrnrooth, G. C. 23
 Ehrnsten, B. 96
 Ehrnström, G. A. 154
 Ekelund, G. A. 154
 Ekelund, H. E. W. 902
 Ekholm, G. A. 1246
 Ekholm, H. 124
 Eklund, R. 979
 Ekman, K. 959, 1248
 Elfgrén, H. 979
 Elgh, K. 56, 1211
 Elgland, U. 391
 Elmgren, S. G. 147, 594
 Elo, E. 1050
 Elo, N. 1132
 Elomaa, S. 846
 Eloranta, V. 255
 Emeleus, E. V. 1192
 Enberg, E. 725
 Enckell, A. 96
 Enckell, K. W. 77
 Enckell, R. 96
 Eneberg, H. K. 840, 948
 Eneberg, W. 154
 Engelberg, R. 1094
 Englund, K. 1189
 Englund, M. 516
 Enjomaa, O. 1186
 Enne, Y. 867
 Enqvist, A. 654
 Enqvist, F. 647
 Enqvist, J. K. 304
 Eriksson, E. 1077
 Eriksson, J. 246, 434, 671, 672
 Eriksson, J. M. 363
 Eriksson, K. 1132
 Eriksson, O. A. 1199
 Erkko, A. 156.
 Erkko, Eero 156, 393, 763
 Erkko, Eljas 156, 213
 Erkko, J. H. 206
 Eronen, O. 60, 714
 Eronen, S. 216
 Ervast, P. 1082
 Ervasti, A. 115
 Ervasti, A. V. 734
 Ervasti, M. 1200
 Eränen, Y. 850, 896
 Eräpuu, E. 94
 Essen, J. A. von 1229
 Essen, J. M. von 1229
 Eurén, G. E. 193, 840
 Europæus, D. E. D. 295, 940
 Evä, K. M. 304
 Fager, C. M. 1211
 Fager, O. 24, 85
 Fagerholm, K. A. 24
 Fagernäs, O. 1244
 Falck, A. 643
 Fawén, A. E. 186, 403
 Favorin, V. 1229
 Federley, C. B. 1198
 Fennander, A. 588
 Ficandt, R. M. von 590, 835
 Finnberg, F. V. 562
 Finnberg, V. 433
 Finnström, K. 1244
 Fleege, R. A. 979, 981, 982
 Fleege, U. A. 92
 Flinck, H. 348, 1188
 Flodin, G. 52
 Flodin, K. 140, 150
 Fock, D. 40
 Fock, E. 631
 Fogelholm, A. 1169
 Forsberg, J. 102a
 Forsberg, O. A. 257
 Forsén, E. 518
 Forsgren, E. 186, 549, 789, 1191, 1236
 Forsgren, K. ks. Korpilinna, K.
 Forsman, A. 28, 78, 1240
 Forsman, A. E. 85
 Forsman, A. O. 652
 Forsman, F. 434
 Forsman, Jaakko 157
 Forsman, Johannes 934
 Forsman, K. 434
 Forsman, K. I. 433, 434
 Forsman, K. W. 595
 Forss, Mathias 1165
 Forss, Minna 1165
 Forssell, A. 154
 Forssell, E. A. 75, 205, 595
 Forsström, O. A. ks. Hainari, O. A.
 Forsvik, W. 40
 Fossi, P. 203
 Franssila, K. A. 563
 Franzén, F. M. 1225, 1227
 Frenckell, A. 170
 Frenckell, O. R. 145
 Friberg, R. 434, 1248
 Friis, H. C. 142
 Frilander, L. 378
 Fröjdman, K. 393
 Furuhjelm, E. 1072
 Furustam, N. A. 535
 Färling, Fr. I. 40, 1170
 Färm, F. ks. Värtelä, F.

G

- Gadolin, S. 434, 1242, 1248
 Garin, S. A. 237
 Ginström, E. 170
 Gottlund, K. A. 901, 941
 Grahm, K. 979
 Granbohm, A. H. H. 1224
 Granit, A. 1233
 Granit, B. ks. Ilmoniemi, B.
 Granit-Ilmoniemi, E. 466
 Granlund, J. F. 1068
 Granqvist, K. E. 40, 1172
 Granvik, J. 1242
 Grefberg, W. 92
 Grigorkov, G. A. 612
 Grosman, J. M. 80
 Gråsten, E. 6, 96, 1177
 Grönberg, A. 116, 394, 411
 Grönblad, J. E. A. 154
 Gröndahl, G. A. 999
 Gröneberg, C. A. 1048
 Grönlund, A. 789
 Grönroos, I. A. 827
 Grönvall, E. 40
 Grönvall, G. 74
 Grönvall, R. 847
 Grönvik, A. 624, 629, 960
 Gummerus, H. 965
 Gummerus, J. 902
 Gummerus, K. J. 393
 Göransson, O. 85
 Göös, K. G. 761

H

- Haakana, O. 187
 Haanpää, P. V. 310, 570, 716
 Haapakoski, A. 159
 Haapalainen, E. 1040
 Haapanen, A. V. 60
 Haapanen, J. 310, 716
 Haapanen, S. 865
 Haapaniemi, E. 484, 583
 Haapasalo, K. F. 318, 1153
 Haaranen, L. J. 354
 Haaronen, V. 948
 Haataja, A. E. 474
 Haataja, E. 1018
 Haavisto, J. 1044
 Hagelberg, E. 986
 Hagelberg, J. 902
 Hagelstam, J. W. 96
 Hagelstam, M. 242
 Hagfors, E. A. 499
 Hagfors, J. F. 1028
 Hagfors, K. J. 1244
 Hagfors, M. 912
 Hagman, E. A. 1157
 Hagman, J. A. 154, 205, 595
 Hagman, T. 193, 206, 355, 990, 1192
 Haimi, O. 743
 Hainari (Forsström), O. A. 499, 761
 Haini, O. 1057
 Hakala, J. 1
 Hakala, K. 1153
 Hakama, V. 687, 702
 Hakasalo, I. 1186
 Hakkarainen, K. A. R. 944
 Hakulinen, J. H. 606
 Halla, A. 284
 Halla, L. 186
 Hallberg, C. S. 92
 Hallikainen, E. V. 1052, 1063
 Hallio, F. 487
 Halme, A. 1067
 Halme, V. 305
 Halmeenmäki, V. E. 481
 Halmesmäki, H. 889, 1197
 Halminen, U. T. 560, 889
 Halonen, A. 867
 Halonen, E. 868, 1057, 1084
 Halonen, H. 1217
 Halonen, V. E. 867
 Hamberg, G. 1248
 Hammarström, A. 1158
 Haneman, M. 122, 960, 962, 982
 Hanhisalo, F. 379
 Hannelius, V. V. 967
 Hanni, V. 379
 Hannikainen, K. G. O. 851
 Hannikainen, P. 2, 286, 831, 940
 Hannula, O. 529
 Hannula, U. 741
 Hannus, O. 967
 Hansson, F. 125
 Harinen, V. 934
 Harju, S. 864
 Harjula, J. 69, 231, 492
 Harlamo, J. 819
 Harmaja, L. 367
 Harmaja, M. 856
 Hartelin, U. 846
 Hartikka, S. 557
 Hartman, G. I. 1225
 Harvala, K. 304, 309
 Harvio, E. 1150
 Hasselbladt, T. 1166
 Hassell, A. F. 902

- Hauhio, E. 115
 Haukkarinta, V. 895
 Hautala, Aarne, 578
 Hautala, Antti 412
 Hautala, J. 1144
 Hautala, K. 745
 Hautamäki, A. M. 1099
 Hautamäki, K. 377, 540
 Hautamäki, O. K. 528
 Havia, V. 1013
 Havola, F. A. 478
 Havu, L. 499, 1139
 Hedberg, J. 1210
 Hedborg, E. 1150
 Hedengren, E. 1248
 Hedström, E. 1244
 Heickell, J. W. 1015, 1018
 Heikel, A. W. 1072
 Heikinheimo, I. 388
 Heikinheimo, P. 409
 Heikkilä, R. 557
 Heikkilä, S. 561, 898, 1144
 Heilä, E. 1131
 Heimolainen, L. Hj. 73
 Heimonen, T. A. 173
 Heininen, J. 995
 Heinivaara, E. 1084
 Heino (Lindroos), K. 161
 Heinola, J. 528
 Heinonen, E. 318, 870
 Heinonen, M. 502, 970
 Heinonen, P. 782
 Heinonen, R. 989
 Heinänen, O. W. 993
 Helander, A. 467
 Helander, K. V. 132, 134, 493
 Helander, O. 307
 Helanko, M. 268
 Helanko, R. 587
 Helariutta, L. 755
 Helenius, H. 96
 Helenius, M. 1062
 Helin, H. R. 186
 Helin, O. F. 287, 455
 Heliö, A. 514
 Helkkula, E. O. 864
 Hellberg, J. V. 304
 Hellevaara, E. 760
 Hellgren, H. 761
 Hellgren, V. A. 896
 Hellsten, K. F. 561
 Hellsten, O. 1170
 Hellström, A. 982, 1232
 Hellström, A. F. 104, 611
 Helmer, F. G. 21
 Helmer, Th. 21
 Helminen, H. F. 116, 393
 Helo, Jalmari 179, 491
 Helo, Johan 51
 Helo, Juhani 179
 Helo, T. 422
 Helojoki, M. 538
 Helojärvi, T. 583
 Helpö, E. 1186
 Hemmi, K. 840
 Hemmilä, E. 520
 Henriksson, G. 24, 25, 957
 Hentunen, E. 63
 Hertzberg, H. 33
 Hiekkala, E. 379, 514, 865, 1029
 Hiekkala, L. 865, 920
 Hietanen, E. 311, 867
 Hietanen, J. 902
 Hiisiö, O. 268
 Hiitonen, E. 1142, 1143
 Hilden, A. M. 325
 Hildén, I. ks. Honkamies. I.
 Hildén, L. 24
 Hiltunen, Erkki, 586, 587
 Hiltunen, E. 899
 Hiltunen, F. 755
 Himanen, T. 864
 Himberg, K. 121, 122, 124, 125
 Hinkula, M. 993
 Hintikka, A. L. 335
 Hirn, J. 121, 598
 Hirsjärvi, Viljo 262
 Hirsjärvi, Wäinö 564
 Hirvenoja, K. J. 183, 190
 Hirvikallio, P. 484
 Hirvonen, I. 587
 Hirvonen, S. 840
 Hirvonen, T. 166
 Hohteri, E. K. 509
 Hohti, E. 607
 Hokkanen, H. 137
 Hokkanen, J. 457
 Hollmerus, J. V. 155
 Holm, E. V. 1162
 Holm, W. 1230
 Holma, I. H. 582
 Holmberg, A. 121, 123
 Holmberg, C. E. 6
 Holmberg, E. 1229
 Holmberg, J. 1233
 Holmberg, L. 982
 Holmberg, Th. 135
 Holmén, E. G. 398

- Holmquist, E. K. 967
 Holmqvist, V. 102a
 Holmström, Fr. 59, 625
 Holmström, G. 94
 Holmström, O. 41, 103
 Holopainen, J. P. 60, 1052
 Holsti, R. 192, 501
 Holstila, J. S. 115, 137, 481, 687
 Hongelin, M. 467
 Hongisto, J. 849
 Honkalinna, H. 69, 684
 Honkamies (Hildén), I. 162
 Honkanen, T. 743
 Hopea, O. 1098
 Hornborg, A. J. 1228
 Hornborg, A. K. M. 44
 Hornborg, E. 961
 Hosiaisuoma, A. 760
 Hossi, K. 894
 Hossola, T. 920
 Hovi, A. 182
 Hovilainen, J. 759, 885, 1114
 Hovilainen, J. J. 456.
 Huhanantti, H. J. 447, 525, 592, 854
 Huhta, V. 1116, 1117
 Huhtala, Akseli 928
 Huhtala, Aleksanteri 1042
 Huima, E. 412
 Hukka, M. J. 215
 Hukka, V. 291
 Hukkinen, E. I. 944
 Huldén, A. 246
 Hulkkonen, L. 1064
 Hultin, H. 434, 1177
 Hultin, T. 218
 Humble, V. 84, 96
 Huotari, A. 304, 929, 1040
 Huotari, H. 263, 1098
 Huoviala, H. 111
 Huovila, A. 682
 Hupli, V. 324, 780
 Hurri, O. 1057
 Hurskainen, E. 401
 Husberg, Fr. O. ks. Ansa, Fr. O.
 Husman, K. 434, 1248
 Huttunen, E. 1132
 Huttunen, Evert 235, 318, 745, 1040, 1084
 Huttunen, P. P. 969
 Huuska, V. 743
 Huuskonen, A. 817
 Hykkyrä, A. V. 284
 Hynninen, P. J. 1108
 Hynynen, K. J. 1058
 Hyyppönen, H. 136, 285, 354, 384, 393, 735, 859, 1123
 Hyttinen, V. 94, 284, 650
 Hytönen, E. 33, 1085
 Hytönen, P. 581
 Hytönen, S. 435
 Hyvärinen, J. 273, 281, 282
 Hyvärinen, K. 869
 Hyvärinen, M. F. 356
 Hyvärinen, Y. 435
 Hyvönen, A. 708
 Hyvönen, O. 252
 Hyvönen, V. 714, 858
 Hyypiä, T. K. 1217
 Häkkänen, J. 340
 Hällfors, K. E. 1036
 Hällström, A. 249
 Hällström, E. af 1195
 Hämeen-Anttila (Andelin), V. 180, 186, 592
 Hämäläinen, A. H. 785
 Hämäläinen, H. 559
 Hämäläinen, K. 60, 868
 Hänninen, A., 687
 Hänninen, E. 830
 Härkönen, I. 337, 865
 Härmä, F. V. 844
 Härmäneva, J. 686
 Hästesko, F. A. 384
 Häyhä, V. 334
 Häyrynen, M. 438
 Högman, K. J. 393
 Högman (Rihtniemi), V. 789
 Hörhammer, I. 30
 Höynälä, R. 370

I

- Idänheimo, E. 438
 Igelström, A. V. 746, 879
 Ignatius, K. H. J. 832
 Ihalainen, J. T. 834, 1137
 Ikola, J. O. 1123
 Ikonen, K. 1217
 Ikone,n L. 1191
 Ikone,n V. O. A. 802
 Ilanko, J. 334, 1217
 Ilkka, J. V. 70, 842
 Ilkka, M. 198
 Ilmari-Lehtonen, E. 577, 804
 Ilmoni, A. F. 296
 Ilmoni, W. F. 69, 71, 296, 377, 843, 954, 1016
 Ilmoniemi (Granit), B. 85
 Immonen, A. 291
 Immonen, A. J. 252
 Immonen, K. 1102
 Ingelius, E. H. J. 1229

Ingman, J. E. 40
 Ingman, S. ks. Ivalo, S.
 Inkeroinen, E. 367
 Inkilä, A. 338, 344, 844
 Isaksson, A. 1240
 Isaksson, J. A. 85, 620
 Isokangas, I. 248
 Istanmäki, A. 540, 646
 Itkonen, A. 192
 Itkonen, R. 1046
 Itäinen, R. C. 610
 Ivalo (Ingman), S. 156, 763

J

Jaakkola, A. 783
 Jaakkola-Berger, K. 1122
 Jaakonaho, S. 111
 Jaatinen, O. E. 367
 Jaatinen, V. 1192
 Jacklin, A. 363
 Jacklin, O. 363
 Jahnsson, E. F. 161, 1072
 Jahnukainen, H. 32
 Jakobsson, A. 104, 242, 243, 670, 964, 1242
 Jakobsson, E. G. 5, 1246
 Jalander, F. W. 1, 1109, 1192
 Jalanne, V. E. 102, 802
 Jalasterä, E. 94
 Jalava (Almberg), A. 1108
 Jalava, J. G. 346
 Jalava, V. M. 934
 Jalkanen, A. J. 563
 Jalo-Kivi, J. 801, 933
 Jansson, K. A. 102
 Jaska, A. 525
 Jatakari, A. 757
 Jauri, E. 367, 1188
 Javanainen, E. 521
 Jehkonen, S. 69, 228, 499, 896, 1094
 Jernberg, F. E. 986
 Jernström, A. M. 92
 Jernström, F. 1211
 Jernström, H. 242
 Johansson, A. 630
 Johansson, E. 979
 Johansson, G. 982
 Johansson, V. F. 961
 Jokela, S. 858
 Jokinen, J. 897
 Jokinen, Jouko 1186
 Jokinen, T. 528
 Jokinen, U. 1102
 Jokinen, Walter 684, 687, 804, 852
 Jokinen, Väinö 188, 898
 Jortikka, M. 865
 Joukahainen, V. 411, 579, 583, 1029
 Jousi, V. 315
 Jousimaa (Klemetti), J. 272
 Jousimaa, K. H. 354
 Joutsen, M. 435, 555
 Joutsen, O. A. 902
 Joutseno, G. 864
 Junnola, S. 970
 Junttila, O. 608
 Juntto, E. 338
 Juntunen, H. 789
 Juntunen, O. 664
 Juslin, E. 92
 Jussila, K. 447, 542
 Jussila, O. 1218
 Jutila, E. 1213
 Jutila, K. T. 920
 Juukkonen, E. 727
 Juusela, M. E. 384, 386, 733
 Juuti, E. 867
 Juuti, T. 296
 Juuti, Y. 347, 367, 499, 896
 Juutilainen, A. 565
 Juvela, H. 564
 Juvelius, J. W. 776
 Jylhä, H. 1087
 Jylhävaara, E. 778
 Jämsén, V. 501, 679, 735, 775
 Jääntti, P. 969
 Jäppinen, E. A. 684, 687
 Järnefelt, A. K. L. ks. Rauanheimo, A. K. L.
 Järnfors, E. 514
 Järveläinen, O. 486
 Järvi, K. A. 257, 393, 789, 1124
 Järvi, L. 195, 365, 366
 Järvilehto, N. 1203
 Järvinen, E. 1069, 1081, 1083, 1167
 Järvinen, K. 1056
 Järvinen, Laina 1013, 1014
 Järvinen, Lauri 261
 Järvinen, Leo 1120
 Järvinen, N. 420
 Järvinen, Olli 71, 94, 509
 Järvinen, O. U. 62
 Järvinen, T. 1046
 Järvinemi, N. S. 692
 Järvisalo, M. S. 454
 Jääskelä, Y. 316
 Jääskeläinen, O. E. 164, 539
 Jääskeläinen, V. 476, 478

K

- Kaakinen, V. 67
 Kaari, V. 362
 Kaartotie (Kröger), J. 241
 Kaasalainen, A. 77, 903, 939, 1199
 Kaatonen, R. 318, 818
 Kahma, J. 954
 Kahma, K. 950
 Kahra, T. 1016
 Kahva, K. E. 1124
 Kaijala, F. 588
 Kaijalainen, L. 520, 741, 804
 Kaikkonen, K. S. 499
 Kaila, O. 94
 Kaila, S. 538
 Kainulainen, V. 932
 Kairisto, K. 1029, 1033
 Kaisti, O. 112
 Kaitera, I. 272
 Kajala, O. 1064
 Kajanto, I. 514, 1131
 Kajava, E. 1186
 Kala, J. H. 1085
 Kalajoki, A. 648
 Kallia, R. G. 13
 Kallio, A. 313, 708
 Kallio (Nyberg), F. W. 819
 Kallio, H. 1027
 Kallio, I. 1075
 Kallio, J. 750
 Kallio, K. 110
 Kallio, K. E. 459
 Kallio, K. S. 514
 Kallio, V. 714, 1189
 Kalliokoski, A. 801
 Kalliokoski, V. 379
 Kalm, J. M. 77
 Kalske, Alku, 568, 634, 1053
 Kalske, Annu, 557
 Kalsta, A. 167, 802
 Kamppinen, J. 365
 Kanerva, A. 177, 321, 780
 Kanerva, T. 166
 Kangas, I. 316
 Kangas, T. 550
 Kangasmäki, R. 325
 Kankaanranta, O. V. 563
 Kankare, S. 1136
 Kankkunen, E. 72
 Kannel, T. K. 1188
 Kanninen, K. 393, 987
 Kansanen, T. 230
 Kantanen, E. 863, 1153
 Kantele, O. J. ks. Cantell, O. J.
 Kapanen, P. 322, 765
 Karanto, L. 280
 Kare, K. 94
 Kares, K. R. 166, 513
 Karhi, O. 540
 Karhu, P. 349
 Karhu, T. E. 1116
 Karhu, V. 1116
 Karhula, J. 514
 Kari, A. 66
 Kari, A. L. 291
 Kari, P. A. 291, 823
 Kariletto, E. 742
 Karinen, F. A. 1069
 Karjalainen, M. 335, 889
 Karjalainen, N. 1063
 Karlsson, C. 967
 Karlsson, K. E. 1019
 Karlsson, K. J. 41, 1232
 Karonen, T. 947
 Karppinen, E. 115
 Karppinen, I. 479, 485
 Karppinen, O. 1147
 Karppinen, O. B. 455
 Karrakoski, E. 564
 Karreinen, T. 1133
 Karri, U. ks. Laakso, L.
 Karsten, A. 747, 1071
 Karsten, J. 574
 Kartano, M. 130
 Karttunen, E. 394
 Karvonen, A. H. 1050
 Karvonen, L. O. 186, 592, 796
 Karvonen, M. 227, 935
 Kaslin, K. 560
 Kaslin, K. H. 1159
 Kataja, Y. 210, 1123
 Katajavaara, J. 783
 Kauhtio, A. 186, 326
 Kaukinen, E. 870
 Kaukinen, M. 395
 Kaukoranta, T. 384, 464, 560, 850
 Kaukovaara, K. 177, 743
 Kaunila, K. 34
 Kaunisto, K. 1035
 Kauppi, A. 132
 Kauppila, A. 241, 510
 Kauppila, K. 775
 Kauppinen, A. 698
 Kauppinen, E. 618
 Kauppinen, M. 549, 847
 Kavenius, N. 1102
 Keckman, K. N. 1036

- Keilari, M. 412
 Kekomäki, E. 864
 Keldan, G. ks. Keltanen, G.
 Kellgren, H. 940
 Kellgren, J. H. 1005
 Keltanen (Keldan), G. 206
 Kemiläinen, J. A. 11
 Kempainen, A. 874, 1154
 Kempainen, J. 342, 1147
 Kempainen, Y. A. 367
 Kenkkilä, V. 475
 Keränen, E. 69, 71, 285, 344, 988, 1032
 Keränen, M. 72
 Keränen, T. 254, 441
 Keskinen, A. 806, 1136
 Keskitalo, J. 999
 Kesti, G. 733
 Kesti, Y. H. 715, 716
 Keto, J. V. 1107
 Ketola, P. 442, 714
 Ketonen, A. 1032
 Keynäs, W. 226
 Kiehelä, L. 412
 Kiipula, P. 878
 Kiljander, K. 993
 Kilpeläinen, M. 536
 Kilpi, E. 304, 791, 929
 Kilpinen, V. S. ks. Schildt, V. S.
 Kilpiö, T. 239, 241
 Kinanen, K. 605
 Kinnunen, O. 697
 Kinnunen, S. 70
 Kinnunen, V. V. 137
 Kirjarinta, J. 895
 Kirra, H. 529
 Kittelä, M. 186
 Kittilä, U. 920
 Kiuasperä, J. 819, 823, 949
 Kivekäs, E. K. 729
 Kivekäs, K. F. 272, 652
 Kivelä, U. 196
 Kivenheimo, A. 1077
 Kivi, J. 61, 540, 569, 865
 Kivialho, K. 1032
 Kivikoski, E. 94
 Kivikoski, P. 890
 Kivilinna (Borg), V. 384, 412, 814, 902, 1191
 Kivimäki, K. 1154
 Kivimäki, U. 1038, 1039
 Kivimäki, V. 182, 184
 Kivinen, N. 1124
 Kivinen, S. 1056
 Kivioja, H. 496
 Kivioja, H. J. 684
 Kivioja, K. 608
 Kiviranta, A. 322
 Kiviranta, K. 70
 Kivistö (Stenvik), G. 546
 Kivistö, O. 599
 Kivitie, O. 550, 864
 Kivitie, V. 864
 Klemetti, J. ks. Jousimaa, J.
 Klemola, M. 280, 283, 335, 347, 414, 509, 1215
 Klockars, J. 100, 1162
 Kloström, J. I. 611
 Knape, C. A. 103
 Knorring, F. von 1231
 Kock, K. E. 245, 1242
 Kohonen, A. 558
 Kohonen, V. 782
 Koivisto, E. 1216
 Koivisto, K. J. 260
 Koivisto, M. 1042
 Koivisto, V. 192, 851
 Koivukorpi, L. 552
 Koivula, M. 252
 Koivunen, T. 70
 Koivunen, V. A. 282
 Koivuranta, J. 741
 Kojonen, R. 1098
 Kokki, O. 381
 Kokko, A. H. 1131
 Kokko, H. 70, 272, 285, 741, 799, 850
 Kokko, M. 267
 Kokko, M. O. 478
 Kokko, P. 1185
 Kokko, V. 119, 564
 Kokkonen, H. 182, 345
 Kokkonen, K. 282
 Kokkonen, N. 972
 Koli, E. 70, 666
 Kolkkala, V. 231, 372, 381, 447, 580
 Komonen, A. 1144
 Komonen, P. 1207
 Komulainen, A. V. 492
 Konkka, J. 300, 769
 Konkola, S. 1136
 Kononov, K. 637
 Kontsas, E. 412
 Koponen, A. 588, 954
 Korhonen, A. 733
 Korhonen, F. 284, 578
 Korhonen, H. 444
 Korhonen, J. 899
 Korhonen, K. K. 407, 867
 Korhonen, Olli 887
 Korhonen, Oskari 494
 Korjonen, A. 525

- Korkeakangas, A. 378
 Korkeakangas, I. V. 315
 Koro, A. 528
 Korpela, R. 468
 Korpi, F. 514, 1038
 Korpiaho, S. 680
 Korpilahti (Forsgren), K. 225, 232, 393, 492, 523, 588
 Korpilinna, T. 69, 956
 Korpimaa, T. 304
 Korpisaari, P. 367
 Kortelainen, E. 834
 Kortteinen, P. 554
 Korvenpää, V. 1074
 Koskela, J. 563
 Koskela, V. 297
 Koskelainen, Y. 211, 1078, 1085, 1101
 Koskenkylä, K. 912
 Koski, I. 412, 717
 Koski, S. 851, 902
 Koski, Y. 383
 Koskikallio, O. 582
 Koskimies, K. 1101, 1110
 Koskinen, F. 897
 Koskinen, I. N. 847
 Koskinen, J. 364, 490
 Koskinen, Kaarlo 311, 782
 Koskinen, Kössi 304
 Koskinen, M. 1154
 Koskinen, N. 367
 Koskinen, R. 72
 Koskinen, V. 501
 Koskinen, Y. K. ks. Yrjö-Koskinen, Y. K.
 Koskiniemi, S. 972
 Kosonen, A. J. 322
 Kosonen, O. 1114
 Kosonen, V. 318, 322, 714, 1054
 Kostia, O. 563
 Kosunen, K. 314, 495, 708
 Kotilainen, A. R. 753
 Kotilainen, E. 857
 Kotiranta, E. O. J. 324, 745, 898, 1051
 Kotonen, O. 1139, 1141, 1191
 Kraemer, C. von 77, 906
 Kramsu, K. 649, 652, 789, 947
 Krank, R. 462
 Krekelä, E. J. 285
 Krochin, V. P. 80
 Krochmal, V. N. 779
 Kröger, D. K. 257
 Kröger, J. ks. Kaartotie, J.
 Kuisma, H. 375, 762
 Kuivala, J. H. 120
 Kuivala, V. 446, 1037
 Kuivalainen, P. 829
 Kuivasto, A. M. 527
 Kujala, E. 424
 Kujala, M. 284
 Kujamäki, P. 325
 Kujanen, N. 724, 1116
 Kujanen, T. E. 468
 Kukkola, J. 782
 Kukkola, K. 548
 Kukkonen, J. 276
 Kukkonen, K. 1117
 Kukkonen, K. E. 867
 Kukkonen, O. 276
 Kukkonen, W. 993
 Kulenius, M. E. 1242
 Kulenius, S. 1242
 Kulju, K. V. 185, 668, 669, 921, 1216
 Kulku, V. J. 1047
 Kullberg, H. 518
 Kulmala, L. 196
 Kumpulainen, E. 573
 Kumpulainen, V. 740
 Kunelius, K. 902
 Kunnas, J. Hj. 564
 Kunnas, J. T. 567
 Kuntijärvi, L. 58
 Kuokkanen, A. 850
 Kuoppa, E. 284
 Kuorikoski, Y. 716, 733
 Kuosmanen, A. 972
 Kurikka, M. 57, 1050, 1192
 Kurjensaari (Salonen), M. 628, 764
 Kurtén, J. 1157
 Kurth, A. 653, 739
 Kurvinen, E. 715
 Kutvonen, S. 1041
 Kuuranhalla, H. 1119
 Kuusela, E. 1186
 Kuusela, K. 345, 520
 Kuusela, Paavo 374, 522
 Kuusela, Pekka 415
 Kuusela, P. I. 15, 1186
 Kuusikko, V. 720
 Kuusisto, A. W. 422
 Kuusisto, O. J. 67
 Kylmänen, V. 110
 Kyrö, O. R. 712
 Kyröläinen, O. 288
 Kytömaa, K. 71, 186, 334, 387, 588
 Kytömäki, M. 597, 1000
 Kyyhkynen, E. 858
 Kählman, V. A. 96, 1164, 1246
 Käcklund, A. 27
 Kähkölä, P. 196

Kähäri, M. 564
 Käkönen, Y. 454
 Kärki, R. 60
 Kärkkäinen, Ahti 372
 Kärkkäinen, Armas 118, 564
 Kärkönen, T. 986
 Kääriäinen, H. 819
 Kääriäinen, L. 660
 Könni, K. E. 1123
 Könni, O. E. 303, 1123
 Könni, U. 268
 Könönen, A. 435
 Könönen, T. 115, 355, 725

L

Laakso, Antti 405, 736, 804
 Laakso, Arvi 189, 1059, 1064
 Laakso, H. 177, 188, 304, 309, 898, 1057
 Laakso, L. 412
 Laaksonen, T. 686.
 Laamanen, V. S. J. 137, 231, 281, 381, 525, 592,
 854, 864, 956, 1215
 Laasonen, H. 136
 Laati, I. 10, 211, 412
 Lagerborg, R. O. 145, 661
 Lagercrantz, C. F. 1174
 Lagus, F. H. B. 33
 Lagus, G. 41, 1180, 1246
 Lagus, K. F. 594
 Lahdensuo, L. W. 454
 Lahti, A. 365
 Lahti, V. 365, 366
 Lahtinen, J. O. 225
 Lahtinen, L. 72
 Lahtinen, Taito 289, 290, 728
 Lahtinen, Tauno 94
 Lahtinen, U. 992
 Lahtonen, V. 563
 Laine, H. K. 584
 Laine, J. 347, 951
 Laine, K. 641
 Laine, M. 300, 908
 Laitala, V. 608
 Laitinen, A. 369
 Laitinen, Aapo 968
 Laitinen, K. 997
 Laitinen, O. 196
 Laitinen, T. 422
 Laitinen, V. 484
 Laitio, A. 1065
 Lajula (Lindroos), O. 592
 Lakkinen, U. 972
 Lamminen, A. J. 842, 844
 Lamminheimo, A. 1216
 Lampela, J. 850
 Lampinen, J. D. 8, 9
 Lampinen, K. 858, 870
 Landström, A. 897
 Lang, E. 986
 Lange, Hj. 909
 Lankinen, M. 1207
 Lankinen, T. 354, 565, 665
 Lappalainen, E. 520, 565, 814, 865, 956
 Lappi-Seppälä, J. ks. Seppälä, J.
 Laro, A. 505, 592
 Lassinen, E. 1098
 Lattunen, V. 1144
 Latva, M. 296, 844
 Latva, T. 1059
 Lauha, A. 422
 Laukkonen, I. 1123
 Laurén, K. 176
 Lauren, L. L. 204, 1157
 Laurén, R. 959
 Laurikainen, A. 312
 Laurila, E. 878, 1197
 Laurila, J. 285, 499, 850, 1113
 Laurinmäki, H. 67, 489, 876, 877
 Lautamatti, T. 865, 1217
 Lauttajärvi, V. 470
 Lax, S. 284
 Lebedev, V. P., 80
 Lehén, E. 324, 1040
 Lehtikoinen, E. A. 792
 Lehmus, H. 72
 Lehmus (Lindström), M. 1075
 Lehmuskoski, K. 120
 Lehmusto, H. 11
 Lehtinen, E. 1101
 Lehtinen, J. A. 1050
 Lehtinen, J. K. 1050
 Lehtinen, T. 499
 Lehtinen, T. A. 304, 309
 Lehtinen, V. 696
 Lehto, A. E. 393
 Lehto, F. E. 1075
 Lehto, J. A. 787
 Lehto, T. 1057
 Lehtonen, A. 422
 Lehtonen, E. A. 1032
 Lehtonen, J. 186, 592
 Lehtonen, K. 591, 817
 Lehtonen, K. V. 1069
 Lehvilä, M. 1218
 Leimu, O. 280, 291
 Leino, A. 851
 Leino, E. 929

- Leino, I. 733
 Leino, J. 304, 318, 697, 898, 1057, 1084
 Leino, O. 445
 Leinola, K. 190
 Leinonen, A. 199
 Leisio, V. 137, 280, 799, 864
 Leistenius, J. G. 1179
 Leivo, J. O. 1144
 Leiwo, Y. 186, 509, 850
 Lempinen, K. 725a
 Lempinen, Kimmo 690
 Lempiäinen, P. 318, 781
 Leont'jev, P. I. 756, 794, 807
 Leppo, J. 509
 Leppäkoski, J. M. E. 666, 733, 813
 Leppänen, A. 687
 Leppänen, E. 558
 Leppänen, J. 948
 Leppänen, L. J. 364
 Leppänen, M. 364
 Leppänen, P. 60, 318, 869, 1040
 Leskelä, E. V. 469, 470
 Leskelä, H. 709
 Leskinen, V. 324
 Lessig, E. L. 81
 Letonmäki, L. 785
 Leuku, V. 272
 Levonius, J. 40
 Leväsalmi, A. 402
 Liakka, N. 33, 579
 Lieslehto, Fr. R. 728
 Liimatainen, A. 196
 Liipola, H. 1032
 Lilja, K. 905
 Lilja, O. 290
 Lilja, Y. 662
 Liljander, A. 239, 241
 Liljefors, A. 840
 Liljeqvist, V. 935
 Lille, A. 958
 Lille, A. J. 622, 623, 1180, 1198
 Lillja, A. 242
 Lillja, J. V. 1229
 Lindberg, E. F. 1229
 Lindberg, H. 764
 Lindblad, R. 41
 Lindblad, V. 588
 Lindbohm, V. E. 121, 766
 Lindebäck, J. 1223
 Lindell, A. 304
 Lindelöf, U. L. 944
 Linden, G. M. 96
 Linder, E. 36, 771
 Lindfors, A. 41, 44
 Lindfors, A. A. 46, 143
 Lindgren, Anton 193, 749
 Lindgren, Aug. 785
 Lindgren, R. 651
 Lindholm, A. B. 983
 Lindholm, E. 967
 Lindman, T. B. 1040
 Lindman, V. 47
 Lindqvist, J. 168, 253
 Lindqvist, R. 148
 Lindqvist, V. 442
 Lindroos, I. 979
 Lindroos, K. ks. Heino, K.
 Lindroos, O. ks. Lajula, O.
 Lindroos, V. 41
 Lindström, A. 21
 Lindström, K. 550
 Lindström, K. A. 147
 Lindström, L. 747
 Lindström, M. ks. Lehmus, M.
 Linna, Y. 949
 Linnainmaa, S. 789
 Linnankallio, V. 1113
 Linnankoski, V. ks. Peltonen, V.
 Linnavuori, L. 389, 895, 930
 Linnove, O. 1086
 Linsén, J. 40
 Linsén, J. G. 1229
 Lintulahti, A. A. 334
 Lintusaari, M. 15
 Lipponen, A. 547, 874
 Liukko, A. 956
 Liukko, J. 241
 Liukkonen, H. 239
 Liukku, S. 557
 Lizelius, A. 917
 Ljackij, E. A. 879
 Ljubimov, V. 238
 Lobnaov 633
 Lodenius, E. 629, 982, 1229, 1242
 Lohi, L. 563, 727
 Loimakoski, E. 722
 Loimaranta, L. 783
 Lonkainen, J. 318, 322
 Loppi, I. 949
 Loppi, V. 32
 Louhivuori, V. 422
 Lounasmaa (Löfgren), V. 1108
 Lowonetzky, I. 1248
 Luhtanen, R. 908
 Luhtasela, O. 284
 Lumikero, E. 1017
 Lumikero, I. S. 714
 Lumme, E. 129

- Lundahl, C. 147
 Lundberg, I. J. 85
 Lundberg, J. 85
 Lundberg, P. M. F. 1157
 Lundberg, W. 30
 Lundell, G. A. 41
 Lundell, O. 41
 Lundén, E.-L. 1027
 Lundén, J. 1027
 Lundqvist, K. A. 303, 950, 1124
 Lundström, E. 434
 Lundström, E. V. 1232
 Lundström, W. 892
 Lunnas, M. 369
 Luojola, Y. 166
 Luoma, K. 581, 690
 Luoma, S. 412
 Luoto, K. 856, 1106
 Luotonen, H. 1042
 Luthström, C. J. 1229
 Lyly, J. A. 1192
 Lylykorpi, O. 188
 Lyytikäinen, P. 850
 Lyytikäinen, V. A. 799
 Lähde, E. 318
 Lähdeniemi, O. 437
 Läheniemi, M. 976
 Lähteenmaa, K. 528
 Lähteenoja, F. 748
 Lähti, J. 755
 Lähti, M. A. 755
 Länkelä, J. 420
 Länsiluoto, Y. 580
 Lättilä, E. 440
 Löfgren, V. ks. Lounasmaa, V.
 Lönnbeck, F. V. 1211
 Lönnbeck, G. F. 145
 Lönnbeck, J. K. 40
 Lönnbeck, V. 982
 Lönnbeck, W. K. 138, 977, 1174
 Lönnbohm, O. A. F. 186
 Lönngren, P. 304
 Lönnrot, E. 652
 Löw, K. B. 115
- M**
- Machnov 893
 Maconi, E. Fr. 44
 Majamäki, A. 172
 Makkonen, O. 291
 Malin, A. 193
 Malin, P. 394
 Mallenius, R. 205, 643
 Malmberg, R. 53
 Malmgren, G. 1232
 Malmgren, J. A. 840
 Malmila, U. 247
 Malmström, G. 75
 Malmström, K. 732
 Mandellöf, A. G. 242
 Mangelus, D. A. 1183
 Mannelin, K. P. ks. Ainamo, K. P.
 Manner, E.-L. 191
 Manner, K. 1046
 Manner, O. 509
 Mannerhovi, H. H. 995
 Manninen, A. 993
 Manninen, K. A. 929
 Mannonen, K. T. 230
 Mantere, J. 473
 Mantila, M. 806
 Mantila, V. 806
 Marjanen, O. R. 70, 71, 503
 Marjanen, V. A. 381, 644, 647, 679, 861, 1075
 Marjokorpi, K. 137
 Marjola-Kaislaranta, L. 774
 Markkanen, A. 368
 Markkanen, H. 72
 Markkula, J. 232
 Martia, A. 482
 Martikainen, E. 64, 65
 Martikainen, E. A. 994
 Martikainen, J. 351
 Martinmäki, J. A. 733
 Matikainen, A. 488
 Matilainen, T. 1029
 Mattila, A. 318, 780
 Mattila, A. V. 509
 Mattila, T. J. 529
 Mattila, T. W. 491
 Mattson, G. 49, 146
 Maunuksela, K. 468
 Maunula, L. 640, 675
 Maunula, V. 231
 Maunumäki, A. 112
 Mellberg, B. 1248
 Mellin, R. 652
 Mello, H. 454
 Meltti, V. 1146
 Mend, N. von 76
 Merenlinna, I. 1085
 Merikanto, I. 442
 Meriluoto, E. 934
 Merilä, A. 478
 Merilä, E. 1012
 Merisalo, K. 1218
 Merisalo, L. 806

- Merisalo-Forsman, J. E. 267
 Mero, T. 291, 348, 505, 1197
 Mertanen, T. 156, 213
 Mesiäinen, K. T. 222
 Messman, H. H. 647
 Metiäinen, A. 1077
 Metsäranta, E. A. 60, 177
 Meurman, A. 75, 157
 Mexmontan, F. M. 138
 Micklin, E. 103
 Miettinen, A. E. 560, 954
 Miettinen, E. A. 311
 Miettinen, F. E. 828
 Miettinen, M. 1217
 Mikander, T. 41
 Mikkola, A. 1032
 Mikkola, N. 448
 Mikkola, T. 391
 Mikkola, V. 557
 Mikkonen, J. 69, 733
 Mikkonen, K. 360, 553, 699, 945
 Mikkonen, O. 345
 Mikola, S. 995
 Minni, J. 430
 Mitts, E. A. 1162
 Moberg, A. 147
 Moilanen, K. 334
 Moilanen, T. 322
 Moisio, O. H. 232
 Moliis-Mellberg, G. 122
 Montin, V. 679
 Mouhu, J. 233
 Muje, K. 477
 Munsterhjelm, L. 979
 Murén, E. 218
 Murole, E. R. 560
 Murros, K. 304, 898, 986
 Murtomäki, J. 760
 Mustakallio, E. 815
 Mustonen, J. A. 868
 Mustonen, Veli 690
 Mustonen, Väinö 308
 Muurman, E. A. 434
 Mykkänen, H. 1059
 Mykkänen, K. 823
 Myllymäki, K. 177
 Myréeen, D. 1221
 Mårtenson, G. 1177
 Mäenpää, J. 1186
 Mäenpää, K. 365
 Mäensyrjä, P. 406
 Mäkelin, A. 868
 Mäkelin, Y. 304, 313, 635, 651, 708, 1100
 Mäkelä, A. 846
 Mäkelä, A. B. 232, 352, 993, 1050, 1104
 Mäkelä, H. S. 536
 Mäkelä, Juho 846, 1056
 Mäkelä, Jussi 505
 Mäkelä, K. 1044
 Mäkelä, O. 358
 Mäkelä, P. K. 841
 Mäkelä, Valter 241
 Mäkelä, Valter W. 222
 Mäkelä, Viljo 484
 Mäkelä, Väinö 639
 Mäkeläinen, A. 883
 Mäki, Eemeli 684
 Mäki, Elina 684
 Mäki, V. 684
 Mäkinen, A. 1045
 Mäkinen, A. V. 889
 Mäkinen, E. 714
 Mäkinen, G. E. 278
 Mäkinen, H. L. 318
 Mäkinen, J. 115, 182, 397
 Mäkinen, K. 986
 Mäkinen, M. 338, 344
 Mäkinen, R. 1116
 Mäkipuro, V. 272, 727, 889, 1150
 Mäkisalo, J. 438
 Mäkyinen, O. 528
 Männikkö, M. 250
 Mäntylä, K. 446, 475, 1037

N

- Nahkala, A. J. 1063
 Nahkola, K. 697
 Narva, T. V. 550, 1077
 Nenonen, S. 268
 Neovius, A. 98, 1151
 Neovius, C. G. 434, 1248
 Neovius, Th. 149, 1171
 Neronen, I. 582
 Nervander, E. 1224
 Nessler, J. W. 1244
 Nessler, M. 1244
 Nessler, P. 1244
 Nevalainen, O. 874
 Nevanlinna, E. 1108, 1110
 Niemelä, A. 1077
 Niementaus, K. 172
 Niemi, H. 403
 Niemi, J. 71, 412, 504, 1075
 Niemi, M. 63
 Niemi, U. K. 685
 Niemi, V. 63, 362, 1091, 1092
 Niemi, V. R. 948

- Nieminen, A. 322, 324
 Nieminen, A. V. 182
 Nieminen, E. M. 365
 Nieminen, K. J. 1044
 Nieminen, U. 499
 Nieminen, V. 522
 Niemistö, A. 1061
 Niiniluoto, Y. 156, 213
 Niinisalo, O. 565
 Niinivaara, K. 525, 822
 Nikkanen, V. 344
 Nikkilä, N. 316
 Nikkilä, P. N. 720
 Nikkinen, L. J. 867
 Nikkola, Y. 186
 Nikolajev, S. 541
 Nikolin, L. N. 1220
 Nikula, Y. 528
 Nilsson, J. 1244
 Nilsson, K. 1114
 Niskala, A. A. 115, 435, 812, 850
 Niskanen, A. 356, 695
 Niskanen, V. 381
 Nissén, O. 519
 Nissilä, L. 609, 697
 Nissilä, N. J. 845
 Nissinen, T. 850
 Niva, S. 1150
 Nokireki, V. 1041
 Nokkala, A. 422
 Nolppari, J. 510
 Nopola, A. 531, 1168
 Nord, K. K. 1247
 Nordberg, H. 23
 Nordberg, M. 789
 Nordfors, K. 629
 Nordlund, E. E. 282, 283, 948
 Nordlund, K. F. 556
 Nordlund, V. 649
 Nordmann, P. 515
 Nordqvist, A. F. 77, 906
 Nordqvist, C. 40
 Nordström, O. M. 44
 Nousiainen, K. 882
 Nousiainen, V. E. 231
 Nožin, A. 237
 Nummensalo, M. 710
 Nuolivaara, A. 351, 988
 Nuormaa (Nyman), S. 156, 186, 987, 1032
 Nuorteva, S. 304, 898, 1212
 Nuotio, Antero 475
 Nuotio, Aulis 558
 Nuotio, O. 681
 Nurmela, V. 680
 Nurmi, A. A. 77, 937, 1199
 Nurmi, L. 1116
 Nurminen, A. 375
 Nurminen, J. E. 60
 Nurminen, J. I. 293, 765
 Nurminen, O. D. 697
 Nurmiraanta, P. 1137
 Nuutinen, A. A. 137, 799, 819
 Nuutinen, P. 974
 Nyberg, F. W. ks. Kallio, F. W.
 Nyberg, L. 1084
 Nyby, W. 1244
 Nygren, J. 593
 Nygren, K. J. 525
 Nyholm, J. 619, 1248
 Nykänen, J. 299
 Nykänen, T. 409, 743
 Nylander, A. 771, 940, 1172
 Nylander, A. E. 463, 993
 Nylenius, J. 425, 430
 Nylund, C. E. 181
 Nylund, R. 1188
 Nylund, T. 708, 1100
 Nyman, E. 1211
 Nyman, F. E. ks. Ania, F. E.
 Nyman, H. 652
 Nyman, J. 1211
 Nyman, K. G. K. 27
 Nyman, S. ks. Nuormaa, S.
 Nyström, K. K. 1248
 Näre, A. 956
 Näränen, A. 666
 Näse, J. 53
 Näsi, V. 285

O

- Odenwall, A. W. 433, 434
 Ohlsson, A. 973, 1132
 Oikelmus, R. 727
 Oittinen, R. H. 1057
 Oittinen, V. 799
 Ojajärvi, S. 67
 Ojala, J. A. 30
 Ojamo, M. 858
 Okkeri, E. 1185
 Okkonen, A. 412
 Oksa, J. E. 697
 Oksanen, E. 714
 Oksanen, J. 272, 285, 777, 1138
 Oksanen, S. B. 298, 1060
 Oksanen, T. 357
 Oksanen, Y. 1074
 Olin, C-E. 1229

Oljemark, K. T. 1245
 Oljemark, Th. 114a
 Olli, M. 529
 Ollikainen, J. H. 345, 417
 Ollila, V. 1016
 Olmala, R. 412
 Olsoni, E. 12, 211, 855
 Olsson, P. Hj. 1208, 1232
 Orasmaa, O. 223, 1153
 Oravala, A. 564
 Orell, L. 1102
 Orispää, L. 351
 Orjatsalo, A. 1212
 Orpana, T. 217
 Osonen, V. 1
 Otava, V. A. 136
 Ottelin, E. 41
 Ottelin, K. E. 1015
 Ottelin, K. Fr. 41
 Oulasvirta, E. A. 272

P

Paajanen, K. 396
 Paakkinen, E. 536
 Paappanen, O. A. 324
 Paasikangas, V. 272, 777
 Paasio, R. 898, 1031
 Paasivuori, M. 929
 Paasonen, H. 591
 Paasonen, K. J. 437, 948
 Paavilainen, A. 850
 Paavilainen, V. 1153
 Paavola, E. J. 628, 733, 1138
 Paavola, Veli 641
 Paavola, Väinö 640—642
 Paavolainen, E. 334
 Paavonkallio, T. W. 174, 821, 824, 825, 1076, 1115
 Packalén, K. A. 508
 Pajukoski, E. 451, 490
 Pajunen, K. 543, 566
 Pajunen, K. K. 543, 566
 Pakkala, L. 841, 888
 Pakkala, T. 393, 546
 Pakula, V. 1039
 Palander, E. W. 186
 Palander, K. O. 37, 749, 847
 Palanne, J. 1031
 Palkonen, O. 177
 Pallari, M. 272
 Palmberg, H. 1177
 Palmgren, R. 1146
 Palmroth-Vasunta, M. 487, 1187
 Palmu, S. 823, 1014
 Palmu, V. 70
 Paloheimo, E. 989
 Palola, A. E. 211
 Palomäki, J. 1132
 Palsanen, P. 1150
 Parikka, E. 336, 949, 1141
 Parila, T. 430
 Parma, O. 11
 Partanen, I. 380, 537, 616, 790, 948, 979, 1131
 Partanen, J. 509
 Partanen, J. E. 616
 Parviainen, R. 1056, 1061
 Pasi, R. 426, 427
 Patomäki, K. A. 115, 592
 Pauanne, F. S. E. 272, 783, 1191
 Paukkala, H. 548
 Pehkonen, R. 1137
 Pehkonen, S. 404
 Peippola, V. 698
 Pekkala, M. 520, 804
 Pekkarinen, V. 335
 Pekonen, A. 592
 Pekonen, E. 866
 Pelkonen, A. 993
 Pelkonen, M. 177
 Pellikka, O. 241
 Pellikka, P. 599
 Pellinen, K. 62
 Pellinen, O. A. 864
 Peltokivi, K. 898
 Peltola, O. 1121
 Peltonen, I. 266
 Peltonen, J. A. 789
 Peltonen, L. 372
 Peltonen (Linnankoski), V. 1098
 Peltoniemi, U. 1140
 Pennanen, H. D. 1044
 Pennanen, J. 251, 319, 890, 891, 1146
 Pennanen, V. 864.
 Penttala, I. 714, 781, 1047
 Penttala, V. J. 435
 Pentti, S. J. 362, 1101, 1110
 Penttilä, E. 94
 Penttilä, K. 799
 Penttilä, L. 241
 Pentzin, L. ks. Temmes, L.
 Perho, F. 1061
 Pero, P. 11
 Peronius, N. 1132
 Perttu, R. 490
 Peräkylä, M. 1041
 Perälä, L. 572, 815
 Pesonen, E. J. 588
 Pesonen, K. 936

Pesonen, W. 232
 Pettersson, F. E. 431
 Pettersson, V. 5, 26, 139, 1049
 Petäjä, M. 394
 Petäjaniemi, E. 213, 1110
 Peura, K. 717
 Pienimäki, E. 51, 255, 869, 898
 Pietikäinen, M. L. 452
 Pietiläinen, M. 126
 Piha, A. 1188
 Pihkala, M. 902
 Pükkilä, H. J. 996
 Pülönen, K. V. 196, 514
 Piipponen, H. 355
 Piirinen, E. 212, 411, 412
 Piirto, J. E. 806
 Piisinen, O. 60, 868, 871
 Pinello, N. H. 1228
 Piponius, H. G. 147
 Pirilä, V. 199, 345
 Pirskanen, P. 934
 Pitkänen, A. 345, 347, 417, 775
 Pitkänen, K. 72, 480
 Pitkänen, V. 674
 Pitkäniemi, F. M. 72
 Pihola, M. 875
 Pohjanmaa, A. 929, 1117
 Pohjola, H. R. 158
 Pohjola, M. 404, 490
 Poijärvi, L. A. P. 32
 Polen, R. 673, 918, 940
 Popov, D. 893
 Porthan, H. G. 1005, 1227
 Portin, S. 1229
 Poukka, P. 367
 Poutanen, J. 354, 540
 Poutiainen, E. 690, 936
 Procopé, H. 40
 Prusi, A. 1039
 Prusi, H. 1039
 Puhakka, J. P. 725
 Puhakka, M. 850, 859
 Puhakka, R. 789
 Pukander, J. E. 1144
 Pukkila, V. O. 468
 Pulkkinen, H. 1063, 1137
 Pulkkinen, K. 842
 Punkari, A. 1035
 Puranen, A. 256
 Puranen, E. 684, 686
 Puro, V. 1032
 Putkonen, P. 116, 789
 Puupponen, S. 733
 Puusa, A. 1035

Pyhälä, A. 1029
 Pylkkänen, K. 547
 Pylvänen, V. 234
 Pynnönen, T. 391
 Pyykönen, M. 249, 406, 1155
 Päiviö, J. 1085
 Päivärinta, H. 159
 Päivärinta, J. 942
 Päivärinta, P. 364
 Pälli, V. 287
 Pänkälä, M. 690
 Pärnänen, M. 861
 Pärnänen, N. 864, 951
 Päällysaho, F. 265
 Pönkölä, M. 110

Q

Qvarnström, A. 1177
 Qvist, C. J. 1172

R

Raappana, J. 285
 Raatikainen, J. 322, 1057
 Raatikainen, V. 819
 Radloff, F. W. 1225
 Raekallio, I. 1141
 Rahunen, A. A. 70, 394, 791, 951, 1087
 Rahunen, M. 231
 Raikas, Y. 114, 301
 Railo, E. 501
 Railo, P. 318
 Rainio, J. 897
 Rainio, T. 304, 898, 1084
 Raita, K. L. 1114
 Raitio, J. 322, 780
 Raitio, K. 499
 Raitio, M. 889
 Rajander, E. 611
 Rajaniemi, E. 564
 Rajaniemi, R. 284, 373
 Ramsdahl, C. 1232
 Ramstedt, A. 860, 861
 Ramstedt, M. 861
 Rancken, F. 1071
 Rancken, J. O. I. 204
 Randelin, J. 177
 Rankala, A. 378
 Ranta, J. 540
 Ranta, J. V. 188
 Ranta, S. H. 1050
 Rantakari, K. N. 72, 592, 1026, 1085, 1191

- Rantala, A. 402
 Rantala, H. 529
 Rantala, V. A. 231
 Rantalainen, A. 499
 Rantanen, P. 479
 Rantanen, T. 528
 Rantanen, V. 1084
 Rantanen, V. J. 68, 468
 Rantasalo, A. V. 11, 335, 355
 Rantavaara, V. E. 530, 531
 Rasi, Y. 332, 701
 Rasilainen, T. A. 70, 72, 339, 499, 509
 Rauanheimo (Järnefelt), A. K. L. 77, 509, 1098,
 1108, 1191
 Raudasoja, V. 536
 Rauhala, K. N. 582
 Rauhamaa, B. W. 874
 Raukko, O. 705
 Raukko, P. 528, 705
 Raunio, E. 456
 Rautavuoma, E. 972
 Rautell, O. E. 48, 960, 962
 Rautio, F. F. 1018
 Rautio, Fr. 310
 Rauvala, N. V. 927, 1148
 Reijonen, V. 564
 Rein, Th. 154
 Reinholm, Hj. 433
 Rekola, E. 102, 802
 Rekola, V. 94, 280
 Relander, K. V. 492
 Relander, L. Kr. 579
 Remes, E. 819
 Renström, K. ks. Riukuniemi, K.
 Renvall, H. G. 156
 Renvall, K. A. 1228
 Renvall, T. T. 204, 1163
 Renvall, U. 1069
 Reuter, O. 55, 139, 979, 1248
 Rewell, W. 847
 Richter, F. E. 506
 Riekkola, V. 641
 Riepponen, T. 665
 Riipinen, A-E. 367
 Riipinen, P. H. 453
 Rikalainen, S. 688
 Rikalainen, S. A. 787
 Rikström, A. 206
 Rindell, A. G. 1228
 Rindell, E. 41, 42, 940
 Rindell, F. S. 1189
 Ringvall, N. E. 647
 Rinne, A. 902
 Rinne, J. R. 40
 Rinne, Raf. 304
 Rinne, Reino 406, 520
 Rintala, L. 528
 Risku, V. F. 1188
 Rissanen, J. 955
 Rissanen, S. 819
 Ritvanen, A. E. 278
 Riukuniemi (Renström), K. 986, 1079, 1193, 1194
 Rivinoja, A. 677, 678, 727, 804
 Roden, A. 714
 Roine, R. 86—88, 399, 707, 911, 1043
 Roini, E. J. 232
 Rokala, A. 266
 Romberg, M. 90, 632
 Ronimus, J. V. 355
 Ronimus, V. 867
 Ronkainen, T. 684
 Roos, A. F. 1157, 1164
 Roos, S. 471, 611, 1177, 1246
 Roos, S. V. 102a
 Rosenberg, M. 1144
 Rosenberg, S. 1164
 Rosendahl, G. O. 430
 Rosendahl, K. G. 39, 40
 Rosendahl, L. 1032
 Rosendal, A. F. 1228
 Rosendal, M. 285
 Rosenqvist, O. 700, 982
 Rossander, A. 855
 Rossander, R. 775
 Rossi, M. 345
 Rostedt, R. 41
 Rothovius, S. R. 528
 Routavaara, A. 889, 1085
 Roždestvenski, N. F. 80
 Rudbeck, E. 993
 Ruishalme, R. 539
 Runeberg, J. L. 44, 147
 Runehjelm, A. 82, 1003
 Ruohonen, P. 401
 Ruokosalmi, A. 136
 Ruotsala, J. 379
 Ruotsalainen, J. F. 1191
 Ruotsalainen, R. 258
 Rusanen, E. 693
 Ruth, R. 1118
 Ruuska, A. E. 110
 Ruusuvuori, O. 852
 Ruuth, M. 422
 Ruuth, Y. 1101
 Rydberg, K-M. 891
 Rytkönen, A. 501
 Rytkönen, T. 382
 Ryytänen, A. 355, 951

- Ryytänen, G. A. 361, 1021
 Ryytänen, M. 322
 Ryömä, H. 929
 Ryömä, M. 890, 1045
 Räikkönen, E. 1086
 Räikkönen, P. 1090
 Räisänen, A. 241
 Räisänen, Hj. 291, 412, 775, 804, 847, 902, 1123
 Rännäri, J. 719, 993
 Räsänen, U. 318
 Rätty, T. 716
 Rönnbäck, E. 1226, 1229
 Rönnqvist, J. 700
- S
- Saari, Y. 264, 881
 Saarinen, A. 725a
 Saarinen, A. J. 386, 468
 Saarinen, E. 478
 Saarinen, J. 177, 609
 Saarinen, J. K. 819
 Saarinen, L. 259
 Saarinen, S. 478
 Saarinen, V. F. 806
 Saarioja, S. 270
 Saaristo, W. 309
 Saarnio, A. 581
 Saarnio, O. 768
 Saartama, S. 376, 468
 Saastamoinen, A. 72
 Sadonnikov, A. 1139
 Sahlsten, G. 990
 Sahrakorpi (Scheele), S. 412
 Saikku, H. 287
 Saikku, R. 33, 1085
 Saimen, W. 296
 Sainio, T. 1077
 Sajaniemi, J. 95
 Sakki, M. 280, 864
 Saksala, E. 1116
 Sala, A. Br. 587
 Salas, O. 94
 Salavaara, L. 1001
 Salin, E. 897, 914
 Sallakoski, Y. 1219
 Salli, G. E. 718
 Sallinen, K. A. 1044
 Sallmén, A. Hj. 1195
 Sallmén, E. 425
 Salmela, V. 1057
 Salmelainen, A. E. 1154
 Salmelainen, E. 137, 1087
 Salmenkallio, E. 697
 Salmi, H. J. 955
 Salmi, M. 188
 Salminen, Eemeli 14, 61, 171, 691, 735, 799, 803
 Salminen, Enzio 40
 Salminen, J. 1013
 Salminen, M. 438, 1044
 Salminen, T. 418
 Salo, A. 833
 Salo, E. 580, 988, 989
 Salo, E. A. 1186
 Salo, H. 1186
 Salo, M. 206
 Salo, Mikko, 543
 Salo, T. 858
 Salojoki, A. 1188
 Salokangas, H. A. 60
 Salokas, P. 166
 Salolampi, V. 394
 Salonen, K. V. 1100
 Salonen, M. ks. Kurjensaari, M.
 Salonen, O. 972
 Salonen, Olavi 972
 Salonen, O. E. 1095
 Saloniemi, R. 371
 Salonius, P. 840
 Saloranta, T. J. M. 544
 Salosaari, A. 560
 Salosaari, V. 525
 Salovaara, H. 231
 Salovaara, K. 895
 Salovuori, E. 70, 852
 Sampo, S. 801
 Samsonov, K. 794
 Sandberg, G. 801, 1149
 Sandelin, A. 119
 Sandelin, J. E. 902
 Sanden, G. 96, 242, 979
 Sandholm, B. 603
 Sandman, W. 1124, 1164
 Sandström, C. 103
 Sandström, E. 1242
 Sandström, R. 611
 Santala, E. 764
 Santavuori, U. 684
 Sarasto, H. 654
 Sarhimaa, L. 69
 Šarin, K. 756
 Sario, A. O. 17, 18, 837, 927, 1201—1205
 Sario, J. 367, 1075
 Sario, P. 927
 Sariola, H. 430, 649, 1191
 Sariola, L. A. 894
 Sariola, V. 889
 Sarkanen, J. 300

- Sarlin, A. B. 861
 Sarlin, E. 649
 Sarlin, K. 381, 509, 711, 789, 1134
 Sarpola, A. 969
 Saukko, F. M. 643
 Sauli, J. 186, 266
 Saurio, V. O. 731
 Savelius, J. E. 343
 Savikurki, T. 1105
 Savola, J. A. 791
 Savolainen, K. 189
 Savolahti, K. R. 955
 Savonlahti, K. 393
 Saxelin, A. 43
 Schantz, K. von 1239
 Schauman, A. 154, 170, 594, 661
 Schauman, R. 1198, 1229
 Scheele, S. ks. Sahrakorpi, S.
 Schildt (Kilpinen), V. S. 302
 Schlüter, P. 242
 Schroeder, K. 910
 Schrowe, U. von 186
 Schulman, A. 96
 Schultz, G. A. 1229
 Schütz, A. F. 712, 773, 1111, 1125, 1128
 Schönberg, T. V. 1209
 Sederholm, K. O. 1176, 1181
 Sederholm, K. Th. 594
 Sederholm, Th. 92
 Sederholm, W. 72, 236, 499, 1139
 Segercrantz, Hj. 55, 1211
 Selimaa, E. 1073
 Selimaa, S. 1073
 Selin, C. 39
 Selin, E. 562
 Selin, O. 571
 Selja, A. 645
 Selänne, A. 384.
 Seppä, A. 253, 254, 683, 685, 821
 Seppä, J. 115
 Seppä, U. U. 437
 Seppälä, A. A. 1087
 Seppälä, E. 177, 318
 Seppälä (Lappi-Seppälä), J. 861
 Seppänen, H. 115, 481
 Seppänen, I. 435
 Seppänen, U. 435
 Sepänmaa, A. 1037
 Serenius, T. 208
 Sergejeff, N. 96
 Sevoni, R. 102a
 Sihvo, U. 1121
 Sihvonen, O. 442
 Siikala, V. 741
 Siikanen, E. 679
 Siivola, T. W. 423
 Siivonen, S. 1101
 Sikanen, E. V. 214
 Sikanen, H. 460
 Silfander, A. J. 41
 Sillanpää, K. A. 648
 Sillantaka, P. V. 404
 Siltari, A. 858
 Silvas, B. O. 787, 788
 Silvas, O. 601, 787
 Silvennoinen, H. 1186
 Silvonen, E. 852
 Simelius, A. ks. Simojoki, A.
 Simelius, J. 77
 Simojoki (Simelius), A. 192, 435, 903
 Simonen, V. 435, 592, 1008
 Simpura, J. 319
 Sinisalo, J. 605
 Sinkkonen, P. 887
 Sipilä, E. 586
 Sipilä, E. J. V. 799, 1077
 Sirelius, O. 449
 Siren, A. Fr. 44
 Siren, Olle 428, 434, 1248
 Siren, Oskari 188
 Sirkka, P. 790
 Sirola, P. J. 666
 Šiško 893
 Sjöblom, G. A. 839
 Sjöblom, M. 617
 Sjöblom, U. 737
 Sjöblom, W. 96
 Sjöblom, V. 439
 Sjölund, H. 979
 Sjöstedt, C. 1211
 Sjöstedt, M. 786
 Sjöström, A. G. 1004, 1228
 Skogberg, A. E. 1195, 1246
 Slöör, K. 77, 906
 Smeds, I. 245
 Snellman, G. R. 152
 Snellman, H. 1228
 Snellman, J. 15
 Snellman, J. V. 574, 816
 Sohlberg, H. F. 1229
 Sohlman, S. A. 1188
 Sohlström, A. W. 93
 Soidinsalo, K. E. 72
 Soikkeli, K. 1098
 Soini, E. 1217
 Soini, H. 577
 Soini, L. 268
 Soini, M. 894

- Soini, M-L. 1217
 Soini, O. 483
 Soini, T. 894
 Soininen, E. 793
 Soira, V. H. 1116
 Sokala, J. 61, 394
 Somersalo, A. 12, 13, 224, 277, 390, 589, 726,
 742, 862, 866, 931, 1214
 Sonck, K. E. 33, 133, 257
 Soppi, I. 16, 499, 886
 Soramies, Y. 394, 592
 Sorjonen, K. 260, 385, 889
 Sorjo-Smeds, L. 258, 888
 Sormunen, I. 720
 Sorvali, P. 350, 565
 Sotavalta, V. 182
 Sovijärvi, K. 285
 Spolander, N. F. 413, 902
 Spoofo, A. R. 1224, 1229
 Stadius, H. 121
 Stadius, U. 40, 41, 1161
 Starck, J. W. 977
 Stark, M. 697
 Starkov, N. V. 80
 Steinby, T. 170
 Stendahl, K. 400
 Stenfors, A. 244
 Stenius, H. 621, 629
 Stenlund, G. 967
 Stenlund, O. 967
 Stenmark, V. 1210
 Stenwall, A. 163
 Stenwall, B. 40
 Stenvik, G. ks. Kivistö, G.
 Stolpe, P. Th. 77
 Stolt, H. 24
 Storgårds, T. 519
 Strandberg, J. A. 517, 1160, 1162, 1238
 Strandberg, T. F. 879
 Strandvik, G. 1248
 Ström, E. 1240
 Ström, H. 1211
 Ström, T. 967
 Strömberg, F. F. 92
 Strömberg, M. 611
 Styf, O. V. 819
 Suensaari, P. 280
 Suhonen, E. 70
 Suhonen, M. 865
 Sukanen, H. 468
 Sukselainen, V. J. 674
 Summanen, A. 757
 Sund, V. 1241
 Sundberg, J. 24
 Sundblom, B. 1232
 Sundblom, J. 1210, 1232
 Sundholm, Arthur 97, 982
 Sundholm, Aug. 151
 Sundholm, H. A. 1246
 Sundman, O. 967
 Sundman, W. 121
 Sundqvist, Edv. 1157
 Sundqvist, Erik 1157
 Sundström, C. 89, 1146
 Sundström, F. 979
 Suojanen, R. M. 333
 Suomalainen, J. 487
 Suomalainen, K. K. S. 499
 Suomalainen, Y. 900
 Suomela, A. 676
 Suomela, O. 72
 Suomela, T. 830, 1186
 Suomi, V. 770
 Suominen, S. 545
 Suontila, M. 520, 804
 Suontila, O. 972
 Suova, E. 1150
 Supinen, P. 785
 Sutela, O. 306
 Suutala, O. 895
 Suvanto, V. I. 1013
 Suvela, O. 1135
 Swahn, G. 393
 Swan, C. G. 523
 Swanström, T. 92
 Svartbäck, C. B. 1242
 Svedberg, A. 85, 1237, 1244
 Svelikovski, P. 80
 Syrjä, V. 202
 Syrjänen, A. 482
 Syrjänen, Lempi 1073
 Syrjänen, Leo 117, 411
 Syrjänen, S. 1073
 Syväri, O. J. 513
 Sänkiäho, A. 1144
 Särkelä, M. 408
 Särkkä, H. 468
 Särkkä, M. 999
 Särkkä, R. 560
 Säynätjoki, K. 757
 Säaskilahti, E. 805
 Söderholm, J. V. V. 1224
 Söderholm, O. ks. Vettenranta O.
 Söderlund, A. 1174, 1246
 Söderman, A. 334
 Söderström, E. 41
 Söderström, H. R. 629
 Söderström, I. 1248

T

- Taanila, K. 1154
 Taanila, Maija 608
 Taanila, Martti 608
 Taberman, F. 797
 Tainio, T. 561, 868, 898
 Taitonen, T. 472
 Taivainen, M. 129
 Takala, A. 384, 814
 Takala, E. E. 725, 1098
 Takala, F. E. 421
 Takala, V. 1144
 Takalampi, K. 789
 Takalo-Eskola, A. 758
 Takkinen, J. 864
 Takolander, G. 1177, 1232
 Talvi, V. 478, 1132, 1133
 Talvi, Y. 557, 758
 Talvia, M. 62
 Talvioja (Bäckman), K. A. 137, 221, 257
 Talvitie, I. 513
 Talvitie, S. 1085
 Tammelin, E. 546
 Tammelin, E. J. ks. Tammio, E. J.
 Tamminen, J. 198
 Tamminen, J. A. 920
 Tammio (Tammelin), E. J. 847.
 Tamsén, J. I. 847
 Tani, A. 819
 Tanner, A. F. 615
 Tanner, K. O. 507
 Tanninen, A. 412
 Tanninen, A. A. 412
 Tanninen, I. 534
 Tanninen, P. 1174
 Tanskanen, E. 785
 Tapiola, A. 186, 272, 280, 283, 335, 563
 Tappura, A. 820
 Tarjanne (Törnqvist), A. 192, 465, 986
 Tarkka, T. V. 367
 Tarponen, T. 1032, 1138
 Taulaniemi, O. 995
 Tavastjerna, K. A. 40, 121
 Teerimäki, N. 304
 Teerimäki, S. 1144
 Tegengren, I. 416
 Teirikari, J. A. 487
 Temmes (Pentzin), L. 727
 Tengström, J. 1005, 1227
 Tenhovuori, K. 327
 Tenhunen, Br. 834, 1106, 1137
 Termonen, S. 217, 400
 Tervo, A. 403, 986
 Tervo, E. 804
 Tervo, J. H. 71, 285
 Tervo, P. 929
 Tervo, Y. 409
 Tervonen, K. J. 279
 Teräksinen, A. 679
 Teräsvirta, S. A. 550
 Tetri, S. 269, 478
 Tevala (Tåg), L. 819
 Thesleff, A. 1002
 Theslöf, E. 121
 Thölix, B. 1242
 Tiainen, I. 438, 1057
 Ticklen, P. 652
 Tidgren, G. 1005
 Tienheimo, A. A. 560, 592
 Tienheimo, Anni, 697
 Tiera, V. 493
 Tigerstedt, E. N. 979
 Tigerstedt, Th. A. 39, 40, 562
 Tiihonen, K. H. 789
 Tiihonen, N. V. 582
 Tiilikainen, O. 993
 Tiittinen, A. 1153
 Tiittanen, A. 217
 Tiittanen, Y. 230
 Tikkanen, E. 1085
 Tikkanen, Hanna 688
 Tikkanen, Heikki 213
 Tikkanen, O. 274, 1063
 Tikkanen, P. 940
 Timonen, A. 720
 Timonen, H. 94, 453, 592
 Timonen, V. 227
 Timperi, V. K. S. 15
 Tirkkonen, J. 435
 Tirronen, R. 499
 Tissari, O. V. 889, 902
 Tiippa, O. 1152
 Toiviainen, J. 472
 Toivio, E. 787
 Toivola, H. 1056
 Toivola, U. 1032
 Toivola, V. 998
 Toivonen, E. J. 1077
 Tollet, C. J. 40, 1174, 1175, 1177
 Tolonen, K. 533
 Tolonen, K. H. 345
 Tolonen, R. H. 733
 Tolonen, T. J. 742
 Tolvanen, E. 536
 Tolvanen, O. 1134
 Tomanterä (Domander), E. A. 409, 410
 Tomtén, B. 1233

Topelius, Z. 154
 Topi, R. 478
 Torppa, J. R. 1085
 Torwalds, O. 1211, 1229, 1242
 Torvelainen, J. 210, 1065, 1191
 Tranchant, A. 96
 Trapp, R. 154
 Trast, V. K. 1016
 Troberg, R. 1245
 Tshokkinen, M. 499
 Tujunen, L. 852
 Tukiainen, M. 1190
 Tunguskov 893
 Tunkkari, H. 354
 Tunturi, O. 266
 Tuokko (Törneroos), A. 761
 Tuokkola, A. 1144
 Tuomari, P. 1029
 Tuomela, T. 334
 Tuomela, V. 247, 248
 Tuomi, E. 934
 Tuomi, O. 895
 Tuomikoski, P. 229, 713
 Tuomikoski, V. J. 1, 211, 592, 1123
 Tuominen, A. 304, 305, 934
 Tuomioja, W. W. 156
 Tuomola, A. 638
 Tuomola, J. A. 822
 Tuovinen, M. 565
 Tuovinen, V. J. 1119
 Turkia, M. 60
 Turkka, A. 708, 743, 745
 Turpeinen, V. J. 342
 Turtiainen, A. 294
 Taulio, A. 1023
 Tuura, J. W. 4, 850
 Tynni, K. 1090
 Tyrkkö, J. 261, 404, 1133, 1219
 Tyrkkö, M. 743, 1218
 Tyrmi, T. 1130
 Tyyni, I. 364
 Tyyni, S. 364
 Täg, L. ks. Tevala, L.
 Tähkä, P. 1186
 Tähtelä, K. 898
 Tähtinen, E. 1076
 Töllikkä, M. 435
 Törmälä, P. 271
 Törmänen, V. E. 379, 564
 Törneroos, A. ks. Tuokko, A.
 Törnqvist, A. ks. Tarjanne, A.
 Töyrylä, K. 799
 Töyrylä, T. 762

U

Uhlbäck, J. J. 275
 Uimonen, J. 241
 Uimonen, S. 268
 Ujainen, A. E. 710
 Ujainen, J. E. 469
 Uksela, H. 897
 Ulfvens, B. 518
 Uljua, L. 284
 Unggren, F. W. 1237
 Unggren, L. 1157
 Unho, I. 351
 Untola, A. 847
 Uotila, K. 822, 823
 Uotila, P. 943
 Uotila, Y. 1216
 Uotinen, M. 499, 784, 998
 Urhovaara, A. 821
 Urpiala, K. 1186
 Ursin, N. R. af 561
 Usenius, A. E. 27
 Utsjoki, L. 1197
 Utter, A. 967
 Uusitalo, T. 1136
 Uussaari, L. 368

V

Vaarama, E. 850
 Wadenström, Hj. 1177, 1178, 1247
 Vahe, K. 563
 Vahlman, E. 1224
 Wahlroos, H. J. 41, 1177
 Wahlstein, E. 40
 Vahlsten, E. 898, 1232
 Vainikainen, V. 357
 Vainio, E. 873
 Vainio, H. 166
 Vainio, J. 240, 565
 Vakkari, A. 1031
 Vakkola, A. 387
 Valakivi, L. 586
 Valakorpi, U. V. 179
 Valanne, T. 563
 Valassalmi, P. 440
 Valbäck, F. J. 6, 92
 Valbäck, J. F. 153
 Valento, V. 280
 Valjakka, A. 1153
 Valkeinen, V. 1235
 Valkonen, T. 460, 948
 Valkonen, Y. 131
 Valkonen, Y. A. 774

- Walldén, I. 292
 Wallen, A. E. 206
 Wallenius, A. 982
 Wallenius, E. 379
 Wallenius, J. F. 1221, 1225, 1228
 Wallenius, N. 744
 Wallenius, W. 212
 Wallin, E. ks. Voionmaa, E.
 Wallin, O. 420
 Valorinta, E. 949
 Valorinta, V. V. 172, 889
 Valpas, H. 19, 1196
 Valpas Hänninen, E. 1050
 Valpio, R. 972
 Valros, Fr. 960, 961
 Valtamo, E. 774
 Valtonen, V. V. 231, 1029
 Valve, A. 592, 1008
 Valve, E. 499
 Walve, J. 257, 575, 576
 Vanamo, E. 172
 Vanamo, E. V. 172
 Vanamo, K. A. 272, 1085
 Vapaasalo, S. 1140
 Vapaavuori, N. A. 13, 677, 848, 850, 1156
 Varfolomeev, N. 331
 Warelius, A. 940
 Waren, F. 838, 847
 Warén, P. 156
 Varis, V. 525
 Varis, Y. 109, 110
 Warjola, H. 1057, 1084
 Varjonen, U. 929
 Warsta, B. G. 802
 Vartiainen, O. K. 460
 Vartiainen, P. 497
 Vartio, V. 164
 Varvikko, I. 721
 Vasama, Y. 94
 Vasenius, A. F. 154
 Vasenius, A. J. 77
 Vasenius, G. 108
 Vasunta, A. 280
 Vataja, J. A. 1216
 Vataja, V. A. 272, 902
 Weegar, F. 1243
 Wegelius, H. E. 789
 Vehanen, K. 33
 Weman, W. 425, 430
 Wendt, E. von 626, 1229
 Vennonen, V. V. 412
 Wennström, K. 96
 Vennäkoski, M. A. 777
 Vento, A. E. 69
 Vento, K. 666
 Vento, S. 509
 Ventola, K. 1132
 Vepsäläinen, J. 853
 Vesa, S. 198, 731
 Vesala, A. 194
 Vesanen, J. 137
 Wessman, F. T. 916
 Vestberg, O. 1162
 Vester, C-E. 40
 Vesterdahl, O. 241, 395, 492
 Vesterdahl, V. 433, 487, 492, 499
 Vestergård, E. J. 1233
 Westerholm, T. 121, 1211
 Vesterlund, A. G. 993
 Vesterlund, S. 649
 Westermarck, B. 519
 Westermarck, N. 519
 Westman, S-O. 518
 Vettenranta (Söderholm), O. 1039
 Vialén, Hj. 647
 Wichman, O. 41
 Wichmann, K. E. 611
 Vickstrand, K. K. B. 257
 Widenius, K. A. 75, 465
 Widerholm, P. 92
 Vidgren, A. 1075
 Vierimaa, V. 558, 804
 Vihantola, F. O. 1069
 Vihantola, L. 513, 528
 Vihonen, A. 1112
 Wiik, K. H. 24, 27, 1145
 Viikeri, A. 656
 Viinikainen, E. 1080
 Viita, V. V. 68, 73, 235, 339, 412, 511, 799, 889, 1075
 Viitala, M. 378, 522
 Viitanen, E. 231, 480
 Viitanen, F. O. 509, 847
 Viitanen, V. 1040
 Viitanen, V. V. ks. Viita, V. V.
 Viitasalo, O. 60
 Vikholm, O. V. 1211
 Viklund, E. 1242
 Vikman, V. 789
 Viksten, E. 1057
 Vikström, O. 764
 Wilén, A. A. 977
 Wilén, F. 977, 979
 Wilén, G. W. 1229
 Wilén, H. 96, 103
 Viljakainen, K. 1, 206
 Viljakainen, T. S. 560, 1008
 Viljanen, E. 94

- Viljanen, M. 403
 Viljanen, O. V. 676
 Viljanen, R. J. 602
 Vilkuna, K. 592, 1134
 Vilmi, O. 60
 Virenius, G. W. 832
 Wirilander, E. O. 1214
 Virkki, E. 116
 Virkkunen, A. H. 1108, 1110
 Virkkunen, J. 513
 Virmajoki, V. 1010
 Virta, O. 596, 655
 Virta, R. 856
 Virtanen, Armas 67
 Wirtanen, Atos 24, 632
 Virtanen, E. I. 858
 Virtanen, Emil 834, 867, 1137
 Virtanen, Erkki, 442, 858
 Virtanen, F. O. 1217
 Virtanen, H. 869
 Virtanen, J. 72
 Virtanen, O. 1137
 Virtanen, P. 300
 Virtanen, V. 70
 Virusmäki, P. 550
 Visa, V. 223, 780
 Wiss, K. A. 663
 Wiss, K. J. 663
 Wiss, R. J. 663
 Vitikainen, T. 904
 Voionmaa (Wallin), E. 985, 1123
 Voipio, V. 1191
 Vornanen, Y. 247
 Voutilainen, V. 613, 811
 Wrede, G. 73
 Wright, F. von 766
 Wright, V. von 26, 1049
 Vuolasvirta, F. O. 1025, 1055
 Vuolle, A. 617
 Vuolle, K. A. 1022
 Vuolle, T. 62, 261
 Vuorela, K. 1070
 Vuorelainen, A. 241
 Vuorelainen, V. 393
 Vuorelainen, Y. A. 239, 395, 492, 666, 813
 Vuorenjuuri, A. 169
 Vuori, A. 72
 Vuori, E. A. 318
 Vuori, J. A. 905, 1065
 Vuori, M. 412
 Vuori, P. A. 714
 Vuorimaa, A. 603
 Vuorinen, E. O. 334
 Vuorinen, O. 412
 Vuorio, A. 821
 Vuorio, S. 197, 509
 Vähämäki, T. 694
 Vähätupa, M. 984
 Väinölä, T. 1200
 Väisänen, V. 276
 Wälimaa, K. 127
 Välimäki, E. 841
 Välsalmi, J. H. 188, 898
 Välkevirta, L. 268
 Värtelä (Färm), F. 714
 Väänänen, A. O. 412
 Väätänen, E. G. 902
- Y
- Ylenius, M. 359, 1186
 Ylhävaara, A. 15, 952
 Ylikangas, A. A. 338
 Yli-Pohja, K. 802
 Yli-Rohdainen, U. 454
 Yliruusi, A. 640
 Yliruusi, E. 667, 922, 926
 Yliruusi, L. 923, 925
 Ylänkö, A. O. 437, 949
 Ylänkö, K. 280, 824
 Ylönen, A. 197
 Yrjänä, E. U. 752
 Yrjö-Koskinen, Y. K. 157, 186
 Yrjölä, L. 802
 Yrjölä, L. E. 197
- Z
- Zidbäck, J. E. 499, 580, 896, 987
 Zilliacus, N. A. 205, 1180
 Zilliacus, W. 471, 982, 1177
 Zion, S. 604
 Zitting, J. 574
- Å
- Åberg, A. 153
 Åhlström, A. 24, 30
 Åkerblom, R. 632
 Åkermark-Breinholm, A. 625
 Åkesson, E. G. 591
- Ö
- Öhberg, V. 92
 Öhman, J. E. 44
 Österholm, J. 1211
 Österlund, H. E. 121

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Alkusanat	6
Sanastoa	9
Aakkosellinen pääluettelo	11
Sanomalehdet paikkakunnittain ryhmiteltyinä	92
Sanomalehdet kronologisesti ryhmiteltyinä	99
Yleisluonteista lähdekirjallisuutta	101
Henkilöhakemisto	105

INNEHÄLLSFÖRTECKNING

Förord	5
Ordförteckning	9
Alfabetisk förteckning över tidningarna	11
Topografisk indelning av tidningarna	92
Kronologisk indelning av tidningarna	99
Allmänna källskrifter	103
Personregister	105

TABLE OF CONTENTS

Preface	7
Vocabulary	9
Alphabetical list of newspapers	11
The newspapers arranged by locality	92
The newspapers in chronological order	99
General sources	103
Index of persons	105